

FATF

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

COMMITTEE OF EXPERTS ON THE
EVALUATION OF ANTI-MONEY
LAUNDERING MEASURES AND THE
FINANCING OF TERRORISM
(MONEYVAL)

РЕКОМЕНДАЦІЇ FATF

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БОРОТЬБИ З
ВІДМИВАННЯМ КОШТІВ, ФІНАНСУВАННЯМ
ТЕРОРИЗМУ ТА РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ
МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

МЕТОДОЛОГІЯ

З ОЦІНКИ ТЕХНІЧНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ
РЕКОМЕНДАЦІЯМ FATF ТА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМ
ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА БОРОТЬБИ З
ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ

ПРАВИЛА ПРОЦЕДУРИ

5-ГО РАУНДУ ВЗАЄМНИХ ОЦІНОК КОМІТЕТОМ
MONEYVAL

РЕКОМЕНДАЦІЇ FATF

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ БОРОТЬБИ З ВІДМИВАННЯМ КОШТІВ, ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ І РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ¹

МЕТОДОЛОГІЯ

З ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ РЕКОМЕНДАЦІЯМ FATF ТА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА БОРОТЬБИ З ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ²

ПРАВИЛА ПРОЦЕДУРИ

5-ГО РАУНДУ ВЗАЄМНИХ ОЦІНОК КОМІТЕТОМ MONEYVAL³

листопад 2023 року

¹ Відповідно до рішення Пленарного засідання FATF від лютого 2012 року.

² Відповідно до рішення Пленарного засідання FATF від червня 2023 року.

³ Прийнято MONEYVAL на 46му Пленарному засіданні (Страсбург, 8-12 грудня 2014 року), останній перегляд здійснено шляхом «письмової» процедури в рамках 4-ї Міжсесійної консультації (Страсбург, жовтень 2021 року)

Зміст

—	
ВСТУП ДО РЕКОМЕНДАЦІЙ FATF	11
ВСТУП ДО МЕТОДОЛОГІЇ	14
ТЕХНІЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ	21
ЕФЕКТИВНІСТЬ	23
ПРАВОВІ ОСНОВИ ВИМОГ ДО ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ, ВНУП ТА VASPS	31
КОМБІНОВАНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ FATF ТА МЕТОДОЛОГІЯ	33
А. ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ	33
РЕКОМЕНДАЦІЯ 1	33
ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ТА ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ	33
РЕКОМЕНДАЦІЯ 2	41
НАЦІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА КООРДИНАЦІЯ	41
В. ВІДМИВАННЯ КОШТІВ ТА КОНФІСКАЦІЯ	43
РЕКОМЕНДАЦІЯ 3	43
ЗЛОЧИН ВІДМИВАННЯ КОШТІВ	43
РЕКОМЕНДАЦІЯ 4	46
КОНФІСКАЦІЯ ТА ТИМЧАСОВІ ЗАХОДИ	46
С. ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ	50
РЕКОМЕНДАЦІЯ 5	50
ЗЛОЧИН ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ	50
РЕКОМЕНДАЦІЯ 6	53
ЦІЛЬОВІ ФІНАНСОВІ САНКЦІЇ СТОСОВНО ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ	53
РЕКОМЕНДАЦІЯ 7	64
ЦІЛЬОВІ ФІНАНСОВІ САНКЦІЇ СТОСОВНО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ	64
РЕКОМЕНДАЦІЯ 8	73
НЕПРИБУТКОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ	73
Д. ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ	82
РЕКОМЕНДАЦІЯ 9	82
ЗАКОНИ ПРО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТАЄМНИЦІ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ	82
РЕКОМЕНДАЦІЯ 10	83
НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА	83
РЕКОМЕНДАЦІЯ 11	96
ЗБЕРЕЖЕННЯ ДАНИХ	96
РЕКОМЕНДАЦІЯ 12	97
ПУБЛІЧНІ ДІЯЧІ (ПЕП)	97

РЕКОМЕНДАЦІЯ 13.....	99
КОРЕСПОНДЕНТСЬКІ БАНКІВСЬКІ ВІДНОСИНИ	99
РЕКОМЕНДАЦІЯ 14.....	101
ПОСЛУГИ З ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ АБО ЦІННОСТЕЙ	101
РЕКОМЕНДАЦІЯ 15.....	103
НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ.....	103
РЕКОМЕНДАЦІЯ 16.....	109
ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ	109
РЕКОМЕНДАЦІЯ 17.....	118
НАДІЙНІСТЬ ТРЕТІХ СТОРІН	118
РЕКОМЕНДАЦІЯ 18.....	121
ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА ІНОЗЕМНІ ВІДДІЛЕННЯ ТА ФІЛІЇ	121
РЕКОМЕНДАЦІЯ 19.....	124
ВИСОКО РИЗИКОВІ КРАЇНИ	124
РЕКОМЕНДАЦІЯ 20.....	126
ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРІЛІ ОПЕРАЦІЇ	126
РЕКОМЕНДАЦІЯ 21.....	126
РОЗГОЛОШЕННЯ ТА КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ	126
РЕКОМЕНДАЦІЯ 22.....	128
ВИЗНАЧЕНІ НЕФІНАНСОВІ УСТАНОВИ ТА ПРОФЕСІЇ (ВНУП): НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА	128
РЕКОМЕНДАЦІЯ 23.....	132
ВНУП: ІНШІ ЗАХОДИ.....	132
Е. ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ	134
РЕКОМЕНДАЦІЯ 24.....	134
ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	134
РЕКОМЕНДАЦІЯ 25.....	143
ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ.....	143
Ф. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ, ТА ІНШІ ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАХОДИ.....	149
РЕКОМЕНДАЦІЯ 26.....	149
РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД ЗА ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ	149
РЕКОМЕНДАЦІЯ 27.....	152
ПОВНОВАЖЕННЯ НАГЛЯДОВИХ ОРГАНІВ	152
РЕКОМЕНДАЦІЯ 28.....	153
РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД ЗА ВНУП.....	153
РЕКОМЕНДАЦІЯ 29.....	156
ПІДРОЗДІЛИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ (ПФР).....	156
РЕКОМЕНДАЦІЯ 30.....	161

ОБОВ'ЯЗКИ ПРАВООХОРОННИХ ТА СЛІДЧИХ ОРГАНІВ	161
РЕКОМЕНДАЦІЯ 31.....	164
ПОВНОВАЖЕННЯ ПРАВООХОРОННИХ ТА СЛІДЧИХ ОРГАНІВ	164
РЕКОМЕНДАЦІЯ 32.....	166
КУР'ЄРИ З ПЕРЕВЕЗЕННЯ ГОТІВКИ.....	166
РЕКОМЕНДАЦІЯ 33.....	172
СТАТИСТИКА	172
РЕКОМЕНДАЦІЯ 34.....	173
КЕРІВНИЦТВО ТА ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК.....	173
РЕКОМЕНДАЦІЯ 35.....	174
САНКЦІЇ	174
G. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	175
РЕКОМЕНДАЦІЯ 36.....	175
МІЖНАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ.....	175
РЕКОМЕНДАЦІЯ 37.....	176
ВЗАЄМНА ПРАВОВА ДОПОМОГА.....	176
РЕКОМЕНДАЦІЯ 38.....	179
ВЗАЄМНА ПРАВОВА ДОПОМОГА: ЗАМОРОЖУВАННЯ ТА КОНФІСКАЦІЯ.....	179
РЕКОМЕНДАЦІЯ 39.....	181
ЕКСТРАДИЦІЯ.....	181
РЕКОМЕНДАЦІЯ 40.....	183
ІНШІ ФОРМИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	183
МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ	190
Безпосередній Результат 1.....	190
Ризики відмивання коштів та фінансування тероризму усвідомлюються і, за необхідності, здійснюється координація дій на національному рівні з метою протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення	190
Безпосередній Результат 2.....	193
Міжнародне співробітництво забезпечує відповідною інформацією, даними фінансової розвідки, та доказами, а також сприяє заходам щодо злочинців та їх активів	193
Безпосередній Результат 3.....	196
Наглядові органи належним чином здійснюють нагляд, моніторинг та регулювання фінансових установ, ВНУП та VASPs щодо додержання вимог у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків	196
Безпосередній Результат 4.....	199
Фінансові установи, ВНУП та VASPs належним чином вживають запобіжних заходів у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків, та звітують про підозрілі операції	199
Безпосередній Результат 5.....	203
Юридичні особи та правові утворення захищені від використання для відмивання коштів або фінансування тероризму, а компетентні органи мають безперешкодний доступ до інформації про їх бенефіціарну власність.....	203

Безпосередній Результат 6.....	205
Фінансова інформація та вся інша відповідна інформація використовується належним чином компетентними органами для проведення фінансових розслідувань відмивання коштів та фінансування тероризму.....	205
Безпосередній Результат 7.....	208
Проводяться розслідування злочинів та діяльності з відмивання коштів, а правопорушники переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.....	208
Безпосередній Результат 8.....	211
Доходи і засоби скоєння злочину конфіскуються	211
Безпосередній Результат 9.....	213
Проводяться розслідування злочинів та діяльності з фінансування тероризму, а особи, які фінансують тероризм, переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.	213
Безпосередній Результат 10.....	215
Терористи, терористичні організації та ті, хто їх фінансують, позбавлені можливості збирати, переміщувати та використовувати кошти, а також неправомірно використовувати сектор неприбуткових організацій.....	215
Безпосередній Результат 11.....	218
Особи та установи, що беруть участь у розповсюдженні зброї масового знищення позбавлені можливості щодо збору, переміщення і використання коштів, згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН.....	218
КЕРІВНІ ДОКУМЕНТИ FATF	221
ПРАВИЛА ПРОЦЕДУРИ 5-ГО РАУНДУ ВЗАЄМНИХ ОЦІНОК MONEYVAL.....	224
Розділ I. Організаційна структура MONEYVAL.....	224
<i>Правило 1 – Склад MONEYVAL</i>	<i>224</i>
<i>Правило 2 – Інші представники, які не мають права голосу.....</i>	<i>224</i>
<i>Правило 3 – Функції Голови, заступників Голови і членів Бюро</i>	<i>224</i>
<i>Правило 4 – Заміна Голови та заступників Голови</i>	<i>225</i>
<i>Правило 5 – Обмеження щодо виконання функцій Голови.....</i>	<i>225</i>
<i>Правило 6 – Процедури прийняття рішень</i>	<i>225</i>
РОЗДІЛ II. ПРОЦЕДУРИ СТОСОВНО 5-ГО РАУНДУ ОЦІНОК MONEYVAL.....	226
Глава I – Загальні принципи та правила	226
<i>Правило 7 – Загальні положення</i>	<i>226</i>
<i>Правило 8 – Зміни та тлумачення стандартів у сфері ПВК/ФТ.....</i>	<i>227</i>
<i>Правило 9 – Графік для 5-го раунду.....</i>	<i>228</i>
<i>Правило 10 – Дотримання термінів</i>	<i>229</i>
<i>Правило 11 – Спільні взаємні оцінки з FATF та пов’язані з цим відповідне звітування про прогрес....</i>	<i>230</i>
<i>Правило 12 – Оцінки, проведені МВФ або Світовим Банком та інші координаційні аспекти</i>	<i>231</i>
<i>Правило 13 – Визначення будь-яких питань стосовно якості або узгодженості взаємних оцінок</i>	<i>232</i>

Глава II – Підготовчі заходи та виїзна оцінка	233
<i>Правило 14 – Підготовка до виїзної місії</i>	233
<i>Правило 15 – Виїзна місія</i>	239
Глава III – Процедура після виїзної місії	240
<i>Правило 16 – Підготовка проекту Оглядової записки і MER після виїзної місії</i>	240
<i>Правило 17 – Засідання віч-на-віч</i>	241
<i>Правило 19 – Затвердження MER та Оглядової записки</i>	243
РОЗДІЛ III. ПОДАЛЬШІ ПРОЦЕДУРИ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ПРОГРЕСУ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВЗАЄМНОЇ ОЦІНКИ.....	244
<i>Правило 20 – Процеси моніторингу за результатами третього і четвертого раундів оцінки</i>	244
<i>Правило 21 – Загальні принципи процесу моніторингу в рамках п'ятого раунду оцінки</i>	245
<i>Правило 22 – Процедура регулярного моніторингу.....</i>	248
<i>Правило 23 – Процедура посиленого моніторингу</i>	248
<i>Правило 24 – Наступна оцінка прогресу за результатами MER.....</i>	249
РОЗДІЛ IV. ПРОЦЕДУРИ ПОСИЛЕННЯ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ	249
<i>Правило 25 – Загальні принципи</i>	249
<i>Правило 26 – Кроки щодо дотримання вимог</i>	250
<i>Правило 27 – Практичні методи, прийняття рішень і вихід з CEPs.....</i>	250
РОЗДІЛ V. ПОРЯДОК ДІЙ ЗА ВИНЯТКОВИХ ОБСТАВИН	252
<i>Правило 28 – Дії за виняткових обставин</i>	252
<i>ПРАВИЛО 28 bis – МЕТОДИ РОБОТИ MONEYVAL ЗА ВИНЯТКОВИХ ОБСТАВИН.....</i>	252
РОЗДІЛ VI. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ.....	253
<i>Правило 29 – Принцип конфіденційності</i>	253
<i>Правило 30 – Зобов'язання дотримання конфіденційності</i>	253
<i>Правило 31 – Порушення конфіденційності.....</i>	254
РОЗДІЛ VII. ПОЛІТИКА ПУБЛІКАЦІЇ.....	254
<i>Правило 32 – Загальні принципи публікації.....</i>	254
РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	254
<i>Правило 33 – Поправки</i>	254
<i>Правило 34 – Набрання чинності Правилами</i>	254
СЛОВНИК СКОРОЧЕНЬ.....	275
ЗАГАЛЬНИЙ ГЛОСАРІЙ	277

РЕКОМЕНДАЦІЇ FATF

№	Попередній №	Назва
A – ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ		
1.	-	Оцінювання ризиків та застосування ризико-орієнтовного підходу*
2.	P.31	Національне співробітництво та координація*
B – ВІДМИВАННЯ КОШТІВ ТА КОНФІСКАЦІЯ		
3.	P.1 та P.2	Злочин відмивання коштів*
4.	P.3	Конфіскація та тимчасові заходи*
C – ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ		
5.	CP.II	Злочин фінансування тероризму*
6.	CP.III	Цільові фінансові санкції стосовно тероризму та фінансування тероризму*
7.		Цільові фінансові санкції стосовно розповсюдження зброї масового знищення*
8.	CP.VIII	Неприбуткові організації*
D – ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ		
9.	P.4	Закони про збереження таємниці фінансовими установами
<i>Належна перевірка клієнта і збереження даних</i>		
10.	P.5	Належна перевірка клієнта*
11.	P.10	Збереження даних
<i>Додаткові заходи до специфічних клієнтів та видів діяльності</i>		
12.	P.6	Публічні діячі*
13.	P.7	Кореспондентські банківські відносини*
14.	CP.VI	Послуги з переказу коштів або цінностей*
15.	P.8	Нові технології*
16.	CP.VII	Грошові перекази*
<i>Надійність, заходи контролю та фінансові групи</i>		
17.	P.9	Надійність третіх сторін*
18.	P.15 та P.22	Внутрішній контроль та іноземні відділення і філії*
19.	P.21	Високо ризикові країни*

№	Попередній №	Назва
<i>Повідомлення про підозрілі операції</i>		
20.	P.13 та CP.IV	Повідомлення про підозрілі операції*
21.	P.14	Розголошення та конфіденційність
<i>Визначені нефінансові установи та професії (ВНУП)</i>		
22.	P.12	ВНУП: заходи належної перевірки клієнта*
23.	P.16	ВНУП: інші заходи*
Е – ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ		
24.	P.33	Прозорість та бенефіціарна власність юридичних осіб*
25.	P.34	Прозорість та бенефіціарна власність правових утворень*
Ф – ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА ІНШІ ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАХОДИ		
<i>Регулювання та нагляд</i>		
26.	P.23	Регулювання та нагляд за фінансовими установами*
27.	P.29	Повноваження наглядових органів
28.	P.24	Регулювання та нагляд за ВНУП*
<i>Оперативна та правоохоронна діяльність</i>		
29.	P.26	Підрозділи фінансової розвідки*
30.	P.27	Обов'язки правоохоронних та слідчих органів*
31.	P.28	Повноваження правоохоронних та слідчих органів
32.	CP.IX	Кур'єри з перевезення готівки*
<i>Загальні вимоги</i>		
33.	P.32	Статистика
34.	P.25	Керівництво та зворотний зв'язок
<i>Санкції</i>		
35.	P.17	Санкції
G – МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО		
36.	P.35 та CP I	Міжнародні інструменти
37.	P.36 та CP V	Взаємна правова допомога

№	Попередній №	Назва
38.	P.38	Взаємна правова допомога: замороження та конфіскація*
39.	P.39	Екстрадиція
40.	P.40	Інші форми міжнародного співробітництва*

Колонка "Попередній №" посилається на відповідні Рекомендації FATF від 2003 року. Рекомендації позначені зірочкою * мають пояснювальні записки, які необхідно розглядати разом з Рекомендаціями.

Версія, схвалена 15 лютого 2012 року.

ВСТУП ДО РЕКОМЕНДАЦІЙ FATF

Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) – це міжурядовий орган, створений у 1989 році Міністрами країн-членів FATF. Відповідно до мандату, FATF розробляє стандарти та сприяє ефективній імplementації правових, регуляторних та оперативних заходів боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та іншими загрозами цілісності фінансової системи. Спільно з іншими міжнародними зацікавленими сторонами, FATF також здійснює діяльність щодо виявлення вразливостей на національному рівні з метою захисту міжнародної фінансової системи від незаконного використання.

Рекомендації FATF представляють вичерпну та послідовну систему заходів, які повинні бути імplementовані країнами з метою боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, а також фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення. Країни мають різну структуру правової, адміністративної та операційної системи та різні фінансові системи, і тому всі не можуть вживати ідентичних заходів для боротьби з цими загрозами. Таким чином, Рекомендації FATF встановлюють міжнародні стандарти, які країни повинні імplementувати за рахунок заходів, адаптованих до їх конкретних обставин. Рекомендації FATF встановлюють основні заходи, які країни повинні вжити для:

- встановлення ризиків, і розробки політики та координації дій на національному рівні;
- переслідування відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- застосування запобіжних заходів для фінансового сектору та інших визначених секторів;
- встановлення повноважень і обов'язків компетентних органів (наприклад, слідчих, правоохоронних та наглядових органів) та інших інституційних заходів;
- підвищення прозорості та доступності інформації щодо бенефіціарної власності юридичних осіб та правових утворень; а також
- сприяння міжнародному співробітництву.

Оригінальні Сорок Рекомендацій FATF були розроблені в 1990 році як ініціатива щодо боротьби з незаконним використанням фінансових систем особами, які відмивають кошти від продажу наркотиків. У 1996 році, Рекомендації були вперше переглянуті для відображення розвитку тенденцій і технік відмивання грошей, та для розширення їх сфери за межі відмивання коштів від продажу наркотиків. У жовтні 2001 року, FATF розширила свій мандат для розгляду питань щодо фінансування терористичних актів та терористичних організацій, і зробила важливий крок щодо створення Восьми (пізніше розширених до Дев'яти) Спеціальних Рекомендацій відносно фінансування тероризму. Рекомендації FATF були переглянуті вдруге в 2003 році, і разом зі Спеціальними Рекомендаціями, були схвалені більш, ніж 180 країнами. Ці Рекомендації є загальновизнаними міжнародними стандартами протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ).

Відповідно до висновків третього раунду взаємної оцінки своїх членів, FATF переглянула і оновила Рекомендації FATF в тісній співпраці з регіональними органами за типом FATF та організаціями-спостерігачами, в тому числі Міжнародним валютним фондом, Світовим банком і Організацією Об'єднаних Націй. Перегляди стосуються нових та потенційних загроз, роз'яснюють та посилюють багато з існуючих зобов'язань при збереженні необхідної стабільності та суворості Рекомендацій.

Стандарти FATF також були переглянуті з метою посилення вимог для ситуацій, які становлять високий ризик, і щоб країни могли застосовувати більш сфокусований підхід в сферах, де ризик є високим або, де імплементація може бути посилена. Країни повинні спочатку визначити, оцінити і зрозуміти ризики відмивання коштів та фінансування тероризму з якими вони стикаються, а потім прийняти відповідні заходи для зниження ризиків.

Ризико-орієнтований підхід дозволяє країнам в рамках вимог FATF прийняти більш гнучкий комплекс заходів для того, щоб більш ефективно зосередити свої ресурси і застосовувати превентивні заходи, які відповідають характеру ризиків для зосередження своїх зусиль в найбільш ефективний спосіб.

Боротьба з фінансуванням тероризму є дуже серйозним викликом. В цілому, ефективна система ПВК/ФТ є важливим інструментом для боротьби з фінансуванням тероризму і більшість заходів, попередньо спрямованих на протидію фінансуванню тероризму, зараз інтегровано в Рекомендації, які таким чином, усувають потребу у Спеціальних Рекомендаціях. Тим не менш, існують деякі рекомендації, які є унікальними по відношенню до фінансування тероризму, і які розміщені в Частині «С» Рекомендацій FATF. Зокрема: Рекомендація 5 (криміналізація фінансування тероризму); Рекомендація 6 (цільові фінансові санкції стосовно тероризму та фінансування тероризму); Рекомендація 8 (заходи щодо протидії незаконного використання неприбуткових організацій). Розповсюдження зброї масового знищення є серйозним питанням безпеки і в 2008 році мандат FATF було розширено з метою включення питань боротьби з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення. Для боротьби з цією загрозою, FATF прийняла нову Рекомендацію (Рекомендація 7) спрямовану на забезпечення послідовної та ефективної імплементації цільових фінансових санкцій, у разі, якщо вони накладаються Радою Безпеки ООН.

Стандарти FATF включають в себе власне Рекомендації і Пояснювальні записки до них разом із відповідними визначеннями в Глосарії. Заходи, викладені в Стандартах FATF, повинні впроваджуватися всіма членами FATF та Регіональними органами за типом FATF, а їх імплементація ретельно оцінюється в рамках процесу взаємного оцінювання, та оцінки Міжнародного валютного фонду та Світового банку на основі спільної методології оцінки FATF. Деякі Пояснювальні записки та визначення в Глосарії містять приклади, які демонструють, як повинні застосовуватись вимоги. Ці приклади не є обов'язковими елементами стандартів FATF і розміщені лише для керівництва. Приклади не є вичерпними, і хоча вони вважаються корисними індикаторами, вони не можуть бути застосованими за будь-яких обставин.

FATF також видає керівництва, кращі практики та інші поради для надання сприяння країнам щодо імплементації Стандартів FATF. Ці інші документи не є обов'язковими для оцінки виконання Стандартів, але вони можуть бути цінними для країн з точки зору розгляду методів кращої імплементації Стандартів FATF. Перелік чинних керівництв FATF і кращих практик, які розміщені на веб-сайті FATF, надаються в додатку до Рекомендацій.

FATF прагне підтримувати тісний і конструктивний діалог з приватним сектором, громадянським суспільством та іншими зацікавленими сторонами, як важливими партнерами у забезпеченні цілісності фінансової системи. Під час перегляду Рекомендацій проводились активні консультації та були враховані зауваження та пропозиції вищезазначених зацікавлених сторін. Рухаючись вперед та відповідно до мандату, FATF продовжуватиме, при необхідності, розглядати зміни до стандартів відповідно до нової інформації щодо потенційних загроз та вразливостей для глобальної фінансової системи.

FATF закликає всі країни вживати ефективних заходів з метою приведення їх національних систем протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у відповідність з переглянутими Рекомендаціями FATF.

ВСТУП ДО МЕТОДОЛОГІЇ

1. Цей документ надає основу для проведення оцінок технічної відповідності переглянутим Рекомендаціям FATF, прийнятим у лютому 2012 року, та перегляду рівня ефективності національної системи протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Він складається з трьох розділів. Перший розділ – це вступ, що містить огляд Методології з оцінки⁴, її попередньої історії, а також способів її застосування у процесі здійснення оцінок. Другий розділ визначає критерії оцінювання технічної відповідності кожній із Рекомендацій FATF. Третій розділ містить результати, індикатори, дані та інші фактори, що використовуються для оцінки ефективності впровадження Рекомендацій FATF. Процеси та процедури здійснення взаємних оцінок викладені в окремому документі.
2. Для 4-го раунду взаємних оцінок, FATF прийняла додаткові підходи щодо оцінювання технічної відповідності Рекомендаціям FATF, а також для визначення, наскільки система ПБК/ФТ є ефективною. Таким чином, Методологія складається з двох компонентів:
 - Оцінка технічної відповідності стосується розгляду конкретних вимог Рекомендацій FATF, в основному тих, що стосуються відповідної правової та інституційної систем країни, а також повноважень та процедур компетентних органів. Усе це є фундаментальною основою для розбудови системи ПБК/ФТ.
 - Оцінка ефективності значно відрізняється від оцінки технічної відповідності. Вона спрямована на оцінювання адекватності впровадження Рекомендацій FATF, та визначає ступінь досягнення країною визначеного переліку результатів, які є основоположними для дієвої системи ПБК/ФТ. Оцінка ефективності передусім зосереджена на тому, наскільки правова та інституційна системи дають очікувані результати.
3. Разом, оцінки як технічної відповідності, так і ефективності становлять інтегрований аналіз ступеню відповідності країни Стандартам FATF та її успішності у підтримці потужностей системи ПБК/ФТ, як цього вимагають Рекомендації FATF.
4. Ця Методологія розроблена з метою допомоги експертам з оцінки при здійсненні оцінки відповідності країни міжнародним стандартам у сфері ПБК/ФТ. Вона відображає вимоги, викладені у Рекомендаціях FATF та Пояснювальних записках, які є міжнародними стандартами з протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення, але не змінює чи відмінює їх. Вона допоможе експертам з оцінки у визначенні систем та механізмів, розроблених країнами з різними правовими, регуляторними та фінансовими системами, з метою провадження ефективних систем у сфері ПБК/ФТ. Вона, також, корисна для країн, які переглядають свої власні системи, включаючи потреби щодо технічної допомоги. Ця Методологія базується на досвіді FATF, регіональних органів за типом FATF, МВФ та Світового банку у проведенні оцінок відповідності попереднім редакціям Рекомендацій FATF.

⁴ Термін «оцінка» та його похідні використовуються у всьому документі і стосуються взаємних оцінок, що здійснюються FATF та регіональними органами за типом FATF, а також оцінок, що здійснюються третіми сторонами (наприклад, МВФ та Світовим банком).

РИЗИК ТА КОНТЕКСТ

5. Відправною точкою для кожної оцінки є початкове розуміння експертами з оцінки ризиків та особливостей країни, у широкому сенсі, та елементів, які їх формують. Це включає:

- характер та ступінь ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму;
- особливості країни, які впливають на *суттєвість* різних рекомендацій (наприклад, структура її економіки та фінансового сектору);
- *структурні елементи*, які складають основу системи ПВК/ФТ; та
- *інші контекстуальні фактори*, які можуть вплинути на спосіб впровадження заходів у сфері ПВК/ФТ та рівень їх ефективності.

6. *Ризики* ВК/ФТ є особливо важливими для оцінки технічної відповідності Рекомендації 1 та ризик-орієнтованими елементами інших Рекомендацій, а також для оцінки ефективності. На початку та в процесі здійснення оцінки експерти з оцінки повинні враховувати характер та ступінь ризиків ВК/ФТ країни. Відповідні фактори можуть включати рівень та вид злочинів, що генерують доходи в країні; терористичні групи, що діють або збирають кошти на території країни; проходження через країну транскордонних потоків кримінальних або незаконних активів.

7. Експерти з оцінки повинні використовувати власну (ні) оцінку(и) країни стосовно своїх ризиків як початкову базу для розуміння її ризиків, але не повинні беззаперечно сприймати оцінку ризиків, здійснену країною, як вірну, та не мають враховувати усі її висновки. Експерти з оцінки також повинні взяти до уваги інструкції у пункті 16 щодо того, як здійснювати аналіз оцінки ризиків в контексті Рекомендації 1 та Безпосереднього Результату 1. Можуть виникати випадки, коли експерти з оцінки не можуть дійти висновку, що оцінка, здійснена країною є обґрунтованою, або коли оцінка є недостатньою або взагалі відсутньою. В таких ситуаціях, вони повинні тісно консультуватися з національними органами, щоб досягти спільного розуміння стосовно того, що є основними ризиками в межах цієї юрисдикції. Якщо згоди не досягнуто або вони не можуть дійти висновку, що оцінка ризиків країною є обґрунтованою, тоді експерти з оцінки повинні чітко пояснити будь-які відмінності у розумінні та їх обґрунтування щодо цього у Звіті про взаємну оцінку; та повинні використовувати своє розуміння ризиків як основу для оцінки інших елементів, пов'язаних з ризиками (наприклад, ризик-орієнтований нагляд).

8. Експерти з оцінки також повинні розглянути питання *суттєвості*, включаючи, наприклад, відносну важливість різних частин фінансового сектору та різних визначених нефінансових установ та професій (ВНУП); розмір, цілісність та структуру фінансового сектору; відносну важливість різних видів фінансових продуктів або установ; обсяг національного та транскордонного підприємництва; наскільки економіка базується на готівці; а також показники обсягу неофіційного сектору та/або тіньової економіки. Експерти з оцінки також повинні знати чисельність населення, рівень розвитку країни, географічні фактори, та торгові або культурні зв'язки. Експерти з оцінки повинні розглянути відносну важливість різних секторів та питань при оцінці як технічної відповідності, так і ефективності. Найбільш важливим та актуальним питанням для країни слід надавати більшого значення при визначенні рейтингів для технічної відповідності, та приділяти більшої уваги найбільш важливим сферам при здійсненні оцінки ефективності, як зазначено нижче.

9. Ефективна система ПВК/ФТ зазвичай вимагає наявності певних *структурних елементів*, наприклад: політична стабільність; зобов'язання на високому рівні усунути недоліки у сфері ПВК/ФТ; стабільність установ, що відзначаються підзвітністю, цілісністю та прозорістю; верховенство права; а також спроможна, незалежна та ефективна судова система. Недостатність

таких структурних елементів або значні слабкості та недоліки у загальній системі можуть значним чином перешкоджати розбудові ефективної системи ПВК/ФТ, і, якщо експерти виявлять недостатню відповідність або ефективність, відсутні структурні елементи можуть бути причиною такого висновку і, за необхідності, повинні бути зазначені у Звіті про взаємну оцінку.

10. *Інші контекстуальні фактори*, які можуть значним чином вплинути на ефективність заходів у сфері ПВК/ФТ країни, включають довершеність та складність регуляторного та наглядового режиму у країні; рівень корупції та вплив заходів з боротьби з корупцією; або рівень фінансових винятків. Такі фактори можуть вплинути на ризики ВК/ФТ та збільшити або зменшити ефективність заходів у сфері ПВК/ФТ.

11. Експерти з оцінки повинні розглянути вищезазначені контекстуальні фактори, включаючи ризики, питання суттєвості, структурні елементи та інші контекстуальні фактори, з метою формування загального розуміння контексту, в якому функціонує система у сфері ПВК/ФТ країни. Ці фактори можуть вплинути на те, які питання експерти вважають суттєвими або високо ризиковими, і, відповідно, допоможуть експертам вирішити, на що зосередити свою увагу в ході здійснення оцінки. Деякі безпосередньо відповідні контекстуальні фактори зазначені у контексті індивідуальних безпосередніх результатів, описаних у розділі Методології про ефективність. Експерти з оцінки повинні бути обережними щодо інформації, яка використовується при розгляді того, як ці фактори ризику та контекстуальні фактори можуть вплинути на оцінку країни, особливо у випадках, коли вони суттєво впливають на висновки. Експерти з оцінки повинні враховувати точку зору представників країни, але повинні її критично проаналізувати, а також звернутися до інших достовірних або надійних джерел інформації (наприклад, з міжнародних установ або значних авторитетних видань), бажано використовуючи різноманітні джерела інформації. Ґрунтуючись на цих елементах, експерти з оцінки повинні сформулювати власне судження щодо контексту, в якому функціонує система ПВК/ФТ країни, і викласти свій аналіз чітко та зрозуміло у Звіті про взаємну оцінку.

12. Фактори ризику, суттєвості, а також структурні або контекстуальні фактори можуть в деяких випадках пояснити, чому країна відповідає або не відповідає вимогам, або чому рівень ефективності країни вищий або нижчий від очікуваного, на основі рівня технічної відповідності країни. Ці фактори можуть бути важливою складовою пояснення, чому країна функціонує добре або погано, а також важливим елементом рекомендацій експертів щодо підвищення ефективності. Рейтинги як технічної відповідності, так і ефективності визначаються на основі універсальних стандартів, що застосовуються до усіх країн. Неприятливий контекст (наприклад, у випадку недостатності структурних елементів) може підірвати рівень відповідності та ефективності. Однак, фактори ризику, суттєвості, а також структурні або інші контекстуальні фактори не повинні бути виправданням для поганого або нерівномірного впровадження Стандартів FATF. Експерти повинні чітко зазначити у Звіті про взаємну оцінку, які фактори вони врахували; чому і як вони це зробили, а також інформаційні джерела, що використовувалися при їх розгляді.

ЗАГАЛЬНЕ ТЛУМАЧЕННЯ ТА КЕРІВНИЦТВО

13. Повний перелік визначень з Рекомендацій FATF включений до Глосарію, який супроводжує Рекомендації. Експерти з оцінки також повинні враховувати наступні інструкції щодо інших питань загального тлумачення, що є необхідним для забезпечення узгодженості підходу.

14. **Фінансові установи** – Експерти з оцінки повинні мати чітке розуміння видів установ, залучених до фінансової діяльності, на яку посилається визначення глосарію «*фінансові установи*». Важливо зазначити, що така діяльність може здійснюватися установами з різними загальними назвами (наприклад, «*банк*») у різних країнах, тому експерти повинні зосереджувати увагу на діяльності, а не на назвах таких установ.

15. **Постачальники послуг з переказу віртуальних активів та віртуальні активи** – Експерти з оцінки повинні також мати глибоке розуміння фінансових установ, ВНУП та постачальників послуг з переказу віртуальних активів, які займаються охопленою діяльністю згідно з визначенням в Глосарії відносно *постачальника послуг з переказу віртуальних активів*. Зокрема, експерти повинні зазначити, що вимоги Стандартів FATF, що стосуються віртуальних активів та пов'язаних з ними постачальників, застосовуються Рекомендацією 15 («Нові технології»). Пояснювальна записка до Р. 15 прямо підтверджує, що визначення FATF термінів *майно, доходи, кошти, кошти чи інші активи* чи *інша відповідна вартість* у Глосарії включають віртуальні активи. Експерти з оцінки повинні враховувати це при проведенні оцінки будь-яких Рекомендацій (для Технічної відповідності) або пов'язаних Безпосередніх Результатів (для Ефективності) використовуючи ці терміни.⁵ Див. примітку для експертів з оцінки в Р.15 для більш детального керівництва.

16. **Аналіз оцінки ризиків, здійснений країною** – Від експертів з оцінки не вимагається здійснювати незалежну власну оцінку ризиків при оцінюванні Рекомендації 1 та Безпосереднього Результату 1, але, з іншого боку, їм не обов'язково приймати оцінку ризиків, здійснену країною, як вірну. При перегляді оцінки ризиків країни, експерти з оцінки повинні розглянути ретельність здійснених процедур та процесів, а також внутрішню узгодженість оцінки (наприклад, чи обґрунтовані надані висновки, враховуючи використану інформацію та здійснений аналіз). Експерти з оцінки повинні зосереджуватися на високо пріоритетних питаннях, а не на деталях, та повинні застосовувати підхід здорового глузду, щоб визначити, чи є результати обґрунтованими. За доцільності та необхідності, експерти з оцінки повинні також розглянути інші достовірні та надійні джерела інформації щодо ризиків країни з метою визначення, чи є будь-які суттєві відмінності, які повинні бути додатково досліджені. Якщо група експертів вважає, що оцінка ризиків, здійснена країною, є обґрунтованою, ризик-орієнтовані елементи Методології можуть розглядатися на її основі.

17. При оцінюванні Рекомендації 1, експерти з оцінки повинні зосереджувати свій аналіз на наступних елементах: (1) наявні процеси та механізми для здійснення та координації оцінки(ок) ризиків; (2) обґрунтованість оцінки(ок) ризиків; та (3) відповідність ризико-орієнтованих заходів виявленим ризикам (наприклад, виключення, ситуації з більш високим або більш низьким ризиком).

⁵ Терміни *майно, доходи, кошти, кошти чи інші активи* та/чи *відповідна вартість*, використовуються у Р.3 (критерії 3.4 та 3.5), Р.4 (критерії 4.1, 4.2 та 4.4), Р.5 (критерії 5.2, 5.3 та 5.4), Р.6 (критерії 6.5, 6.6 та 6.7), Р.7 (критерії 7.2, 7.4 та 7.5), Р.8 (критерії 8.1 та 8.5), Р.10 (критерій 10.7), Р.12 (критерій 12.1), Р.20 (критерій 20.1), Р.29 (критерій 29.4), Р.30 (критерій 30.2, 30.3 та 30.5), Р. 33 (критерій 33.1), Р.38 (критерії 38.1, 38.3 та 38.4) та Р.40 (критерій 40.17). Слова «віртуальні активи» не повинні з'являтися або бути прямо включені в законодавство, посилаючись чи визначаючи ці терміни за умови, що нічого не протирічить законодавству чи прецедентному праву, яке не дозволить віртуальним активам підпадати від визначення цих термінів.

18. При оцінюванні Безпосереднього Результату 1, експерти з оцінки, ґрунтуючись на своїх розуміннях обґрунтованості оцінки(ок) ризиків, повинні зосередити свою увагу на тому, наскільки добре компетентні органи використовують своє розуміння ризиків на практиці для розвитку політики та діяльності, спрямованих на пом'якшення ризиків.

19. **Ризико-орієнтовані вимоги** – Для кожної Рекомендації, за якими від фінансових установ та визначених нефінансових установ та професій (ВНУП) вимагається вживати певні заходи, експерти з оцінки повинні зазвичай оцінювати додержання вимог, ґрунтуючись на тому, що усі фінансові установи та ВНУП повинні додержуватися усіх спеціальних вимог. Однак, важливим аспектом, який лежить в основі Рекомендацій FATF, є рівень ризику відмивання коштів або фінансування тероризму для певних видів установ, видів діяльності та професій, або для певних видів клієнтів, товарів, операцій або країн. Таким чином, країна може враховувати ризик при застосуванні Рекомендацій (наприклад, при застосуванні спрощених заходів), і експерти повинні брати до уваги ризику та гнучкість ризик-орієнтованого підходу, при визначенні, чи існують недоліки у запобіжних заходах країни, а також важливість такого підходу. Якщо Рекомендації FATF визначають деякі види діяльності як такі, що несуть підвищений рівень ризику, для яких вимагається застосовувати посилені або спеціальні заходи належної обачливості, усі такі заходи повинні бути впроваджені, хоча обсяг застосування таких заходів може різнитися залежно від певного рівня ризику.

20. **Виключення для ситуацій з низьким рівнем ризику** – Коли існує низький рівень ризику відмивання коштів та фінансування тероризму, країни можуть вирішити не застосовувати деякі із Рекомендацій, що вимагають від фінансових установ та ВНУП вживати певних заходів. У таких випадках, країни повинні надати експертам докази та аналіз, на основі яких було прийнято рішення не застосовувати Рекомендації.

21. **Вимоги для фінансових установ, ВНУП, постачальників послуг з переказу віртуальних активів та країн** – У Рекомендаціях FATF зазначено, що фінансові установи, ВНУП та постачальники послуг з переказу віртуальних активів «повинні» або «для них повинна бути встановлена вимога» вживати певних заходів, або країни «повинні забезпечити», що певні заходи вживаються фінансовими установами, ВНУП, постачальниками послуг з переказу віртуальних активів або іншими юридичними чи фізичними особами. Щоб використовувати одну узгоджену фразу, відповідні критерії у цій Методології використовують фразу «Для фінансових установ (ВНУП та постачальників послуг з переказу віртуальних активів) повинна бути встановлена вимога».

22. **Закони або підзаконні зобов'язання** – У примітці до *Правової бази вимог до фінансових установ, ВНУП та постачальників послуг з переказу віртуальних активів* (в кінці Пояснювальних записок до Рекомендацій FATF) зазначено необхідну правову основу для прийняття відповідних вимог. Експерти з оцінки повинні розглянути питання про те чи механізми, що використовуються для реалізації даної вимоги, кваліфікуються як *підзаконні зобов'язання* на основі інформації, викладеної у цій примітці. Експерти з оцінки повинні знати, що Рекомендація 10, 11 і 20 містять вимоги, які повинні бути викладені в законі, в той час як інші вимоги можуть бути встановлені або в законі, або в підзаконних зобов'язаннях. Цілком можливо, що типи документів або заходів, які не розглядаються як підзаконні зобов'язання, тим не менш можуть сприяти підвищенню ефективності, і, таким чином, можуть розглядатися в контексті аналізу ефективності, не враховуючи виконання вимог технічної відповідності (*наприклад, добровільні кодекси поведінки, видані органами приватного сектору, або рекомендоване керівництво, видане наглядовим органом*).

23. **Оцінка для ВНУП** – Відповідно до Рекомендацій 22, 23 і 28 (і конкретних елементів Рекомендації 6 і 7), ВНУП і відповідні наглядові (чи саморегульовані) органи зобов'язані вживати певних заходів. Технічна відповідність цим вимогам повинна оцінюватись тільки відповідно до цих конкретних Рекомендацій і не повинна включатися в інші Рекомендації, що стосуються фінансових установ. Тим не менш, оцінка ефективності повинна враховувати як фінансові установи, так і ВНУП при розгляді відповідних результатів.

24. **Фінансування розповсюдження зброї масового знищення** – Вимоги Стандарту FATF щодо фінансування розповсюдження зброї масового знищення обмежені Рекомендацією 7 («Цільові фінансові санкції»), Рекомендацією 15 («Нові технології») та Рекомендацією 2 («Національне співробітництво та координація»). В контексті оцінки ефективності, всі вимоги, пов'язані з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення включені в Результат 11, за винятком національного співробітництва та координації, які входять в Безпосередній Результат 1. Питання, пов'язані з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, повинні розглядатися тільки в тих місцях, а не в інших частинах оцінки.

25. **Національні, наднаціональні і субнаціональні заходи** – У деяких країнах питання ПВК/ФТ вирішуються не тільки на рівні національного уряду, а й на рівні штату/провінції і місцевого уряду. Коли проводиться оцінка, необхідно вжити відповідні кроки для забезпечення того, щоб заходи щодо ПВК/ФТ також адекватно вживалися на рівні штату/провінції. Так само, експерти повинні брати до уваги і звертатись до наднаціональних законів або нормативно-правових актів, які діють в країні. В Додатку I зазначено конкретні рекомендації, які можуть оцінюватись на наднаціональній основі.

26. **Фінансовий нагляд** – Закони і підзаконні зобов'язання, які встановлюють превентивні вимоги у сфері ПВК/ФТ в банківському секторі, секторі страхування та цінних паперів, повинні виконуватись та реалізовуватись шляхом здійснення нагляду. У цих секторах слід також дотримуватись основних принципів нагляду, розроблених Базельським комітетом, Міжнародною асоціацією наглядових органів в секторі страхування (IAIS), і Міжнародною організацією комісій з цінних паперів (IOSCO). Стосовно деяких питань ці принципи нагляду будуть охоплювати або будуть доповнювати вимоги, зазначені в Стандартах FATF. Експерти з оцінки повинні знати і враховувати будь-які оцінки чи висновки, зроблені щодо основних принципів, або інших відповідних принципів або стандартів, виданих наглядовими органами, що встановлюють стандарти. Для інших типів фінансових установ, від країни до країни буде варіюватися чи ці закони і зобов'язання виконуються та посилюються в рамках регуляторної або наглядової бази, або за допомогою інших засобів.

27. **Санкції** – Декілька Рекомендацій вимагають від країн мати «*ефективні, пропорційні та переконливі санкції*» за недотримання вимог у сфері ПВК/ФТ. Різні елементи цих вимог оцінюються в контексті технічної відповідності та ефективності. При оцінці технічної відповідності, експерти з оцінки повинні розглянути чи законодавча база та підзаконні зобов'язання в країні містять достатній ряд санкцій, які можуть бути *пропорційно* застосовані за значне або незначне недотримання вимог⁶. При оцінці ефективності, експерти з оцінки повинні розглянути питання чи санкції, що застосовуються на практиці, є *ефективними* у забезпеченні майбутнього дотримання

⁶ Приклади видів санкцій включають: письмові попередження; розпорядження/припис виконати конкретні інструкції (можливо, що супроводжується регулярними/щоденними штрафами за недотримання вимогам законодавства); наказ про регулярне звітування про заходи, вжиті установою; штрафи за недотримання; заборона особам займатися діяльністю в певному секторі; заміна або обмеження повноважень керівників, директорів, власників, що контролюють діяльність; введення арбітражного управління чи призупинення або анулювання ліцензії; або кримінальне покарання, де допускається.

вимог установою, до якої застосовувались санкції, а також чи є санкції *переконливими* за недотримання вимог іншими установами.

28. **Міжнародне співробітництво** – У цій Методології міжнародне співробітництво оцінюється в конкретних Рекомендаціях і Безпосередніх Результатах (у першу чергу Рекомендації 36-40 і Безпосередній Результат 2). Експерти з оцінки також повинні знати про вплив, який може мати здатність і бажання країни брати участь у міжнародному співробітництві на інші Рекомендації та Безпосередні Результати (*наприклад*, на розслідування злочинів з транскордонним елементом або нагляд міжнародних груп), і чітко зазначити будь-які приклади того, коли міжнародне співробітництво позитивно або негативно вплинуло на відповідність або ефективність.

29. **Законопроекти і пропозиції** – Експерти з оцінки повинні враховувати тільки відповідні закони, нормативно-правові акти або інші заходи у сфері ПВК/ФТ, які набрали чинності та діють на момент завершення виїзної місії до країни. Коли експертам надаються проекти законів або інші проекти документів щодо внесення змін в систему, вони можуть бути зазначені у звіті, але їх не слід враховувати у висновках оцінки або рейтингах.

30. **Керівництво FATF** – Експерти з оцінки можуть також розглядати Керівництво FATF як довідкову інформацію про те, як країнам можна реалізувати конкретні вимоги. Повний список Керівництва FATF включається в якості додатку до цього документу. Таке керівництво може допомогти експертам з оцінки зрозуміти практичні аспекти реалізації Рекомендацій FATF, але застосування керівництва не повинно бути частиною оцінки.

ТЕХНІЧНА ВІДПОВІДНІСТЬ

31. Технічна відповідність є компонентом Методології, який відповідає за впровадження конкретних вимог FATF, включаючи законодавчу базу та обов'язкові правозастосовні заходи; існування, повноваження та процедури компетентних органів. Здебільшого, він не включає конкретні вимоги щодо стандартів, які стосуються ефективності. Вони оцінюються окремо, через компонент ефективності Методології.

32. Рекомендації FATF, які є визнаними міжнародними стандартами, застосовуються до всіх країн. Однак, експерти повинні розуміти що законодавча, інституційна та наглядова база для ПВК/ФТ може відрізнятись від країни до країни. За умови, що Рекомендації FATF виконуються, країни мають право впроваджувати Стандарти FATF⁷ у відповідності до своїх національних законодавчих та інституційних систем, навіть якщо методи, за допомогою яких відповідність була досягнута, можуть різнитися. У зв'язку з цим, експерти повинні бути інформовані про ризики та структурні або контекстуальні чинники для країни.

33. Технічна відповідність, як компонент Методології, встановлює конкретні вимоги кожної Рекомендації як перелік критеріїв, які представляють ті елементи, які повинні бути присутні для того, щоб продемонструвати повну відповідність обов'язковим елементам Рекомендацій. Оцінювані критерії послідовно пронумеровані для кожної Рекомендації, але послідовність критеріїв не вказує на їх пріоритет чи ступінь важливості. У деяких випадках дається уточнення (зазначається під критерієм) для того, щоб допомогти визначити важливі аспекти оцінки критерію. Для критеріїв з таким уточненням експерт повинен розглянути, чи присутній кожен елемент, для того, щоб визначити, чи є відповідність критерію загалом.

РЕЙТИНГИ ВІДПОВІДНОСТІ

34. Для кожної Рекомендації експерт повинен сформулювати висновок щодо ступеню відповідності (чи невідповідності) країни стандарту. Існує чотири можливі ступені відповідності: відповідає, переважно відповідає, частково відповідає та не відповідає. У виняткових випадках, Рекомендація може бути також оцінена як «Не застосовується». Ці рейтинги базуються тільки на критеріях, зазначених у оцінці технічної відповідності, вони наступні:

Рейтинги технічної відповідності

Відповідає	B	Відсутні недоліки
Переважно відповідає	ПВ	Є лише незначні недоліки
Частково відповідає	ЧВ	Існують помірні недоліки
Не відповідає	НВ	Існують значні недоліки

⁷ До Стандартів FATF входять Рекомендації FATF та пояснювальні записки до них.

Не застосовується

Вимога не застосовується через структурні, правові або інституційні характеристики країни.

При розгляді рівня недоліків для будь-якої Рекомендації, експерти з оцінки повинні розглянути кількість і відносну важливість критеріїв, які виконуються або не виконуються, з урахуванням контексту країни.

35. Важливо зазначити, що це є обов'язком оцінюваної країни довести, що її система ПВК/ФТ відповідає Рекомендаціям. У визначенні ступеню відповідності кожній Рекомендації, експерт повинен не тільки оцінити, чи закони або підзаконні зобов'язання відповідають Рекомендаціям FATF, але також повинен визначити, чи існує інституційна структура.

36. **Значущість** – Індивідуальні критерії, які використовуються для оцінки кожної Рекомендації, не всі однаково важливі, а кількість критеріїв, яким є відповідність, не завжди вказує на рівень дотримання Рекомендації в цілому. Коли виноситься рішення щодо рейтингу для кожної Рекомендації, експерт з оцінки повинен брати до уваги відносну важливість критерію в контексті країни. Експерти мають враховувати, наскільки значними є будь-які недоліки, беручи до уваги профіль ризику країни та іншу структурну та контекстну інформацію (наприклад, для сфери з більшим рівнем ризику або великою частиною фінансового сектору). У деяких випадках єдиний недолік може бути досить важливим, щоб виправдати рейтинг «не відповідає», навіть якщо є відповідність іншим критеріям. Недолік відносно низького ризику або мало застосовуваних типів фінансової діяльності, навпаки, можуть мати невеликий вплив на загальну оцінку Рекомендації.

37. **Збіги між Рекомендаціями** – У багатьох випадках той же базовий недолік буде мати каскадний ефект на оцінку декількох різних Рекомендацій. Наприклад: недостатня оцінка ризиків може підірвати ризик-орієнтовані заходи, в усій системі ПВК/ФТ; або незастосування норм ПВК/ФТ до певного типу фінансових установ або ВНУП можуть вплинути на оцінку всіх Рекомендацій, які застосовуються до фінансових установ чи ВНУП. В таких випадках при розгляді рейтингів, експерти з оцінки повинні відображати недоліки у факторах, які лежать в основі для кожної застосованої Рекомендації, та, при необхідності, визначати відповідно рейтинг. Вони також повинні чітко вказати у Звіті про взаємну оцінку, що ця ж першопричина стосується усіх релевантних Рекомендацій.

38. **Порівняння з попередніми рейтингами** – У зв'язку з переглядом та консолідацією Рекомендацій FATF та Спеціальних Рекомендацій у 2012 році, а також введенням окремої системи для оцінки технічної відповідності та ефективності, рейтинги, наведені в зазначеній Методології, не можуть бути безпосередньо порівняні з рейтингами, що представлені в Методології 2004 року.

ЕФЕКТИВНІСТЬ

39. Оцінка ефективності системи ПВК/ФТ країни є так само важливою, як і оцінка технічної відповідності стандартам FATF. Оцінка ефективності спрямована на: (а) посилення уваги FATF на результатах; (б) визначення, в якій мірі національна система ПФК/ПФТ досягла цілей Стандартів FATF, та виявлення системних недоліків; та (с) уможливлення країн пріоритизувати заходи з покращення своєї системи. Для цілей цієї Методології, ефективність визначається як *“Ступінь досягнення визначених результатів”*.

40. В контексті ПВК/ФТ ефективність – це міра, в якій фінансові системи та економіки зменшують ризики та загрози відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Це може стосуватися очікуваного результату: (а) політики, закону або підзаконних зобов'язань; (б) програми забезпечення правопорядку, нагляду або розвідувальної діяльності; або (с) впровадження певного набору заходів, спрямованих на зменшення ризику відмивання коштів та фінансування тероризму, і боротьбу з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

41. Ціль оцінки ефективності в тому, щоб дати оцінку системи ПВК/ФТ в цілому в країні та визначити, як добре вона працює. Оцінка ефективності побудована на фундаментально іншому підході, ніж оцінка технічної відповідності Рекомендаціям. Вона не включає перевірку, чи є відповідність конкретним вимогам або чи наявні всі елементи відповідної Рекомендації. Натомість, вона вимагає оцінити, до якої міри певні результати були досягнуті, наприклад, чи ключові цілі системи ПВК/ФТ у відповідності до Стандартів FATF були досягнуті на практиці. Процес оцінки залежить від судження експертів, які консультуються з оцінюваною країною.

42. Важливо відзначити, що це відповідальність оцінюваної країни продемонструвати, що їх система ПВК/ФТ ефективна. Якщо докази не було надано, то експерти можуть зробити висновок, що система не є ефективною.

БАЗА ДЛЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ

43. Для оцінки ефективності, FATF прийняла підхід, орієнтований на ієрархії визначених результатів. На найвищому рівні, мета впровадження заходів ПВК/ФТ полягає в тому, що: *«Фінансові системи та економіка в цілому захищені від загрози відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, тим самим забезпечено підвищення цілісності фінансового сектору і сприяння безпеці та захищеності»*. Для того щоб надати правильний баланс між загальним розумінням ефективності системи ПВК/ФТ країни та детальною оцінкою того, як добре її компоненти функціонують, FATF оцінює ефективність, переважно базуючись на *одинадцяти “Безпосередніх Результатах”*. Кожен з них представляє одну з ключових цілей, яку ефективна система ПВК/ФТ повинна досягти, та вони, у свою чергу, переходять в три Проміжні Результати, які є головними тематичними цілями системи ПВК/ФТ. Такий підхід не має за мету безпосередньо оцінювати ефективність, з якою країна впроваджує індивідуальні Рекомендації, або ефективність конкретних організацій чи установ. Не очікується, що експерти будуть безпосередньо оцінювати високо пріоритетні цілі або проміжні результати, хоча це може бути актуально при підготовці письмових Звітів про взаємну оцінку і підведення підсумку щодо загальної ефективності країни в цілому.

44. Зв'язок між високо пріоритетними цілями, проміжними результатами та безпосередніми результатами наводиться в таблиці нижче:

Високо пріоритетні цілі:

Фінансові системи та економіка в цілому захищені від загроз відмивання коштів, фінансування тероризму та розповсюдження зброї масового знищення, тим самим забезпечено підвищення цілісності фінансового сектору і сприяння безпеці та захищеності

<i>Проміжні Результати:</i>	<i>Безпосередні Результати:</i>
Політика, координація та співробітництво зменшують ризики відмивання коштів та фінансування тероризму	1. Ризики відмивання коштів та фінансування тероризму усвідомлюються і, за необхідності, здійснюється координація дій на національному рівні з метою протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення. 2. Міжнародне співробітництво забезпечує відповідною інформацією, даними фінансової розвідки та доказами, а також сприяє заходам щодо злочинців та їх активів.
Попереджено вхід кримінальних доходів та коштів на підтримку тероризму до фінансового та інших секторів або їх виявлено та повідомлено про них цими секторами	3. Наглядові органи належним чином здійснюють нагляд, моніторинг та регулювання фінансових установ, ВНУП та VASPs щодо додержання вимог у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків. 4. Фінансові установи, ВНУП та VASPs належним чином вживають запобіжних заходів у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків, та звітують про підозрілі операції. 5. Юридичні особи та правові утворення захищені від використання для відмивання коштів або фінансування тероризму, а компетентні органи мають безперешкодний доступ до інформації про їх бенефіціарну власність.
Загрози з відмивання коштів виявлені та усунуті, злочинці покарані та позбавлені незаконних доходів. Загрози фінансування тероризму виявлені та усунуті, терористи позбавлені ресурсів, а ті, хто фінансує терористів, покарані, тим самим зроблено внесок у запобігання терористичним актам.	6. Фінансова інформація та вся інша відповідна інформація використовується належним чином компетентними органами для проведення фінансових розслідувань відмивання коштів та фінансування тероризму. 7. Проводяться розслідування злочинів та діяльності з відмивання коштів, а правопорушники переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям. 8. Доходи і засоби скоєння злочину конфіскуються. 9. Проводяться розслідування злочинів та діяльності з фінансування тероризму, а особи, які фінансують тероризм, переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям. 10. Терористи, терористичні організації та ті, хто їх фінансують, позбавлені можливості збирати, переміщувати та використовувати кошти, а також неправомірно використовувати сектор неприбуткових організацій. 11. Особи та установи, що беруть участь у розповсюдженні зброї масового знищення позбавлені можливості щодо збору, переміщення і використання коштів, згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН.

СФЕРА ОЦІНЮВАННЯ

45. Експерти з оцінки повинні оцінити всі одинадцять Безпосередніх Результатів. Однак, до проведення виїзної місії експерти з оцінки повинні здійснити заходи з оцінки консультуючись з країною, яка оцінюється, які повинні враховувати ризик та інші фактори, зазначені в пунктах 5-10, наведених вище. Експерти з оцінки повинні, консультуючись з країною, яка оцінюється, визначити високо ризикові питання, які необхідно вивчити більш детально під час проведення оцінки і відобразити у кінцевому звіті. Вони також повинні виявити сфери нижчих/низьких ризиків, які, можливо, не потребують перевірки на тому ж рівні деталей. Під час продовження оцінки країни, експерти з оцінки повинні продовжувати залучення країни та переглядати свої оцінки на основі початкових зібраних даних щодо ефективності для того, щоб зосередити свою увагу на сферах, де існує більше можливостей для вдосконалення ефективності усунення ключових ризиків ВК/ФТ.

ЗВ'ЯЗОК З ТЕХНІЧНОЮ ВІДПОВІДНІСТЮ

46. Рівень технічної відповідності країни робить внесок в оцінку ефективності. Експерти з оцінки повинні враховувати рівень технічної відповідності в рамках їх оцінки. Оцінка технічної відповідності здійснює огляд того, чи наявні правові та організаційні засади ефективною системи ПВК/ФТ. Малоімовірно, що країна, яка оцінюється як така, що має низький рівень відповідності технічним аспектам Рекомендацій FATF, матиме ефективну систему ПВК/ФТ (хоча не можна брати за аксіому те, що країна, яка технічно відповідає вимогам Рекомендацій FATF, також має ефективну систему). В багатьох випадках основна причина низької ефективності – це суттєві недоліки в імplementації технічних елементів Рекомендацій.

47. У ході оцінки ефективності, експерти з оцінки повинні також враховувати вплив відповідних Рекомендацій на технічну відповідність, пояснюючи, чому країна є (або не є) ефективною, та виробити рекомендації для підвищення ефективності. При виняткових обставинах можуть бути ситуації, в яких експерти роблять висновок, що існує низький рівень технічної відповідності, але, тим не менш, відносно високий рівень ефективності (наприклад, в результаті конкретних обставин країни, включаючи низькі ризики або інші структурні, матеріальні чи контекстуальні чинники; особливості законодавства країни та установ; або, якщо в країні діють компенсаційні заходи ПВК/ФТ, які не вимагаються Рекомендаціями FATF). Експерти з оцінки повинні звернути особливу увагу на такі випадки у Звіті про взаємну оцінку і повинні повною мірою обґрунтувати своє рішення, пояснивши докладно підґрунтя і конкретні підстави для своїх висновків щодо ефективності, незважаючи на більш низькі рівні технічної відповідності.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ

48. Оцінка ефективності повинна розглянути окремо кожен з одинадцяти Безпосередніх Результатів, але не повинна конкретно зосереджуватись на проміжних або високо пріоритетних результатах. Для кожного з Безпосередніх Результатів є два головні питання, на які експерти повинні спробувати відповісти:

- **В якій мірі досягається результат?** Експерти з оцінки повинні оцінити, чи є система країни ефективною відповідно до цього результату (тобто, чи країна досягає результатів, які очікуються від належно функціонуючої системи ПВК/ФТ). Вони повинні ґрунтувати свої висновки головним чином на основних питаннях, які підтримуються прикладами інформації та прикладами конкретних факторів, а також беручи до уваги рівень технічної відповідності, та контекстуальні фактори.

- **Що можна зробити для підвищення ефективності?** Експерти з оцінки повинні розуміти причини, чому країна, можливо, не досягла високого рівня ефективності і, де це можливо, надати рекомендації щодо покращення своїх можливостей для досягнення конкретних результатів. Вони повинні базувати свій аналіз і рекомендації на основі свого розгляду *основних питань* і на прикладах *конкретних факторів, які могли б підтвердити висновки щодо основних питань*, зокрема щодо діяльності, процесів, ресурсів та інфраструктури. Вони повинні також враховувати вплив технічних недоліків на ефективність, та релевантність контекстуальних факторів. Якщо експерти з оцінки задоволені тим, що досягнуто високих результатів, то їм не потрібно детально розглядати, *які заходи необхідно вжити для підвищення ефективності* (однак, може бути цінним визначення кращої практики або потенційне подальше вдосконалення або подальші заходи, необхідні для підтримки високого рівня ефективності).

Характеристика ефективної системи

49. Текст у рамці у верхній частині кожного з Безпосередніх Результатів описує основні ознаки та результати ефективної системи. Це визначає ситуацію, в якій країна є ефективною при досягненні результатів і надає орієнтири для проведення оцінки.

Основні питання, які необхідно розглянути при визначенні, чи було досягнуто результату

50. У другому розділі викладені основи для того, щоб експерти з оцінки могли визначити, чи було досягнуто результату та в якій мірі. *Основні питання* є обов'язковими питаннями, на які експерти з оцінки повинні знайти відповідь для того, щоб отримати уявлення про ефективність країни відносно кожного результату. Висновки експертів з оцінки про те, наскільки є ефективною країна, повинні ґрунтуватися на огляді кожного результату, що базується на оцінці *основних питань*.

51. Експерти з оцінки повинні вивчити усі *основні питання*, перераховані для кожного результату. Проте, вони можуть змінювати ступінь деталізації, з якою вони розглядають кожне питання для того, щоб відобразити ступінь ризику і суттєвість, пов'язану з цим питанням в країні. У виняткових випадках експерти можуть також розглянути додаткові питання, які вони вважають, за конкретних обставин, основними питаннями для ефективного результату (наприклад, альтернативні заходи, які відображають специфіку системи ПВК/ФТ країни, але які не включені в *основні питання* або в якості *додаткової інформації* або *конкретних факторів*). Вони повинні дати чітко зрозуміти, коли і чому були використані будь-які додаткові питання, які вважаються основними.

Приклади інформації, яка може підтвердити висновки щодо Основних питань

52. *Приклади інформації* встановлюють види і джерела інформації, які є найбільш актуальними для розуміння, в якій мірі досягнуто результат, в тому числі конкретні дані, які експерти з оцінки можуть шукати при оцінці *Основних питань*. Допоміжна інформація та інші дані можуть допомогти при перевірці або підтвердженні розуміння експертом основних питань і можуть забезпечити кількісний елемент для завершення формування уявлення експертів з оцінки про те, наскільки добре досягнуто результат.

53. Зазначені допоміжна інформація та дані не є вичерпними та обов'язковими. Дані, статистика та інші доступні матеріали будуть значно варіюватися від країни до країни, і експерти з оцінки повинні використовувати будь-яку інформацію, яку країна може надати для сприяння у формуванні їх експертної оцінки.

54. Оцінка ефективності не є статистичним завданням. Експерти з оцінки повинні використовувати дані і статистику, а також іншу якісну інформацію при формуванні експертної оцінки про те, наскільки було досягнуто результату, але слід інтерпретувати наявні дані критично та в контексті ситуації в країні. Увагу не слід зосереджувати на неперевірених даних (які можна інтерпретувати в найрізноманітніших формах і, навіть, з суперечливими висновками), але слід зосереджувати її на інформації та аналізі, який показує в контексті країни, яка оцінюється, чи досягнута мета. Експерти з оцінки повинні бути особливо обережні при використанні даних, що відносяться до інших країн в якості порівняння при оцінці ефективності, враховуючи істотні відмінності в обставинах в країні, системах ПВК/ФТ і практиках збору даних. Експерти з оцінки повинні також знати, що високий рівень короткострокових результатів не завжди позитивно впливає на досягнення очікуваного результату.

Приклади конкретних факторів, які могли б підтвердити висновки з Основних питань

55. В розділі *фактори* Методології наведено приклади елементів, які зазвичай використовуються при представленні кожного результату. Це не вичерпний перелік можливих чинників, але вони надаються в якості допомоги експертам з оцінки при розгляді причин, чому країна може (або не може) досягти конкретного результату (наприклад, якщо один з факторів порушується). У більшості випадків, експерти з оцінки повинні звернутися до *факторів*, щоб зробити чіткі висновки про ступінь досягнення результату. Слід зазначити, що діяльність і процеси, перераховані в цьому розділі, не передбачають жодної обов'язкової моделі для організації функцій ПВК/ФТ, а представляють лише найчастіше реалізовані адміністративні заходи, і причини чому країна не може бути ефективною, не обмежуються перерахованими факторами. Слід також зазначити, що експерти повинні зосередитися на якісному аспекті цих *факторів*, а не тільки на основних процесах або процедурах.

56. Від експертів з оцінки не вимагається переглядати усі *фактори* у кожному випадку. Якщо країна демонстративно ефективна у сфері, експерти повинні коротко зазначити, чому це саме такий випадок, та висвітлити будь-які сфери особливо гарної практики, але їм не потрібно вивчати кожен індивідуальний фактор у цьому розділі Методології. Також можуть виникнути випадки, коли країна демонстративно не ефективна, і причини для цього *фундаментальні* (наприклад, коли є суттєві технічні недоліки). У таких випадках для експертів з оцінки немає потреби здійснювати подальше детальне дослідження, чому результату не досягнуто.

57. Експерти з оцінки повинні знати про результати, які залежать від послідовності різних кроків або *ланцюжка послідовних дій*, необхідного для досягнення результату (наприклад, Безпосередній Результат 7, який включає розслідування, переслідування та застосування санкцій, все по черзі). У таких випадках можливо, що результату не буде досягнуто через відсутність на одній стадії процесу, навіть якщо інші стадії є ефективними.

58. Експерти з оцінки повинні також розглянути контекстуальні фактори, які можуть вплинути на питання, які експерти вважають суттєвими або такими, що становлять високий ризик, та зосередити на них увагу. Ці фактори можуть бути важливою частиною пояснення, чому країна функціонує добре або погано, та важливим елементом рекомендацій експертів щодо способів підвищення ефективності. Однак, вони не повинні бути виправданням для поганого або непослідовного впровадження стандартів FATF.

ПЕРЕХРЕСНІ ПИТАННЯ

59. Безпосередні Результати не є незалежними один від одного. У багатьох випадках питання, розглянуто спеціально за одним Безпосереднім Результатом, також впливатиме на досягнення за іншими результатами. Зокрема, фактори, оцінені за Безпосередніми Результатами 1 та 2, які

стосуються а) оцінки країною ризиків та впровадження ризик-орієнтованого підходу; та б) її залучення до міжнародного співробітництва, можуть мати далекосяжний вплив на інші результати (наприклад, оцінка ризиків впливає на застосування ризик-орієнтованих заходів за Безпосереднім Результатом 4, застосування ресурсів компетентних органів відносно усіх результатів; міжнародне співробітництво включає співробітництво для підтримки національних розслідувань відмивання коштів та процедури конфіскації за Безпосередніми Результатами 7 та 8). Таким чином, експерти з оцінки повинні враховувати, як їх висновки щодо Безпосередніх Результатів 1 та 2 можуть мати позитивний або негативний вплив на рівень ефективності щодо інших Безпосередніх Результатів. Ці перехресні питання відображені у *примітках для експертів з оцінки* у кожному Безпосередньому Результаті.

ВИСНОВКИ ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ

60. Для кожного індивідуального Безпосереднього Результату, експерти з оцінки повинні прийти до висновку щодо ступеня ефективності (або неефективності) країни. У випадках, коли країна не досягла високого рівня ефективності, експерти з оцінки також повинні надати свої висновки щодо причин виникнення такої ситуації, а також рекомендації щодо заходів, які країна повинна вжити для покращення своєї здатності досягти результату.

61. **Ефективність оцінюється фундаментально іншим чином у порівнянні з технічною відповідністю.** Висновки експертів з оцінки щодо ступеня ефективності країни повинні ґрунтуватися на загальному розумінні рівня досягнення країною результату. **Основні питання не повинні розглядатися як контрольний перелік критеріїв,** а як набір питань, які допомагають експертам сформуванню відповідного уявлення про ефективність країни по кожному із Безпосередніх Результатів. Основні питання не є однаково важливими, і їх важливість різниться залежно від конкретної ситуації кожної країни, враховуючи ризики ВК/ФТ та відповідні структурні фактори. Таким чином, експерти з оцінки повинні бути гнучкими та використовувати свої судження та досвід при формуванні висновків.

62. Висновки експертів з оцінки повинні відображати лише те, чи *було досягнуто результату*. Експерти повинні відкласти свої власні переваги щодо кращого шляху досягнення ефективності і не повинні бути упередженими через свій власний національний підхід. Вони також повинні уникати формування своїх висновків на основі кількості виявлених проблем або недоліків, адже країна може мати декілька слабких місць, які за своєю природою не є суттєвими, або вони компенсуються за рахунок ефективності в інших сферах, а тому країна може досягти високого загального рівня ефективності.

63. **Висновки експертів з оцінки щодо рівня ефективності повинні бути передусім описовими.** Експерти з оцінки повинні чітко встановити рівень, при якому, на їх думку, результату буде в загальному досягнуто, зазначивши будь-які варіації, наприклад, певні сфери, в яких ефективність вища або нижча. Вони також повинні чітко пояснити причини свого судження, наприклад проблеми або слабкі місця, які, на їх переконання, відповідальні за брак ефективності; основні питання та інформацію, які, на їх думку, є важливими; спосіб, за допомогою якого вони тлумачать дані або інші індикатори; а також значущість, яку вони надають різним аспектам оцінки. Експерти повинні також ідентифікувати будь-які сфери особливої ефективності або приклади кращої практики.

64. Для забезпечення прийняття чітких та співрозмірних рішень, експерти з оцінки повинні також узагальнити свої висновки у формі рейтингів. Для кожного Безпосереднього Результату є чотири можливі рейтинги ефективності, що базуються на мірі, в якій розглядаються *основні питання та характеристики: високий рівень ефективності; значний рівень ефективності;*

середній рівень ефективності; та низький рівень ефективності. Ці рейтинги повинні визначатися на основі такого:

Рейтинги ефективності	
Високий рівень ефективності	Ступінь досягнення Безпосереднього Результату високий. Необхідно здійснити незначні удосконалення .
Значний рівень ефективності	Ступінь досягнення Безпосереднього Результату значний. Необхідно здійснити помірні удосконалення .
Середній рівень ефективності	Безпосереднього Результату досягнуто лише деякою мірою. Необхідно здійснити значні удосконалення .
Низький рівень ефективності	Безпосереднього Результату не досягнуто або ступінь досягнення є незначним. Необхідно здійснити фундаментальні удосконалення .

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ СИСТЕМИ ПВК/ФТ

65. Рекомендації експертів з оцінки є особливо важливою частиною оцінки. На основі своїх висновків, експерти повинні надати рекомендації щодо заходів, яких повинна вжити країна для удосконалення своєї системи ПВК/ФТ, включаючи як рівень ефективності, так і рівень технічної відповідності. Звіт повинен першочергово викласти рекомендації щодо застосування коригуючих заходів із врахуванням особливостей країни та її спроможності, рівня її ефективності, а також будь-яких виявлених слабких місць та проблем. Рекомендації експертів не повинні бути надані просто з метою, щоб усунути кожен з виявлених недоліків чи слабких місць, а повинні допомогти шляхом визначення за пріоритетом особливих заходів, необхідних для ефективного зменшення впливу ризиків, з якими стикається країна. Це може бути здійснено шляхом надання пропозицій щодо найбільш значних та швидких практичних удосконалень, які мають далекосяжний ефект або яких найлегше досягти.

66. Експерти з оцінки повинні уважно розглянути обставини та контекст країни, а також її правову та інституційну системи при наданні рекомендацій, беручи до уваги, що існує декілька різних шляхів розбудови ефективної системи ПВК/ФТ, і, що модель, якій вони віддають перевагу, може не відповідати особливостям оцінюваної країни.

67. З метою сприяння розробки плану дій оцінюваною країною, експерти з оцінки повинні чітко зазначити у своїх рекомендаціях, де необхідно вжити конкретних заходів, а де допустима певна гнучкість щодо способу досягнення поставленої пріоритетної мети. Експерти повинні уникати надання без необхідності суворих рекомендацій (наприклад, строків виконання певних заходів), щоб не перешкоджати країні повністю адаптувати рекомендації до місцевих обставин.

68. Навіть якщо країна має високий рівень ефективності, це не означає, що немає більше сфер для удосконалення. Може бути необхідність у вжитті заходів для підтримки високого рівня ефективності з огляду на потенційні ризики. Якщо експерти можуть визначити подальші дії у сферах, де високий рівень ефективності, вони повинні це також включити до своїх рекомендацій.

КОНСУЛЬТУВАННЯ

Якщо експерти з оцінки мають будь-які сумніви щодо застосування цієї Методології або щодо тлумачення Стандартів FATF, вони повинні проконсультуватися із Секретаріатом FATF або Секретаріатом свого Регіонального органу за типом FATF.

ПРАВОВІ ОСНОВИ ВИМОГ ДО ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ, ВНУП ТА VASPS

1. Усі вимоги до фінансових установ, ВНУП або VASPs повинні бути визначені або (а) у законі (дивіться специфічні вимоги у Рекомендаціях 10, 11 та 20 щодо цього питання) або (б) для усіх інших випадків, можуть бути впроваджені законом чи іншими обов'язковими для виконання заходів (країна має право вибору).
2. У Рекомендаціях 10, 11 та 20 термін «закон» означає будь-які законодавчі акти, що видаються або затверджуються Парламентом або іншим еквівалентним органом, передбаченим Конституцією, які покладають обов'язкові вимоги з санкціями за їх невиконання. Санкції за невиконання повинні бути ефективними, пропорційними та переконливими (дивіться Рекомендацію 35). Поняття закону також охоплює рішення судових органів, які встановлюють відповідні вимоги, що є обов'язковими до виконання та діють на усій території країни.
3. Термін «обов'язкові для виконання заходи» відноситься до нормативно-правових актів, керівних положень, інструкцій або інших документів чи механізмів, які встановлюють правозастосовні вимоги у сфері ПВК/ФТ з санкціями за невиконання зазначених вимог, та які видаються чи затверджуються компетентним органом. Санкції за невиконання повинні бути ефективними, пропорційними та переконливими (дивіться Рекомендацію 35).
4. При визначенні, чи документ або механізм містить вимоги, що можуть вважатися «обов'язковими для виконання заходами», повинні братися до уваги такі фактори:
 - (а) це повинен бути документ або механізм, який встановлює або закріплює вимоги стосовно питань, зазначених в Рекомендаціях ФАТФ, та встановлює чітко зазначені вимоги, що розуміються як такі. Наприклад:
 - (i) якщо при визначенні особливих заходів використовуються слова «повинен» або «зобов'язаний», то слід вважати обов'язковими;
 - (ii) якщо вживається слово «слід», вони можуть вважатися обов'язковими, якщо і органи регулювання, і установи, що підпадають під регулювання, демонструють, що вжиття заходів прямо або опосередковано передбачено вимогами і вони впроваджуються; такі словосполучення, як «заохочуються», «рекомендовано» або «установам слід розглянути» у меншій мірі розглядаються як обов'язкові. У будь-якому випадку, де використовуються слова з слабшим смисловим навантаженням, можна припустити, що такі заходи не є обов'язковими (якщо країна не демонструє протилежне).
 - (б) документ/механізм повинен бути виданий/затверджений компетентним органом.
 - (с) повинні існувати санкції за невиконання (санкції не обов'язково повинні бути зазначеними у документі, що встановлює вимоги, а можуть міститися в іншому документі за умови, що існує чіткий зв'язок між вимогою та наявними санкціями), які мають бути ефективними, пропорційними та переконливими. Це передбачає розгляд таких питань:
 - (i) повинна бути відповідна низка ефективних, пропорційних та переконливих санкцій у випадку невиконання особами своїх обов'язків;
 - (ii) санкції повинні прямо або опосередковано застосовуватися за невиконання вимог у сфері ПВК/ФТ. Якщо невиконання вимог у сфері ПВК/ФТ прямо не передбачає застосування санкцій, то їх застосування за порушення ширших вимог, як-от відсутність відповідних систем та заходів контролю або їх неналежне функціонування, є достатнім за умови, що, як мінімум, за невиконання однієї або більше вимог у сфері ПВК/ФТ

можуть бути застосовані (або застосовувалися) відповідним чином санкції без потреби у підтвердженні додаткового пруденційного або іншого порушення, що не стосується ПВК/ФТ; та

(iii) чи існують достатні докази того, що на практиці були застосовані ефективні, пропорційні та переконливі санкції.

5. В усіх випадках повинно бути очевидно, що фінансові установи та ВНУП розуміють, що за невиконання будуть застосовуватися санкції і якими можуть бути ці санкції.

КОМБІНОВАНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ FATF ТА МЕТОДОЛОГІЯ

А. ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ТА ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 1

ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ТА ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ⁸

Країни повинні ідентифікувати, оцінювати та розуміти ризики, пов'язані з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму для країни, а також вживати заходів, включаючи визначення органу або механізму з метою координації дій з оцінки ризиків, та використовувати ресурси, спрямовані на забезпечення ефективного зниження ризиків. Базуючись на такій оцінці, країни повинні застосовувати ризико-орієнтований підхід, з метою забезпечення відповідності заходів із запобігання або протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму виявленим ризикам. Такий підхід повинен бути основним підґрунтям для ефективного розподілу ресурсів в режимі протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, а також впровадження ризико-орієнтованих заходів в усіх Рекомендаціях FATF. Якщо країни ідентифікують більш високий рівень ризику, вони повинні забезпечити, щоб їх режим з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму належним чином усував такі ризики. Якщо країни визначають більш низький рівень ризику, вони можуть прийняти рішення про застосування спрощених заходів в межах деяких Рекомендацій FATF за певних умов.

Країни також повинні ідентифікувати, оцінювати та розуміти ризики, пов'язані з фінансуванням розповсюдження в країні. В контексті Рекомендації 1, "ризик фінансування розповсюдження" стосується лише і тільки потенційного порушення, невиконання або ухилення від обов'язків щодо цільових фінансових санкцій, зазначених у Рекомендації 7. Країни повинні вживати відповідних заходів, спрямованих на забезпечення ефективного зменшення ризиків, включно з визначенням органу влади або механізму для координації дій з оцінки ризиків та ефективного розподілу ресурсів для цієї мети. Якщо країни виявляють більш високий рівень ризику, вони повинні забезпечити належне усунення таких ризиків. Якщо країни виявляють більш низький рівень ризику, вони повинні забезпечити відповідність заходів, що застосовуються, рівню ризику фінансування розповсюдження, водночас забезпечуючи повне виконання цільових фінансових санкцій, як того вимагає Рекомендація 7.

Країни повинні вимагати від фінансових установ та визначених нефінансових установ та професій (ВНУП) ідентифікувати, оцінювати та вживати ефективних заходів щодо зниження їх ризиків, пов'язаних з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження.

⁸ Вимоги цієї рекомендації повинні бути оцінені, беручи до уваги більш конкретні ризики, що базуються на вимогах інших Рекомендацій. При оцінці Рекомендації 1, експерти з оцінки повинні здійснити загальний огляд оцінки ризиків та пом'якшення ризиків країнами та фінансовими установами/ВНУП, як того вимагають інші Рекомендації але не повинні дублювати детальну оцінку ризико-орієнтованих заходів, що встановлені вимогами інших Рекомендацій. Не слід очікувати, що експерти з оцінки проведуть глибокий огляд оцінки ризиків у країні. Експерти з оцінки повинні зосереджуватися на процесі, механізмі та джерелах інформації, прийнятих країною, а також контекстуальних факторах, а також слід враховувати обґрунтованість висновків оцінки ризиків у країні.

Основні Критерії

ОБОВ'ЯЗКИ ТА РІШЕННЯ ДЛЯ КРАЇН

Оцінка ризиків

- 1.1. Країни⁹ повинні визначати та здійснити оцінку ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму для країни.
- 1.2. Країни повинні визначити орган або механізм координації заходів з оцінки ризиків.
- 1.3. Країни повинні регулярно здійснювати оцінку ризиків з метою оновлення її результатів.
- 1.4. Країни повинні мати механізми з надання інформації щодо результатів оцінки(ок) ризиків усім відповідним компетентним органам та саморегульвним організаціям, фінансовим установам та ВНУП.

Усунення ризиків

- 1.5. Ґрунтуючись на власному розумінні своїх ризиків, країни повинні застосовувати ризик-орієнтований підхід, при розподілі ресурсів та впровадженні заходів, спрямованих на запобігання чи усунення відмивання коштів та фінансування тероризму.
- 1.6. Країни, які приймають рішення не застосовувати деякі Рекомендації FATF, що встановлюють вимогу до фінансових установ та ВНУП вживати певних заходів, повинні продемонструвати, що:
 - а) доведено низький рівень ризику відмивання коштів та фінансування тероризму; виняток має місце у суворо обмежених та обґрунтованих обставинах; та він стосується певного виду фінансової установи або діяльності, або ВНУП; або
 - б) фінансова діяльність (окрім переказу коштів або цінностей) здійснюється фізичною або юридичною особою періодично або обмежено (беручи до уваги кількісний та абсолютний критерії), наприклад, коли низький рівень ризику відмивання коштів та фінансування тероризму.
- 1.7. Якщо країни виявляють високі ризики, вони повинні забезпечити, щоб їх режим протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму усував такі ризики, зокрема шляхом: (а) встановлення вимоги до фінансових установ та ВНУП вживати посиленних заходів з управління та усунення ризиків, або (б) встановлення вимоги до фінансових установ та ВНУП забезпечувати, щоб ця інформація була включена в їх оцінки ризиків.
- 1.8. Країни можуть дозволити застосовувати спрощені заходи для деяких Рекомендацій FATF, що встановлюють вимогу до фінансових установ та ВНУП вживати певних заходів, за умови, що було визначено низький рівень, і це відповідає оцінці країною своїх ризиків відмивання коштів/фінансування тероризму¹⁰.
- 1.9. Наглядові органи та саморегульвні організації повинні забезпечити, щоб усі фінансові установи та ВНУП виконували свої обов'язки відповідно до Рекомендації 1¹¹.

⁹ За потреби, оцінка ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму на наднаціональному рівні повинна братися до уваги при вирішенні питання, чи виконується цей обов'язок.

¹⁰ У випадку, коли Рекомендації FATF визначають види діяльності з підвищеним рівнем ризику, для яких встановлюється вимога вживати посиленних або специфічних заходів, країни повинні забезпечити, щоб застосовувалися усі такі заходи, хоча обсяг таких заходів може різнитися залежно від специфічного рівня ризику.

¹¹ Виконання вимог за цим критерієм повинно оцінюватися, беручи до уваги результати за Рекомендаціями 26 та 28.

ОБОВ'ЯЗКИ ТА РІШЕННЯ ДЛЯ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ ТА ВНУП

Оцінка ризиків

- 1.10 До фінансових установ та ВНУП повинна встановлюватися вимога вживати відповідних заходів з метою визначення, оцінки та розуміння своїх ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму (для клієнтів, країн або географічних територій; а також товарів, послуг, операцій або способів надання послуг)¹². Це включає такі вимоги:
- документування оцінки ризиків,
 - розгляд усіх відповідних факторів ризику перед визначенням рівня загального ризику, а також відповідного рівня та способу усунення такого ризику,
 - оновлення результатів оцінки ризиків; та
 - наявність відповідних механізмів для надання інформації щодо оцінки ризиків компетентним органам та саморегульвним організаціям.

Усунення ризиків

- 1.11 До фінансових установ та ВНУП повинна встановлюватися вимога щодо:
- наявності політик, заходів контролю та процедур, погоджених вищим керівництвом, які б забезпечували можливість здійснювати управління та усувати виявлені ризики (або країною, або фінансовою установою чи ВНУП);
 - моніторингу впровадження таких заходів контролю та, за необхідності, їх посилення; та
 - вжиття посилених заходів для управління та усунення ризиків у випадках, де виявлені підвищені ризики.
- 1.12 Країни можуть лише дозволити фінансовим установам та ВНУП вживати спрощених заходів для управління та усунення ризиків, якщо було виявлено низький рівень і за умови, що додержуються критерії 1.9 - 1.11. Спрощені заходи не повинні дозволятися у будь-якому випадку, коли існує підозра у відмиванні коштів або фінансуванні тероризму.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 1

(ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ВК/ФТ ТА ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ)

- Ризико-орієнтований підхід, є ефективним засобом боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. При визначенні того, як ризико-орієнтований підхід, повинен реалізовуватися в секторі, країни повинні взяти до уваги можливості і досвід у сфері боротьби з відмиванням коштів/протидії фінансуванню тероризму у відповідному секторі. Країни повинні розуміти, що свобода дій та відповідальність, покладені на фінансові установи та ВНУП ризико-орієнтованим підходом, є більш доцільними в секторах з більшою спроможністю та досвідом в сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Проте, це не звільняє фінансові установи та ВНУП від зобов'язання вживати посилених заходів при виявленні більш високих ризиків. При застосуванні ризико-орієнтованого підходу, компетентні органи, фінансові установи та ВНУП повинні забезпечити відповідність заходів щодо запобігання або зменшення відмивання коштів та фінансування тероризму

¹² Характер та обсяг будь-якої оцінки ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму повинен відповідати характеру та розміру діяльності. Компетентні органи або саморегульвні організації можуть прийняти рішення не встановлювати вимогу здійснювати індивідуальні задокументовані оцінки ризиків за умови, якщо специфічні ризики, властиві сектору, чітко визначені та усвідомлені, а також окремі фінансові установи та ВНУП розуміють свої ризики відмивання коштів та фінансування тероризму.

виявленим ризикам, а також мати можливість приймати рішення щодо розподілу власних ресурсів у найбільш ефективний спосіб.

2. При застосуванні ризико-орієнтованого підходу, фінансові установи та ВНУП повинні мати процедури для ідентифікації, оцінки, моніторингу, управління та зниження ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму. Загальний принцип ризико-орієнтованого підходу полягає в тому, що у разі виявлення більш високих ризиків, країнам слід вимагати від фінансових установ та ВНУП вживати посилені заходи щодо управління та зниження цих ризиків, і відповідно, у разі виявлення більш низьких ризиків – можуть дозволяти застосування спрощених заходів. Спрощені заходи не можуть бути дозволені у випадку наявності підозр у відмиванні коштів або фінансуванні тероризму. В певних Рекомендаціях більш точно викладено як цей загальний принцип застосовується до конкретних вимог. За суворо обмежених обставинах та у випадку доведеного низького ризику відмивання коштів та фінансування тероризму, країни можуть також прийняти рішення не застосовувати певні Рекомендації для конкретного типу фінансових установ або видів діяльності, або ВНУП (див. нижче). Так само, якщо країни, під час оцінок ризиків, визначать типи установ, види діяльності, підприємства або професії, які знаходяться під загрозою зловживання для відмивання коштів і фінансування тероризму, і які не підпадають під визначення фінансової установи або ВНУП, вони повинні розглянути питання щодо застосування вимог у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму до таких секторів.

ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ФІНАНСУВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ (ФРЗМЗ) ТА ЗАСТОСУВАННЯ РИЗИКО-ОРІЄНОВАНИХ ЗАХОДІВ

3. У контексті Рекомендації 1, "ризик ФРЗМЗ" стосується лише і тільки потенційного порушення, невиконання або ухилення від виконання цільових фінансових санкцій, зазначених у Рекомендації 7.¹³ Ці зобов'язання, викладені в Рекомендації 7, встановлюють жорсткі вимоги, які не ґрунтуються на оцінці ризику, для всіх фізичних та юридичних осіб. В контексті ризику фінансування розповсюдження, заходи ризико-орієнтованого підходу, спрямовуються фінансовими установами та ВНУП на посилення та доповнення повного виконання жорстких вимог Рекомендації 7 шляхом виявлення та запобігання невиконанню, потенційному порушенню або ухиленню від виконання цільових фінансових санкцій. Визначаючи заходи щодо зменшення ризиків ФРЗМЗ в секторі, країни повинні враховувати ризики ФРЗМЗ, пов'язані з відповідним сектором. Вживаючи ризико-орієнтовані заходи, компетентні органи, фінансові установи та ВНУП повинні мати можливість забезпечити, щоб ці заходи відповідали ідентифікованим ризикам, і це дозволило б їм приймати рішення про те, як розподіляти їх власні ресурси найбільш ефективно.
4. Фінансові установи та ВНУП повинні мати процедури ідентифікації, оцінки, моніторингу, управління та зменшення ризиків¹⁴ ФРЗМЗ. Це може бути зроблено в рамках їх існуючих цільових фінансових санкцій та/або програм дотримання. Країни повинні забезпечити повне впровадження Рекомендації 7 у будь-якому сценарії ризику. Там, де ризики більш високі, країнам слід вимагати від фінансових установ та ВНУП вжиття відповідних заходів для

¹³Параграфи 1 та 2 Пояснювальної записки до Рекомендації 7, та відповідні виноски, визначають сферу застосування зобов'язань Рекомендації 7; в тому числі, що вона обмежена цільовими фінансовими санкціями та не охоплює інші вимоги Резолюцій РБ ООН. Вимоги Стандартів FATF, що стосуються ФРЗМЗ, обмежені лише Рекомендаціями 1, 2, 7 та 15. Тому, вимоги згідно з Рекомендацією 1 щодо оцінки ризику ФРЗМЗ, не розширюють обсяг інших вимог, передбачених іншими Рекомендаціями.

¹⁴Країни можуть вирішити звільнити певний тип фінансової установи або ВНУП від вимог щодо ідентифікації, оцінки, моніторингу, управління та зменшення ризиків ФРЗМЗ, за умови, що існує доведений низький ризик ФРЗМЗ, що стосується таких фінансових установ або ВНУП. Однак, повне виконання цільових фінансових санкцій, що вимагається Рекомендацією 7, є обов'язковими в усіх випадках.

управління та зменшення ризиків. Якщо ризики більш низькі, вони повинні забезпечити відповідність заходів, що застосовуються рівню ризику, забезпечуючи при цьому повноцінне виконання цільових фінансових санкцій, як це вимагається Рекомендацією 7.

А. Зобов'язання та рішення для країн

Ризики ВК/ФТ

5. **Оцінювання ризику ВК/ФТ** – Країни¹⁵ повинні вживати належних заходів щодо ідентифікації та оцінювання ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму для країни на постійній основі та для того, щоб: (i) вносити потенційні зміни до національного режиму боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, у тому числі зміни в закони, нормативно-правові акти та інші заходи, (ii) сприяти компетентним органам у розподілі та встановленні пріоритетності ресурсів у сфері ПВК/ФТ, і (iii) надавати інформацію з метою проведення оцінки ризиків у сфері ПВК/ФТ фінансовими установами та ВНУП. Країни повинні підтримувати актуальність оцінок і мати механізми для надання відповідної інформації про результати всім відповідним компетентним органам та СРО, фінансовим установам та ВНУП.
6. **Більш високий ризик** – У разі ідентифікації країнами більш високих ризиків, вони повинні переконатися, що їх режим протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму усуває ці ризики і без шкоди для будь-яких інших заходів, що вживаються країнами для зменшення цих ризиків, зобов'язати фінансові установи та ВНУП вживати посилені заходи з управління та зменшення ризиків, або переконатися, що цю інформацію включено до оцінок ризиків, які здійснюються фінансовими установами та ВНУП, з метою належного управління та зменшення ризиків. Якщо Рекомендації FATF встановлюють діяльність більш високого ризику для якої вимагається вжиття посилені або конкретних заходів, усі такі заходи повинні вживатися, хоча ступінь вжиття таких заходів може варіюватись залежно від конкретного рівня ризику.
7. **Більш низький ризик** – Країни можуть прийняти рішення дозволити застосування спрощених заходів в рамках деяких Рекомендацій FATF, які вимагають від фінансових установ або ВНУП вживати певних заходів, за умови виявлення більш низького ризику, та якщо такі дії відповідають оцінці ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму країни, як це передбачено пунктом 3.

Незалежно від будь-якого рішення щодо визначення певних категорій більш низького ризику відповідно до попереднього абзацу, країни можуть також дозволити фінансовим установам та ВНУП застосовувати спрощені заходи щодо належної перевірки клієнта, за умови виконання вимог, викладених у розділі В нижче («Зобов'язання та рішення для фінансових установ та ВНУП»), і в пункті 7 нижче.

8. **Виключення** – Країни можуть прийняти рішення не застосовувати деякі з Рекомендацій FATF, які вимагають від фінансових установ або ВНУП вживати певних заходів, за умови:
 - a) доведення низького ризику відмивання коштів та фінансування тероризму; це відбувається тільки за суворо обмежених та виправданих обставин; і стосується окремих типів фінансових установ або видів діяльності, або ВНУП; чи
 - b) фінансова діяльність (за виключенням переказу грошових коштів або цінностей) проводиться фізичною або юридичною особою на не постійній або дуже обмеженій

¹⁵ Де необхідно, потрібно брати до уваги оцінку ризиків в сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму на наднаціональному рівні при вирішенні чи виконується це зобов'язання.

основі (враховуючи кількісний та абсолютний критерії) за умови низького ризику відмивання коштів та фінансування тероризму.

Хоча зібрана інформація може відрізнятися залежно від рівня ризику, вимоги Рекомендації 11 щодо збереження даних повинні застосовуватись до будь-якої інформації, що збирається.

9. **Нагляд та моніторинг ризику** – Наглядові органи (або СРО для відповідних секторів ВНУП) повинні забезпечити, щоб фінансові установи та ВНУП ефективно виконували зобов'язання, викладені нижче. Під час виконання своїх функцій, наглядові органи та СРО, в тих випадках, коли це необхідно, відповідно до Пояснювальних записок до Рекомендацій 26 і 28, повинні перевіряти відомості про ризики відмивання коштів та фінансування тероризму та оцінки ризиків, підготовлені фінансовими установами і ВНУП, та брати до уваги результати цих перевірок.

Ризик ФРЗМЗ

10. **Оцінювання ризику ФРЗМЗ** - Країни¹⁶ повинні на постійній основі вживати належних заходів щодо виявлення та оцінювання ризиків ФРЗМЗ для того, щоб: (i) вносити потенційні зміни до національного режиму протидії фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі зміни в закони, нормативно-правові акти та інші заходи, (ii) сприяти компетентним органам у розподілі та встановленні пріоритетності ресурсів, спрямованих на протидію ФРЗМЗ; та (iii) робити інформацію доступною з метою проведення оцінки ризиків ФРЗМЗ фінансовими установами та ВНУП. Країни повинні підтримувати актуальність оцінок, і мати механізми для надання відповідної інформації про результати всім відповідним компетентним органам та СРО, фінансовим установам та ВНУП.
11. **Зменшення ризику ФРЗМЗ** – Країни повинні вживати належних заходів для управління та зменшення виявлених ними ризиків ФРЗМЗ. Країни повинні розвивати розуміння наявних в країнах засобів потенційних порушень, ухилення та невиконання цільових фінансових санкцій, яким можуть ділитись з компетентними органами та приватним сектором. Країни повинні забезпечити, щоб фінансові установи та ВНУП вживали заходів для виявлення обставин, які можуть представляти більш високий ризик, та забезпечити, щоб їх режим протидії ФРЗМЗ усував ці ризики. Країни повинні забезпечити повне впровадження Рекомендації 7 у будь-якому ризиковому випадку. Там, де ризики більш високі, країнам слід вимагати від фінансових установ та ВНУП вжиття відповідних заходів для управління та зменшення цих ризиків. Відповідно, якщо ризики більш низькі, вони повинні забезпечити відповідність заходів, що застосовуються рівню ризику, забезпечуючи при цьому повноцінне застосування цільових фінансових санкцій, як це вимагається Рекомендацією 7.

В. Обов'язки та рішення для фінансових установ та ВНУП

Ризики ВК/ФТ

12. **Оцінювання ризику ВК/ФТ** – Від фінансових установ та ВНУП слід вимагати вживати належних заходів для виявлення та оцінки їх ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму (для клієнтів, країн або географічних регіонів, а також товарів/послуг/операцій або каналів постачання). Вони повинні документально оформити ці оцінки для того, щоб мати можливість продемонструвати підставу оцінок, постійно оновлювати ці оцінки, а також мати відповідні механізми для надання інформації про оцінку ризиків компетентним органам та СРО. Характер і масштаб будь-якої оцінки ризиків відмивання коштів та

¹⁶ Де необхідно, потрібно брати до уваги оцінку ризиків ФРЗМЗ на наднаціональному рівні при вирішенні, чи це зобов'язання виконується.

фінансування тероризму повинні відповідати характеру та розміру бізнесу. Фінансові установи та ВНУП повинні завжди розуміти їх ризики відмивання коштів та фінансування тероризму, проте компетентні органи або СРО можуть визначати, що немає потреби в індивідуальних задокументованих оцінках ризику, якщо конкретні ризики, притаманні сектору, є чітко визначеними і зрозумілими.

13. **Управління та зменшення ризиків** – Фінансові установи та ВНУП повинні мати відповідну політику, заходи контролю та процедури, які дозволяють їм управляти і ефективно зменшувати ризики, що були виявлені (або країною, або фінансовою установою, або ВНУП). Вони повинні відстежувати здійснення заходів контролю та, при необхідності, посилювати їх. Політика, контроль та процедури повинні бути схвалені вищим керівництвом, а заходи, вжиті з метою управління та зменшення ризиків (більш високих або більш низьких), повинні відповідати національним вимогам і керівництвам компетентних органів і СРО.
14. **Більш високий ризик** – У разі виявлення більш високих ризиків, фінансові установи та ВНУП повинні вжити посилені заходи з управління та зменшення ризиків.
15. **Більш низький ризик** – У разі виявлення більш низьких ризиків, країни можуть дозволити фінансовим установам та ВНУП вживати спрощені заходи з управління та зменшення ризиків.
16. Під час оцінки ризиків, фінансові установи та ВНУП повинні враховувати всі суттєві фактори ризику перед тим, як визначати рівень загального ризику і відповідний рівень заходів щодо їх зменшення. Фінансові установи та ВНУП можуть диференціювати ступінь заходів залежно від типу та рівня ризику для різних факторів ризику (наприклад, в конкретній ситуації, вони можуть застосовувати стандартні заходи належної перевірки клієнта щодо прийняття клієнта, але посилені заходи належної перевірки клієнта при постійному моніторингу, або навпаки).

Ризик ФРЗМЗ

17. **Оцінювання ризику ФРЗМЗ** – Фінансові установи та ВНУП повинні вживати належних заходів щодо виявлення та оцінювання їх ризиків ФРЗМЗ. Це може бути здійснено в рамках їх існуючих цільових фінансових санкцій та/або програм відповідності. Вони повинні документально оформити такі оцінки для того, щоб мати можливість продемонструвати підставу оцінки, постійно оновлювати ці оцінки, а також мати відповідні механізми для надання інформації про оцінку ризиків компетентним органам та СРО. Характер і масштаб будь-якої оцінки ризиків ФРЗМЗ повинні відповідати характеру і розміру бізнесу. Фінансові установи та ВНУП повинні завжди розуміти їх ризики ФРЗМЗ, проте компетентні органи та СРО можуть визначати, що немає потреби в індивідуальних задокументованих оцінках ризику, якщо конкретні ризики, притаманні сектору, є чітко визначеними і зрозумілими.
18. **Зменшення ризику ФРЗМЗ** – Фінансові установи та ВНУП повинні мати політику, заходи контролю та процедури, які дозволяють їм управляти та ефективно зменшувати виявлені ризики. Це може бути виконано в рамках існуючих цільових фінансових санкцій та/або програм відповідності. Фінансові установи та ВНУП повинні здійснювати моніторинг впровадження заходів з контролю та їх посилення, якщо це необхідно. Політика, заходи контролю та процедури повинні бути затверджені вищим керівництвом, а заходи, вжиті для управління та зменшення ризиків (більш високих чи більш низьких), повинні узгоджуватись з національними вимогами та вказівками компетентних органів та СРО. Країни повинні забезпечити повну імплементацію Рекомендації 7 у будь-якому сценарії ризику. Там, де ризики високі, країнам слід вимагати від фінансових установ та ВНУП вживати відповідних

заходів для управління та зменшення ризиків (тобто запровадження посилених заходів контролю, спрямованих на виявлення можливих порушень, невиконання або ухилення від застосування цільових фінансових санкцій відповідно до Рекомендації 7). Відповідно, там, де ризики більш низькі, вони повинні забезпечити відповідність заходів, що застосовуються рівню ризику, забезпечуючи при цьому повноцінне виконання цільових фінансових санкцій, як вимагається Рекомендацією 7.

Країни повинні мати національні політики у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ, з урахуванням виявлених ризиків¹⁷, які повинні регулярно переглядатися, а також повинні визначити орган або забезпечити координацію чи інший механізм, що буде відповідати за таку політику.

Країни повинні забезпечити, щоб органи, які творять політику, підрозділ фінансової розвідки (ПФР), правоохоронні органи, наглядові органи та інші відповідні компетентні органи, на політичному та операційному рівнях, мали ефективні механізми, які дозволяли б їм співпрацювати один з одним і там, де це доречно, координувати та обмінюватися інформацією один з одним на національному рівні стосовно розробки та впровадження політики та заходів у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ. Це має включати співпрацю та координацію між відповідними органами для забезпечення сумісності вимог у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ з правилами захисту даних та конфіденційності та іншими подібними положеннями (наприклад, безпека/локалізація даних).

Основні Критерії

- 2.1 Країни повинні мати національну політику протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, яка формується з урахуванням виявлених ризиків та регулярно переглядається.
- 2.2 Країни повинні визначити орган або мати координаційний чи інший механізм, відповідальний за національну політику протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.
- 2.3 Повинні бути наявними механізми, які б надавали можливість органам, що приймають політичні рішення, ПФР, правоохоронним органам, наглядовим органам та іншим відповідним компетентним органам співпрацювати та, за необхідності, координувати один одного на національному рівні щодо розвитку та впровадження політики і заходів з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Такі механізми повинні застосовуватися як на рівні прийняття політичних рішень, так і на операційному рівні.
- 2.4 Компетентні органи повинні мати схожі механізми співробітництва та, за необхідності, координаційні механізми для боротьби з ФРЗМЗ.
- 2.5 Країни повинні здійснювати співпрацю та координацію між відповідними органами для забезпечення сумісності вимог щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму з правилами захисту даних та конфіденційності та іншими подібними положеннями (наприклад, безпека/локалізація даних).¹⁸

¹⁷ Ризик ФРЗМЗ стосується суворо і лише потенційного порушення, невиконання або ухилення від виконання зобов'язань щодо цільових фінансових санкцій, зазначених у Рекомендації 7.

¹⁸ Для цілей технічної відповідності, оцінка повинна бути обмежена, якщо існує співпраця, та, де це доречно, координація, формальна чи неформальна, між відповідними органами.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 2

1. Країни повинні запровадити відповідні системи міжвідомчої співпраці та координації у сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ. Відповідно, для ВК, ФТ та ФРЗМЗ це може бути єдина система або різні системи.
2. Такі системи повинні координуватись одним або кількома визначеними органами влади, або іншим механізмом, відповідальним за формування національної політики та забезпечення співпраці та координації між усіма відповідними органами.
3. До систем міжвідомчої співпраці повинні входити органи, що мають відношення до боротьби з ВК, ФТ та ФРЗМЗ. Залежно від національної організації функцій, органи влади, що мають відношення до таких систем, можуть включати:
 - a) Компетентні центральні урядові відомства (наприклад, з питань фінансів, торгівлі та комерції, внутрішніх справ, юстиції та закордонних справ);
 - b) Правоохоронні органи, органи з повернення активів та органи прокуратури;
 - c) Підрозділи фінансової розвідки;
 - d) Служби безпеки та розвідки;
 - e) Митні та прикордонні органи;
 - f) Наглядові органи та СРО;
 - g) Податкові органи;
 - h) Органи контролю за імпортом та експортом;
 - i) Реєстри компаній, та за наявності, реєстри бенефіціарних власників; та
 - j) Інші установи, за необхідності.
4. Країни повинні забезпечити наявність механізмів, що дозволяють ефективно здійснювати оперативну співпрацю, та, де це доречно, координацію та своєчасний обмін відповідною інформацією на національному рівні між різними компетентними органами для оперативних цілей, пов'язаних з ПВК, ФТ та ФРЗМЗ, як з власної ініціативи, так і на запит. Сюди можуть входити: (a) заходи щодо з'ясування ролі, потреб у інформації та джерел інформації кожного відповідного органу; (b) заходи, що сприяють своєчасному обміну інформацією між відповідними органами влади (наприклад, стандартні формати та захищені канали), і (c) практичні механізми для сприяння міжвідомчій роботі (наприклад, спільні групи або платформи для обміну даними).

В. ВІДМИВАННЯ КОШТІВ ТА КОНФІСКАЦІЯ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 3

ЗЛОЧИН ВІДМИВАННЯ КОШТІВ

Країни повинні криміналізувати відмивання коштів відповідно до Віденської Конвенції та Палермської Конвенції. Країни повинні застосовувати поняття злочину відмивання коштів до усіх серйозних злочинів з метою охоплення якомога ширшого спектру предикатних злочинів.

Основні Критерії

- 3.1 Відмивання коштів повинно бути криміналізовано на основі Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року (Віденської Конвенції) та Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року (Палермської Конвенції) (дивіться статтю 3 (1)(b) та (c) Віденської Конвенції та статтю 6(1) Палермської Конвенції)¹⁹.
- 3.2 Предикатні злочини до відмивання коштів повинні охоплювати усі серйозні злочини з метою включення якомога ширшого спектру предикатних злочинів. Як мінімум, предикатні злочини повинні включати низку злочинів у кожній з визначених категорій злочинів²⁰.
- 3.3 Якщо країни застосовують пороговий або комбінований підхід, який включає пороговий підхід²¹, предикатні злочини повинні, як мінімум, включати в себе усі злочини, які:
 - (a) підпадають під категорію серйозних відповідно до їх національного законодавства, або
 - (b) караються максимальним покаранням у вигляді позбавлення волі строком більше, ніж на один рік; чи
 - (c) караються мінімальним покаранням у вигляді позбавлення волі строком більше, ніж на шість місяців (для країн, які мають мінімальний поріг для злочинів, встановлений їх правовою системою).
- 3.4 Злочин відмивання коштів повинен поширюватися на будь-який тип майна, незалежно від його вартості, яке прямо або опосередковано одержане злочинним шляхом.
- 3.5 При доведенні факту, що майно одержане злочинним шляхом, не є обов'язковим, щоб особа була засуджена за вчинення предикатного злочину.
- 3.6 Предикатним злочином до відмивання коштів вважається діяння, яке мало місце в іншій країні, яке є злочином у такій країні, і яке вважалося би предикатним злочином, якби воно мало місце у власній країні.

¹⁹ Особливо зверніть увагу на фізичні та матеріальні аспекти злочину.

²⁰ Рекомендація 3 не встановлює вимогу передбачати окремий злочин «участь в організованій злочинній групі або вимагання». З метою охоплення цієї категорії «визначений злочин», достатньо, щоб країна виконала один з двох пунктів, визначених у Палермській конвенції, наприклад, передбачила або окремий злочин, або злочин, вчинений у змові.

²¹ Країни визначають предикатні злочини до відмивання коштів, посилаючись (a) на усі злочини або (b) на поріг, пов'язаний з категорією серйозних злочинів, або з таким видом покарання, як позбавлення волі, що встановлене за предикатний злочин (пороговий підхід), або (c) на перелік предикатних злочинів, або (d) шляхом поєднання цих підходів.

- 3.7 Злочин відмивання коштів повинен застосовуватися до осіб, які вчинили предикатний злочин, якщо це не порушує фундаментальні принципи національного законодавства.
- 3.8 Потрібно забезпечити, щоб намір та усвідомлення, які вимагаються для доведення факту злочину відмивання коштів, могли встановлюватися за об'єктивними фактичними обставинами.
- 3.9 До фізичних осіб, засуджених за відмивання коштів, повинні застосовуватися пропорційні та переконливі кримінальні санкції.
- 3.10 На юридичних осіб повинні поширюватися кримінальна відповідальність та санкції, а там, де це неможливо (у зв'язку із основоположними принципами національного законодавства), цивільна або адміністративна відповідальність та санкції. Це не повинно перешкоджати паралельному кримінальному, цивільному або адміністративному провадженню щодо юридичних осіб у країнах, в яких існує більше, ніж одна форма відповідальності. Такі заходи не повинні впливати на кримінальну відповідальність фізичних осіб. Усі санкції повинні бути пропорційними та переконливими.
- 3.11 Повинні бути передбачені відповідні супутні злочини до злочину відмивання коштів, зокрема участь у скоєнні злочину, співучасть або змова з метою вчинення, спроби вчинення, пособництво та підбурювання, сприяння та надання порад щодо вчинення, якщо це не суперечить основоположним принципам національного законодавства.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 3 (ЗЛОЧИН ВІДМИВАННЯ КОШТІВ)

1. Країни повинні криміналізувати відмивання коштів на основі Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року (Віденської Конвенції) та Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року (Палермської Конвенції).
2. Країни повинні застосовувати поняття злочину відмивання коштів до всіх серйозних злочинів з метою охоплення якомога ширшого спектру предикатних злочинів. Предикатні злочини можна описати шляхом посилання на усі злочини; чи на поріг, пов'язаний або з категорією серйозних злочинів; або з покаранням у вигляді позбавлення волі, що застосовується до предикатного злочину (пороговий підхід), або на перелік предикатних злочинів; або поєднання цих підходів.
3. Якщо країни застосовують пороговий підхід, предикатні злочини повинні, як мінімум, включати в себе усі злочини, які підпадають під категорію серйозних злочинів відповідно до їх національного законодавства, або включати в себе злочини, які караються максимальним покаранням у вигляді позбавлення волі на строк більше одного року, або для тих країн, які мають мінімальний поріг для злочинів, встановлений їх правовою системою, предикатні злочини повинні включати в себе всі злочини, що караються мінімальним покаранням у вигляді позбавлення волі на строк більше шести місяців.
4. Незалежно від того, який підхід застосовується до встановлення предикатних злочинів, кожна країна повинна, як мінімум, включити до них низку злочинів у рамках кожної з визначених категорій злочинів. Злочин відмивання коштів повинен поширюватися на будь-який тип майна, незалежно від його вартості, яке прямо або опосередковано представляє доходи, одержані злочинним шляхом. При доведенні того факту, що майно є доходами,

одержаними злочинним шляхом, не є обов'язковим, щоб особа була засуджена за вчинення предикатного злочину.

5. Предикатними злочинами до відмивання коштів вважається також діяння, яке мало місце в іншій країні, яке є злочином у такій країні, і яке вважалося б предикатним злочином, якби воно мало місце на національному рівні. Країни можуть передбачити, що єдиною умовою є те, що таке діяння вважалося б предикатним злочином, якби воно мало місце на національному рівні.
6. Країни можуть передбачити, щоб поняття злочину відмивання коштів не застосовувалось до осіб, які вчинили предикатний злочин, якщо цього вимагають фундаментальні принципи їх національного законодавства.
7. Країни повинні забезпечити, щоб:
 - (a) Намір і знання, які вимагаються для доведення факту злочину відмивання коштів, могли встановлюватися за об'єктивних фактичних обставин.
 - (b) Ефективні, пропорційні та переконливі кримінальні санкції застосовувались до фізичних осіб, засуджених за відмивання коштів.
 - (c) До юридичних осіб застосовувалась кримінальна відповідальність та санкції, а там, де це неможливо (у зв'язку із основоположними принципами національного законодавства), цивільна або адміністративна відповідальність та санкції. Це не повинно перешкоджати паралельному кримінальному, цивільному або адміністративному переслідуванню юридичних осіб у країнах, в яких існує більше, ніж одна форма відповідальності. Такі заходи не повинні впливати на кримінальну відповідальність фізичних осіб. Усі санкції повинні бути ефективними, пропорційними та переконливими.
 - (d) Були наявні відповідні супутні злочини до злочину відмивання коштів, зокрема участь у скоєнні злочину, співучасть або змова з метою вчинення, спроби вчинення, пособництва та підбурювання, сприяння та надання порад щодо вчинення, якщо це не суперечить основоположним принципам національного законодавства.

Країни повинні забезпечити наявність політики та операційних рамок, які надають пріоритет поверненню активів як у внутрішньому, так і в міжнародному контексті.

Беручи до уваги Віденську конвенцію, Палермську конвенцію, Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти корупції та Конвенцію про боротьбу з фінансуванням тероризму, країни повинні вжити заходів, у тому числі законодавчих, які дозволять їхнім компетентним органам:

- a) виявляти, розшукувати та оцінювати майно, одержане злочинним шляхом, та майно відповідної вартості;
- b) зупиняти або відмовляти у наданні згоди на проведення операції;
- c) здійснювати всі необхідні слідчі дії;
- d) оперативно вживати тимчасових заходів, таких як заморожування та арешт, для запобігання будь-яким операціям, передачі або відчуженню майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості;
- e) конфісковувати майно, одержане злочинним шляхом, та майно відповідної вартості шляхом конфіскації на підставі обвинувального вироку;
- f) конфісковувати майно, одержане злочинним шляхом, шляхом конфіскації без винесення обвинувального вироку;
- g) виконувати отримане рішення про конфіскацію; та
- h) забезпечити ефективне управління майном, яке заморожено, вилучено або конфісковано

Основні Критерії

4.1 Країни повинні вжити заходів, включаючи законодавчі, які б надавали можливість здійснювати конфіскацію наступного, незалежно від того, чи воно належить обвинуваченим у кримінальних справах чи третім сторонам:

- (a) легалізоване майно;
- (b) доходи (включаючи прибуток або інші вигоди, що походять від таких доходів), або засоби злочину, що використовуються або призначені для використання у відмиванні коштів або предикатних злочинах;
- (c) майно, що є доходом, чи використовується, або призначене чи виділено для використання у фінансуванні тероризму, терористичних актах або терористичних організаціях; або
- (d) майно відповідної вартості.

4.2 Країни повинні вжити заходів, включаючи законодавчі, які б надавали можливість їх компетентним органам:

- (a) визначати, відстежувати та оцінювати майно, яке підлягає конфіскації;

- (b) вживати тимчасових заходів, таких як замороження або арешт, з метою запобігання будь-яким правочинам з майном, передачі або розпорядженню майном, що підлягає конфіскації;²²
- (c) вживати заходів, які б попереджали або анулювали дії, які шкодять спроможності країни заморожувати або накладати арешт, або повертати майно, що підлягає конфіскації; та
- (d) вживати будь-яких відповідних слідчих заходів.

4.3 Закони та інші заходи повинні забезпечувати захист прав добросовісних третіх сторін.

4.4 Країни повинні мати механізми для управління та, за необхідності, розпорядження замороженим, арештованим або конфіскованим майном.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 4 (КОНФІСКАЦІЯ ТА ТИМЧАСОВІ ЗАХОДИ)

A. ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ ТА МЕХАНІЗМІВ ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ

1. Країни повинні переглянути свій режим повернення активів, щоб забезпечити його постійну ефективність та достатні ресурси для ефективного повернення активів.
2. Відповідно до Рекомендації 2, країни повинні забезпечити наявність необхідних національних механізмів співпраці та координації, а також відомчих структур для ефективного застосування наведених нижче заходів.

B. МАЙНО, ОДЕРЖАНЕ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ТА МАЙНО ВІДПОВІДНОЇ ВАРТОСТІ

3. Майно, одержане злочинним шляхом, та майно відповідної вартості охоплює майно, що перебуває у власності або володінні третіх осіб, але без шкоди для прав добросовісних третіх осіб. Приклади обставин, коли майно перебуває у власності або володінні недобросовісних третіх осіб і може бути майном, одержаним злочинним шляхом, або майном відповідної вартості, включають:
 - (a) майно, що перебуває під безпосереднім контролем обвинуваченого або особи, яка перебуває під слідством, і, наприклад, належить членам сім'ї, спільникам або юридичним особам та правовим утворенням; або
 - (b) якщо майно було подаровано або передано третій особі за суму, значно вищу або нижчу за ринкову вартість.

C. ТИМЧАСОВІ ЗАХОДИ

4. У відповідь на необхідну інформацію країни повинні надати ПФР або іншому компетентному органу можливість вжити негайних заходів, прямо чи опосередковано, щодо відмови у наданні згоди або зупинення операції, стосовно якої є підозра у зв'язку з відмиванням коштів, предикатними злочинами або фінансуванням тероризму. Максимальна тривалість цього заходу повинна бути визначена і надавати достатньо часу для аналізу операції та для того, щоб компетентні органи могли ініціювати, у разі необхідності, дії щодо заморожування або арешту.

²² Заходи повинні дозволяти початково заморожувати або накладати арешт на майно, що підлягає конфіскації, в односторонньому порядку або без попереднього повідомлення, якщо тільки це не суперечить основоположним принципам національного законодавства.

5. Країни повинні вживати заходів, у тому числі законодавчих, щоб дозволити своїм компетентним органам оперативно здійснювати тимчасові заходи. Вони повинні включати:
- (a) дозвіл на подання первинної заяви про заморожування або арешт майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості *ex parte* або без попереднього повідомлення;²³ та
 - (b) забезпечення того, щоб тимчасові заходи не мали необґрунтованих або надмірно обмежувальних умов для ефективних дій, наприклад, у зв'язку з проявом ризику розпорошення.
6. За необхідності діяти якомога швидше, країни повинні дозволити компетентним органам заморожувати та вилучати майно, одержане злочинним шляхом, та майно відповідної вартості без судового рішення, з можливістю перегляду в судовому порядку протягом певного періоду часу. Якщо заморожування або арешт без судового рішення суперечить основоположним принципам національного законодавства, країна може використовувати альтернативний механізм, якщо він дозволяє її компетентним органам систематично та досить швидко вживати заходів для запобігання розпорошенню майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості.
7. Країни повинні вживати заходів, у тому числі законодавчих, які дозволять їхнім компетентним органам здійснювати заходи, що запобігатимуть або визнаватимуть недійсними дії, які завдають шкоди здатності країни заморожувати або арештовувати, або конфісковувати майно, одержане злочинним шляхом, та майно відповідної вартості.

D. КОНФІСКАЦІЯ

8. Країни повинні мати повний спектр заходів, у тому числі законодавчих, для конфіскації майна, одержаного злочинним шляхом, і майна відповідної вартості, включно із заходами, зазначеними в пунктах (9)-(13) нижче. Які саме заходи або комбінація заходів будуть застосовані, залежить від обставин справи. Важливо також, щоб такі заходи застосовувалися з дотриманням матеріальних і процесуальних прав та гарантій, які можуть бути порушені конфіскацією.
9. Країни повинні вживати заходів, у тому числі законодавчих, для уможливлення конфіскації майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості після винесення обвинувального вироку.
10. У тій мірі, в якій така вимога відповідає основоположним принципам національного законодавства, країни повинні вживати заходів, у тому числі законодавчих, які дозволяють поширювати конфіскацію на інше майно особи, засудженої за відмивання коштів, предикатних злочинів²⁴ або фінансування тероризму, якщо суд переконується, що таке майно отримане в результаті вчинення злочину.²⁵
11. Країни повинні вживати заходів, у тому числі законодавчих, для забезпечення можливості конфіскації майна, одержаного злочинним шляхом, без винесення обвинувального вироку (конфіскація без винесення обвинувального вироку) у справах, пов'язаних з відмиванням

²³ Процедури *ex parte* можуть підлягати відповідним гарантіям, передбаченим національним законодавством, включаючи направлення повідомлення або перегляд *inter partes* після застосування тимчасового заходу.

²⁴ Країни можуть обмежити застосування розширеної конфіскації у тяжких злочинах відповідно до Рекомендації 3.

²⁵ При визначенні того, чи є майно, що є предметом спору, одержаним злочинним шляхом, це може включати, наприклад, те, чи є вартість майна доходами від злочинного способу життя або непропорційною законним доходам засудженої особи.

коштів, предикатними злочинами²⁶ або фінансуванням тероризму, до такої міри, доки така вимога не суперечить основоположним принципам національного законодавства. Країни можуть гнучко підходити до застосування конфіскації без винесення обвинувального вироку.

12. Країни повинні розглянути можливість вжиття заходів, які вимагають від правопорушника продемонструвати законність походження майна, яке може бути конфісковано.

Е. ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ ТА ПОДАТКОВІ ОРГАНИ

13. Країни повинні надати можливість своїм компетентним органам та податковим органам співпрацювати і, за необхідності, координувати та обмінюватися інформацією на національному рівні з метою посилення зусиль з повернення активів та підтримки виявлення майна, одержаного злочинним шляхом. У відповідних випадках, за наявності податкових зобов'язань, це може сприяти стягненню таких зобов'язань податковими органами.

Ф. УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ, ЇХ ПОВЕРНЕННЯ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ

14. Країни повинні мати ефективні механізми управління, збереження та, за необхідності, розпорядження замороженим, арештованим або конфіскованим майном. Збереження вартості майна повинно включати продаж майна перед конфіскацією, якщо це доречно.
15. Країни повинні розглянути можливість створення фонду повернення активів, до якого все або частина конфіскованого майна буде передана на потреби правоохоронних органів, охорони здоров'я, освіти або на інші відповідні цілі.
16. Країни повинні забезпечити наявність заходів, які дозволять їм забезпечити виконання рішення про конфіскацію та реалізувати майно або цінності, які підлягають конфіскації, що призведе до остаточного позбавлення майна або цінностей, які підлягають конфіскації, відповідно до рішення.
17. Країни повинні мати механізми повернення конфіскованого майна попереднім законним власникам або використання його для відшкодування збитків жертвам злочинів.

²⁶ Країни можуть обмежити застосування конфіскації без винесення обвинувального вироку лише в тяжких злочинах відповідно до Рекомендації 3.

С. ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 5

ЗЛОЧИН ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ

Країни повинні криміналізувати фінансування тероризму на основі Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, та криміналізувати не лише фінансування терористичних актів, але й фінансування терористичних організацій та окремих терористів навіть за відсутності зв'язку з певним терористичним актом або актами. Країни повинні забезпечити, щоб ці злочини визначалися як предикатні злочини до відмивання коштів.

Основні Критерії

- 5.1 Країни повинні криміналізувати фінансування тероризму на основі Міжнародної Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму²⁷.
- 5.2 Злочини фінансування тероризму повинні поширюватись на будь-яку особу, яка будь-якими засобами умисно надає або збирає кошти або інші активи, прямо або опосередковано, з незаконним наміром використати їх або з усвідомленням, що вони будуть використані, повністю або частково: (а) для вчинення терористичного (них) акту(ів); або (b) терористичною організацією чи окремим терористом (навіть за відсутності зв'язку з конкретним терористичним актом або актами)²⁸.
- 5.2^{bis} Злочини фінансування тероризму повинні включати фінансування поїздок осіб, що подорожують до країни, відмінної від їх країни проживання чи громадянства для цілей вчинення, планування або приготування чи участі у вчиненні терористичних актів або надання чи проходження навчання з підготовки терористів.
- 5.3 Злочини фінансування тероризму повинні поширюватись на будь-які кошти чи інші активи, одержані як із законного, так і незаконного джерела.
- 5.4 Злочини фінансування тероризму не повинні встановлювати вимогу, щоб кошти чи інші активи: (а) були фактично використані для вчинення або спроби вчинити терористичний (ні) акт(ти) або (b) були пов'язані із конкретним терористичним (ми) актом (актами).
- 5.5 Потрібно забезпечити, щоб умисел та усвідомлення, необхідні для підтвердження злочину, могли витікати як висновок з об'єктивних фактичних обставин.
- 5.6 До фізичних осіб, засуджених за фінансування тероризму, повинні застосовуватися пропорційні та переконливі кримінальні санкції.
- 5.7 На юридичних осіб повинні поширюватися кримінальна відповідальність та санкції, а там, де це неможливо (у зв'язку із основоположними принципами національного законодавства), цивільна або адміністративна відповідальність та санкції. Це не повинно перешкоджати паралельному кримінальному, цивільному або адміністративному провадженню щодо

²⁷ Криміналізація повинна відповідати статті 2 Міжнародної Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму.

²⁸ Криміналізація фінансування тероризму виключно на підставі пособництва і підбурювання, спроби або змови є недостатньою для виконання цієї Рекомендації.

юридичних осіб у країнах, в яких існує більше, ніж одна форма відповідальності. Такі заходи не повинні впливати на кримінальну відповідальність фізичних осіб. Усі санкції повинні бути пропорційними та переконливими.

- 5.8 Злочином також повинно вважатися наступне:
- (a) спроба вчинити злочин фінансування тероризму;
 - (b) участь в якості співучасника у фінансуванні тероризму або спробі вчинення цього злочину;
 - (c) організація або спрямування інших на вчинення фінансування тероризму або спробу вчинення цього злочину; та
 - (d) сприяння вчиненню одного або більше злочинів фінансування тероризму або спробі вчинити цей(і) злочин(и) групою осіб, які діють із спільною метою²⁹.
- 5.9 Злочини фінансування тероризму повинні бути визначені в якості предикатних злочинів до відмивання коштів.
- 5.10 Злочини фінансування тероризму повинні визнаватися незалежно від того, чи знаходиться особа, підозрювана у вчиненні злочину(ів), в країні знаходження терориста(ів) або терористичної(их) організації(ій), чи в іншій країні, або де було чи буде вчинено терористичний(і) акт(и), чи в іншій країні.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 5 (ЗЛОЧИН ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ)

A. ЦІЛІ

1. Рекомендація 5 була розроблена з метою забезпечення держав правоздатністю переслідувати та застосовувати кримінальні санкції до осіб, які здійснюють фінансування тероризму. Беручи до уваги тісний зв'язок між міжнародним тероризмом та, зокрема, відмиванням коштів, іншим завданням Рекомендації 5 є наголосити на цьому зв'язку та зобов'язати країни включити злочини фінансування тероризму як предикатні злочини до відмивання коштів.

B. ОЗНАКИ ЗЛОЧИНУ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ

2. Злочини фінансування тероризму повинні поширюватись на будь-яку особу, яка будь-якими засобами умисно надає або збирає кошти або інші активи, прямо або опосередковано, з незаконним наміром використати їх або з усвідомленням, що вони будуть використані, повністю або частково: (а) для вчинення терористичного (них) акту (ів); (б) терористичною організацією; або (в) окремим терористом.
3. Фінансування тероризму включає фінансування подорожі осіб, які подорожують до країни, відмінної від їх країни проживання чи громадянства, з метою скоєння злочину, планування, чи підготовки до, чи участі в терористичних актах, або надання чи отримання навчання з підготовки терористів.

²⁹ Таке сприяння повинно бути умисним та або: (i) здійсненим з метою сприяння кримінальній діяльності або досягнення злочинної цілі угруповання, у випадку, якщо така діяльність або мета передбачає вчинення злочину фінансування тероризму; або (ii) здійсненим з усвідомленням умислу угруповання вчинити злочин фінансування тероризму.

4. Криміналізація фінансування тероризму виключно на підставі пособництва і підбурювання, спроби, або змови є недостатньою для виконання цієї Рекомендації.
5. Злочини фінансування тероризму повинні поширюватись на будь-які кошти або інші активи, отримані як із законного, так і незаконного джерела.
6. Злочини фінансування тероризму не повинні встановлювати вимогу, щоб кошти або інші активи: (а) були фактично використані для здійснення або спроби здійснити терористичний (ні) акт (ти) або (б) були пов'язані із певним терористичним(ми) актом(ми).
7. Країни повинні забезпечити, щоб умисел та усвідомлення, необхідні для підтвердження фінансування тероризму, могли витікати з об'єктивних фактичних обставин.
8. До фізичних осіб, засуджених за фінансування тероризму, повинні застосовуватися ефективні, пропорційні та переконливі санкції.
9. На юридичних осіб повинні поширюватися кримінальна відповідальність та санкції, а там, де це неможливо (у зв'язку із основоположними принципами національного законодавства), цивільна або адміністративна відповідальність та санкції. Це не повинно перешкоджати паралельному кримінальному, цивільному або адміністративному переслідуванню юридичних осіб у країнах, в яких існує більше, ніж одна форма відповідальності. Такі заходи не повинні шкодити кримінальній відповідальності фізичних осіб. Усі санкції повинні бути ефективними, пропорційними та переконливими.
10. Спроба вчинення фінансування тероризму також повинна вважатися злочином.
11. Злочином також повинно вважатися залучення до вчинення будь-якого з наступних діянь:
 - (а) Участь в якості співучасника у злочині, визначеному у пунктах 2 або 9 цієї Пояснювальної записки;
 - (б) Організація або спрямування інших на вчинення злочину, визначеного у пунктах 2 або 9 цієї Пояснювальної записки;
 - (с) Сприяння вчиненню одного або більше злочинів (ів), визначених у пунктах 2 або 9 цієї Пояснювальної записки, групою осіб, які діють із спільною метою. Таке сприяння повинно бути умисним та або (i) здійсненим з метою сприяння злочинній діяльності або злочинній меті групі, у випадку, якщо така діяльність або мета охоплює вчинення злочину фінансування тероризму; або (ii) здійсненим з усвідомленням умислу групи вчинити злочин фінансування тероризму.
12. Злочини фінансування тероризму, повинні застосовуватися незалежно від того, чи особа, яку підозрюють у вчиненні злочину (ів), перебуває в тій самій країні чи в іншій країні, ніж та, в якій знаходиться терорист (и)/терористична організація (ї) або терористичний (і) акт (и) відбувся (відбулися)/відбудеться (відбудуться).

Країни повинні запровадити режими цільових фінансових санкцій з метою забезпечення виконання Резолюцій Ради Безпеки ООН щодо запобігання та протидії тероризму та фінансуванню тероризму. Резолюції встановлюють вимоги до країн невідкладно заморожувати кошти або інші активи, та забезпечити, щоб ні кошти, ні активи не надавалися прямо або опосередковано у розпорядження або на користь будь-якій фізичній або юридичній особі i) визначеній Радою Безпеки ООН відповідно до Розділу VII Статуту ООН, включаючи Резолюцію РБ ООН 1267 (1999) та її наступні резолюції; або ii) визначеній країною відповідно до Резолюції 1373 (2001).

Основні Критерії

Ідентифікація та включення осіб

- 6.1 Стосовно включень осіб відповідно до Резолюцій РБ ООН 1267 та 1989 (Аль Каїда), а також стосовно режимів санкцій відповідно до Резолюції 1988 (надалі – режими санкцій ООН), країни повинні:
- (a) визначити компетентний орган або суд, який відповідатиме за подання пропозицій до Комітету 1267/1989 та до Комітету 1988 щодо включення відповідних фізичних або юридичних осіб;
 - (b) мати механізм(и) визначення осіб для включення, що ґрунтуються на критеріях щодо включення, викладених у відповідних Резолюціях РБ ООН;
 - (c) застосовувати переконливий стандарт доведення «обґрунтованих підстав» або «обґрунтованої основи» при вирішенні, чи потрібно подавати пропозицію щодо включення особи. Такі пропозиції щодо включення не повинні залежати від наявності кримінального провадження;
 - (d) додержуватися процедур та (у випадку режимів санкцій ООН) стандартних форм внесення до списку, прийнятих відповідним комітетом (Комітетом 1267/1989 або Комітетом 1988); та
 - (e) надавати якомога більше актуальної інформації щодо запропонованої до включення особи³⁰, обставин справи,³¹ яка містить якомога більше деталей щодо обґрунтування внесення до списку³² та (у випадку внесення пропозиції щодо включення особи до списку Комітету 1267/1989) зазначати, чи може бути повідомлено їх статус як держави, що пропонує включити певну особу до списку.

³⁰ Зокрема, достатню ідентифікаційну інформацію, що дозволить здійснити чітку та позитивну ідентифікацію фізичних осіб, угруповань, установ та юридичних осіб, та, в міру можливостей, інформацію, необхідну Інтерполу для видачі Спеціального повідомлення.

³¹ Така інформація повинна надаватися на запит, окрім частин, які держава-член визначає як конфіденційні для відповідного комітету (Комітету 1267/1989 або Комітету 1988).

³² Включаючи: спеціальну інформацію, яка підтверджує визначення того, що фізична або юридична особа відповідає конкретним критеріям щодо включення; характер інформації; підтверджуючу інформацію або документи, що можуть бути надані; та подробиці щодо будь-якого зв'язку між особою, запропованою до включення, та будь-якою вже включеною фізичною або юридичною особою.

6.2 Стосовно включення осіб відповідно до Резолюції РБ ООН 1373, країни повинні:

- (a) визначити компетентний орган або суд, який відповідатиме за подання пропозиції щодо включення до списку фізичних або юридичних осіб, які відповідають конкретним критеріям щодо включення, викладеним у Резолюції 1373; подавати таку пропозицію або за власним клопотанням країни або, після аналізу та виконання, за необхідності, запиту іншої країни.
- (b) мати механізм(и) визначення осіб для включення, що ґрунтуються на критеріях щодо включення, викладених у Резолюції РБ ООН 1373³³;
- (c) при одержанні запиту, швидко визначити, чи вони згодні з тим, відповідно до застосованих (над)національних принципів, що запит оснований на обґрунтованих підставах або на обґрунтованій основі підозрювати чи вважати, що запропонована до включення особа відповідає критеріям щодо включення, викладеним у Резолюції РБ ООН 1373;
- (d) застосовувати доказовий стандарт доведення «обґрунтованих підстав» або «обґрунтованої основи» при вирішенні, чи потрібно подавати пропозицію щодо включення особи³⁴. Такі (пропозиції щодо) включення не повинні залежати від наявності кримінального провадження; та
- (e) при направленні запиту до іншої країни щодо впровадження заходів, ініційованих в рамках механізмів замороження, надавати (наскільки це можливо) якомога більше ідентифікаційної інформації та спеціальної інформації, що підтверджує пропозицію щодо включення особи до списку.

6.3 Компетентний(і) орган(и) повинен(і) мати правові повноваження та процедури або механізми для:

- (a) збору та витребування інформації з метою ідентифікації фізичних та юридичних осіб, які, базуючись на обґрунтованих підставах або обґрунтованій основі підозрювати або вважати, відповідають критеріям щодо включення; та
- (b) ініціювання заходів в односторонньому порядку проти фізичної або юридичної особи, яка була ідентифікована і (пропозиція щодо) включення якої до списку розглядається.

Замороження

6.4 Країни повинні застосовувати цільові фінансові санкції невідкладно³⁵.

6.5 Країни повинні встановити необхідні правові повноваження та визначити національні компетентні органи, відповідальні за впровадження та застосування цільових фінансових санкцій відповідно до наступних стандартів та процедур:

³³ Це включає наявність повноважень та ефективних процедур або механізмів для перевірки та впровадження, за необхідності, дій, ініційованих в рамках механізмів замороження інших країн відповідно до Резолюції 1373 (2001).

³⁴ Країна повинна застосовувати правовий стандарт власної правової системи щодо виду та обсягу доказів для з'ясування, чи існують «обґрунтовані підстави» та «обґрунтована основа», для прийняття рішення щодо включення до списку фізичної або юридичної особи і, таким чином, для ініціювання заходів в рамках механізму замороження. Це повинно дотримуватися незалежно від того, чи пропозиція щодо включення до списку зроблена на основі власного клопотання певної країни чи на запит іншої країни.

³⁵ За Резолюцією 1373, обов'язок невідкладно вживати заходів повинен виконуватися з часу включення особи до списку на (над)національному рівні, здійснене або на основі клопотання певної країни або на основі запиту іншої країни, якщо країна, яка одержала запит, згодна з тим, що, відповідно до чинних правових принципів, запит оснований на обґрунтованих підставах або на обґрунтованій основі підозрювати чи вважати, що запропонована до включення особа відповідає критеріям щодо включення, викладеним в Резолюції РБ ООН 1373.

- (a) Країни повинні встановити вимогу до усіх фізичних та юридичних осіб в межах країни щодо невідкладного замороження та без попереднього повідомлення, коштів або інших активів включених фізичних та юридичних осіб.
- (b) Ця вимога щодо заморожування повинна розповсюджуватися на: (i) усі кошти або інші активи, якими володіють або яких контролюють визначені фізичні або юридичні особи, а не лише ті, що пов'язані з конкретним терористичним актом, замислом або загрозою; (ii) ті кошти або інші активи, якими повністю або спільно володіють або яких контролюють, прямо або опосередковано, включені фізичні або юридичні особи; та (iii) кошти або інші активи, які походять або одержані з коштів або інших активів, якими володіють або яких прямо чи опосередковано контролюють включені фізичні або юридичні особи, а також (iv) кошти або інші активи фізичних та юридичних осіб, які діють від імені або за дорученням включених фізичних або юридичних осіб.
- (c) Країни повинні забороняти своїм громадянам, або³⁶ будь-яким фізичним або юридичним особам в межах своєї юрисдикції надавати будь-які кошти або інші активи, економічні ресурси, або фінансові чи інші пов'язані послуги, прямо або опосередковано, повністю або частково, на користь визначених фізичних або юридичних осіб; юридичних осіб, якими володіють або яких контролюють, прямо або опосередковано, визначені фізичні або юридичні особи; та фізичних або юридичних осіб, які діють від імені або за дорученням визначених фізичних або юридичних осіб, якщо на це не надано ліцензію, повноваження або не повідомлено іншим чином згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН.
- (d) Країни повинні мати механізми інформування фінансового сектору та ВНУП щодо включень до списку негайно після вжиття таких заходів, а також надання чітких інструкцій фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями цільових коштів або інших активів, стосовно їх зобов'язань вживати заходів в рамках механізмів замороження.
- (e) Країни повинні встановити вимогу до фінансових установ та ВНУП подавати повідомлення компетентним органам щодо заморожених активів або вжитих заходів згідно з вимогами щодо заборони, встановленими відповідними Резолюціями РБ ООН, включаючи інформацію щодо спроб проведення операцій.
- (f) Країни повинні вжити заходів щодо захисту прав добросовісних третіх сторін, які діють належним чином при виконанні зобов'язань за Рекомендацією 6.

Виключення зі списку, розмороження та надання доступу до заморожених коштів або інших активів

- 6.6 Країни повинні розробити та впровадити загальновідомі процедури щодо виключення зі списку та розмороження коштів фізичних та юридичних осіб, які не відповідають, або вже не відповідають критеріям щодо включення. Це повинно включати наступне:
- (a) процедури щодо подання запитів про виключення зі списку до відповідних санкційних Комітетів ООН у випадку, якщо фізичні та юридичні особи, включені відповідно до санкційних режимів ООН, на думку країни, не відповідають чи вже не відповідають

³⁶ «або» у цьому конкретному випадку означає, що країни повинні поширювати заборону як на своїх громадян, так і на будь-яких фізичних/юридичних осіб на території своєї юрисдикції.

критеріям щодо включення. Такі процедури та критерії, за необхідності³⁷, повинні узгоджуватися з процедурами, прийнятими Комітетом 1267/1989 або Комітетом 1988.

- (b) правові повноваження та процедури або механізми для виключення зі списку та розмороження коштів або інших активів фізичних або юридичних осіб, включених відповідно до Резолюції РБ ООН 1373, які вже не відповідають критеріям щодо включення.
- (c) стосовно осіб, включених відповідно до Резолюції 1373, процедури, які б дозволяли на запит здійснювати перегляд рішення щодо включення особи у суді або іншому незалежному компетентному органі.
- (d) стосовно осіб, включених відповідно до Резолюцій РБ ООН 1988, процедури для сприяння перегляду Комітетом 1988 відповідно до будь-яких чинних вказівок чи процедур, прийнятих Комітетом 1988 у тому числі тих, які передбачені механізмом Координаційного центру, створеного відповідно до Резолюції РБ ООН 1730;
- (e) стосовно включення до санкційного списку осіб, пов'язаних з Аль-Каїдою, процедури інформування включених фізичних та юридичних осіб щодо наявності Офісу Уповноваженого ООН відповідно до Резолюцій 1904, 1989, та 2083, який приймає клопотання щодо виключення зі списку.
- (f) загальновідомі процедури розмороження коштів або інших активів фізичних або юридичних осіб, які мають таке ж або схоже ім'я (найменування), як і включені особи, та стали об'єктом ненавмисного механізму замороження (наприклад, у випадку помилкового позитивного результату) після перевірки, що така особа не є включеною до списку; та
- (g) механізми щодо інформування фінансового сектору та ВНУП стосовно виключень зі списку та розмороження негайно після вжиття таких заходів та надання відповідних інструкцій фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями цільових коштів або інших активів, щодо їх зобов'язань вживати заходів стосовно виключення або розмороження.

6.7 Країни повинні надавати доступ до заморожених коштів або інших активів, які були визнані необхідними для покриття основних витрат, для оплати певних видів зборів, витрат та комісій за послуги, або для покриття надзвичайних витрат, відповідно до процедур, викладених у Резолюції 1452 та будь-яких наступних резолюціях. На таких самих підставах, країни повинні надавати доступ до коштів або інших активів, якщо заходи щодо замороження застосовані до фізичних або юридичних осіб, включених на (над)національному рівні країною відповідно до Резолюції 1373.

³⁷ Процедури Комітету 1267/1989 зазначені у Резолюціях РБ ООН 1730, 1735, 1822, 1904, 1989, 2083 та будь-яких наступних Резолюціях. Процедури Комітету 1988 зазначені у Резолюціях РБ ООН 1730, 1735, 1822, 1904, 1988, 2082; та будь-яких наступних Резолюціях.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 6 (ЦІЛЬОВІ ФІНАНСОВІ САНКЦІЇ СТОСОВНО ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ)

А. ЦІЛЬ

1. Рекомендація 6 встановлює вимогу до кожної країни застосовувати цільові фінансові санкції з метою виконання Резолюцій Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, які встановлюють вимогу до країн невідкладно заморожувати кошти або інші активи, та забезпечити, щоб ні кошти, ні інші активи не надавалися у розпорядження або на користь: (i) будь-якій фізичній особі³⁸ чи юридичній особі, визначеній Радою Безпеки ООН (РБ) відповідно до Розділу VII Статуту ООН, згідно з Резолюцією РБ ООН 1267 (1999) та її наступними резолюціями³⁹; або (ii) будь-якій фізичній або юридичній особі, визначеній країною відповідно до Резолюції РБ 1373 (2001).
2. Потрібно наголосити, що жодні зобов'язання в Рекомендації 6 не мають наміру замінити інші заходи або зобов'язання, що вже можуть бути наявні відносно коштів або інших активів в контексті кримінального, цивільного або адміністративного розслідування або провадження відповідно до Рекомендації 4 (конфіскація та тимчасові заходи)⁴⁰. Заходи, передбачені Рекомендацією 6, можуть доповнювати кримінальне провадження проти визначеної фізичної або юридичної особи, та бути впровадженими компетентним органом або судом, але не є обумовленими існуванням такого провадження. Натомість, Рекомендація 6 зосереджує увагу на запобіжних заходах, які є необхідними та особливими в контексті зупинення потоку коштів або інших активів терористичним угрупованням. При визначенні меж, або сприянні загальній підтримці для забезпечення ефективного режиму протидії фінансуванню тероризму, країни повинні також додержуватися прав людини, верховенства права та визнавати права добросовісних третіх сторін.

В. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ЯКІ ФІНАНСУЮТЬ АБО ПІДТРИМУЮТЬ ТЕРОРИСТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

3. Для Резолюції 1267 (1999) та її наступних резолюцій, визначення осіб, пов'язаних з Аль-Каїдою, здійснюється Комітетом 1267, а осіб, пов'язаних з Талібаном та відповідними загрозами Афганістану здійснюється Комітетом 1988. При цьому обидва Комітети діють відповідно до Розділу VII Статуту ООН. Для Резолюції 1373 (2001) визначення на національному та наднаціональному рівнях здійснюються країною або країнами, які діють за власною ініціативою, або за запитом іншої країни, якщо країна, яка одержує запит, погоджується, що, згідно з чинними правовими принципами, вимога щодо визначення ґрунтується на достатніх підставах, або існує обґрунтована підстава підозрювати або вважати, що запропонована для визначення особа відповідає критеріям визначення для включення до списку відповідно до Резолюції 1373 (2001), як передбачено у розділі Е.

³⁸ Фізична або юридична особа.

³⁹ Рекомендація 6 застосовується до усіх чинних та наступних резолюцій після Резолюції 1267 (1999) та будь-яких майбутніх Резолюцій РБ ООН, які встановлюють цільові фінансові санкції за фінансування тероризму. На час випуску цієї Пояснювальної записки (лютий 2012 року) наступними резолюціями після резолюції 1267 (1999) є: 1333 (2000), 1363 (2001), 1390 (2002), 1452 (2002), 1455 (2003), 1526 (2004), 1617 (2005), 1730 (2006), 1735 (2006), 1822 (2008), 1904 (2009), 1988 (2011), та 1989 (2011).

⁴⁰ На підставі встановлених вимог, які, наприклад, передбачені Конвенцією ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин (1988) (Віденська Конвенція) та Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності (2000) (Палермська Конвенція), які містять вимоги щодо замороження, арешту та конфіскації в рамках боротьби з транснаціональною злочинністю. Крім того, Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (1999) містить зобов'язання щодо замороження, арешту та конфіскації в рамках боротьби з фінансуванням тероризму. Ці зобов'язання існують окремо від зобов'язань, викладених у Рекомендації 6 та Резолюціях Ради Безпеки ООН щодо фінансування тероризму.

4. Країнам необхідно мати повноваження, та ефективні процедури або механізми для визначення та ініціювання пропозицій щодо визначення фізичних або юридичних осіб, відповідно до Резолюції 1267 (1999) та її наступних резолюцій згідно зобов'язань, викладених у цих Резолюціях⁴¹ РБ ООН. Такі повноваження та процедури або механізми є важливими для внесення пропозицій відносно фізичних або юридичних осіб Раді Безпеки для визначення відповідно до програм РБ щодо формування списків згідно з цими Резолюціями РБ ООН. Країни також повинні мати повноваження та ефективні процедури або механізми для встановлення та ініціювання визначення для включення до списку фізичних або юридичних осіб відповідно до Резолюції 1373 (2001) згідно із зобов'язаннями, викладеними у цій Резолюції РБ. Такі повноваження та процедури або механізми є важливими для встановлення фізичних або юридичних осіб, що відповідають критеріям, викладеним у Резолюції 1373 (2001) та описаним у розділі Е. Режим країни щодо впровадження Резолюції 1267 (1999) та наступних резолюцій, а також Резолюції 1373 (2001) повинен включати наступні необхідні елементи:

- a) Країни повинні визначити компетентний орган або суд, який відповідатиме за:
 - i) подання пропозиції до Комітету 1267 щодо визначення для включення до списку відповідних фізичних або юридичних осіб, які відповідають конкретним критеріям для визначення, викладеним у Резолюції 1989 (2011) (щодо Аль-Каїди) та пов'язаних резолюціях, якщо компетентний орган приймає рішення так вчиняти та вважає, що він має достатні докази для підтвердження критеріїв визначення для включення до списку;
 - (ii) подання пропозиції до Комітету 1988 щодо визначення для включення (за необхідності) фізичних або юридичних осіб, які відповідають конкретним критеріям для визначення, викладеним у Резолюції 1988 (2011) (щодо Талібану та осіб, пов'язаних з Талібаном, що становлять загрозу миру, стабільності та безпеці Афганістану) та відповідних резолюціях, якщо компетентний орган приймає таке рішення так вчиняти та вважає, що він має достатні докази для підтвердження критеріїв визначення для включення до списку; та
 - (iii) визначення для включення до списку фізичних або юридичних осіб, які відповідають спеціальним критеріям визначення, викладеним у Резолюції 1373 (2001), за власною ініціативою країни або після перевірки та виконання, за необхідності, запиту іншої країни, якщо країна, яка одержує запит, погоджується, що, згідно з чинними правовими принципами, запит на визначення ґрунтується на достатніх підставах або існує обґрунтована підстава підозрювати або вважати, що запропонована для визначення особа відповідає критеріям визначення для включення до списку відповідно до Резолюції 1373 (2001), як передбачено розділом Е.
- b) Країни повинні мати механізм(и) встановлення осіб для визначення щодо включення до списку на підставі критеріїв визначення для включення до списку, викладених у Резолюції 1988 (2011) та Резолюції 1989 (2011) та відповідних резолюціях, а також Резолюції 1373 (2001) (див. розділ Е, в якому викладені чіткі критерії визначення для включення до списку відповідно до Резолюцій РБ ООН). Це включає наявність

⁴¹ Відповідні Резолюції РБ ООН не встановлюють вимогу до країн встановлювати фізичних або юридичних осіб та подавати відносно їх інформацію до відповідних Комітетів ООН, але мають повноваження та ефективні процедури і механізми, що дають можливість це зробити.

повноважень та ефективних процедур або механізмів для вивчення та реалізації, за необхідності, заходів, ініційованих в рамках механізмів замороження інших країн відповідно до Резолюції 1373 (2001). З метою забезпечення ефективного співробітництва між країнами, країни повинні забезпечити, що при одержанні запиту, вони повинні оперативно визначити, чи вони погоджуються, згідно з відповідними (над)національними принципами, з тим, що запит ґрунтується на достатніх підставах або існує обґрунтована підозра, що запропонована до визначення для включення до списку особа відповідає критеріям щодо включення відповідно до Резолюції 1373 (2001), як передбачено у розділі Е.

- c) Компетентний(і) орган(и) повинен(ні) мати відповідні правові повноваження та процедури або механізми для збору або запиту якомога більше інформації з усіх відповідних джерел для встановлення фізичних та юридичних осіб, які, ґрунтуючись на достатніх підставах або обґрунтованій підозрі, відповідають критеріям визначення для включення до списку згідно відповідних Резолюцій РБ ООН.
- d) При вирішенні питання, чи визначати (вносити пропозицію щодо визначення для включення), країни повинні застосовувати доказовий стандарт доказування «достатніх підстав» або «обґрунтованої основи». Для визначення щодо включення відповідно до Резолюції 1373 (2001), компетентний орган кожної країни застосовуватиме правові стандарти своєї правової системи щодо виду та обсягу доказів для підтвердження існування «достатніх підстав» або «обґрунтованої основи», необхідних для прийняття рішення щодо визначення для включення до списку фізичної або юридичної особи, і таким чином ініціюватиме вжиття заходів в рамках механізму замороження. Це відбувається незалежно від того, чи подання щодо визначення для включення зроблено за власною ініціативою країни чи на запит іншої країни. Такі (пропозиції щодо) визначення для включення не повинні обумовлюватися наявністю кримінального провадження.
- e) При поданні до Комітету 1267 для включення до санкційного списку імен осіб, пов'язаних з Аль-Каїдою, згідно з Резолюцією 1267 (1999) та наступними її резолюціями, країни повинні:
 - (i) додержуватися процедур та стандартних форм внесення до списку, затверджених Комітетом 1267;
 - (ii) надавати якомога більше відповідної інформації щодо запропонованої особи, а саме, достатню ідентифікаційну інформацію, що дозволить здійснити чітку та позитивну ідентифікацію фізичних осіб, угруповань, установ та юридичних осіб, та, наскільки це можливо, інформацію, необхідну Інтерполу для видачі Спеціального повідомлення;
 - (iii) якомога детальніше викладати фактичні обставини справи та обґрунтування щодо включення до списку, включаючи: спеціальну інформацію, яка підтверджує визначення, що фізична або юридична особа відповідає відповідним критеріям визначення для включення до списку (див. розділ Е стосовно спеціальних критеріїв визначення для включення згідно відповідних Резолюцій РБ ООН); характер інформації; підтверджуючу інформацію або документи, що можуть бути надані; та подробиці щодо будь-якого зв'язку між особою, запропованою для визначення щодо включення, та будь-якою вже визначеною для включення фізичною або юридичною особою. Такі фактичні обставини справи повинні надаватися на запит,

- окрім частин, які держава-член визначає як конфіденційні для Комітету 1267; та
- (iv) зазначати, чи може їх статус як країни, що надала пропозиції до включення, бути оприлюдненим.
- f) При поданні імен до Комітету 1988 для включення у санкційний список осіб, пов'язаних з Талібаном, згідно з Резолюцією 1988 (2011) та наступними резолюціями, країни повинні:
- (i) додержуватися процедур внесення до списку, затверджених Комітетом 1988;
 - (ii) надавати якомога більше відповідної інформації щодо запропонованої особи, а саме достатню ідентифікаційну інформацію, що дозволить здійснити чітку та позитивну ідентифікацію фізичних осіб, угруповань, установ та юридичних осіб, та, наскільки це можливо, інформацію, необхідну Інтерполу для видачі Спеціального повідомлення; та
 - (iii) якомога детальніше викладати фактичні обставини справи та обґрунтування щодо включення до списку, включаючи: спеціальну інформацію, яка підтверджує, що фізична або юридична особа відповідає відповідним критеріям визначення для включення до списку (див. розділ Е стосовно спеціальних критеріїв визначення для включення до списку згідно відповідних Резолюцій РБ ООН); характер інформації; підтверджуючу інформацію або документи, що можуть бути надані; та подробиці щодо будь-якого зв'язку між особою, запропонованою для визначення щодо включення, та будь-якою вже визначеною для включення фізичною або юридичною особою. Така інформація повинна надаватися на запит, окрім частин, які держава-член визначає як конфіденційні для Комітету 1988.
- g) При зверненні до іншої країни щодо вжиття заходів, ініційованих в рамках механізмів замороження, які були запроваджені відповідно до Резолюції 1373 (2001), країна, що ініціює це питання, повинна надати якомога детальнішу інформацію щодо запропонованої особи, а саме достатню ідентифікаційну інформацію, що дозволить здійснити чітку та позитивну ідентифікацію фізичних та юридичних осіб; та спеціальну інформацію, яка підтверджує, що фізична або юридична особа відповідає відповідним критеріям визначення для включення до списку (див. розділ Е стосовно спеціальних критеріїв визначення для включення до списку згідно відповідних Резолюцій РБ ООН).
- h) Країни повинні мати процедури, які можуть здійснюватися в інтересах однієї сторони проти фізичної або юридичної особи, яка була визначена і (пропозиція щодо) включення якої розглядається.

С. ЗАМОРОЖЕННЯ ТА ЗАБОРОНА ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З КОШТАМИ АБО ІНШИМИ АКТИВАМИ ВИЗНАЧЕНИХ ДЛЯ ВКЛЮЧЕННЯ ДО СПИСКУ ФІЗИЧНИХ АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

5. Встановлено вимогу до країн невідкладно впроваджувати цільові фінансові санкції проти фізичних та юридичних осіб, включених Комітетом 1267 та Комітетом 1988 (у випадку Резолюції 1267 (1999) та наступних пов'язаних з нею резолюцій), якщо ці Комітети діють відповідно до Розділу VII Статуту ООН. Для Резолюції РБ 1373 (2001), зобов'язання країн негайно вживати заходів щодо замороження та заборони операцій з коштами або іншими активами визначених фізичних або юридичних осіб невідкладно, зумовлюється визначенням для включення на (над)національному рівні, подання щодо якого було направлено країною за власною ініціативою або на запит іншої країни, якщо країна, що

одержала запит, переконана відповідно до правових принципів, що запит відносно визначення на включення ґрунтується на достатніх підставах або обґрунтованій основі підозрювати або вважати, що запропонована особа відповідає критеріям визначення для включення, визначеним у Резолюції РБ 1373 (2001) та викладеним у розділі Е.

6. Країни повинні встановити необхідні правові повноваження та визначити національні компетентні органи, відповідальні за впровадження та застосування цільових фінансових санкцій відповідно до наступних стандартів та процедур:
- (a) Країни⁴² повинні встановити вимогу до усіх фізичних та юридичних осіб в межах країни щодо невідкладного замороження без попереднього повідомлення коштів або інших активів визначених для включення фізичних та юридичних осіб. Ця вимога повинна розповсюджуватися на: усі кошти або інші активи, якими володіють або які контролюють визначені для включення фізичні або юридичні особи, а не лише ті, що пов'язані з конкретним терористичним актом, замислом або загрозою; ті кошти або інші активи, якими повністю або спільно володіють або яких контролюють, прямо або опосередковано, визначені фізичні або юридичні особи; і кошти або інші активи, які походять або одержані з коштів або інших активів, якими володіють або яких прямо чи опосередковано контролюють визначені фізичні або юридичні особи, а також кошти або інші активи фізичних та юридичних осіб, які діють від імені або за дорученням визначених фізичних або юридичних осіб.
 - (b) Країни повинні забороняти своїм громадянам або будь-яким фізичним або юридичним особам в межах своєї юрисдикції надавати будь-які кошти або інші активи, економічні ресурси, або фінансові чи інші пов'язані послуги, прямо або опосередковано, повністю або частково, на користь визначених для включення фізичних або юридичних осіб; юридичних осіб, якими володіють або яких контролюють, прямо або опосередковано, визначені для включення фізичні або юридичні особи; та фізичних або юридичних осіб, які діють від імені або за дорученням визначених для включення фізичних або юридичних осіб, якщо немає ліцензії, дозволу або іншого повідомлення згідно з відповідними резолюціями Ради Безпеки (див. нижче розділ Е).
 - (c) Країни повинні мати механізми доведення визначень для включення осіб до списку до відома фінансового сектору та ВНУП негайно після вжиття таких заходів, а також надання чітких інструкцій, особливо фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями цільових коштів або інших активів, стосовно їх зобов'язань вживати заходів в рамках механізмів замороження.
 - (d) Країни повинні встановити вимогу до фінансових установ та ВНУП⁴³ подавати повідомлення компетентним органам щодо будь-яких заморожених активів або вжитих заходів згідно з вимогами щодо заборони відповідних Резолюцій РБ ООН, включаючи спроби проведення операцій, та забезпечувати ефективне використання такої інформації компетентними органами.

⁴² У випадку Європейського Союзу, що є наднаціональною юрисдикцією відповідно до Рекомендації 6, законодавство ЄС застосовується наступним чином. Активи визначених для включення фізичних та юридичних осіб заморожуються відповідно до правових актів ЄС та внесених змін. Держави-члени ЄС можуть вжити додаткових заходів для забезпечення замороження, а усі фізичні або юридичні особи в межах ЄС повинні не порушувати це замороження та не надавати кошти визначеним фізичним та юридичним особам.

⁴³ Резолюції РБ ООН застосовуються до усіх фізичних та юридичних осіб в межах країни.

- (e) Країни повинні встановити ефективні заходи захисту прав *добросовісних* третіх сторін, які діють належним чином при виконанні зобов'язань за Рекомендацією 6.

D. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СПИСКУ, РОЗМОРОЖЕННЯ ТА НАДАННЯ ДОСТУПУ ДО ЗАМОРОЖЕНИХ КОШТІВ АБО ІНШИХ АКТИВІВ

7. Країни повинні розробити та впровадити загальновідомі процедури щодо подання запитів про виключення зі списку до Ради Безпеки у випадку, якщо фізичні та юридичні особи, включені відповідно до Резолюції 1267 (1999) та наступних резолюцій, на думку країни, не відповідають чи більше не відповідають критеріям щодо включення. У випадку, якщо Комітет 1267 чи Комітет 1988 виключив фізичну або юридичну особу зі списку, зобов'язання щодо замороження більше не існує. У випадку подання запитів щодо виключення зі списку осіб, пов'язаних з Аль-Каїдою, такі процедури та критерії повинні відповідати процедурам, впровадженим Комітетом 1267 та зазначеним у Резолюціях 1730 (2006), 1735 (2006), 1822 (2008), 1904 (2009), 1989 (2011) та будь-яких наступних Резолюціях. У випадку подання запитів щодо виключення зі списку осіб, пов'язаних з Талібаном та осіб, які становлять загрозу для миру, безпеки та стабільності Афганістану, такі процедури та критерії повинні відповідати процедурам, впровадженим Комітетом 1988 та зазначеним у Резолюціях 1730 (2006), 1735 (2006), 1822 (2008), 1904 (2009), 1989 (2011) та будь-яких наступних Резолюціях.
8. Для фізичних та юридичних осіб, визначених відповідно до Резолюції 1373 (2001), країни повинні мати відповідні правові повноваження та процедури або механізми для виключення зі списку та розмороження коштів або інших активів фізичних або юридичних осіб, які більше не відповідають критеріям щодо визначення для включення. Країни також повинні мати процедури, які б дозволяли на запит здійснювати перегляд рішення щодо визначення для включення особи у суді або іншому незалежному компетентному органі.
9. Для фізичних або юридичних осіб, які мають таке ж або схоже ім'я, як і визначені для включення особи, які стали об'єктом ненавмисного механізму замороження (наприклад, у випадку помилкового позитивного результату) країни повинні розробити та впровадити загальновідомі процедури вчасного розмороження коштів або інших активів таких фізичних або юридичних осіб після перевірки того, що така особа не є визначеною для включення до списку.
10. Якщо країни визначили, що кошти або інші активи фізичних або юридичних осіб, включених Радою Безпеки або одним з її комітетів з питань застосування санкцій, є необхідними для покриття основних витрат з метою оплати певних видів зборів, витрат та комісій за послуги, або для покриття надзвичайних витрат, країни повинні надати доступ до таких коштів або інших активів відповідно до процедур, викладених у Резолюції 1452 (2002) та будь-яких наступних Резолюціях. На тих самих підставах, країни повинні надавати доступ до коштів або інших активів, якщо заходи щодо замороження застосовуються до фізичних або юридичних осіб, визначених для включення на (над)національному рівні країною відповідно до Резолюції 1373 (2001) та згідно з Резолюцією 1963 (2010).
11. Країни повинні забезпечити механізм, за допомогою якого визначена для включення до списку фізична або юридична особа може оскаржити її визначення з метою перегляду цього питання компетентним органом або судом. Стосовно включення до списку осіб, пов'язаних з Аль-Каїдою, країни повинні інформувати визначені фізичні та юридичні особи щодо наявності Офісу Уповноваженого ООН відповідно до Резолюції 1904 (2009), який приймає клопотання щодо виключення зі списку.

12. Країни повинні мати механізми щодо повідомлення фінансового сектору та ВНУП про виключення зі списку та розмороження негайно після вжиття таких заходів, та надання відповідних інструкцій, особливо фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями цільових коштів або інших активів, щодо їх зобов'язань визнавати рішення стосовно виключення або розмороження.

Е. КРИТЕРІЇ ВКЛЮЧЕННЯ ДО СПИСКУ ООН

13. Критерії визначення для включення до списку, передбачені у відповідних Резолюціях Ради Безпеки ООН, наступні

(a) **Резолюції РБ ООН 1267 (1999), 1989 (2011) та їх наступні резолюції⁴⁴:**

- (i) будь-яка фізична або юридична особа, яка бере участь у фінансуванні, плануванні, сприянні, підготовці або вчиненні діянь або діяльності, спільно з, під іменем, від імені, або за підтримки; постачанні, продажі або перевезенні зброї та пов'язаних матеріалів; наймі; а також іншим чином надання підтримки діям або діяльності Аль-Каїди, або будь-якому її осередку, філії, групі, що відділилася або походить від неї⁴⁵; або
- (ii) будь-яка установа, якою володіє або яку контролює, прямо або опосередковано, будь-яка фізична або юридична особа, визначена для включення відповідно до підпункту 13 (a) (i), або особи, які діють від їх імені або за їх дорученням.

(b) **Резолюції РБ ООН 1267 (1999), 1988 (2011) та їх наступні резолюції:**

- (i) будь-яка фізична або юридична особа, яка бере участь у фінансуванні, плануванні, сприянні, підготовці або вчиненні діянь або діяльності, спільно з, під іменем, від імені, або за підтримки; постачання, продаж або перевезення зброї та пов'язаних матеріалів; найм; а також іншим чином надання підтримки діям або діяльності визначених для включення до списку осіб або інших фізичних осіб, груп, установ та компаній, пов'язаних з Талібаном, що становлять загрозу миру, стабільності та безпеці Афганістану; або
- (ii) будь-яка установа, якою володіє або яку контролює, прямо або опосередковано, будь-яка фізична або юридична особа, включена відповідно до підпункту 13 (b) (i) цього пункту, або особи, які діють від їх імені або за їх дорученням.

(c) **Резолюція РБ ООН 1373 (2001):**

- (i) будь-яка фізична або юридична особа, яка вчиняє або здійснює спробу вчинити терористичні акти, або яка бере участь чи сприяє вчиненню терористичних актів;
- (ii) будь-яка установа, якою володіє або яку контролює, прямо або опосередковано, будь-яка фізична або юридична особа, визначена відповідно до підпункту 13 (c) (i) цього пункту; або
- (iii) будь-яка фізична або юридична особа, яка діє від імені або за дорученням будь-якої фізичної або юридичної особи, визначеної відповідно до підпункту 13 (c) (i) цього пункту.

⁴⁴ Рекомендація 6 застосовується до усіх чинних та наступних резолюцій після Резолюції 1267 (1999). На час видання Пояснювальної записки (лютий 2012), наступними резолюціями, пов'язаними з Резолюцією 1267 (1999), є: 1333 (2000), 1367 (2001), 1390 (2002), 1455 (2003), 1526 (2004), 1526 (2004), 1617 (2005), 1735 (2006), 1822 (2008), 1904 (2009), 1988 (2011) та 1989 (2011).

⁴⁵ Пункт 2 Резолюції РБ ООН 1617 (2005) додатково визначає критерії зв'язків з Аль-Каїдою або Усама бін Ладеном.

Країни повинні впровадити цільові фінансові санкції з метою забезпечення виконання Резолюцій РБ ООН щодо запобігання, протидії та боротьби з розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням. Ці резолюції встановлюють вимоги до країн невідкладно заморожувати кошти або інші активи та забезпечити, щоб ні кошти, ні інші активи не надавалися, прямо або опосередковано, на користь будь-якої фізичної або юридичної особи визначеної для включення Радою Безпеки ООН відповідно до Розділу VII Статуту ООН.

Основні Критерії

- 7.1 Країни повинні невідкладно застосовувати цільові фінансові санкції з метою додержання вимог Резолюцій Ради Безпеки ООН, прийнятих відповідно до Розділу VII Статуту ООН, що стосуються запобігання, протидії та боротьби з розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням⁴⁶.
- 7.2 Країни повинні встановити необхідні правові повноваження та визначити компетентні органи, відповідальні за впровадження та застосування цільових фінансових санкцій та повинні діяти таким чином відповідно до наступних стандартів та процедур.
- (a) Країни повинні встановити вимогу до усіх фізичних та юридичних осіб в межах країни щодо невідкладного замороження без попереднього повідомлення коштів або інших активів фізичних та юридичних осіб, включених до списку.
- (b) Вимога щодо заморожування повинна розповсюджуватися на: (i) усі кошти або інші активи, якими володіють або які контролюються фізичною або юридичною особою, яка включена до списку, а не лише ті, що можуть бути пов'язані з конкретним діянням, замислом або загрозою розповсюдження зброї масового знищення; (ii) ті кошти або інші активи, якими повністю або спільно володіють або які контролюються, прямо або опосередковано, включеними до списку фізичними або юридичними особами; та (iii) кошти або інші активи, які походять або одержані з коштів або інших активів, якими володіють або які прямо чи опосередковано контролюються включеними до списку фізичними або юридичними особами, а також (iv) кошти або інші активи фізичних та юридичних осіб, які діють від імені або за дорученням включених до списку фізичних або юридичних осіб.

⁴⁶ Рекомендація 7 застосовується до усіх чинних Резолюцій РБ ООН, що передбачають застосування цільових фінансових санкцій за фінансування розповсюдження зброї масового знищення, будь-яких наступних пов'язаних резолюцій та будь-яких наступних резолюцій РБ ООН, що застосовують цільові фінансові санкції в контексті фінансування розповсюдження зброї масового знищення. На час прийняття Стандартів FATF, яким відповідає ця Методологія (червень 2017 року), Резолюціями РБ ООН, які застосовують цільові фінансові санкції за фінансування розповсюдження зброї масового знищення, є наступні: 1718(2006) щодо КНДР та її наступні резолюції 1874(2009), 2087(2013), 2094(2013), 2270(2016), 2321(2016) та 2356(2017). Резолюція РБ ООН 2231(2015), що схвалює Спільний комплексний план дій, припиняє всі положення Резолюцій РБ ООН стосовно Ірану та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, включаючи 1737(2006), 1747(2007), 1803(2008) та 1929(2010), але встановлює конкретні обмеження, включаючи цільові фінансові санкції. Вона скасовує санкції в рамках поетапного підходу із взаємними зобов'язаннями, схваленими Радою Безпеки. 16 січня 2016 року - день імплементації Спільного комплексного плану дій.

- (c) Країни повинні забезпечити, щоб будь-які кошти або інші активи не надавалися їх громадянами або будь-якими фізичними чи юридичними особами в межах своєї території на користь фізичних та юридичних осіб, включених до списку, якщо на це не надано ліцензію, повноваження або це не повідомлено іншим чином згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН.
 - (d) Країни повинні мати механізми для повідомлення про включення фізичних та юридичних осіб до відповідного списку фінансового сектору та ВНУП негайно після вжиття таких заходів, а також надання чітких інструкцій, особливо фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями коштів або інших активів, стосовно їх зобов'язань вживати заходів в рамках механізмів замороження.
 - (e) Країни повинні встановити вимогу до фінансових установ та ВНУП подавати повідомлення компетентним органам про будь-які заморожені активи або заходи, що вживаються згідно з вимогами щодо заборони згідно відповідних Резолюцій РБ ООН, включаючи інформацію про спроби проведення операцій.
 - (f) Країни повинні вживати заходів захисту прав добросовісних третіх сторін, які діють належним чином, виконуючи зобов'язання, передбачені Рекомендацією 7.
- 7.3 Країни повинні вжити заходів моніторингу та забезпечення додержання фінансовими установами та ВНУП відповідних законів або заходів, які підлягають виконанню, що визначають вимоги відповідно до Рекомендації 7. Недодержання цих законів або заходів, які підлягають виконанню повинно підлягати застосуванню цивільних, адміністративних або кримінальних санкцій.
- 7.4 Країни повинні розробити та впровадити загальновідомі процедури щодо подання до Ради Безпеки запитів про виключення зі списку у випадку, якщо фізичні та юридичні особи, включені до списку, на думку країни, не відповідають або більше не відповідають критеріям щодо включення⁴⁷. Це повинно включати:
- (a) забезпечення можливості включеним у список особам та суб'єктам надсилати запит щодо виключення зі списку Координаційному центру з питань виключення, створеного відповідно до Резолюції РБ ООН 1730, або повідомлення включених до списку фізичних та юридичних осіб, про надсилання запиту безпосередньо Координаційному центру.
 - (b) загальновідомі процедури розмороження коштів або інших активів фізичних або юридичних осіб, які мають таке ж або схоже ім'я (найменування), як і фізичні та юридичні особи, включені до списку, та стали об'єктом ненавмисного механізму замороження (наприклад, у випадку хибного позитивного результату) після перевірки, що така особа не є включеною до списку.
 - (c) надання доступу до коштів або інших активів, якщо країни дійшли висновку, що виконуються виняткові умови, викладені у Резолюціях РБ ООН 1718 та 2231, відповідно до процедур, визначених у цих резолюціях; та

⁴⁷ У випадку Резолюції РБ ООН 1718 та її наступних резолюцій, такі процедури та критерії повинні відповідати будь-яким чинним інструкціям або процедурам, прийнятим Радою Безпеки відповідно до Резолюції 1730 (2006) та будь-яких наступних пов'язаних з нею резолюцій, включаючи в рамках механізму Координаційного центру, створеного відповідно до цієї резолюції.

- (d) механізми щодо інформування фінансового сектору та ВНУП про виключення зі списку та розмороження негайно після вжиття таких заходів, та надання відповідних інструкцій, особливо фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями заморожених коштів або інших активів, щодо їх зобов'язань визнавати рішення стосовно виключення або розмороження.

7.5 Стосовно контрактів, угод або зобов'язань, які виникли до дати, з якої рахунки підпали під цільові фінансові санкції:

- (a) країни повинні дозволяти додавати до рахунків, заморожених відповідно до Резолюцій РБ ООН 1718 або 2231, відсотки або інші доходи, одержані за цими рахунками, або платежів за контрактами, договорами або зобов'язаннями, які виникли до дати, в яку ці рахунки стали об'єктом положень цієї резолюції за умови, що такі відсотки, інші доходи та платежі залишаються об'єктом цих положень та замороження; та
- (b) заходи замороження, вжиті відповідно до Резолюції 1737 та продовжені Резолюцією РБ ООН 2231, чи вжиті відповідно до Резолюції РБ ООН 2231, не повинні перешкоджати фізичній чи юридичній особі, включеної до списку, здійснювати платежі за контрактом, що набрав чинності до внесення цієї фізичної або юридичної особи до списку, за умови що: (i) відповідні країни дійшли висновку, що контракт не пов'язаний з будь-якими забороненими речами, матеріалами, обладнанням, товарами, технологіями, допомогою, навчанням, фінансовою допомогою, інвестиціями, брокерськими послугами або іншими послугами, зазначеними у Резолюції РБ ООН 2231 та майбутніх наступних резолюціях; (ii) відповідні країни дійшли висновку, що платіж не був прямо або опосередковано одержаний фізичною або юридичною особою, який є предметом заходів у параграфі 6 Додатку В стосовно Резолюції РБ ООН 2231; та (iii) відповідні країни подали попереднє повідомлення до Ради Безпеки про намір здійснити або одержати такі платежі або надати дозвіл, за необхідності, на розмороження коштів, інших фінансових активів або економічних ресурсів з цією метою за десять робочих днів до надання такого дозволу.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 7 (ЦІЛЬОВІ ФІНАНСОВІ САНКЦІЇ СТОСОВНО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ)

А. ЦІЛЬ

1. Рекомендація 7 встановлює вимогу до країн застосовувати цільові фінансові санкції⁴⁸ з метою забезпечення виконання Резолюцій Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (РБ ООН), які встановлюють вимогу до країн невідкладно заморожувати кошти або інші активи та забезпечити, щоб ні кошти, ні інші активи не надавалися, прямо або опосередковано, на

⁴⁸ Рекомендація 7 спрямована на застосування цільових фінансових санкцій. До них відносяться конкретні обмеження, викладені в резолюції 2231 (2015) Ради Безпеки (див. Додаток В, пункти 6 (с) та (d)). Однак, потрібно зазначити, що відповідні Резолюції РБ ООН набагато ширші та передбачають інші види санкцій (наприклад заборону подорожувати) та інші види фінансових санкцій (наприклад, фінансова заборона здійснення діяльності та санкції та заходи обачливості на основі категорії). Що стосується цільових фінансових санкцій, пов'язаних з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення та інших видів фінансових положень, FATF видала не зобов'язуючі інструкції, які країнам бажано враховувати при впровадженні відповідних Резолюцій РБ ООН.

користь будь-якій фізичній⁴⁹ чи юридичній особі, визначені для включення Радою Безпеки ООН (РБ) відповідно до Розділу VII Статуту ООН, згідно з Резолюціями РБ ООН, які стосуються запобігання та зриву фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. Потрібно наголосити, що жодна із вимог в Рекомендації 7 не має наміру замінити заходи або зобов'язання, що можуть бути вже впроваджені з метою вирішення питання щодо коштів або інших активів в контексті кримінального, цивільного або адміністративного розслідування або провадження, згідно з вимогами міжнародних договорів або Резолюцій РБ ООН, пов'язаних з нерозповсюдженням зброї масового знищення⁵⁰. Основна увага Рекомендації 7 полягає у запобіжних заходах, які є необхідними та унікальними в контексті зупинення потоку коштів або інших активів розповсюджувачам чи з метою розповсюдження; і використання коштів або інших активів розповсюджувачами чи з метою розповсюдження, як того вимагає Рада Безпеки ООН (Рада Безпеки).

В. ВКЛЮЧЕННЯ ДО СПИСКУ

3. Включення до списку здійснюється Радою Безпеки у вигляді додатків до відповідних резолюцій або Комітетами РБ ООН, створеними відповідно до цих резолюцій. Не існує чіткого зобов'язання, за яким держави-члени надають пропозиції щодо включення до Ради Безпеки або відповідного(их) Комітету(ів) РБ ООН. Однак, на практиці, рішення Ради Безпеки або відповідних Комітетів першочергово залежать від запитів щодо включення держав-членів. Резолюція РБ ООН 1718 (2006) передбачає, що відповідні Комітети повинні видати інструкції, які можуть бути необхідними для сприяння застосування заходів, визначених цією Резолюцією та будь-якими пов'язаними з нею резолюціями. Резолюція 2231 (2015) передбачає, що Рада Безпеки вживатиме необхідних практичних заходів для безпосереднього виконання завдань, пов'язаних з впровадження резолюції.
4. Країни повинні розглянути можливість встановлення повноважень та ефективних процедур або механізмів подання до Ради Безпеки пропозицій щодо включення фізичних або юридичних осіб згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН, які накладають цільові фінансові санкції в контексті фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Тому країни можуть розглянути наступні елементи:
 - (a) визначення компетентного(них) органу(ів), виконавчого або судового, який відповідатиме за:
 - (i) подання пропозиції до санаційного Комітету 1718 щодо включення відповідних фізичних або юридичних осіб, які відповідають критеріям щодо включення, викладеним у Резолюції РБ ООН 1718 (2006) та наступних пов'язаних з нею резолюціях⁵¹, якщо цей орган приймає таке рішення і має підстави вірити, що існують достатні докази для відповідності таким критеріям (див. розділ E, що визначає чіткі критерії включення до списку згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН); та

⁴⁹ Фізична чи юридична особа.

⁵⁰ Ґрунтуючись на викладених вимогах, наприклад, Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, Конвенції про заборону біологічної та токсинної зброї, Конвенції про хімічну зброю, а також Резолюції РБ ООН 1540 (2004) та 2235 (2016). Ці зобов'язання існують окремо від зобов'язань, встановлених Рекомендацією 7 та Пояснювальною запискою до неї.

⁵¹ Рекомендація 7 застосовується до усіх чинних та наступних резолюцій, пов'язаних з Резолюцією РБ ООН 1718 (2006). На час видання цієї Пояснювальної записки (червень 2017 р.) , наступною резолюцією за Резолюцією 1718 (2006) є: Резолюція 1874 (2009 р.), Резолюція 2087 (2013 р.), Резолюція 2094 (2013 р.), Резолюція 2270 (2016 р.), Резолюція 2321 (2016) та Резолюція 2356 (2017).

- (ii) подання пропозиції до Ради Безпеки щодо включення відповідних фізичних або юридичних осіб, які відповідають критеріям щодо включення, викладеним у Резолюції РБ ООН 2231 (2015) та наступних пов'язаних з нею резолюціях, якщо компетентний орган приймає таке рішення і має підстави вважати, що існують достатні докази для відповідності таким критеріям (див. розділ Е, що визначає спеціальні критерії включення до списку згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН).
- (b) наявність механізму(ів) визначення осіб для включення у список, що ґрунтуються на критеріях щодо включення, викладених у Резолюції 1718 (2006), 2231 (2015) та наступних пов'язаних з ними резолюціях (див. розділ Е, в якому викладені конкретні критерії щодо включення відповідних Резолюцій РБ ООН). Такі процедури повинні забезпечувати визначення, відповідно до існуючих (над) національних принципів, чи існують достатні або обґрунтовані підстави для подання пропозиції щодо включення.
- (c) наявність відповідних правових повноважень та процедур або механізмів для збору або запиту якомога більше інформації з усіх відповідних джерел для визначення фізичних та юридичних осіб, які, ґрунтуючись на достатніх підставах підозрювати або вважати, відповідають критеріям щодо включення згідно відповідних Резолюцій РБ ООН.
- (d) при прийнятті рішення, чи подавати пропозицію щодо включення у список, враховуючи критерії Розділу Е цієї пояснювальної записки. При поданні пропозиції щодо включення, компетентний орган кожної країни застосовуватиме правові стандарти своєї правової системи із додержанням прав людини, поважаючи верховенство права та визнаючи права добросовісних третіх сторін.
- (e) при поданні імен до санаційного Комітету 1718 згідно з Резолюцією РБ ООН 1718 (2006) та наступними пов'язаними з нею резолюціями, або до Ради Безпеки згідно з Резолюцією 2231 (2015) та наступними пов'язаними з нею резолюціями, країни повинні надати якомога більше деталей щодо:
 - (i) поданої особи, а саме, достатню ідентифікаційну інформацію, що дозволить здійснити чітку та позитивну ідентифікацію фізичних та юридичних осіб; а також
 - (ii) конкретної інформації, яка обґрунтовує визначення фізичної або юридичної особи як такої, що відповідає спеціальним критеріям щодо включення (див. розділ Е, в якому викладені спеціальні критерії щодо включення згідно відповідних Резолюцій РБ ООН).
- (f) наявність процедур, які нададуть можливість, у випадку необхідності, в односторонньому порядку вчиняти дії проти ідентифікованої фізичної або юридичної особи, пропозиція щодо включення якої розглядається.

C. ЗАМОРОЖЕННЯ ТА ЗАБОРОНА ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З КОШТАМИ АБО ІНШИМИ АКТИВАМИ ВКЛЮЧЕНИХ ФІЗИЧНИХ АБО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

- 5. Встановлено вимогу до країн невідкладно впроваджувати цільові фінансові санкції проти включених фізичних та юридичних осіб:
 - (a) у випадку Резолюції 1718 (2006) та наступних пов'язаних з нею резолюцій, Радою

Безпеки у додатках до відповідних резолюцій або санкційним Комітетом РБ 1718⁵²; та⁵³

- (b) у випадку Резолюції 2231 (2015) та наступних пов'язаних з нею резолюцій, прийнятих Радою Безпеки, діючи відповідно до Розділу VII Статуту ООН;
6. Країни повинні встановити необхідні правові повноваження та визначити національні компетентні органи, відповідальні за впровадження та застосування цільових фінансових санкцій відповідно до наступних стандартів та процедур:
- (a) Країни⁵⁴ повинні встановити вимогу до усіх фізичних та юридичних осіб в межах країни щодо негайного замороження без попереднього повідомлення коштів або інших активів включених фізичних та юридичних осіб. Ця вимога повинна розповсюджуватися на: усі кошти або інші активи, якими володіють або які контролюються включеними фізичними або юридичними особами, а не лише ті, що пов'язані з конкретним діянням, замислом або загрозою розповсюдження зброї масового знищення; ті кошти або інші активи, якими повністю або спільно володіють або які контролюються, прямо або опосередковано, включеними фізичними або юридичними особами; і кошти або інші активи, які походять або одержані з коштів або інших активів, якими володіють або які прямо чи опосередковано контролюються включеними фізичними або юридичними особами, а також кошти або інші активи фізичних та юридичних осіб, які діють від імені або за дорученням включених фізичних або юридичних осіб.
 - (b) Країни повинні забезпечити, щоб будь-які кошти або інші активи не надавалися їх громадянами або будь-якими фізичними чи юридичними особами в межах своєї території на користь включених фізичних або юридичних осіб, якщо на це не надано ліцензію, повноваження або іншого повідомлення згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН (див. нижче розділ E).
 - (c) Країни повинні мати механізми повідомлення фінансового сектору та ВНУП щодо включених осіб до списку негайно після вжиття таких заходів, а також надання чітких інструкцій, особливо фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями коштів або інших активів, стосовно їх зобов'язань вживати заходів в рамках механізмів замороження.
 - (d) Країни повинні встановити вимогу до фінансових установ та ВНУП⁵⁵ подавати повідомлення компетентним органам щодо будь-яких заморожених активів або вжитих заходів згідно вимог заборони, передбачених у відповідних Резолюціях РБ ООН, включаючи спроби проведення операцій, та забезпечувати ефективне використання такої інформації компетентними органами.
 - (e) Країни повинні вживати ефективних заходів захисту прав добросовісних третіх сторін,

⁵² Як зазначено в резолюції 2270 (2016) (п.32), це також стосується суб'єктів Уряду Кореїської Народно-Демократичної Республіки або Робочої партії Кореї, визначені країнами, як такі, що пов'язані з програмами ядерних або балістичних ракет КНДР або іншими діями, забороненими резолюцією 1718 (2006) та наступними пов'язаними з нею резолюціями.

⁵³ Як зазначено в резолюції 2270 (2016) (п.32), це також стосується суб'єктів Уряду Кореїської Народно-Демократичної Республіки або Робочої партії Кореї, визначені країнами, як ті що пов'язані з програмами ядерних або балістичних ракет КНДР або іншими діями, забороненими резолюцією 1718 (2006) та наступними пов'язаними з нею резолюціями.

⁵⁴ У випадку Європейського Союзу, що є наднаціональною юрисдикцією відповідно до 7 Рекомендації FATF, активи включених фізичних та юридичних осіб заморожуються відповідно до рішень та постанов Рад (з поправками) в рамках спільної зовнішньої політики і політики безпеки ЄС. Держави-члени ЄС можуть вжити додаткових заходів для забезпечення замороження, а усі фізичні або юридичні особи в межах ЄС повинні не порушувати це замороження та не надавати кошти включеним фізичним та юридичним особам.

⁵⁵ Резолюції РБ ООН застосовуються до усіх фізичних та юридичних осіб в межах країни.

які діють належним чином, виконуючи вимоги Рекомендації 7.

- (f) Країни повинні вживати відповідних заходів моніторингу та забезпечення додержання фінансовими установами та ВНУП відповідних законів або нормативно-правових актів, що визначають вимоги відповідно до Рекомендації 7. Недодержання цих законів або нормативно-правових актів повинно підлягати застосуванню цивільних, адміністративних або кримінальних санкцій.

D. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СПИСКУ, РОЗМОРОЖЕННЯ ТА НАДАННЯ ДОСТУПУ ДО ЗАМОРОЖЕНИХ КОШТІВ АБО ІНШИХ АКТИВІВ

7. Країни повинні розробити та впровадити загальновідомі процедури щодо подання запитів про виключення зі списку до Ради Безпеки у випадку, якщо включені фізичні та юридичні особи, які, на думку країни, не відповідають або більше не відповідають критеріям щодо включення. У випадку, якщо Рада Безпеки або відповідний санкційний Комітет виключив фізичну або юридичну особу зі списку, зобов'язання щодо замороження більше не існує. У випадку Резолюції 1718 (2006) та наступних пов'язаних з нею резолюцій, такі процедури та критерії повинні відповідати будь-яким чинним інструкціям або процедурам, прийнятим Радою Безпеки відповідно до Резолюції 1730 (2006) та будь-яких наступних пов'язаних з нею резолюцій, включаючи в рамках механізму Координаційного центру, створеного відповідно до цієї резолюції. Країни повинні забезпечити можливість включеним у список фізичним та юридичним особам надсилати запит щодо виключення зі списку Координаційному центру, створеного відповідно до Резолюції РБ ООН 1730 (2006), або повинні повідомляти включених фізичних або юридичних осіб про надсилання запиту безпосередньо Координаційному центру.
8. Для фізичних або юридичних осіб, які мають таке ж або схоже ім'я, як і включені фізичні або юридичні особи, які стали об'єктом ненавмисного механізму замороження (наприклад, у випадку хибного позитивного результату) країни повинні розробити та впровадити загальновідомі процедури вчасного розмороження коштів або інших активів таких фізичних або юридичних осіб після перевірки, що така фізична або юридична особа не є включеною до списку.
9. Якщо країни визначили, що виняткові умови, викладені у Резолюціях РБ ООН 1718 (2006) та 2231 (2015) були дотримані, країни повинні надати доступ до коштів або інших активів відповідно до процедур, визначених у цих резолюціях.
10. Країни повинні дозволяти додавати до рахунків, заморожених відповідно до Резолюцій РБ ООН 1718 (2006) або 2231 (2015) відсотки або інші доходи, одержані за цими рахунками, або платежі за контрактами, угодами або зобов'язаннями, які мали місце до дати, з якої ці рахунки стали об'єктом положень цієї резолюції за умови, що будь-які такі відсотки, інші доходи та платежі продовжують бути об'єктом цих положень та заморожуються.
11. Заходи замороження, вжиті відповідно до Резолюції 1737 (2006), та продовжені Резолюцією 2231 (2015), або вжиті відповідно до Резолюції 2231 (2015), не повинні перешкоджати включеній фізичній або юридичній особі здійснювати будь-які платежі за контрактом, укладеним до внесення цієї фізичної або юридичної особи до списку, за умови що:
- (a) відповідні країни дійшли висновку, що контракт не пов'язаний з будь-якими забороненими речами, матеріалами, обладнанням, товарами, технологіями, допомогою, навчанням, фінансовою допомогою, інвестиціями, брокерськими послугами або іншими послугами, зазначеними у Резолюції 2231 (2015) та у наступних

пов'язаних з нею резолюціях;

- (b) та відповідні країни дійшли висновку, що платіж не був прямо або опосередковано одержаний фізичною або юридичною особою, яка підпадає під дію заходів, передбачених пунктом 6 Додатку В до Резолюції 2231 (2015); та
- (c) відповідні країни подали попереднє повідомлення до Ради Безпеки про намір здійснити або одержати такі платежі або надати дозвіл, за необхідності, на розмороження коштів, інших фінансових активів або економічних ресурсів з цією метою за десять робочих днів до надання такого дозволу⁵⁶.

12. Країни повинні мати механізми щодо повідомлення фінансового сектору та ВНУП про виключення зі списку та розмороження негайно після вжиття таких заходів, та надання відповідних інструкцій, особливо фінансовим установам та іншим фізичним або юридичним особам, включаючи ВНУП, які можуть бути держателями цільових коштів або інших активів, щодо їх зобов'язань визнавати рішення стосовно виключення або розмороження.

Е. КРИТЕРІЇ ВКЛЮЧЕННЯ ДО СПИСКУ ООН

13. Критерії включення до списку, визначені у відповідних Резолюціях Ради Безпеки ООН, наступні:

(а) Щодо КНДР - Резолюції 1718 (2006), 2087 (2013), 2094 (2013) та 2270 (2016)

- (i) будь-яка фізична або юридична особа, залучена до програм Кореїської Народно-Демократичної Республіки (КНДР), пов'язаних з ядерним озброєнням, зброєю масового знищення та балістичними ракетами;
- (ii) будь-яка фізична або юридична особа, яка надає підтримку програмам Кореїської Народно-Демократичної Республіки (КНДР), пов'язаним з ядерним озброєнням, зброєю масового знищення та балістичними ракетами, включаючи із застосуванням незаконних засобів;
- (iii) будь-яка фізична або юридична особа, яка діє від імені або за дорученням будь-якої фізичної або юридичної особи, включеної відповідно до підпункту 13 (а)(i) або підпункту 13 (а)(ii)⁵⁷;
- (iv) будь-яка фізична або юридична особа, якою володіє або яку контролює, прямо або опосередковано, будь-яка фізична або юридична особа, включена відповідно до підпункту 13 (а)(i) або підпункту 13 (а)(ii)⁵⁸;
- (v) будь-яка фізична або юридична особа, яка допомагала ухилятися від санкцій або порушувати положення Резолюцій 1718 (2006) та 1874 (2009);
- (vi) будь-яка фізична або юридична особа, яка здійснила свій внесок у заборонені програми КНДР, діяльність, заборонену резолюціями, пов'язаними з КНДР, або ухилення від виконання положень; чи

⁵⁶ У випадку, якщо включена до списку фізична або юридична особа є фінансовою установою, юрисдикції повинні враховувати інструкції FATF, видані як додаток до документу «Впровадження фінансових положень Резолюцій Ради Безпеки ООН по боротьбі з розповсюдженням зброї масового знищення», прийнятого у червні 2013 року.

⁵⁷ Кошти або активи цих фізичних або юридичних осіб заморожуються незалежно від того, чи вони спеціально визначені Комітетом. Крім того, резолюція 2270 (2016) (п.23), розширила сферу зобов'язань щодо цільових фінансових санкцій, передбачених резолюцією 1718 (2006), застосовуючи їх до суден Керуючої компанії з океанічного судноплавства, зазначених у додатку III резолюції 2270 (2016).

⁵⁸ Із того ж джерела

(vii) будь-який суб'єкт уряду КНДР чи Робочої партії Кореї або фізична чи юридична особа, що діє від їх імені або за їх дорученням, або будь-який суб'єкт, що є власністю або контролюється ними, визначені країнами як такі, що пов'язані з програмами ядерних або балістичних ракет КНДР або іншою діяльністю, забороненою резолюцією 1718 (2006) та наступними пов'язаними з нею резолюціями.

(b) Щодо Ірану – Резолюція 2231 (2015):

- (i) розповсюдження ядерною діяльністю Ірану, безпосередньо пов'язана з цим або надавала підтримку, або брала участь у розробці систем доставки ядерної зброї, в тому числі шляхом залучення у закупівлі заборонених предметів, товарів, обладнання, матеріалів та технологій, зазначених у додатку В Резолюції 2231 (2015), всупереч іранському зобов'язанню зазначеному в Спільному комплексному плані дій (JCPOA);
- (ii) будь-яка фізична або юридична особа, яка допомагає включеним фізичним або юридичним особам ухилятися або діяти у невідповідності до Спільного комплексного плану дій (JCPOA) або Резолюції 2231 (2015); та
- (iii) будь-яка фізична або юридична особа, яка діє від імені або за дорученням будь-якої фізичної або юридичної особи, визначеної у підпункті 13 (b) (i), підпункті 13 (b) (ii), та/або підпункті 13 (b) (iii) або будь-якої установи, якою володіють або яку контролюють.

Країни повинні ідентифікувати організації, які підпадають під FATF визначення неприбуткових організацій (НПО), та оцінити їхні ризики фінансування тероризму. Країни повинні запровадити цілеспрямовані, пропорційні та ризико-орієнтовані заходи, не порушуючи і не перешкоджаючи законній діяльності НПО, відповідно до ризико-орієнтованого підходу. Метою цих заходів є захист таких НПО від неправомірного використання для фінансування тероризму, зокрема:

- (a) терористичними організаціями, що позиціонують себе за законних суб'єктів;
- (b) з метою використання законних суб'єктів в якості каналів для фінансування тероризму, включаючи їх використання з метою уникнення заморожування активів; та
- (c) для покривання або приховування незаконного переведення коштів, призначених для законних цілей, терористичним організаціям.

Основні Критерії

Застосування ризико-орієнтованого підходу

8.1 Країни повинні:

- (a) не порушуючи вимог Рекомендації 1, оскільки не всі НПО за своєю суттю є високо ризиковими (деякі можуть становити незначний ризик чи взагалі не нести собою ризик), визначити, яка підгрупа організацій підпадає під визначення⁵⁹ FATF “неприбуткова організація”, та використовувати усі відповідні джерела інформації, з метою встановлення особливостей і видів НПО, які, в силу своєї діяльності або характеристик, знаходяться під загрозою використання⁶⁰ для фінансування тероризму;
- (b) встановити характер загроз, які несуть терористичні організації НПО, що перебувають під загрозою ризику, а також яким чином терористи використовують такі неприбуткові організації;
- (c) переглядати адекватність заходів, у тому числі законодавство та нормативно-правові акти, які стосуються частини сектору НПО, що можуть бути використані для сприяння фінансуванню тероризму для того, щоб мати можливість вживати відповідних та ефективних заходів з усунення виявлених ризиків; та
- (d) періодично здійснювати оцінку сектору шляхом розгляду нової інформації про потенційну уразливість сектору до терористичної діяльності з метою забезпечення ефективного життя заходів.

Послідовна (безперервна) інформаційно-роз'яснювальна робота з питань ФТ

8.2 Країни повинні:

⁵⁹ Для цілей зазначеної Рекомендації, НПО відноситься до юридичної особи або правового утворення чи організації, яка в першу чергу здійснює збір чи витрачання коштів для благодійних, релігійних, культурних, освітніх, соціальних або братських цілей, чи для здійснення інших видів “добрих справ”.

⁶⁰ Наприклад, така інформація може бути надана регуляторами, податковими органами, ПФР, організаціями-донорами чи правоохоронними органами та розвідувальними органами.

- (a) мати чітку політику для сприяння підзвітності, цілісності, та довірі суспільства до адміністрації і управління НПО;
- (b) підтримувати та проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу та освітні програми з метою підвищення та поглиблення обізнаності серед НПО, а також серед співтовариства донорів щодо потенційних вразливостей НПО до загроз та ризиків використання їх для фінансування тероризму, та стосовно заходів, яких можуть вживати НПО для захисту їх від такого використання;
- (c) співпрацювати з НПО з метою розробки та удосконалення кращих практик для усунення ризиків та вразливостей до фінансування тероризму і таким чином захистити їх від використання для фінансування тероризму; та
- (d) сприяти неприбутковим організаціям у здійсненні операцій через регульовані фінансові канали, по можливості, пам'ятаючи про різні можливості фінансових секторів у різних країнах та у різних сферах невідкладних благодійних та гуманітарних питань.

Цільовий ризик-орієнтовний нагляд або моніторинг НПО

- 8.3 Країни повинні вживати заходів щодо сприяння ефективному нагляду чи моніторингу таким чином, щоб вони мали можливість продемонструвати вжиття ризик-орієнтовних заходів до НПО, які є під загрозою бути використаними для фінансування тероризму.⁶¹
- 8.4 Компетентні органи повинні:
- (a) здійснювати моніторинг додержання НПО вимог даної Рекомендації, у тому числі вживати до них ризик-орієнтовних заходів, відповідно до критерію 8.3⁶²; та
 - (b) бути спроможними застосовувати ефективні, пропорційні та переконливі санкції за порушення законодавства НПО та особами, які діють від імені цих НПО⁶³;

Ефективний збір інформації та розслідування

- 8.5 Країни повинні:
- (a) наскільки це можливо, забезпечувати ефективну співпрацю, координацію та обмін інформацією між відповідними органами або організаціями усіх рівнів, які мають інформацію про НПО;
 - (b) бути компетентними у проведенні розслідувань та мати можливість здійснювати перевірку тих НПО щодо яких існує підозра, що вони використовуються для фінансування тероризму, або, тих, які активно сприяють терористичній діяльності чи діяльності терористичних організацій;
 - (c) забезпечити, щоб повний доступ до інформації стосовно адміністрації та управління окремими НПО (у тому числі фінансової та програмної інформації) можна було отримати під час проведення розслідування; та

⁶¹ Певні приклади заходів, які можуть застосовуватись до НПО, повністю або частково, в залежності від встановлених ризиків, детально викладені в підпункті 6(b) Пояснювальної записки до Рекомендації 8. Також, ймовірно, що існуючі регуляторні та інші заходи вже достатньо можуть усунути наявний ризик фінансування тероризму НПО в юрисдикції, не зважаючи на те, що необхідно періодично здійснювати повторну оцінку ризиків фінансування тероризму відносно сектору НПО.

⁶² У цьому контексті, правила та нормативно-правові акти можуть включати правила і стандарти, які застосовуються саморегульованими організаціями та акредитаційними установами.

⁶³ Ряд таких санкцій може включати заморожування рахунків, усунення довірених осіб, штрафи, скасування повноважень, позбавлення ліцензії та реєстрації. Це не повинно перешкоджати паралельному проведенню цивільного, адміністративного чи кримінального провадження щодо НПО чи осіб, які діють від їх імені, якщо це доречно.

- (d) встановити відповідні механізми для забезпечення того, щоб інформація оперативно передавалася відповідним компетентним органам для здійснення превентивних або слідчих дій, коли є підозри або розумні підстави підозрювати, що НПО: (1) використовується для фінансування тероризму/чи є прикриттям для збору коштів терористичною організацією, (2) використовується в якості каналу для фінансування тероризму, у тому числі з метою уникнення заморожування рахунків, або інших форм сприяння тероризму (3) приховує чи маскує таємне нецільове використання коштів, призначених для законних цілей, але перенаправлених на користь терористів чи терористичних організацій.

Здатність ефективно відповідати на міжнародні запити щодо інформації стосовно НПО

- 8.6 Країни повинні визначити відповідні контактні пункти і процедури реагування на міжнародні запити про надання інформації щодо конкретних НПО, що підозрюються у фінансуванні тероризму або інших формах підтримки терористичної діяльності.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 8 (НЕПРИБУТКОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ)

A. ВСТУП

1. З огляду на різноманітність правових форм, які можуть мати неприбуткові організації (НПО), залежно від країни, FATF прийняла функціональне визначення НПО. Це визначення ґрунтується на тих видах діяльності і характеристиках організації, які становлять ризик для їх використання у фінансуванні тероризму, а не на тому лише факті, що така організація діє на неприбутковій основі. Для цілей цієї Рекомендації, НПО відноситься до юридичної особи або правового утворення або організації, яка, у першу чергу, займається збором або виділенням коштів для таких цілей, як: благодійні, релігійні, культурні, освітні, соціальні або «братські», або для проведення інших видів «добрих справ». Не порушуючи Рекомендацію 1, ця Рекомендація застосовується тільки до тих організацій, які підпадають під визначення FATF «НПО». Це не стосується усього спектру організацій, що працюють у неприбутковій сфері в країні.
2. НПО відіграють важливу роль у світовій економіці та у багатьох національних економіках і соціальних системах. Їх зусилля доповнюють діяльність державного та приватного секторів у наданні основних послуг, комфорту і надії нужденним по всьому світу. FATF визнає значимість НПО в наданні цих важливих благодійних послуг разом із складністю в наданні допомоги тим, хто їх потребує, часто в зонах високого ризику і зонах конфлікту, і вітає зусилля НПО в задоволенні цих потреб. FATF також визнає намір і зусилля на сьогоднішній день НПО для забезпечення прозорості в рамках своєї діяльності і запобігання їх використанню у фінансуванні тероризму, в тому числі шляхом розробки програм, спрямованих на запобігання радикалізації і насильницькому екстремізму.
3. Деякі НПО можуть бути уразливі до використання у фінансуванні тероризму з цілої низки причин. НПО користуються суспільною довірою, яка надає доступ до значних джерел фінансування, та у деяких випадках використовують великі суми готівки. Крім того, деякі НПО діють по всьому світу, що забезпечує основу для національних і міжнародних операцій і фінансових операцій, які можуть бути в межах або поблизу тих областей, які найбільш піддаються терористичній діяльності. В окремих випадках, терористичні організації скористалися перевагами цих та інших характеристик НПО, щоб проникнути в

сектор НПО і використовувати їх кошти та операції для прикриття або підтримки терористичної діяльності. Також були випадки, коли терористи створювали фіктивні НПО або займалися шахрайським збором коштів для цих цілей. Міжнародна кампанія з протидії фінансуванню тероризму, що триває, виявила випадки, коли терористи та терористичні організації використовують деякі НПО у секторі для збору та переміщення коштів, надання матеріально-технічної підтримки, заохочення вербування терористів або підтримки терористичних організацій та діяльності в інший спосіб. Таке зловживання не лише сприяє терористичній діяльності, але й підриває довіру донорів і фінансових установ та ставить під загрозу саму цілісність НПО.

4. Таким чином, захист НПО від неправомірного використання для фінансування тероризму є одночасно критично важливим компонентом глобальних зусиль із запобігання та боротьби з тероризмом і необхідним кроком для збереження цілісності НПО, донорської спільноти та фінансових установ, послугами яких вони користуються. Заходи щодо захисту НПО від потенційного неправомірного використання для фінансування тероризму повинні бути цілеспрямованими і відповідати ризико-орієнтованому підходу. Важливо також, щоб такі заходи впроваджувалися з дотриманням зобов'язань країн за Статутом Організації Об'єднаних Націй та міжнародним правом, зокрема, міжнародним правом прав людини, міжнародними законами у справах біженців та міжнародним гуманітарним правом.⁶⁴

В. ЦІЛІ ТА ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

5. Метою Рекомендації 8 є забезпечення того, щоб НПО неправомірно не використовувались терористами та терористичними організаціями: (i) для позиціонування за законних суб'єктів; (ii) для використання законних суб'єктів у якості каналів для фінансування тероризму, у тому числі з метою уникнення заходів щодо заморожування рахунків, або (iii) для приховування або маскуванню таємного перенаправлення коштів, призначених для законних цілей, але перенаправлених для терористичних цілей. У цій Пояснювальній записці підхід, прийнятий для досягнення цієї мети базується на таких загальних принципах:
 - (a) Неправомірне використання НПО з метою фінансування тероризму, що мали місце в минулому та тривають зараз, вимагають від країн вжиття цілеспрямованих, пропорційних та ризико-орієнтованих заходів для усунення виявлених ризиків. Використання ризико-орієнтованого підходу має важливе значення, з огляду на різноманітність окремих національних секторів, різний ступінь ризику неправомірного використання для фінансування тероризму в окремих частинах кожного сектору, необхідність забезпечення подальшого процвітання законної діяльності НПО, а також обмеженість ресурсів і повноважень, доступних для боротьби з фінансуванням тероризму в кожній з країн.
 - (b) Гнучкість у розробці національних заходів реагування на неправомірне використання НПО для фінансування тероризму має важливе значення для того, щоб дозволити їм розвиватися з плином часу, адже вони стикаються та реагують на мінливий характер загрози фінансування тероризму.
 - (c) Цілеспрямовані, пропорційні та ризико-орієнтовані заходи, вжиті країнами для захисту НПО від неправомірного використання для фінансування тероризму, не повинні

⁶⁴ Див. також Резолюцію РБ ООН 2462(2019), пп. 6 і 23 та Резолюцію РБ ООН 2664(2022), п. 1.

безпідставно порушувати або перешкоджати законній діяльності НПО відповідно до ризик-орієнтованого підходу. Навпаки, такі заходи повинні сприяти підзвітності і створювати більшу впевненість у НПО, донорської спільноти, фінансових установах та широкої громадськості, що кошти та послуги НПО надходять до визначених законних бенефіціарів. Системи, які сприяють досягненню високого ступеня підзвітності, чесності та довіри громадськості до управління та функціонування усіх НПО, є невід'ємною частиною забезпечення того, що сектор не може бути використаний для фінансування тероризму.

- (d) Країни повинні виявляти та вживати ефективних та пропорційних заходів щодо НПО, які або використовуються, або свідомо підтримують терористів чи терористичні організації, з урахуванням особливостей випадків. Країни повинні бути спрямовані на запобігання та переслідування, за необхідності, фінансування тероризму та інших форм терористичної підтримки. У випадку, коли НПО, які підозрюються або причетні до фінансування тероризму та інших форм підтримки терористичної діяльності, ідентифіковані, головним пріоритетом країни повинно бути розслідування і припинення такого терористичного фінансування або підтримки. Заходи, які вживаються з цією метою, повинні поважати верховенство права та наскільки це можливо, мінімізувати негативний вплив на невинуватих і законних бенефіціарів діяльності НПО. Однак, цей інтерес не може виправдати необхідність вжиття негайних та ефективних заходів для просування безпосередніх інтересів, які полягають у припиненні фінансування тероризму або інших форм терористичної підтримки з боку НПО.
- (e) Країни повинні розробити розуміння різних ступенів ризиків ФТ, на які наражаються НПО, та відповідні пропорційні заходи для зменшення цих ризиків згідно з ризико-орієнтованим підходом. Багато НПО можуть мати низький рівень ризику ФТ, можуть мати адекватні заходи саморегулювання та відповідні заходи внутрішнього контролю для зменшення таких ризиків та/або можуть вже підпадати під адекватні законодавчі та регуляторні вимоги, тому може бути відсутня потреба в додаткових заходах⁶⁵. Країни повинні пам'ятати про потенційний вплив заходів на законну діяльність НПО та застосовувати їх там, де це необхідно для зменшення оцінених ризиків ФТ, не порушуючи та не перешкоджаючи законній діяльності НПО. Застосування заходів до організацій, що працюють у неприбутковій сфері, з метою захисту від їх неправомірного використання для ФТ, якщо вони не підпадають під функціональне визначення НПО, прийняте FATF, не відповідає Рекомендації 8. Впровадження будь-яких заходів, які не є пропорційними оціненим ризикам ФТ, а отже, є надмірно обтяжливими або обмежувальними, не відповідає Рекомендації 8. НПО не є суб'єктами звітування, і не повинні бути зобов'язані проводити належну перевірку клієнтів.
- (f) Розвиток відносин співробітництва між державним та приватним секторами та НПО має вирішальне значення для розуміння ризиків НПО, та стратегій для зменшення ризиків, підвищення рівня інформованості, зміцнення ефективності та розвиток можливостей протидії використанню НПО у фінансуванні тероризму. Країни повинні заохочувати розвиток наукових досліджень та обмін інформацією у НПО для вирішення питань, пов'язаних з фінансуванням тероризму.

⁶⁵ У цьому розумінні, заходи саморегулювання можуть включати правила та стандарти, які застосовуються саморегульованими організаціями та акредитуючими організаціями.

С. ОЦІНКА РИЗИКІВ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ ЗНИЖЕННЯ

6. НПО піддаються різним ступеням ризику неправомірного використання для ФТ в силу своїх типів, видів діяльності або характеристик, і більшість з них можуть становити низький ризик. Без шкоди для вимог Рекомендації 1:
- (a) Країни повинні ідентифікувати організації, які підпадають під визначення НПО, прийняте FATF.
 - (b) Країни повинні проводити оцінку ризиків цих НПО, щоб визначити характер ризиків ФТ, які їм загрожують.
 - (c) Країни повинні запровадити цілеспрямовані, пропорційні та ризико-орієнтовані заходи для усунення виявлених ризиків ФТ відповідно до ризико-орієнтованого підходу. Країни можуть також розглянути, якщо вони наявні, заходи саморегулювання та відповідні заходи внутрішнього контролю, що діють в НПО.
 - (d) Дії під літерами від (a) до (c):
 - (i) мають використовувати всі відповідні та надійні джерела інформації⁶⁶, в тому числі шляхом взаємодії з НПО,
 - (ii) можуть набувати різних форм і може бути, а може і не бути письмовим продуктом,
 - (iii) повинні періодично переглядатися.

Д. ЕФЕКТИВНИЙ ПІДХІД ДО ВИЯВЛЕННЯ, ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НЕПРАВОМІРНОГО ВИКОРИСТАННЯ НПО ДЛЯ ФТ

7. Існує широкий спектр підходів у визначенні, попередженні та боротьбі з неправомірним використанням НПО для фінансування тероризму. Для НПО, які мають низький ризик бути використаними з метою ФТ, країни можуть зосередитися лише на проведенні інформаційно-роз'яснювальної роботи з питань фінансування тероризму та вирішити утриматися від вжиття додаткових пом'якшувальних заходів. В інших ситуаціях ефективний підхід повинен включати всі чотири наведені нижче елементи, щоб захистити НПО від можливого неправомірного використання для фінансування тероризму, не порушуючи при цьому законну діяльність НПО та не перешкоджаючи їй.
- (a) Безперервна інформаційно-роз'яснювальна робота щодо питань фінансування тероризму:
 - (i) Країни повинні мати чітку політику для забезпечення підзвітності, чесності та довіри суспільства до адміністрації і управління НПО.
 - (ii) Країнам слід заохочувати та проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу і освітні програми, за необхідності, для підвищення та поглиблення обізнаності серед НПО та донорської спільноти про потенційну уразливість НПО до використання для фінансування тероризму та ризиків фінансування тероризму, а також заходів, які НПО можуть вживати, щоб захистити себе від такого використання.
 - (iii) Країнам слід співпрацювати з НПО, щоб розвивати і вдосконалювати кращі практики

⁶⁶ Наприклад, таку інформацію можуть надавати регулятори, податкові органи, ПФР, донорські організації або правоохоронні та розвідувальні органи.

щодо усунення ризиків фінансування тероризму та вразливостей, і таким чином захищати їх від використання для цілей фінансування тероризму.

- (iv) Країнам слід заохочувати НПО проводити операції через регульовані фінансові та платіжні канали, де це можливо, враховуючи різні можливості фінансових секторів у різних країнах і в різних сферах, та ризики використання готівки.
- (b) Цілеспрямовані, пропорційні та ризико-орієнтовані заходи, включаючи нагляд або моніторинг НПО:

Країни повинні вживати заходів для сприяння ефективному нагляду та моніторингу НПО. Підхід за принципом «один розмір підходить всім» був би несумісний з належною реалізацією ризико-орієнтованого підходу, як це передбачено Рекомендацією 1 Стандартів FATF. На практиці:

- (i) Країни повинні бути в змозі продемонструвати, що вони запровадили цілеспрямовані, пропорційні та ризико-орієнтовані заходи, які застосовуються до НПО. Також можливо, що існуючі регуляторні та заходи саморегулювання і пов'язані з ними заходи внутрішнього контролю, що застосовуються в НПО, або інші заходи можуть вже достатньою мірою відповідати поточним ризикам фінансування тероризму для НПО в країні, хоча ризики фінансування тероризму в секторі повинні періодично переглядатися.
 - (ii) Відповідні органи влади повинні контролювати дотримання НПО цілеспрямованих, пропорційних та ризико-орієнтованих заходів, що застосовуються до них.
 - (iii) Відповідні органи повинні мати можливість застосовувати ефективні, пропорційні та перекливі санкції за порушення з боку НПО або осіб, що діють від імені цих НПО⁶⁷.
- (c) Ефективний збір інформації та розслідування
- (i) Країни повинні забезпечити ефективну співпрацю, координацію та обмін інформацією в максимально можливій мірі на усіх рівнях відповідних органів або організацій, які володіють відповідною інформацією про НПО.
 - (ii) Країни повинні мати досвід розслідування і можливості для перевірки тих НПО, які підозрюються у використанні, або активній підтримці терористичної діяльності або терористичних організацій.
 - (iii) Країнам слід забезпечити, що повний доступ до інформації щодо адміністрації та управління окремої НПО (в тому числі фінансової та програмної інформації) може бути отриманий у ході розслідування.
 - (iv) Країнам слід створити відповідні механізми для забезпечення того, щоб, коли є підозри або розумні підстави підозрювати, що окрема НПО: (1) задіяна у фінансуванні тероризму та/або є прикриттям для збору коштів терористичною організацією, (2) використовується в якості каналу для фінансування тероризму, у тому числі з метою уникнення заходів із заморожування активів, чи інших форм сприяння тероризму; або (3) приховує чи маскує таємні перекази коштів, призначених для законних цілей, однак перенаправлені в інтересах терористів чи

⁶⁷ В межах таких санкцій може застосовуватись блокування рахунків, усунення довірених осіб, штрафи, анулювання сертифікації, анулювання ліцензії та анулювання реєстрації. Це не повинно перешкоджати паралельному цивільному, адміністративному чи кримінальному провадженню щодо НПО або осіб, які діють від їх імені, коли це є доречним.

терористичних організацій, ця інформація оперативно передавалася відповідним компетентним органам для здійснення превентивних або слідчих дій.

- (d) Здатність ефективно реагувати на міжнародні запити про надання інформації щодо НПО, котрі викликають занепокоєння. Відповідно до Рекомендацій щодо міжнародного співробітництва, країни повинні визначити відповідні контактні пункти і процедури реагування на міжнародні запити про надання інформації щодо конкретних НПО, що підозрюються у фінансуванні тероризму або інших формах підтримки терористичної діяльності.

Е. РЕСУРСИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ НАГЛЯДУ, МОНІТОРИНГУ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ

8. Країни повинні забезпечити свої відповідні органи, відповідальні за здійснення нагляду, моніторингу та розслідування щодо своїх НПО, належними фінансовими, людськими та технічними ресурсами.

Глосарій специфічних термінів, що використовуються у цій Рекомендації

Відповідні органи (Appropriate authorities)	компетентні органи, у тому числі регуляторні органи, податкові органи, ПФР, правоохоронні органи, розвідувальні органи, акредитаційні установи, а також потенційно саморегульвні організації в деяких юрисдикціях.
Асоційовані неприбуткові організації (Associate NPOs)	включають іноземні філії міжнародних НПО, та НПО з якими встановлено партнерські відносини.
Бенефіціари (вигодоодержувачі) (Beneficiaries)	фізичні особи, або групи фізичних осіб, які одержують благодійну, гуманітарну або інші види допомоги через послуги НПО.
Неприбуткова організація (Non-profit organisation or NPO)	юридична особа або правове утворення або організація, які в першу чергу здійснюють збір та розподіл коштів для благодійних, релігійних, культурних, освітніх, соціальних або братських цілей, або для здійснення інших видів «добрих справ» (доброчинності).
Заходи саморегулювання (Self-regulatory measures)	включають правила та стандарти, що застосовуються саморегульвними організаціями та акредитаційними установами.
Використання для фінансування тероризму (Terrorist financing abuse)	використання терористами та терористичними організаціями НПО для збору чи переміщення коштів, надання логістичної підтримки, заохочення чи сприяння вербуванню терористів, або іншим чином сприяння терористам чи терористичним організаціям та

операціям.

D. ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 9

ЗАКОНИ ПРО ЗБЕРЕЖЕННЯ ТАЄМНИЦІ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ

Країни повинні забезпечити, щоб закони про збереження фінансовими установами таємниці не перешкоджали виконанню Рекомендацій FATF.

Основні Критерії

9.1 Закони про збереження таємниці фінансової установи не повинні перешкоджати виконанню Рекомендацій⁶⁸ FATF.

⁶⁸ Сфери, що можуть викликати особливе занепокоєння - це спроможність компетентних органів мати доступ до інформації, яка є для них необхідною для належного здійснення функцій боротьби з відмиванням коштів або фінансуванням тероризму; обміну інформацією між компетентними органами на національному або міжнародному рівнях; а також обміну інформацією між фінансовими установами, якщо це вимагається Рекомендаціями 13, 16 або 17.

Фінансовим установам повинно бути заборонено відкривати анонімні рахунки або рахунки на явно фіктивні імена.

Для фінансових установ повинні бути встановлені вимоги вживати заходів належної перевірки клієнта, у разі:

- (i) встановлення ділових відносин;
- (ii) проведення звичайних операцій: (i) що перевищують встановлений поріг (USD/EUR 15 000), або (ii) грошових переказів за обставин, наведених у Пояснювальній записці до Рекомендації 16;
- (iii) наявності підозри у відмиванні коштів або фінансуванні тероризму; або
- (iv) наявності сумнівів у фінансової установи щодо достовірності чи адекватності попередньо одержаних даних щодо ідентифікації клієнта.

Принцип, що фінансові установи повинні здійснювати заходи належної перевірки клієнта, повинен бути визначений у законі. Кожна країна може визначити, яким чином вона встановлюватиме зобов'язання щодо здійснення заходів належної перевірки клієнта, через закон або інші нормативно-правові акти.

Заходи належної перевірки клієнта, яких слід вживати, є такими:

- a) ідентифікація клієнта і перевірка особи такого клієнта з використанням надійних, незалежних вихідних документів, даних чи інформації;
- b) визначення бенефіціарного власника, і вжиття обґрунтованих заходів для перевірки його особи таким чином, щоб фінансова установа була переконана в тому, що вона знає, хто є бенефіціарним власником. Для юридичних осіб та правових утворень це повинно включати розуміння фінансовою установою структури власності і контролю клієнта;
- c) розуміння та, за необхідності, одержання інформації про мету та очікуваний характер ділових відносин;
- d) вжиття постійних заходів обачливості щодо ділових відносин і спостереження за операціями, що здійснюються у процесі таких відносин з метою забезпечення відповідності операцій, що проводяться, наявній в установі інформації про клієнта, його бізнес і характер ризику, включаючи, у разі потреби, джерело коштів.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані застосовувати кожен із заходів належної перевірки клієнта, визначених у пунктах (a) – (d) вище, і повинні визначити, якою мірою їх застосовувати, використовуючи ризико-орієнтований підхід, відповідно до Пояснювальних записок до цієї Рекомендації та Рекомендації 1.

⁶⁹ Вимога, що фінансові установи повинні здійснювати заходи належної перевірки клієнта, повинна бути встановлена у законі, хоча конкретні вимоги можуть бути викладені в підзаконних актах.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані перевіряти особу клієнта і бенефіціарного власника до або під час встановлення ділових відносин чи проведення операцій для непостійних клієнтів. Країни можуть дозволяти фінансовим установам проводити перевірку якомога швидше після встановлення ділових відносин, коли здійснюється ефективне управління ризиками відмивання коштів та фінансування тероризму і коли це необхідно, щоб не перешкоджати нормальному веденню бізнесу.

Якщо фінансова установа не може виконувати відповідні вимоги пунктів (а) – (d), зазначені вище (за умови відповідної зміни обсягу заходів на основі ризико-орієнтованого підходу), вона повинна бути зобов'язана відмовити у відкритті рахунку, започаткуванні ділових відносин чи здійсненні операції; або припинити ділові відносини; та розглянути питання стосовно подання повідомлення про підозрілу операцію щодо такого клієнта.

Ці вимоги повинні застосовуватися до усіх нових клієнтів, хоча фінансові установи також повинні застосовувати цю Рекомендацію до існуючих клієнтів, виходячи із важливості та ризику, і у відповідний час застосовувати заходи обачливості до таких існуючих відносин.

Основні Критерії

10.1 Фінансовим установам повинно бути заборонено відкривати анонімні рахунки або рахунки на очевидно фіктивні імена.

Коли потрібно здійснювати НПК

10.2 До фінансових установ повинні бути встановлені вимоги вживати заходи належної перевірки клієнта, у разі:

- (а) встановлення ділових відносин;
- (b) проведення звичайних операцій, що перевищують встановлений поріг (USD/EUR 15 000), включаючи ситуації, де операція проводиться у вигляді однієї операції чи декількох, які, як вбачається, є пов'язаними;
- (c) проведення звичайних операцій, які є грошовими електронними переказами за обставин, наведених у Рекомендації 16 та Пояснювальній записці до неї;
- (d) існування підозри у відмиванні коштів або фінансуванні тероризму, незважаючи на будь-які винятки або пороги, які згадуються будь-де у Рекомендаціях FATF; або
- (e) існування сумнівів у фінансової установи щодо достовірності чи достатності попередньо одержаних ідентифікаційних даних клієнта.

Необхідні заходи належної перевірки для застосування до усіх клієнтів

10.3 До фінансових установ повинна бути встановлена вимога здійснювати ідентифікацію клієнта (постійну або разову, фізичної або юридичної особи чи правового утворення), а також перевіряти особу клієнта, використовуючи надійні, незалежні вихідні документи, дані чи інформацію (ідентифікаційні дані).

10.4 До фінансових установ повинна бути встановлена вимога перевіряти, чи будь-яка особа, що має намір діяти від імені клієнта, уповноважена на такі дії, а також здійснювати ідентифікацію та перевірку такої особи.

10.5 До фінансових установ повинна бути встановлена вимога визначати бенефіціарного власника та вживати відповідних заходів для перевірки його особи, використовуючи

відповідну інформацію або дані, одержані з надійного джерела, таким чином, щоб фінансова установа була переконана в тому, що вона знає, хто є бенефіціарним власником.

- 10.6 До фінансових установ повинна бути встановлена вимога розуміти та, за необхідності, одержувати інформацію щодо мети та очікуваного характеру ділових відносин.
- 10.7 До фінансових установ повинна бути встановлена вимога вживати постійних заходів належної перевірки ділових відносин, включаючи:
- (a) ретельну перевірку операцій, що здійснюються у процесі таких відносин, з метою переконання, що ці операції відповідають наявній в установі інформації про клієнта, його бізнес і профіль ризику, включаючи, у разі потреби, джерело коштів; та
 - (b) забезпечення, щоб документи, дані або інформація, зібрані у процесі здійснення заходів належної перевірки клієнта, постійно відповідним чином оновлювалися шляхом здійснення перегляду існуючих записів, особливо для високо ризикових категорій клієнтів.

Спеціальні заходи НПК для юридичних осіб та правових утворень

- 10.8 Стосовно клієнтів – юридичних осіб або правових утворень, фінансова установа повинна розуміти характер діяльності клієнта, його структуру власності та контролю.
- 10.9 Стосовно клієнтів – юридичних осіб або правових утворень, фінансова установа повинна здійснювати ідентифікацію та перевірку особи клієнта, з'ясувавши наступну інформацію:
- (a) найменування, правова форма і доказ існування;
 - (b) повноваження, які регулюють і зобов'язують юридичну особу або правове утворення, а також імена відповідних осіб, які обіймають відповідні керівні посади в юридичній особі або правовому утворенні; та
 - (c) адреса зареєстрованого офісу та, якщо відрізняється, основне місце здійснення діяльності.
- 10.10 Для клієнтів – юридичних осіб,⁷⁰ фінансова установа повинна здійснювати ідентифікацію та вживати обґрунтованих заходів для перевірки особи бенефіціарних власників на основі наступної інформації:
- (a) особа фізичної(их) особи(іб) (якщо такі є⁷¹), яка володіє контрольною часткою⁷² в юридичній особі; та
 - (b) міра, в якій існує сумнів відповідно до пункту (а), відносно того, чи особа(и), яка(і) має(ють) контрольну частку у власності, є бенефіціарним(и) власником(и), або де жодна фізична особа не здійснює контроль через право власності, особа фізичної(их) особи (іб) (якщо такі є), які здійснюють контроль над юридичною особою чи правовим утворенням через інші засоби; та

⁷⁰ Якщо клієнт або власник контрольної частки - компанія, зареєстрована на фондовій біржі та підпадає під вимоги щодо розкриття (або відповідно до правил фондової біржі або відповідно до закону чи заходів, які підлягають виконанню), які встановлюють зобов'язання забезпечити відповідний рівень прозорості бенефіціарної власності, або це дочірня компанія з контрольною часткою такої компанії, не є необхідним визначати та перевіряти особу будь-якого акціонера або бенефіціарного власника таких компаній. Відповідна ідентифікаційна інформація може бути одержана з публічного реєстру, від клієнта або з інших надійних джерел.

⁷¹ Частки у праві власності можуть бути настільки диверсифікованими, що там немає фізичних осіб (які діють самостійно або спільно), що здійснюють контроль над юридичною особою або правовим утворенням через право власності).

⁷² Контрольна частка у власності залежить від структури власності компанії. Вона може ґрунтуватися на порозі, наприклад, будь-яка особа, яка володіє більше, ніж визначеним відсотком компанії (наприклад, 25 %).

- (с) якщо не встановлено фізичної особи відповідно до вищезазначених пунктів (а) чи (b), особу відповідної фізичної особи, яка обіймає керівну посаду; та

10.11 Для клієнтів – правових утворень, фінансова установа повинна здійснювати ідентифікацію та вживати обґрунтованих заходів для перевірки особи бенефіціарних власників на основі наступної інформації:

- (а) для трастів, інформацію про особу довірителя, довіреної(их) особи(ів), захисника (якщо такий є), бенефіціарів або клас бенефіціарів⁷³ та будь-яку іншу фізичну особу, яка здійснює кінцевий (остаточний) ефективний контроль над трастом (включаючи через ланцюжок контролю/власності);
- (b) для інших типів правових утворень, інформацію про осіб, які займають аналогічні або схожі посади.

НПК для бенефіціарів полісів страхування життя

10.12 На додаток до заходів належної перевірки клієнта, що повинні здійснюватися щодо клієнта та бенефіціарного власника, фінансові установи повинні вживати наступних заходів належної перевірки клієнта до бенефіціара(ів) полісів страхування життя та інших видів страхування, пов'язаних з інвестиціями, як тільки ідентифіковано/визначено бенефіціара(ів):

- (а) для бенефіціара, який ідентифікований як конкретно названа фізична або юридична особа чи правове утворення – з'ясування імені (найменування) особи;
- (b) для бенефіціара, визначеного за допомогою ознак або класу або іншими засобами – одержання достатньої інформації про бенефіціара, щоб фінансова установа змогла встановити особу бенефіціара на час виплати.
- (с) для обох вищезазначених випадків – перевірка особи бенефіціара повинна здійснюватися на момент виплати.

10.13 Бенефіціар полісів страхування життя повинен вважатися фінансовою установою відповідним фактором ризику при визначенні, чи потрібно застосовувати посилені заходи перевірки клієнта. Якщо фінансова установа визначає, що бенефіціар, який є юридичною особою або правовим утворенням, становить підвищений ризик, тоді посилені заходи перевірки клієнта на час виплати повинні включати обґрунтовані заходи ідентифікації та перевірки особи бенефіціарного власника бенефіціара на час виплати.

Час перевірки

10.14 До фінансових установ повинна бути встановлена вимога перевіряти особу клієнта та бенефіціарного власника до або під час встановлення ділових відносин або проведення операцій для непостійних клієнтів; або (якщо дозволено) фінансові установи можуть завершити перевірку після встановлення ділових відносин за умови, що:

- (а) це має місце, коли це доцільно з практичної точки зору;
- (b) важливо не переривати звичайне ведення ділової діяльності; та

⁷³ Для бенефіціара (ів) трастів, які характеризуються ознаками або класом, фінансова установа повинна одержати достатню інформацію про бенефіціара, щоб переконатися, що вона зможе встановити особу бенефіціара на час виплати або коли бенефіціар матиме намір реалізувати надані йому права.

(с) здійснюється ефективне управління ризиками відмивання коштів та фінансування тероризму.

10.15 Фінансовим установам також потрібно прийняти процедури управління ризиками щодо умов, за яких клієнт може використовувати ділові відносини перед перевіркою.

Існуючі клієнти

10.16 Фінансові установи повинні бути зобов'язані застосовувати заходи належної перевірки клієнта до існуючих клієнтів⁷⁴ на основі суттєвості та ризику, а також проводити у відповідний час заходи обачливості щодо існуючих відносин, враховуючи, чи були і коли були попередньо здійснені заходи належної перевірки клієнта, а також адекватність одержаних даних.

Ризико-орієнтований підхід

10.17 Фінансові установи повинні вживати посилені заходів належної перевірки клієнта у випадках, коли ризик відмивання коштів або фінансування тероризму високий.

10.18 У випадку, якщо після проведення країною або фінансовою установою аналізу ризиків було визначено низький ризик відмивання коштів або фінансування тероризму, фінансовим установам можна дозволити здійснювати спрощені заходи належної перевірки клієнта. Спрощені заходи повинні бути співрозмірними з факторами низького ризику, але є неприйнятними у випадку підозри у відмиванні коштів або фінансуванні тероризму або коли застосовуються специфічні високо ризикові сценарії.

Незадовільне виконання НПК

10.19 У випадку, коли фінансова установа не спроможна виконати відповідні заходи належної перевірки клієнта:

- (а) для неї повинна бути встановлена вимога не відкривати рахунок, встановлювати ділові відносини або проводити операцію; або для неї повинна бути встановлена вимога припинити ділові відносини; та
- (b) для неї повинна бути встановлена вимога розглянути питання щодо створення повідомлення про підозрілу операцію клієнта.

НПК та розголошення інформації

10.20 У випадках, коли у фінансової установи існує підозра щодо відмивання коштів або фінансування тероризму та вона обґрунтовано вважає, що здійснення заходів належної перевірки клієнта буде розголошенням, їй слід дозволити не проводити заходи належної перевірки, а подати повідомлення про підозрілу операцію.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 10 (НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА)

A. НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА ТА РОЗГЛОШЕННЯ

1. Якщо, під час встановлення або у ході ділових відносин з клієнтом, або при здійсненні разових операцій, фінансова установа має підозру, що операції стосуються відмивання коштів або фінансування тероризму, установа повинна:

⁷⁴ Існуючі клієнти на момент набрання чинності нових вимог національного законодавства.

- (a) звичним чином здійснити ідентифікацію та перевірку особи⁷⁵ клієнта та бенефіціарного власника, постійного або разового, незалежно від будь-яких виключень або визначеного порогу, які б застосовувалися в іншому випадку; та
 - (b) надіслати повідомлення про підозрілу операцію до підрозділу фінансової розвідки відповідно до Рекомендації 20.
2. Рекомендація 21 забороняє фінансовим установам, їх директорам, посадовим особам та працівникам розкривати той факт, що повідомлення про підозрілі операції або пов'язана інформація передається до ПФР. Існує ризик того, що клієнту за цих умов можна ненавмисно розголосити інформацію, коли фінансова установа прагне виконати зобов'язання щодо його належної перевірки. Поінформованість клієнтів про можливу передачу повідомлень про підозрілі операції або розслідування може поставити під загрозу майбутні зусилля з розслідування підозрілих операцій з відмивання коштів або фінансування тероризму.
3. Таким чином, якщо фінансові установи мають підозру, що операції пов'язані з відмиванням коштів або фінансуванням тероризму, вони повинні враховувати ризик розголошення при здійсненні заходів належної перевірки клієнта. Якщо установа обґрунтовано вважає, що здійснення заходів належної перевірки клієнта буде розголошенням клієнту або потенційному клієнту, вона може прийняти рішення не проводити цю процедуру, а повинна подати повідомлення про підозрілу операцію. Установи повинні забезпечити, щоб їх співробітники знали і були уважними до цих питань при проведенні НПК.

В. НПК – ОСОБИ, ЯКІ ДІЮТЬ ВІД ІМЕНІ КЛІЄНТА

4. При здійсненні дій, зазначених у пунктах (а) та (б) заходів належної перевірки клієнта, визначених у Рекомендації 10, фінансові установи повинні бути також зобов'язані перевірити, чи особа, яка має намір діяти від імені клієнта, уповноважена на це, а також ідентифікувати та перевірити її особу.

С. НПК ДЛЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ

5. При здійсненні заходів належної перевірки клієнтів, які є юридичними особами або правовими утвореннями⁷⁶, фінансові установи повинні бути зобов'язані здійснювати ідентифікацію та перевірку особи клієнта, а також розуміти характер їх діяльності, структуру власності та управління. Метою вимог, нижчевикладених у пунктах (а) і (б), що стосуються ідентифікації та перевірки клієнта і бенефіціарного власника, є два аспекти: 1) запобігання незаконному використанню юридичних осіб та правових утворень за рахунок отримання достатніх відомостей про клієнта, щоб мати можливість правильно виявити ризики потенційного відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язаних з діловими відносинами, та, 2) вжиття належних заходів для зниження ризиків. Як два аспекти одного процесу, ці вимоги можуть взаємодіяти і доповнювати один одного природним чином. У зв'язку з цим, фінансові установи повинні бути зобов'язані:

- (а) Здійснювати ідентифікацію та перевіряти особу клієнта. Вид інформації, яка зазвичай може бути необхідною для виконання цієї функції, наступний:

⁷⁵ Документи, дані або інформація з надійних, незалежних джерел вважатимуться надалі «ідентифікаційними даними».

⁷⁶ У цих рекомендаціях посилання на такі правові утворення, як трасти (або інші подібні утворення), які є клієнтами фінансової установи або ВНУП або проводять операцію, відноситься до ситуації, коли фізична або юридична особа, яка є довіреною особою, встановлює ділові відносини або здійснює операції від імені вигодоодержувачів або відповідно до умов трасту. Звичайні вимоги здійснення належної перевірки клієнтів, які є фізичними або юридичними особами, будуть продовжуватися застосовуватися, в тому числі відповідно до пункту 4 Пояснювальної записки 10, але додаткові вимоги до трасту та бенефіціарних власників трасту (як визначено) також будуть застосовуватися.

- (i) назва, правова форма і доказ існування - верифікація може здійснюватись шляхом перевірки, наприклад, свідоцтва про реєстрацію юридичної особи, свідоцтва про правовий статус та фінансовий стан юридичної особи, угоди про партнерство, довіреності або іншої документації з надійного незалежного джерела, що підтверджує назву, форму і поточне існування клієнта.
 - (ii) повноваження, які регулюють і зобов'язують юридичну особу або правове утворення (наприклад, меморандум і статут компанії), а також імена відповідних осіб, які обіймають відповідну керівну посаду в юридичній особі або правовому утворенні (наприклад, старші керуючі директори компанії, довіреної(их) особи(іб) трасту).
 - (iii) адреса зареєстрованого офісу та, якщо відрізняється, основне місце здійснення ділової діяльності.
- (b) Здійснювати ідентифікацію бенефіціарних власників клієнта та вживати обґрунтованих заходів⁷⁷ для перевірки таких осіб, використовуючи наступну інформацію:
- (i) Для юридичних осіб⁷⁸:
 - (i.i) ідентифікувати фізичну особу (якщо така є – адже частки у праві власності можуть бути настільки диверсифікованими, що там немає фізичних осіб (які діють самостійно або спільно), що здійснюють контроль над юридичною особою або правовим утворенням через право власності), які зрештою мають контрольну частку⁷⁹ в юридичній особі; та
 - (i.ii) тою мірою, коли існує сумнів щодо пункту (i.i), чи особа(и), яка(и) має(ють) контрольну частку у власності, є бенефіціарним(и) власником(и), або якщо немає фізичної особи, яка здійснює контроль через право власності, особу фізичних осіб (якщо такі є), які здійснюють контроль над юридичною особою чи правовим утворенням через інші засоби.
 - (i.iii) якщо немає фізичних осіб, визначених відповідно до пунктів (i.i) або (i.ii), фінансові установи повинні ідентифікувати та вжити обґрунтованих заходів для перевірки відповідних фізичних осіб, які обіймають керівні посади в юридичній особі.
 - (ii) Для правових утворень:
 - (ii.i) трасти – ідентифікувати довіритель, довірених осіб, захисників (якщо такі є), бенефіціарів або клас бенефіціарів⁸⁰, та будь-яку іншу фізичну особу, яка врешті здійснює кінцевий ефективний контроль над трастом (включаючи через ланцюжок контролю/права власності);
 - (ii.ii) інші види правових утворень – перевірка осіб, які займають аналогічну або схожу посаду.

⁷⁷ При визначенні обґрунтованості здійснення заходів з перевірки особи, потрібно враховувати ризики відмивання коштів та фінансування тероризму, які становить клієнт та ділові відносини.

⁷⁸ Заходи (i.i) до (i.iii) не передбачають альтернативний вибір, а представляють собою зростаючі заходи, де кожний захід повинен використовуватися після застосування попереднього заходу, якщо не було встановлено бенефіціарного власника.

⁷⁹ Контрольна частка у власності залежить від структури власності компанії. Вона може ґрунтуватися на порозі, наприклад, будь-яка особа, яка володіє більше, ніж визначеним відсотком компанії (наприклад, 25 %).

⁸⁰ Для бенефіціара(ів) трастів, які характеризуються ознаками або класом, фінансові установи повинні одержати достатню інформацію про бенефіціара, щоб переконатися, що вона зможе встановити особу бенефіціара на час виплати, або коли бенефіціар матиме намір реалізувати свої права, надані йому.

Якщо клієнт або власник контрольної частки – компанія, зареєстрована на фондовій біржі та підпадає під вимоги щодо розкриття (або відповідно до правил фондової біржі або відповідно до закону чи нормативно-правових актів), які встановлюють зобов'язання забезпечити відповідний рівень прозорості бенефіціарної власності, або філіал з контрольною часткою такої компанії, не є необхідним визначати та перевіряти особу будь-якого акціонера або бенефіціарного власника таких компаній.

Відповідні ідентифікаційні дані можуть бути одержані з публічного реєстру, від клієнта або з інших надійних джерел

D. НПК ДЛЯ БЕНЕФІЦІАРІВ ПОЛІСІВ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ

6. Для страхування життя або інших видів страхування, пов'язаних з інвестиціями, фінансові установи повинні, на додаток до заходів належної перевірки клієнта, які повинні здійснюватися щодо клієнта та бенефіціарного власника, вживати заходів належної перевірки клієнта до бенефіціара(ів) полісів страхування життя та інших видів страхування, пов'язаних з інвестиціями, після ідентифікації/визначення бенефіціара(ів):
 - (a) для бенефіціара(ів), визначеного як конкретна фізична або юридична особа або правове утворення – з'ясування імені (найменування) особи;
 - (b) для бенефіціара(ів), визначеного за допомогою ознак або класу (наприклад, подружжя, діти на час виникнення страхового випадку) або іншими засобами (наприклад, за заповітом) – одержання достатньої інформації про бенефіціара, щоб переконатися, що фінансова установа зможе встановити особу бенефіціара на час виплати.

Інформація, зібрана відповідно до пункту (a) та/або (b), повинна документуватися та зберігатися відповідно до положень Рекомендації 11.

7. Для обох випадків, зазначених у пункті 6 (a) та (b), перевірка особи бенефіціара(ів) повинна здійснюватися на час виплати.
8. Бенефіціар полісів страхування життя повинен вважатися фінансовою установою відповідним фактором ризику при визначенні, чи потрібно застосовувати посилені заходи належної перевірки клієнта. Якщо фінансова установа визначає, що бенефіціар, який є юридичною особою або правовим утворенням, становить підвищений ризик, тоді посилені заходи належної перевірки клієнта на час виплати повинні включати обґрунтовані заходи ідентифікації та перевірки особи бенефіціарного власника бенефіціара.
9. Якщо фінансова установа не спроможна виконати пункти 6 та 8, вона повинна розглянути питання створення повідомлення про підозрілу операцію.

E. ПОКЛАДАННЯ НА ПОПЕРЕДНЬО ЗДІЙСНЕНУ ІДЕНТИФІКАЦІЮ ТА ПЕРЕВІРКУ

10. Заходи належної перевірки клієнта, викладені у Рекомендації 10, не передбачають, що фінансові установи повинні на постійній основі здійснювати ідентифікацію та перевірку особи клієнта кожного разу, коли клієнт здійснює операцію. Установа має право покладатися на вже здійснені заходи ідентифікації та перевірки, якщо тільки вона не має сумнівів щодо достовірності інформації. Приклади ситуацій, за яких установа може мати такі сумніви, виникають, коли є підозра у відмиванні коштів цим клієнтом або коли мають місце значні зміни у способі функціонування рахунку клієнта, що не відповідає характеру ділової діяльності цього клієнта.

F. ЧАС ПЕРЕВІРКИ

11. Приклади видів обставин (на додаток до тих, які стосуються бенефіціарів страхування життя) у випадках, які передбачають можливість завершення перевірки після встановлення ділових відносин, адже важливим є не переривати звичайне ведення ділової діяльності, включають:
 - Ведення ділової діяльності дистанційно.
 - Операції з цінними паперами. У сфері цінних паперів компанії та посередники можуть бути зобов'язані здійснювати операції дуже швидко, згідно з умовами ринку, у той час, коли клієнт зв'язується з ними, тому операція може бути здійснена до завершення перевірки особи клієнта.
12. Фінансовим установам також потрібно прийняти процедури управління ризиками щодо умов, за яких клієнт може налагодити ділові відносини до закінчення перевірки. Такі процедури повинні включати низку таких заходів, як обмеження кількості, видів та/або суми операцій, що можуть бути здійснені, а також моніторинг великих та складних операцій, що проводяться за межами очікуваних норм для цього виду ділових відносин.

G. ІСНУЮЧІ КЛІЄНТИ

13. Фінансові установи повинні бути зобов'язані застосовувати заходи належної перевірки клієнта до існуючих клієнтів⁸¹ на основі важливості та ризику, а також проводити у відповідний час заходи обачливості щодо існуючих відносин, враховуючи, чи були і коли попередньо здійснені заходи належної перевірки клієнта та адекватність одержаних даних.

H. РИЗИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД⁸²

14. Нижчезазначені приклади не є обов'язковими елементами Стандартів FATF і включаються лише для керівництва. Приклади не мають намір бути всеосяжними, і хоча вони вважаються допоміжними індикаторами, вони можуть не підходити до усіх обставин.

Підвищені ризики

15. Існують обставини, за яких ризик відмивання коштів або фінансування тероризму підвищений, тому повинні вживатися посилені заходи належної перевірки клієнта. При здійсненні оцінки ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язаних з певними видами клієнтів, країнами або географічними територіями, та певними товарами, послугами, операціями або каналами постачання, приклади потенційних високо ризикових ситуацій (на додаток до викладених у Рекомендаціях 12-16), включають наступне:

(а) Фактори ризику, пов'язаного з клієнтом:

- Ділові відносини здійснюються за незвичних обставин (наприклад, значна необґрунтована географічна відстань між фінансовою установою та клієнтом).
- Клієнти-нерезиденти.
- Юридичні особи або правові утворення, які є особистими держателями активів.
- Компанії, які мають номінальних акціонерів або акції на пред'явника
- Бізнес, що вимагає великих грошових витрат.

⁸¹ Існуючі клієнти на час набрання чинності національними вимогами.

⁸² Ризико-орієнтований підхід, не застосовується до обставин, коли вимагаються заходи належної перевірки клієнта, але можуть бути використані для визначення обсягу таких заходів.

- Структура власності компанії, яка є незвичною або занадто складною, зважаючи на характер діяльності клієнта.
- (b) Фактори ризику, пов'язаного з країною або географічною територією⁸³:
- Країни, визначені надійними джерелами, такими як: звіти взаємної оцінки або звіти детальної оцінки чи опубліковані наступні звіти про прогрес, в яких зазначено, що вони не мають належної системи протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.
 - Країни, які підпадають під санкції, ембарго або аналогічні заходи, застосовані, наприклад, ООН.
 - Країни, визначені надійними джерелами як такі, що мають значний рівень корупції або іншої злочинної діяльності.
 - Країни або географічні території, визначені надійними джерелами як такі, що забезпечують фінансування або підтримку терористичної діяльності, або в яких діють визначені терористичні організації.
- (c) Фактори ризику, пов'язаного з продуктом, послугою, операцією або каналом постачання:
- Приват-банкінг.
 - Анонімні операції (які можуть включати готівку).
 - Дистанційні ділові відносини або операції.
 - Платіж, отриманий від невідомої або неасоційованої третьої сторони.

Низькі ризики

16. Існують обставини, за яких ризик відмивання коштів або фінансування тероризму може бути нижче. За таких обставин і за умови, що здійснювався адекватний аналіз ризику країною або фінансовою установою, доцільним може бути для країни дозволити своїм фінансовим установам застосовувати спрощені заходи належної перевірки клієнта.
17. При здійсненні оцінки ризиків відмивання коштів і фінансування тероризму, пов'язаних з типами клієнтів, країн або географічних територій і конкретних товарів, послуг, операцій або каналів постачання, приклади потенційних ситуацій з низьким ризиком, включають наступне:
- (a) Фактори ризику, пов'язаного з клієнтом:
- Фінансові установи та ВНУП – у випадках, коли вони підпадають під вимоги щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, що узгоджуються з Рекомендаціями FATF, ефективно впровадили ці вимоги і щодо них здійснюється ефективний нагляд або моніторинг відповідно до цих Рекомендацій з метою забезпечення виконання тих вимог.
 - Державні компанії, зареєстровані на фондовій біржі, які підпадають під вимоги щодо розкриття інформації (або відповідно до правил фондової біржі або інших нормативно-правових актів), які встановлюють вимоги забезпечувати відповідний

⁸³ Відповідно до Рекомендації 19 для країн обов'язковим є встановити вимогу для фінансових установ застосовувати посилену НПК, якщо FATF закликає до таких заходів.

рівень прозорості бенефіціарної власності.

- Державні установи або підприємства.
- (b) Фактори ризику, пов'язаного з товаром, послугою, операцією або способом надання послуг:
- Поліс страхування життя, в якому премія є низькою (наприклад, річна премія нижче 1 000 доларів США/євро або одноразова премія нижче 2 500 доларів США/євро).
 - Страхові поліси для пенсійних схем, якщо не передбачено можливості завчасної відмови і поліс не може бути використано як другорядний.
 - Пенсія, вихід за вислугою років або аналогічна схема, яка передбачає виплату пенсійних виплат працівникам, де внески здійснюються шляхом здійснення відрахувань із зарплати, і правила схеми не передбачають призначення відсотків члену схеми.
 - Фінансові товари або послуги, які передбачають надання відповідно визначених та обмежених послуг певним видам клієнтів з метою збільшення інклюзії фінансових послуг.
- (c) Фактори ризику, пов'язаного з країною:
- Країни, визначені надійними джерелами, такими як звіти взаємної оцінки або звіти детальної оцінки, в яких зазначено, що вони мають ефективну систему протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.
 - Країни, визначені надійними джерелами як такі, що мають низький рівень корупції або іншої злочинної діяльності.

У процесі оцінки ризиків, країни або фінансові установи могли б, при необхідності, брати до уваги можливі змінні ризиків відмивання коштів і фінансування тероризму між різними регіонами або районами всередині країни.

18. Більш низький ризик відмивання коштів і фінансування тероризму для ідентифікації та перевірки не означає автоматично, що той же клієнт становить низький ризик для усіх видів заходів належної перевірки клієнта, зокрема щодо здійснення постійного моніторингу операцій.

Змінні ризиків

19. При здійсненні оцінки ризиків відмивання коштів і фінансування тероризму, пов'язаних з типами клієнтів, країн або географічних територій, і конкретних продуктів, послуг, операцій або каналів постачання, фінансова установа повинна враховувати змінні ризику, що мають відношення до тих категорій ризику. Ці змінні, окремо або в комбінації, можуть збільшити або зменшити потенційний ризик, таким чином, вони впливають на відповідний рівень заходів належної перевірки клієнта.

Прикладами таких змінних є:

- Мета рахунку або ділових відносин.
- Обсяг активів, які будуть покладені на депозит клієнтом, або розмір операцій, що здійснюються.
- Регулярність чи тривалість ділових відносин.

Посилені заходи НПК

20. Фінансові установи повинні перевірити, наскільки це можливо, попередню історію і мету всіх складних, надзвичайно великих операцій та усі незвичні схеми операцій, які не мають очевидної економічної або законної мети. У випадку, якщо ризики відмивання коштів або фінансування тероризму високі, фінансові установи повинні бути зобов'язані проводити посилені заходи належної перевірки клієнта у відповідності з виявленими ризиками. Зокрема, вони повинні збільшити ступінь і характер моніторингу ділових відносин, з тим щоб визначити, чи ці операції або діяльність є незвичними або підозрілими. Приклади посилених заходів належної перевірки клієнта, які можуть застосовуватися до високо ризикових ділових відносин, включають
- Одержання додаткової інформації про клієнта (наприклад, рід занять, обсяг активів, інформація, доступна в державних базах даних, Інтернет, тощо), і оновлення на більш регулярній основі ідентифікаційних даних клієнта та бенефіціарного власника.
 - Одержання додаткової інформації про очікуваний характер ділових відносин
 - Одержання інформації про джерело коштів або джерело статків клієнта.
 - Одержання інформації про причини здійснення запланованих операцій або операцій, що здійснюються.
 - Одержання схвалення вищого керівництва, щоб розпочати або продовжити ділові відносини.
 - Проведення посиленого моніторингу ділових відносин, за рахунок збільшення кількості і встановлення термінів заходів контролю, що застосовуються, і вибір видів операцій, які вимагають подальшої перевірки.
 - Вимога здійснити перший платіж через рахунок на ім'я клієнта з банком, який відповідає стандартам застосування заходів належної перевірки клієнта

Спрощені заходи НПК

21. У випадку, якщо ризик відмивання коштів або фінансування тероризму низький, фінансовим установам можна дозволити проводити спрощені заходи належної перевірки клієнта, які повинні брати до уваги характер низького ризику. Спрощені заходи повинні бути співрозмірними з факторами низького ризику (наприклад, спрощені заходи можуть відноситися тільки до ідентифікації клієнта або до здійснення постійного моніторингу). Прикладами можливих заходів є:
- Перевірка особи клієнта і бенефіціарного власника після встановлення ділових відносин (наприклад, якщо операції за рахунком перевищують певний грошовий поріг).
 - Зменшення частоти оновлення ідентифікаційних даних клієнта.
 - Зниження ступеню постійного моніторингу та вивчення операцій на основі обґрунтованого грошового порогу.
 - Нездійснення збору певної інформації або здійснення конкретних заходів, щоб зрозуміти мету і передбачуваний характер ділових відносин, але розуміння цілей і характеру, беручи до уваги тип операцій або встановлені ділові відносини

Спрощені заходи належної перевірки клієнта є неприйнятними у випадку, коли існує підозра у відмиванні коштів або фінансуванні тероризму, або у випадку виникнення специфічних ситуацій з

підвищеним рівнем ризику.

Порогові значення

22. Встановлений поріг для разових операцій відповідно до Рекомендації 10 становить 15 000 доларів США/євро. Фінансові операції вище встановленого порогового значення включають ситуації, коли операція здійснюється в рамках однієї операції або кількох операцій, які, як виявляється, пов'язані між собою.

Постійне застосування належної перевірки

23. Фінансові установи повинні бути зобов'язані забезпечити, щоб документи, дані чи інформація, зібрані в рамках процесу НПК, постійно оновлювалися шляхом проведення оглядів існуючих записів, зокрема, для більш високої категорії ризику клієнтів.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані зберігати щонайменше протягом п'яти років усі необхідні облікові документи стосовно внутрішніх та міжнародних операцій, на основі яких вони матимуть змогу оперативно відповідати на запити про інформацію, що надходять від компетентних органів. Таких документів повинно бути достатньо для відновлення інформації про окремі операції (в тому числі про кількість і тип використаної валюти, за наявності), для того щоб при необхідності можна було надати докази для потреб кримінального переслідування.

Від фінансових установ необхідно вимагати збереження документів, одержаних внаслідок здійснення заходів належної перевірки клієнта (наприклад копії або записи офіційних ідентифікаційних документів – паспортів, посвідчень особи, прав водія або аналогічних документів), облікових документів за банківськими рахунками і ділової кореспонденції, включаючи результати будь-якого здійсненого аналізу (наприклад, запити щодо встановлення вихідних даних та мети складних, незвичайних операцій на велику суму), протягом не менш як п'яти років після припинення ділових відносин або з дати проведення разової операції.

Законом повинна бути встановлена вимога до фінансових установ зберігати дані про операції та інформацію, одержану внаслідок здійснення заходів належної перевірки клієнта.

Інформація, одержана внаслідок здійснення заходів належної перевірки клієнта, та дані про операції повинні надаватися національним компетентним органам країни, які мають відповідні повноваження.

Основні Критерії

- 11.1. Фінансові установи повинні бути зобов'язані зберігати протягом п'яти років усі необхідні облікові документи стосовно внутрішніх та міжнародних операцій після їх завершення.
- 11.2. Фінансові установи повинні зберігати документи, одержані внаслідок здійснення заходів належної перевірки клієнта, облікові документи, ділову кореспонденцію та результати будь-якого здійсненого аналізу протягом не менш як п'яти років після припинення ділових відносин або з дати проведення разової операції.
- 11.3. Облікових документів стосовно операцій повинно бути достатньо для забезпечення дозволу на відтворення окремих операцій з метою надання, при можливості, підстав для здійснення переслідування кримінальної діяльності.
- 11.4. Фінансові установи повинні забезпечити, щоб уся інформація, одержана внаслідок здійснення заходів належної перевірки клієнта, та дані про операції оперативно надавалися національним компетентним органам, які мають відповідні повноваження.

⁸⁴ Принцип, згідно з яким фінансові установи повинні зберігати документи щодо операцій та інформацію, одержану у ході проведення заходів належної перевірки клієнта, повинен бути викладений в законі.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані на додаток до звичайних правил належної перевірки клієнта щодо іноземних публічних осіб (клієнта або бенефіціарного власника):

- a) мати відповідну систему управління ризиками з метою визначення, чи є публічним діячем клієнт або бенефіціарний власник;
- b) одержати схвалення вищого керівництва на встановлення (чи продовження для існуючих клієнтів) таких ділових відносин;
- c) вживати обґрунтованих заходів для визначення джерел статків та джерел коштів; та
- d) проводити постійний посилений моніторинг ділових відносин.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані вживати обґрунтованих заходів з метою визначення, чи відноситься клієнт або бенефіціарний власник до національних публічних осіб або осіб, наділених міжнародними організаціями значними функціями. У випадку ділових відносин з такими особами, що становлять підвищений ризик, фінансові установи повинні бути зобов'язані застосовувати заходи, зазначені у пунктах b, c та d.

Вимоги до усіх видів публічних діячів повинні також застосовуватися до членів їх сімей та пов'язаних з ними осіб.

Основні Критерії

12.1. Відносно іноземних публічних діячів, на додаток до вжиття заходів належної перевірки клієнта відповідно до Рекомендації 10, фінансові установи повинні бути зобов'язані:

- (a) створити відповідну систему управління ризиками з метою визначення, чи є публічним діячем клієнт або бенефіціарний власник;
- (b) одержати схвалення вищого керівництва на встановлення (чи продовження, для існуючих клієнтів) таких ділових відносин;
- (c) вживати обґрунтованих заходів для визначення джерел статків та джерел коштів клієнтів та бенефіціарних власників, ідентифікованих як публічні діячі; та
- (d) проводити постійний посилений моніторинг ділових відносин з такими особами.

12.2. Відносно національних публічних осіб чи осіб, наділених визначними функціями міжнародних організацій, на додаток до вжиття заходів належної перевірки клієнта відповідно до Рекомендації 10, фінансові установи повинні бути зобов'язані:

- (a) вживати відповідних заходів з метою визначення, чи відноситься клієнт або бенефіціарний власник до національних публічних діячів; та
- (b) у випадку ділових відносин, що становлять високий ризик, вживати заходів, передбачених у критерії 12.1 (b)-(d).

12.3. Фінансові установи повинні застосовувати відповідні вимоги критеріїв 12.1 та 12.2 до членів сімей чи близьких осіб усіх видів публічних діячів.

12.4. Відносно полісів страхування життя, фінансові установи повинні вживати обґрунтованих заходів для встановлення того, чи є бенефіціари та/чи, якщо вимагається, бенефіціарні власники бенефіціара – публічними діячами. Таких заходів слід вживати не пізніше проведення виплати. У випадку встановлення високих ризиків, фінансові установи повинні інформувати вище керівництво перед проведенням виплати страхових коштів, здійснювати підвищений контроль ділових відносин із власником страхового полісу в цілому, а також розглядати можливість формування повідомлення про підозрілу операцію.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 12 (ПУБЛІЧНІ ДІЯЧІ)

Фінансові установи повинні вживати розумних заходів для визначення, чи є бенефіціари полісів страхування життя та/або, якщо вимагається, бенефіціарний власник бенефіціара публічними діячами. Це повинно відбуватися не пізніше моменту виплати. Якщо ідентифіковані підвищені ризики, на додаток до здійснення звичайних заходів належної перевірки клієнта, фінансові установи зобов'язані

- (a) проінформувати вище керівництво перед виплатою за полісом; та
- (b) здійснити посилену перевірку ділових відносин в цілому з держателем полісу, а також розглянути питання щодо надання повідомлення про підозрілу операцію.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані стосовно транскордонних кореспондентських банківських послуг та інших подібних відносин на додаток до здійснення звичайних заходів належної перевірки клієнта:

- a) збирати достатню інформацію про установу-респондента для повного розуміння характеру її діяльності та визначати за допомогою доступної публічної інформації репутацію установи та якість здійснення нагляду, включаючи інформацію щодо того, чи була установа предметом розслідування відмивання коштів чи фінансування тероризму або дій наглядового характеру;
- b) оцінювати якість контролю установи-респондента у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму;
- c) одержати схвалення вищого керівництва перед встановленням нових кореспондентських відносин;
- d) чітко розуміти відповідні повноваження кожної установи; та
- e) стосовно "наскрізних рахунків" переконатися, що банк-респондент застосував заходи належної перевірки клієнта шляхом прямого доступу до рахунків кореспондента та здатний надати відповідну інформацію, одержану у ході здійснення заходів належної перевірки клієнта, на запит банку-кореспондента.

Фінансовим установам повинно бути заборонено вступати або продовжувати кореспондентські банківські відносини з банками-оболонками. Фінансові установи повинні бути зобов'язані переконатися, що установи-респонденти запобігають використанню своїх рахунків банками-оболонками.

Основні Критерії

13.1. Стосовно транскордонних кореспондентських банківських відносин та інших подібних відносин, фінансові установи повинні бути зобов'язані:

- (a) збирати достатню інформацію про установу-респондента для повного розуміння характеру її діяльності та визначати за допомогою доступної публічної інформації репутацію установи та якість здійснення нагляду, включаючи інформацію щодо того, чи була установа предметом розслідування відмивання коштів чи фінансування тероризму або дій наглядового характеру;
- (b) оцінювати якість контролю установи-респондента у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму;
- (c) одержати схвалення вищого керівництва перед встановленням нових кореспондентських відносин; та
- (d) чітко розуміти відповідні повноваження кожної установи у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

13.2. Стосовно «наскрізних рахунків», фінансові установи повинні переконатися, що банк-респондент:

- (a) виконав зобов'язання щодо належної перевірки відносно своїх клієнтів, які мають прямий доступ до рахунків банка-кореспондента; та
- (b) здатний надати відповідну інформацію, одержану у ході здійснення заходів належної перевірки клієнта, на запит банка-кореспондента.

13.3. Фінансовим установам повинно бути заборонено вступати або продовжувати кореспондентські банківські відносини з банками-оболонками. Фінансові установи повинні бути зобов'язані переконатися, що фінансові установи-респонденти запобігають використанню своїх рахунків банками-оболонками.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 13 (КОРЕСПОНДЕНТСЬКІ БАНКІВСЬКІ ВІДНОСИНИ)

Аналогічні відносини, до яких фінансові установи повинні застосовувати критерії (a) – (e), включають, наприклад, ті, які встановлені для операцій з цінними паперами або переказів коштів для транскордонної фінансової установи як принципала або її клієнтів.

Термін «наскрізні рахунки» стосується кореспондентських рахунків, що використовуються безпосередньо третіми сторонами для здійснення операцій від свого імені.

Країни повинні вживати заходів для забезпечення того, що фізичні чи юридичні особи, що надають послуги з переказу коштів або цінностей, мали ліцензію або були зареєстровані, та були об'єктом ефективної системи моніторингу та забезпечення додержання вимог, разом з відповідними заходами, визначеними у Рекомендаціях FATF. Країни повинні вжити заходів для виявлення фізичних або юридичних осіб, які надають послуги з переказу коштів або цінностей без ліцензії або реєстрації, та застосовувати відповідні санкції.

Будь-яка фізична або юридична особа, яка діє як агент, повинна також одержати ліцензію або бути зареєстрованою компетентним органом, або установа, що надає послуги з переказу коштів або цінностей, повинна постійно вести список своїх агентів, доступний для компетентних органів у країнах, в яких діють такі установи та їх агенти. Країни повинні вжити заходів з метою забезпечення того, щоб установами, які надають послуги з переказу коштів або цінностей, що використовують агентів включали їх у свої програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму та здійснювали моніторинг відносно них з метою забезпечення виконання агентами цих програм.

Основні Критерії

- 14.1. Фізичні чи юридичні особи, що надають послуги з переказу коштів або цінностей (оператори, що надають послуги з переказу коштів або цінностей), повинні мати ліцензію або бути зареєстрованими⁸⁵.
- 14.2. Країни повинні вжити заходів для виявлення фізичних або юридичних осіб, які надають послуги з переказу коштів або цінностей без ліцензії або реєстрації, та застосовувати до них пропорційні та переконливі санкції.
- 14.3. Оператори, що надають послуги з переказу коштів або цінностей, повинні підлягати контролю за дотриманням вимог у сфері ПВК/ФТ.
- 14.4. Фізична або юридична особа, яка діє як агент для операторів, що надають послуги з переказу коштів або цінностей, повинна одержати ліцензію або бути зареєстрованою компетентним органом, або оператор, що надає послуги з переказу коштів або цінностей, повинен вести поточний список своїх агентів, доступний для компетентних органів у країнах, в яких діє оператор та його агенти.
- 14.5. Оператори, що надають послуги з переказу коштів або цінностей, які використовують агентів, повинні включати їх у свої програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму та здійснювати відносно них моніторинг на предмет виконання цих програм.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 14 (ПОСЛУГИ З ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ АБО ЦІННОСТЕЙ)

Країни не потрібно запроваджувати окрему систему ліцензування чи реєстрації фізичних чи юридичних осіб, які вже мають ліцензію та вже зареєстровані як фінансові установи (як визначено Рекомендаціями FATF) у межах країни, якій, відповідно до такого ліцензії та реєстрації,

⁸⁵ Країнам не потрібно запроваджувати окрему систему ліцензування чи реєстрації відносно ліцензованих чи зареєстрованих фінансових установ, уповноважених надавати послуги з переказу коштів або цінностей.

дозволяється надавати послуги з переказу коштів або цінностей, та яка вже виконує повний спектр зобов'язань, встановлених Рекомендаціями FATF.

Країни та фінансові установи повинні виявляти та оцінювати ризики відмивання коштів або фінансування тероризму, які можуть виникати у зв'язку з (а) розробкою нових продуктів та нових напрямків діяльності, включаючи нові механізми постачання, та (б) використанням нових технологій або тих, що розвиваються як для нових, так і для вже існуючих продуктів. Що стосується фінансових установ, така оцінка ризику повинна проводитися до випуску нових продуктів, запуску напрямків діяльності або використання нових технологій або тих, що розвиваються. Вони повинні вжити відповідних заходів для управління та зменшення цих ризиків.

Для управління та зменшення ризиків, пов'язаних з віртуальними активами, країни повинні забезпечити, щоб постачальники послуг з віртуальних активів для цілей регулювання сфери ПВК/ФТ, ліцензували чи реєстрували діяльність та підпорядковувались ефективним системам моніторингу та забезпечували відповідність заходам, які передбачені Рекомендаціями FATF.

Примітка для Оцінювачів:

Для цілей застосування Рекомендацій FATF, країни повинні розглядати віртуальні активи, як «майно», «доходи», «кошти», «кошти чи інші активи», або іншу «відповідну цінність». При оцінці будь-якої Рекомендації(й), використовуючи ці терміни⁸⁶, слова «віртуальні активи» не повинні з'являтися або бути безпосередньо включеними в законодавство, яке посилається на або визначає ці терміни.

Оцінювачі повинні переконатись у тому, що країна продемонструвала, що в тексті законодавства чи у судовій практиці нічого не перешкоджає віртуальним активам підпадати під визначення цих термінів. Якщо ці терміни не охоплюють віртуальні активи, недолік слід зазначити у відповідній Рекомендації(ях), в якій(яких) використовується цей термін.

Експерти з оцінки також повинні переконатись у тому, що постачальники послуг віртуальних активів (VASPs) можуть розглядатися, як існуючі джерела інформації щодо бенефіціарної власності для цілей критеріїв 24.6 (с) (і) та 25.5; та як такі, що уповноважені отримувати відповідну інформацію від довірених осіб для цілей критеріїв 25.3 та 25.4⁸⁷

Пункт 1 Пояснювальної записки до Рекомендації 15 також вимагає від країн застосовувати відповідні заходи згідно Рекомендацій FATF до віртуальних активів та VASPs:

- а) Якщо це запобіжні заходи відповідно до Рекомендацій 10-21 та впровадження цільових фінансових санкцій, передбачених Рекомендацією 6 (субкритерії 6.5 (d) та (e), та 6.6 (g)) та Рекомендація 7 (субкритерії 7.2 (d) та (e), критерій 7.3, та субкритерій 7.4 (d)), їх застосування до VASPs слід оцінювати відповідно до Рекомендації 15, як і дотримання відповідних аспектів Рекомендацій 1, 26, 27, 34, 35 та 37-40.

⁸⁶ Терміни: майно, доходи, кошти, кошти чи інші активи та/або відповідна цінність застосовуються у Рекомендації 3 (критерії 3.4 та 3.5), Рекомендації 4 (критерії 4.1, 4.2 та 4.4), Рекомендації 5 (критерії 5.2, 5.3 та 5.4), Рекомендації 6 (критерії 6.5, 6.6 та 6.7), Рекомендація 7 (критерії 7.2, 7.4 та 7.5), Рекомендації 8 (критерії 8.1 та 8.5), Рекомендації 10 (критерій 10.7), Рекомендації 12 (критерій 12.1), Рекомендація 20 (критерій 20.1), Рекомендації 29 (критерій 29.4), Рекомендації 30 (критерії 30.2, 30.3 та 30.5), Рекомендації 33 (критерій 33.1), Рекомендації 38 (критерії 38.1, 38.3 та 38.4) та Рекомендації 40 (критерій 40.17). див. додаткові вказівки у пункті 15 Вступу до Методології.

⁸⁷ Розгляд VASPs в контексті цих критеріїв має на меті забезпечити доступність інформації щодо бенефіціарної власності. Оцінювачі не повинні враховувати ці критерії для накладення зобов'язань на VASPs.

б) Якщо це інші відповідні заходи, що стосуються віртуальних активів та VASPs, згідно Рекомендацій 2-5, Рекомендації 6 (субкритерії 6.5 (a)-(c), 6.6 (a)-(f) та критерій 6.7), Рекомендації 7 (субкритерії 7.2 (a)-(c), 7.4 (b) та 7.4 (c) та критерій 7.5)), Рекомендацій 8-9 та Рекомендацій 29-33, їх застосування до віртуальних активів та VASPs слід оцінювати в межах цих Рекомендацій (не в Рекомендації 15).

Оцінювачі повинні звернутися до пункту 15 Вступу до Методології для отримання додаткових вказівок щодо оцінки Стандартів FATF, що стосуються віртуальних активів та VASPs.

Основні Критерії

Нові технології

15.1 Країни та фінансові установи повинні здійснювати ідентифікацію та оцінку ризиків відмивання коштів або фінансування тероризму, які можуть виникнути у зв'язку з розвитком нових продуктів або новою діловою практикою, включаючи нові механізми постачання, та використання нових технологій або таких, що розвиваються, як для нових, так і давно існуючих продуктів.

15.2. Фінансові установи повинні бути зобов'язані:

- (a) здійснювати оцінку ризику до запровадження чи використання нових продуктів, практики та технологій; та
- (b) вживати відповідних заходів для управління та зменшення таких ризиків.

Віртуальні активи та VASPs⁸⁸

15.3 Відповідно до Рекомендації 1, країни повинні:

- (a) встановлювати та оцінювати ризики відмивання коштів та фінансування тероризму, що виникають в результаті провадження діяльності, пов'язаної з віртуальними активами та діяльності або операцій VASPs;
- (b) ґрунтуючись на розумінні їх ризиків, застосовувати ризик-орієнтований підхід для забезпечення того, що заходи, спрямовані на запобігання чи зменшення відмивання коштів та фінансування тероризму відповідають виявленим ризикам; та
- (c) вимагати від VASPs здійснювати відповідні кроки для виявлення, оцінки, управління та зменшення їх ризиків ВК/ФТ, як того вимагають критерії 1.10 та 1.11.

15.4 Країни повинні забезпечити щоб:

- (a) VASPs мали ліцензію або реєстрацію⁸⁹, як мінімум⁹⁰:
 - (i) якщо VASP є юридичною особою, у юрисдикції(ях), де він створений⁹¹; та

⁸⁸ Примітка для експертів з оцінки: Країни, в яких віртуальні активи заборонені, повинні оцінюватись лише за критеріями 15.1, 15.2, 15.3 (a) та 15.3 (b), 15.5 та 15.11, оскільки решта критеріїв не застосовуються в таких випадках.

⁸⁹ Країни не потрібно вводити окрему систему ліцензування або реєстрації стосовно фізичних чи юридичних осіб, які вже мають ліцензію або зареєстровані як фінансові установи (як визначено Рекомендаціями FATF) у цій країні, яким згідно з такою ліцензією чи реєстрацією дозволяється провадити діяльність, пов'язану з VASPs та, які вже підпадають під повний спектр діючих зобов'язань відповідно до Рекомендацій FATF.

⁹⁰ Юрисдикції також можуть вимагати від VASPs, які пропонують товари та/або послуги клієнтам в межах цих юрисдикцій, або здійснюють операції з цих юрисдикцій, бути ліцензованими або зареєстрованими в цій юрисдикції.

⁹¹ Посилання на створення юридичної особи включають в себе реєстрацію компаній або будь-який інший механізм, який використовується. Для уточнення, вимога критерію 15.4 (a) (i) полягає в тому, що країна повинна гарантувати, що VASP, який

- (ii) якщо VASP є фізичною особою, у юрисдикції(ях), де знаходиться⁹² його бізнес; та
- (b) компетентні органи вживають необхідних правових чи регуляторних заходів для запобігання злочинцям або їхнім співучасникам володіти або бути бенефіціарним власником значного або контрольного пакету акцій, або виконання керівної функції у VASP.
- 15.5 Країни повинні вжити заходів щодо виявлення фізичних або юридичних осіб, які здійснюють діяльність, пов'язану з VASP без необхідної ліцензії чи реєстрації, і застосовувати до них відповідні санкції.⁹³
- 15.6 Відповідно до діючих положень Рекомендацій 26 і 27, країни повинні забезпечити щоб:
- (a) VASPs підлягали відповідному регулюванню та ризик-орієнтованому нагляду або моніторингу з боку компетентного органу⁹⁴, включаючи системи забезпечення їх відповідності національним вимогам у сфері ПВК/ФТ;
- (b) наглядові органи мали відповідні повноваження щодо нагляду або моніторингу та забезпечення дотримання VASPs вимог щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, включаючи повноваження щодо проведення перевірок, зобов'язання VASPs щодо надання інформації та накладання ряду дисциплінарних та фінансових санкцій, у тому числі повноваження відкликати, обмежувати або призупиняти ліцензію або реєстрацію VASPs, де це можливо.
- 15.7 Відповідно до Рекомендації 34, компетентні та наглядові органи повинні здійснювати розробку керівництва та надавати зворотний зв'язок, який допоможе VASPs в застосуванні національних заходів щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, і, зокрема, у виявленні та повідомленні про підозрілі операції.
- 15.8 Відповідно до Рекомендації 35, країни повинні забезпечити:
- (a) існування спектру пропорційних та переконливих санкцій: кримінальних, цивільних чи адміністративних, доступних для застосування VASPs, які не дотримуються вимог ПВК/ФТ; та
- (b) санкції повинні застосовуватися не лише до VASPs, але й до їх керівників та вищого керівництва.
- 15.9 Що стосується запобіжних заходів, від VASPs необхідно вимагати виконання вимог, викладених у Рекомендаціях 10-21, з дотриманням наступних вимог:
- (a) Рекомендація 10 – Визначений поріг для звичайних операцій, вище якого від VASPs вимагається здійснювати належну перевірку клієнтів становить USD/EUR 1 000.
- (b) Рекомендація 16 – Що стосується переказу⁹⁵ віртуальних активів, країни повинні забезпечити, що:

створений в межах країни, ліцензований або зареєстрований, а не в тому, що будь-який VASP ліцензований або зареєстрований в країні, також зареєстрований у будь-якій третій країні, де він був створений.

⁹² Для уточнення, критерій 15.4 (a) (ii) вимагає, щоб країна гарантувала, щоб VASP, який є фізичною особою та розташований в їх країні, мав ліцензію або реєстрацію у їх країні; а не так, щоб будь-який VASP, який є фізичною особою та провадить господарську діяльність в цій країні, зареєстрований в будь-якій третій країні, де він також провадить господарську діяльність.

⁹³ Примітка для оцінювачів: Критерій 15.5 застосовується до всіх країн, незалежно від того, вирішили вони ліцензувати, реєструвати чи забороняти віртуальні активи або VASPs.

⁹⁴ У цьому контексті «компетентний орган» не може включати саморегульвний орган.

⁹⁵ Для цілей застосування Рекомендації 16 до VASPs, всі перекази віртуальних активів слід розглядати, як транскордонні перекази.

- (i) VASPs-відправники отримують та зберігають необхідну та достовірну інформацію про ініціатора (відправника) та необхідну інформацію про бенефіціара⁹⁶(одержувача) щодо переказу віртуальних активів, негайно та захищено подають⁹⁷ вищевказану інформацію VASP-бенефіціару або фінансовій установі (якщо така є), та надають таку інформацію на запит відповідних органів;
- (ii) VASPs-бенефіціари одержують та зберігають необхідну інформацію про ініціатора та необхідну і достовірну інформацію про бенефіціара щодо переказу віртуальних активів та надають таку інформацію на запит відповідних органів⁹⁸;
- (iii) інші вимоги Рекомендації 16 (включаючи моніторинг наявності інформації, та вжиття заходів щодо заморожування та заборони операцій з включеними до санкційних списків фізичними та юридичними особами) застосовуються на тій же самій основі, що визначена в Рекомендації 16; та
- (iv) ті ж самі зобов'язання поширюються на фінансові установи, при відправленні чи отриманні переказів віртуальних активів від імені клієнта.

15.10 Що стосується цільових фінансових санкцій, країни повинні гарантувати, що механізми комунікації, зобов'язання щодо звітування та моніторингу, зазначені в критеріях 6.5 (d), 6.5 (e), 6.6 (g), 7.2 (d), 7.2 (e), 7.3 та 7.4 (d) застосовуються до VASPs.

15.11 Країни повинні швидко забезпечити якомога ширший спектр напрямків міжнародного співробітництва стосовно відмивання коштів, предикатних злочинів, та фінансування тероризму, пов'язаних з віртуальними активами на основі, викладеній у Рекомендаціях 37 - 40. Зокрема, органи що здійснюють нагляд за VASPs, повинні мати правову базу для обміну інформацією зі своїми іноземними колегами, незалежно від характеру чи статусу наглядових органів та відмінностей у номенклатурі чи статусі VASPs⁹⁹.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 15

1. З метою застосування Рекомендацій FATF, країни повинні розглядати віртуальні активи як «майно», «доходи», «кошти», «кошти чи інші активи» чи іншу «відповідну вартість». Країни повинні застосовувати відповідні заходи згідно з Рекомендаціями FATF щодо віртуальних активів та VASPs.
2. Відповідно до Рекомендації 1, країни повинні визначити, оцінити та зрозуміти ризики ВК/ФТ¹⁰⁰, що виникають внаслідок діяльності, пов'язаної з віртуальними активами та діяльності або операцій VASPs. На основі цієї оцінки, країни повинні застосовувати ризико-орієнтовний підхід, щоб гарантувати, що заходи щодо запобігання або зменшення ВК/ФТ пропорційні виявленим ризикам. Країни повинні вжити відповідних заходів для управління та пом'якшення ризиків фінансування розповсюдження, які вони виявляють. Країни повинні

⁹⁶ Як визначено у пункті 6 Пояснювальної записки до Р. 16 або аналогічній інформації у контексті віртуальних активів.

⁹⁷ Інформація може бути подана безпосередньо або опосередковано. Не потрібно, щоб ця інформація була додана безпосередньо до переказу віртуальних активів.

⁹⁸ Відповідні органи означають відповідні компетентні органи, як зазначено у пункті 10 Пояснювальної записки до Р. 16.

⁹⁹ Країни, які заборонили VASP, повинні виконувати цю вимогу, маючи в наявності правову основу для дозволу відповідним компетентним органам (наприклад, правоохоронним органам) обмінюватися інформацією з питань, пов'язаних з віртуальними активами та VASPs, з установами, які не є партнерами як це визначено у пункті 17 Пояснювальної записки до Р.40.

¹⁰⁰ «Ризик фінансування розповсюдження» стосується винятково потенційного порушення, невиконання або ухилення від виконання зобов'язань щодо цільових фінансових санкцій, зазначених у Рекомендації 7.

вимагати, щоб VASPs ідентифікували, оцінювали та вживали ефективних заходів для зменшення їх ризиків ВК/ФТ.

3. VASPs повинні бути ліцензовані чи зареєстровані. Як мінімум, до VASPs мають застосовуватись вимоги щодо ліцензування або реєстрації в юрисдикції(ях), де вони створені¹⁰¹. У випадках, коли VASP є фізичною особою, вони повинні отримати ліцензію або зареєструватися в юрисдикції, де знаходиться місце їх діяльності. Юрисдикції можуть також вимагати, щоб VASPs, які пропонують товари та/або послуги клієнтам у своїй юрисдикції або здійснюють операції з їх юрисдикції, були ліцензовані або зареєстровані в цій юрисдикції. Компетентні органи повинні вжити необхідних правових або регуляторних заходів, щоб запобігти злочинцям або їхнім спільникам володіти або бути бенефіціарним власником значного або контрольного пакета акцій або виконувати функції управління в VASP. Країни повинні вжити заходів для виявлення фізичних або юридичних осіб, які здійснюють діяльність VASP без необхідної ліцензії або реєстрації, та застосовувати відповідні санкції.
4. Країни не потрібно вводити окрему систему ліцензування або реєстрації щодо фізичних або юридичних осіб, які вже мають ліцензію або зареєстровані як фінансові установи (як визначено Рекомендаціями FATF) у межах цієї країни, яким, за такою ліцензією або реєстрацією, дозволено провадити діяльність VASP і на які вже поширюється весь діючий спектр зобов'язань відповідно до Рекомендацій FATF.
5. Країни повинні забезпечити, щоб VASPs підлягали належному регулюванню та нагляду або моніторингу з метою ПБК/ФТ та ефективно виконували відповідні Рекомендації FATF для зменшення ризиків ВК/ФТ, що виникають через віртуальні активи. VASP повинні підпадати під дію ефективних систем моніторингу та забезпечення відповідності національним вимогам ПБК/ФТ. Функції нагляду за VASP повинен здійснювати компетентний орган (не СРО), який повинен здійснювати ризико-орієнтований нагляд або моніторинг. Наглядові органи повинні мати належні повноваження щодо нагляду або моніторингу та забезпечення дотримання VASP вимог щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, включно з повноваженнями проводити перевірки, зобов'язувати надання інформації та накладати санкції. Наглядові органи повинні мати повноваження накладати низку дисциплінарних та фінансових санкцій, включно з повноваженнями відкликати, обмежувати або призупиняти дію ліцензії або реєстрації VASP, де це доречно.
6. Країни повинні забезпечити наявність низки ефективних, пропорційних та переконливих санкцій, кримінальних, цивільних чи адміністративних, для боротьби з VASP, які не відповідають вимогам ПБК/ФТ, відповідно до Рекомендації 35. Санкції повинні застосовуватись не лише до VASP, а також до їх директорів та вищого керівництва.
7. Що стосується запобіжних заходів, то вимоги, викладені в Рекомендаціях 10-21, застосовуються до VASP, за умови дотримання таких вимог:
 - а) Рекомендація 10 – Визначений поріг для звичайних операцій, вище якого від VASPs вимагається здійснювати належну перевірку клієнтів становить USD/EUR 1 000.
 - б) Рекомендація 16 – Країни повинні забезпечити щоб новостворені VASP отримували та зберігали необхідну і точну інформацію про ініціатора (відправника) та необхідну інформацію¹⁰² про бенефіціара стосовно переказів віртуальних активів, негайно та

¹⁰¹ Посилання на створення юридичної особи включають реєстрацію компаній або будь-який інший механізм, який використовується.

¹⁰² Як визначено в п. 6 Пояснювальної записки до Рекомендації 16, або еквівалентна інформація у контексті віртуальних активів.

безпечно подавали¹⁰³ вищезазначену інформацію VASP-бенефіціару або фінансовій установі (якщо така є) вищезазначену інформацію VASP-бенефіціару або фінансовій установі (якщо така є) та надавали її на запит відповідних органів влади. Країни повинні забезпечити, щоб VASPs-бенефіціари отримували та зберігали необхідну інформацію про ініціатора (відправника) та необхідну і точну інформацію про бенефіціарів щодо переказу віртуальних активів та надавали її на запит відповідним органам. Інші вимоги Рекомендації 16 (включаючи моніторинг доступності інформації, вжиття заходів щодо заморожування та зупинення операцій із визначеними особами та суб'єктами господарювання) застосовуються на тій самій основі, що встановлена в Рекомендації 16. Такі ж зобов'язання застосовуються до фінансових установ при надсиланні або отриманні переказів щодо віртуальних активів від імені клієнта.

8. Країни повинні швидко, конструктивно, та ефективно забезпечувати найширший спектр міжнародного співробітництва у сфері відмивання коштів, предикатних злочинів, та фінансування тероризму, що стосується віртуальних активів на основі Рекомендацій 37-40. Зокрема, наглядові органи VASP повинні оперативно та ефективно обмінюватися інформацією зі своїми контрапартнерами, незалежно від характеру чи статусу наглядових органів та відмінностей у номенклатурі або статусі VASP.

¹⁰³ Інформація може бути подана прямо чи опосередковано. Необов'язково додавати цю інформацію безпосередньо до переказів віртуальних активів.

Країни повинні забезпечити, щоб фінансові установи включали необхідну та чітку інформацію про ініціатора (відправника), та необхідну інформацію про бенефіціара про грошові перекази та пов'язані повідомлення, і щоб така інформація супроводжувала переказ або пов'язане повідомлення протягом усіх етапів здійснення платежу.

Країни повинні забезпечити, щоб фінансові установи здійснювали моніторинг переказів з метою виявлення таких переказів, які не супроводжуються необхідною інформацією стосовно ініціатора (відправника) переказу та/або бенефіціара, та вживали відповідних заходів.

Країни повинні забезпечити, щоб в контексті обробки грошових переказів, фінансові установи вживали заходів щодо замороження, а також повинні заборонити здійснення операцій з включеними до списку фізичними та юридичними особами відповідно до зобов'язань, визначених у відповідних Резолюціях РБ ООН, таких як 1267 (1999) та наступних пов'язаних з нею резолюціях, а також Резолюції 1373 (2001), які стосуються запобігання та протидії тероризму та фінансуванню тероризму.

Основні Критерії

Фінансові установи-відправники

16.1. Фінансові установи повинні забезпечити, щоб всі транскордонні грошові перекази на суму 1,000 доларів США/євро або більше, завжди супроводжувались:

- (a) Необхідною та точною¹⁰⁴ інформацією про ініціатора (відправника):
 - i) ім'я ініціатора грошового переказу;
 - ii) номер рахунку ініціатора, якщо такий рахунок використовується для проведення операції чи, за відсутності рахунку, унікальний реєстраційний номер операції, який дозволяє здійснити відстеження операції; та
 - iii) адреса ініціатора, чи національний ідентифікаційний номер або ідентифікаційний номер клієнта, або дата і місце народження.
- (b) Необхідною інформацією про бенефіціара:
 - i) ім'я бенефіціара; та
 - ii) номер рахунку бенефіціара, якщо такий рахунок використовується для проведення операції, або за відсутності рахунку, унікальний реєстраційний номер операції, який дозволяє здійснити відстеження операції.

16.2. Якщо декілька окремих транскордонних грошових переказів від одного ініціатора зібрано в один файл для переказу бенефіціару, то такий файл повинен містити необхідну та точну інформацію про ініціатора, та всю інформацію про бенефіціара, яка повністю простежується в країні-бенефіціарі; і фінансова установа повинна включити номер рахунку ініціатора чи реєстраційний номер операції.

¹⁰⁴ "Точна" використовується для опису інформації, яка була перевірена на точність, тобто від фінансових установ вимагається перевіряти точність необхідної інформації про ініціатора.

16.3. Якщо країни застосовують *мінімальний* поріг для вимог, передбачених критерієм 16.1, фінансові установи повинні забезпечити, що всі транскордонні грошові перекази, нижчі відповідного *мінімального* порогу (не вищі, ніж 1,000 доларів США/євро), завжди супроводжуються:

(a) Необхідною інформацією про ініціатора:

i) ім'я ініціатора; та

ii) номер рахунку ініціатора, який використовується для здійснення операції чи, за відсутності рахунку, унікальний реєстраційний номер операції, який дозволяє здійснити відстеження операції.

(b) Необхідною інформацією про бенефіціара:

i) ім'я бенефіціара; та

ii) номер рахунку бенефіціара, який використовується для обробки операції чи, за відсутності рахунку, реєстраційний номер операції, який дозволяє здійснити відстеження операції.

16.4. Інформацію, зазначену в критерії 16.3 не потрібно перевіряти на точність. Однак, фінансові установи повинні перевіряти інформацію про їх клієнтів у випадку наявності підозри щодо відмивання коштів та фінансування тероризму.

16.5. Для національних грошових переказів¹⁰⁵, фінансова установа-відправник повинна забезпечити, щоб інформація, яка супроводжує грошовий переказ включала відомості про ініціатора як передбачено для транскордонних грошових переказів, якщо тільки ця інформація не може бути доступною для фінансової установи-одержувача та відповідних органів іншим чином.

16.6. Якщо інформація, яка супроводжує грошовий переказ може бути доступною для фінансової установи-одержувача та відповідних органів іншим чином, фінансовій установі-відправнику необхідно лише включити номер рахунку чи унікальний реєстраційний номер операції, за умови, якщо такий номер чи ідентифікатор дозволить ініціатору чи бенефіціару простежити операцію. Фінансова установа-відправник повинна зробити доступною інформацію протягом трьох робочих днів з моменту отримання запиту чи від фінансової установи-одержувача, чи від відповідних компетентних органів. Правоохоронні органи повинні мати можливість вимоги негайного надання такої інформації.

16.7. Фінансова установа-відправник повинна зберігати всю зібрану інформацію про ініціатора та бенефіціара відповідно до Рекомендації 11.

16.8. Фінансовій установі-відправнику не дозволяється здійснювати грошовий переказ, якщо вона не відповідає вимогам, зазначеним у критеріях 16.1-16.7.

Фінансові установи-посередники

16.9. Для транскордонних грошових переказів, фінансова установа-посередник зобов'язана забезпечити, щоб вся інформація про ініціатора та бенефіціара, яка супроводжує грошовий переказ зберігалася нею.

¹⁰⁵ Цей термін також стосується ланцюга грошових переказів, які здійснюються лише в межах Європейського Союзу. Далі зазначено, що Європейський внутрішній ринок та відповідна правова система розширені до членів Європейського економічного простору.

- 16.10. Якщо технічні обмеження запобігають тому, щоб необхідна інформація про ініціатора чи бенефіціара, що супроводжує транскордонний переказ залишалась разом з відповідним національним переказом, від фінансової установи-посередника повинно вимагатись зберігати всю інформацію, отриману від фінансової установи-відправника або іншої фінансової установи-посередника принаймні п'ять років.
- 16.11. Від фінансової установи-посередника вимагається вживати відповідних заходів, які відповідають наскрізній обробці, з метою встановлення транскордонних грошових переказів, які не супроводжуються необхідною інформацією про ініціатора чи бенефіціара.
- 16.12. Фінансова установа-посередник повинна мати ризик-орієнтовані політики та процедури для визначення: (а) коли здійснювати, відхилити, чи призупиняти здійснення грошового переказу, який не містить необхідної інформації про ініціатора або бенефіціара; та (б) відповідні подальші дії.

Фінансові установи-одержувачі

- 16.13. Від фінансових установ-одержувачів вимагається вживати відповідних заходів, які, при можливості, можуть включати результати проведеного та поточного моніторингу, з метою встановлення транскордонних грошових переказів, які не супроводжуються необхідною інформацією про ініціатора чи бенефіціара.
- 16.14. Для транскордонних грошових переказів, які становлять 1,000 доларів США/євро чи більше¹⁰⁶, від фінансової установи-одержувача вимагається здійснити перевірку особи одержувача, якщо раніше перевірка особи не здійснювалась, та зберігати цю інформацію відповідно до Рекомендації 11.
- 16.15. Від фінансових установ-одержувачів вимагається запроваджувати ризик-орієнтовані політики та процедури з метою визначення: (а) коли проводити, відхилити, чи призупинити грошовий переказ, який не супроводжується необхідною інформацією про ініціатора чи бенефіціара; та (б) відповідних подальших дій.

Оператори, що надають послуги з переказу коштів або цінностей

- 16.16. Від операторів, що надають послуги з переказу коштів та цінностей вимагається відповідати усім відповідним вимогам Рекомендації 16 в країнах, де вони здійснюють свою діяльність, прямо чи через своїх агентів.
- 16.17. У випадку операторів, що надають послуги з переказу коштів або цінностей, які здійснюють контроль над відправником та бенефіціаром грошового переказу, від операторів, що надають послуги з переказу коштів або цінностей, вимагається:
- a) врахувати всю інформацію про відправника та бенефіціара з метою встановлення того, чи потрібно подавати повідомлення про підозрілу операцію; та
 - b) подавати повідомлення про підозрілу операцію у будь-якій країні, де був встановлений підозрілий грошовий переказ, та подавати відповідну інформацію про операцію ПФР.

Застосування цільових фінансових санкцій

¹⁰⁶ Країни можуть запровадити мінімальний поріг для транскордонних грошових переказів (не вище 1,000 доларів США/євро). Однак, країни можуть вимагати, щоб вхідні транскордонні грошові перекази нижче порогу містили необхідну та точну інформацію про ініціатора.

16.18 Країни повинні забезпечити, щоб в контексті здійснення грошових переказів, фінансові установи вживали заходів щодо замороження, а також відповідали вимогам щодо заборони здійснення операцій включеними до списку фізичними та юридичними особами відповідно до зобов'язань, визначених у відповідних Резолюціях РБ ООН щодо запобігання і протидії тероризму та фінансуванню тероризму, таких як: Резолюція 1267 та 1373, і наступні пов'язані з ними резолюції.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 16 (ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ)

А. ЦІЛЬ

1. Рекомендація 16 була розроблена з метою запобігання вільному доступу терористів та інших злочинців до грошових переказів для переміщення їх коштів, а також для виявлення такого зловживання. Особливо, вона спрямована на забезпечення того, щоб базова інформація про ініціатора (відправника) переказу та бенефіціара грошового переказу була одразу доступною для:
 - (a) відповідних правоохоронних органів та/або органів прокуратури з метою надання їм допомоги у виявленні, розслідуванні, та переслідуванні терористів або інших злочинців, та відстеження їх активів;
 - (b) підрозділів фінансових розвідок для аналізу підозрілої або незвичайної діяльності і, за необхідності її розповсюдження, та
 - (c) фінансових установ-відправників, посередників та бенефіціарів з метою сприяння ідентифікації та звітуванню про підозрілі операції, та виконання вимог щодо вжиття заходів заморожування та заборони здійснення операцій з включеними до переліку особами та установами відповідно до зобов'язань, визначених у відповідних Резолюціях РБ ООН, таких як 1267 (1999) та наступних пов'язаних з нею резолюціях, а також Резолюції 1373 (2001), які стосуються запобігання та протидії тероризму та фінансуванню тероризму.
2. Для досягнення цих цілей, країни повинні мати можливість відстежувати всі грошові перекази. У зв'язку з потенційною загрозою фінансування тероризму, яку несуть незначні грошові перекази, країни повинні звести до мінімуму порогові з урахуванням ризику здійснення операцій таємним шляхом та важливості фінансової інклюзії. Це не є наміром FATF встановити жорсткі стандарти або здійснювати регулювання одноразових операційних процесів, які могли б негативно вплинути на платіжну систему.

В. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

3. Рекомендація 16 застосовується до транскордонних грошових переказів та національних грошових переказів, включаючи серійні та покриті платежі.
4. Рекомендація 16 не охоплює наступних видів платежів
 - (a) Будь-який переказ, який походить від здійснення операції з використанням кредитної або платіжної чи передплатної картки з метою придбання товарів чи послуг, за умови, що номер кредитної або платіжної чи передплатної картки супроводжує всі перекази, які походять від здійснення операції. Однак, якщо кредитна або платіжна чи передплатна картка використовується у вигляді платіжної системи з метою здійснення грошового переказу з картки на картку, то така операція підпадає під Рекомендацію 16, а необхідна інформація повинна бути включена до повідомлення.

- (b) Грошові перекази та розрахунки між фінансовими установами – перекази та розрахунки при яких ініціатор (відправник) та бенефіціар грошового переказу є фінансовими установами, які діють від свого власного імені.
5. Країни можуть застосовувати *мінімальний* поріг для транскордонних грошових переказів (не вище 1000 доларів США/Євро). Для транскордонних переказів на суму, нижче порогової:
- (a) Країни повинні забезпечити, щоб фінансові установи під час здійснення переказу зазначали наступне: (i) ім'я ініціатора (відправника); (ii) ім'я бенефіціара; та (iii) номер рахунку для кожної операції, чи унікальний номер операції. Така інформація повинна бути перевірена на предмет точності, за винятком, якщо існує підозра у відмиванні коштів та фінансуванні тероризму, де фінансова установа повинна перевіряти інформацію, що належить її клієнту.
 - (b) Однак, країни можуть вимагати, щоб вхідні транскордонні грошові перекази нижче порогової суми містили необхідну та точну інформацію про ініціатора.

C. КВАЛІФІКОВАНІ ТРАНСКОРДОННІ ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

6. Інформація, що супроводжує кваліфікований транскордонний грошовий переказ завжди повинна містити:
- (a) ім'я ініціатора грошового переказу;
 - (b) номер рахунку ініціатора, який використовується для проведення операції;
 - (c) адресу ініціатора, чи національний ідентифікаційний номер, чи ідентифікаційний номер¹⁰⁷ клієнта, чи дату та місце народження;
 - (d) ім'я бенефіціара; та
 - (e) номер рахунку бенефіціара, який використовується для проведення операції.
7. У разі відсутності рахунку, має бути зазначено унікальний номер операції, який дозволяє відстежувати операцію.
8. Якщо декілька окремих транскордонних переказів, які здійснюються одним ініціатором (відправником) групують в один командний файл для передачі бенефіціарам, вони звільняються від виконання вимог, викладених у пункті 6 стосовно інформації про ініціатора, за умови, що вони включають номер рахунку відправника чи унікальний номер операції (як зазначено вище у пункті 7), та, якщо командний файл містить необхідну та точну інформацію про ініціатора, та повну інформацію про бенефіціара, яку може бути повністю відстежено в межах країни бенефіціара.

D. ВНУТРІШНІ ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

9. Інформація, що супроводжує внутрішній грошовий переказ повинна містити інформацію про ініціатора, як передбачено для транскордонних грошових переказів, якщо така інформація не може бути отримана фінансовою установою-бенефіціаром та відповідними органами у інший спосіб. У такому випадку, фінансовій установі-бенефіціару необхідно

¹⁰⁷ Ідентифікаційний номер клієнта відноситься до числа тих, які однозначно ідентифікують відправника для фінансової установи-відправника та відрізняється від унікального номера операції, зазначеного у пункті 7. Ідентифікаційний номер клієнта – це запис, який зберігається у фінансовій установі-відправнику, який містить щонайменше адресу клієнта, національний ідентифікаційний номер, чи дату і місце народження.

лише зазначати номер рахунку або унікальний номер операції, за умови, що такий номер або ідентифікатор дозволить ініціатору чи бенефіціару простежити цю операцію.

10. Фінансова установа-відправник повинна надавати інформацію протягом трьох робочих днів з моменту одержання запиту чи від фінансової установи-бенефіціара, чи від відповідних компетентних органів. Правоохоронні органи повинні мати можливість вимоги негайного надання такої інформації.

Е. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ – ВІДПРАВНИКІВ, ПОСЕРЕДНИКІВ ТА БЕНЕФІЦІАРІВ

Фінансова установа – відправник

11. Фінансова установа-відправник повинна забезпечити, що кваліфікований грошовий переказ містить необхідну та точну інформацію про відправника, та необхідну інформацію про бенефіціара.
12. Фінансова установа-відправник повинна забезпечити, що транскордонні грошові перекази, нижчі будь-якого застосовного порогу, містять ім'я ініціатора та ім'я бенефіціара та номери рахунків кожного, чи унікальний реєстраційний номер операції.
13. Фінансова установа-відправник повинна зберігати всю зібрану інформацію про ініціатора та бенефіціара відповідно до Рекомендації 11.
14. Фінансовій установі-відправнику не дозволяється здійснювати грошовий переказ, якщо вона не відповідає зазначеним вище вимогам.

Фінансова установа-посередник

15. Для здійснення транскордонних переказів, фінансові установи, які виступають в ролі посередників при здійсненні низки грошових переказів повинні забезпечити, що вся інформація про ініціатора та бенефіціара, яка супроводжує грошовий переказ зберігається цією установою.
16. Якщо технічні обмеження запобігають інформації про ініціатора чи бенефіціара, яка супроводжує транскордонний переказ, супроводжувати внутрішній грошовий переказ, інформація, одержана від фінансової установи-відправника чи іншої фінансової установи-посередника повинна зберігатись принаймні п'ять років фінансовою установою-посередником, яка одержує переказ.
17. Фінансова установа-посередник повинна вживати поміркованих заходів з метою встановлення транскордонних грошових переказів, які не містять необхідної інформації про ініціатора чи бенефіціара. Такі заходи повинні відповідати наскрізній обробці операцій.
18. Фінансова установа-посередник повинна мати ефективні ризико-орієнтовані політики та процедури для визначення: (i) коли здійснювати, відхилити, чи тимчасово припинити здійснення грошового переказу, який не містить необхідної інформації про ініціатора або бенефіціара; та (ii) відповідні подальші дії.

Фінансова установа-одержувач

19. Фінансова установа-одержувач повинна вживати поміркованих заходів з метою встановлення транскордонних грошових переказів, які не містять необхідної інформації про ініціатора та бенефіціара. Такі заходи можуть включати, за можливості, здійснення моніторингу після здійснення переказу чи під час здійснення переказу.

20. Для здійснення кваліфікованого грошового переказу, фінансова установа-одержувач повинна перевірити особу бенефіціара, якщо особа не підлягала попередній перевірці, та зберігати цю інформацію відповідно до Рекомендації 11.
21. Фінансова установа-одержувач повинна мати ефективні ризико-орієнтовані політики та процедури для визначення: (i) коли здійснювати, відхилити, чи тимчасово припинити здійснення грошового переказу, який не містить необхідної інформації про ініціатора або бенефіціара; та (ii) відповідні подальші дії.

Г. ОПЕРАТОРИ, ЩО НАДАЮТЬ ПОСЛУГИ З ПЕРЕКАЗУ КОШТІВ АБО ЦІННОСТЕЙ

22. Від операторів, що надають послуги з переказу коштів або цінностей вимагається відповідати усім відповідним вимогам, викладеним у Рекомендації 16 в країнах, де вони провадять свою діяльність, безпосередньо чи за допомогою своїх агентів. У випадку оператора, що надає послуги з переказу коштів або цінностей, який контролює відправника та бенефіціара у ході переказу, оператор повинен:
- (a) враховувати всю інформацію про відправника та бенефіціара з метою встановлення того, чи потрібно подавати повідомлення про підозрілу операцію; та
 - (b) подавати повідомлення про підозрілу операцію у будь-якій країні, спричинене здійсненням підозрілого переказу, та подавати інформацію про відповідну операцію підрозділу фінансової розвідки.

Глосарій специфічних термінів, що використовуються у цій Рекомендації

Внутрішній грошовий переказ (Domestic wire transfers)

стосується будь-якого *грошового переказу* при якому фінансова установа-відправник та фінансова установа-одержувач розташовані в одній і тій же країні. Цей термін стосується будь-якого ланцюга *грошових переказів*, які здійснюються в межах однієї країни, навіть, якщо система, що застосовується для передачі платіжних повідомлень може знаходитись в іншій країні. Цей термін також стосується будь-якого ланцюга *грошових переказів*, які здійснюються в межах Європейського економічного простору (ЄЕП)¹⁰⁸.

Грошовий переказ (Wire transfer)

будь-яка операція, яка здійснюється від імені ініціатора через фінансову устанovu електронними засобами зв'язку з метою забезпечення бенефіціара певною сумою коштів, які переказані фінансовій установі-одержувачу, незалежно від того чи виступає ініціатор та бенефіціар однією і тією ж особою¹⁰⁹.

¹⁰⁸ Установа може подати FATF клопотання щодо визначення її наднаціональною юрисдикцією для цілей та обмеженою до оцінки виконання Рекомендації 16.

¹⁰⁹ Зрозуміло, що розрахунок за грошовими переказами може відбуватись відповідно до підсумкового клірингу. Ця пояснювальна записка стосується інформації, яка повинна бути включена до інструкцій, які надсилаються від фінансової установи-відправника до фінансової установи-одержувача, в тому числі через фінансову установу-посередника з метою здійснення виплати коштів бенефіціару. Будь-які розрахунки підсумкового клірингу між фінансовими установами можуть підпадати під звільнення відповідно до пункту 4 (b).

Ініціатор (Originator)	власник рахунку, який дозволяє здійснення грошового переказу з цього рахунку, а за відсутності рахунку – фізична чи юридична особа, яка замовляє у фінансовій установі-відправнику здійснення грошового переказу.
Кваліфікований грошовий переказ (Qualifying wire transfer)	транскордонний грошовий переказ, який перевищує встановлений поріг як зазначено у пункті 5 Пояснювальної записки до Рекомендації 16.
Наскрізна обробка операцій (Straight-through processing)	стосується платіжних операцій, які здійснюються електронним шляхом без ручного втручання.
Необхідний (Required)	використовується для опису ситуації, де всі елементи необхідної інформації є наявними. Підпункти 6(a), 6(b) та 6(c) містять <i>необхідну інформацію про ініціатора</i> . Підпункти 6(d) та 6 (e) містять <i>необхідну інформацію про бенефіціара</i> .
Бенефіціар (Beneficiary)	стосується фізичної або юридичної особи чи правового утворення, яку ідентифікує відправник як одержувача запитуваного грошового переказу.
Пакетний переказ (Batch transfer)	переказ, який охоплює кількість окремих грошових переказів, які надсилаються одній і тій же фінансовій установі, але зрештою можуть/не можуть бути призначені для різних осіб.
Покритий платіж (Cover payment)	стосується грошового переказу, який об'єднує платіжні повідомлення, що надсилаються безпосередньо фінансовою установою-відправником до фінансової установи-одержувача з направленням платіжних інструкцій фінансовою установою відправником до фінансової установи-одержувача через одну чи більше фінансових установ-посередників.
Серійний платіж (Serial payment)	прямий послідовний ланцюг платежів, при яких грошовий переказ та повідомлення про платіж, яке супроводжує переказ передаються разом від фінансової установи-відправника фінансовій установі-одержувачу безпосередньо чи через одну або більше фінансових установ- посередників (наприклад через банки- кореспонденти).
Точний (Accurate)	використовується для опису інформації, яка була перевірена на предмет точності.
Транскордонний грошовий переказ (Cross-border wire transfer)	стосується будь-якого <i>грошового переказу</i> при якому фінансова установа-відправник та фінансова установа-одержувач розташовані у різних країнах. Цей термін також стосується будь-якого ланцюга <i>грошових переказів</i> при яких принаймні одна з фінансових установ, задіяна в переказі, розташована

		в іншій країні.
Унікальний номер операції (Unique transaction reference number)		комбінація літер, цифр чи символів, які визначаються надавачем платіжних послуг відповідно до протоколів платіжної та розрахункової системи або системи відправки повідомлень, які використовуються для здійснення грошових переказів.
Фінансова відправник (Ordering financial institution)	установа-	фінансова установа, яка здійснює відправку грошового переказу та переказує кошти відповідно до одержаного запиту щодо грошового переказу від імені ініціатора.
Фінансова посередник (Intermediary institution)	установа- financial	фінансова установа, задіяна у здійсненні ланцюга серійних та покритих платежів, яка одержує та передає грошові перекази від імені фінансової установи-відправника та фінансової установи-одержувача, або іншої фінансової установи-посередника.
Фінансова одержувач (Beneficiary institution)	установа- financial	стосується фінансової установи, яка одержує грошовий переказ від фінансової установи-відправника безпосередньо чи через фінансову установу-посередника та надає кошти одержувачу.

Країни можуть дозволити фінансовим установам покладатись на третіх сторін щодо здійснення заходів належної перевірки клієнта згідно з пунктами (а) – (с), викладеними в Рекомендації 10, або проводити діяльність за умови, що додержуються наведені нижче критерії. Якщо таке дозволяється, остаточна відповідальність за здійснення заходів належної перевірки клієнта лежить на фінансовій установі, яка покладається на третю сторону.

Критерії, яких необхідно додержуватися:

- (а) фінансова установа, покладаючись на третю сторону, повинна одразу одержати необхідну інформацію щодо пунктів (а) – (с) заходів належної перевірки клієнта, викладених у Рекомендації 10.
- (b) фінансові установи повинні вжити відповідних заходів, щоб переконатися, що копії ідентифікаційної інформації та інша відповідна документація стосовно вимог щодо здійснення заходів належної перевірки клієнта буде надаватися третьою стороною на запит невідкладно.
- (с) фінансова установа повинна переконатися, що третя сторона підпадає під регулювання, нагляд і моніторинг, а також вживає заходів з метою додержання вимог щодо здійснення заходів належної перевірки клієнта та збереження даних відповідно до Рекомендацій 10 та 11.
- (d) при визначенні, в яких країнах може бути третя сторона, яка відповідає умовам, країни повинні враховувати наявну інформацію щодо рівня ризику країни.

Якщо фінансова установа покладається на третю сторону, яка належить до цієї ж фінансової групи, та (i) ця група застосовує заходи належної перевірки клієнта та виконує вимоги щодо збереження даних відповідно до Рекомендацій 10, 11 та 12, а також запровадила програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму згідно з Рекомендацією 18; та (ii) якщо компетентний орган на рівні групи здійснює нагляд за ефективним впровадженням заходів належної перевірки клієнта та вимог щодо збереження даних, а також програм з протидії відмиванню коштів або фінансуванню тероризму, відповідні компетентні органи можуть розглянути питання, що фінансова установа вживатиме заходів за пунктами (b) та (с) в рамках програми фінансової групи та може прийняти рішення, що пункт (d) не є обов'язковою умовою для покладання на третю сторону, якщо підвищений рівень ризику країни належним чином знижується в рамках політики групи з протидії відмиванню коштів або фінансуванню тероризму.

Основні Критерії

17.1. Якщо фінансовим установам дозволяється покладатися на фінансові установи- та ВНУП-треті сторони здійснювати заходи належної перевірки клієнта згідно з пунктами (а) - (с), викладеними у Рекомендації 10 (ідентифікація клієнта; ідентифікація бенефіціарного власника; та розуміння характеру діяльності) або проводити діяльність, остаточна

¹¹⁰ Ця Рекомендація не застосовується до аутсорсингу або агентських відносин, як зазначено в п. 1 Пояснювальної записки до Р. 17.

відповідальність за здійснення заходів належної перевірки клієнта лежить на фінансовій установі, яка покладається на третю сторону, яка повинна:

- (a) негайно одержати необхідну інформацію щодо пунктів (a) - (c) заходів належної перевірки клієнта, викладених у Рекомендації 10.
- (b) вжити заходів, щоб переконатися, що копії ідентифікаційної інформації та інша відповідна документація стосовно вимог щодо здійснення заходів належної перевірки клієнта буде надаватися третьою стороною на запит невідкладно.
- (c) переконатися, що третя сторона підпадає під регулювання, нагляд і моніторинг, а також вживає заходів з метою додержання вимог щодо здійснення заходів належної перевірки клієнта та збереження даних відповідно до Рекомендацій 10 та 11.

17.2. При встановленні, в яких країнах може бути третя сторона, яка відповідає умовам, країни повинні враховувати наявну інформацію щодо рівня ризику країни.

17.3. Для фінансових установ, які покладаються на третю сторону, яка належить до цієї ж фінансової групи, відповідні компетентні органи¹¹¹ можуть, також, вважати, що вимоги вищезазначених критеріїв виконуються за наступних умов:

- (a) ця група застосовує заходи належної перевірки клієнта та виконує вимоги щодо збереження даних відповідно до Рекомендацій 10, 11 та 12, а також запроваджує програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму згідно з Рекомендацією 18;
- (b) компетентний орган, на рівні групи, здійснює нагляд за впровадженням заходів належної перевірки клієнта та вимог щодо збереження даних, а також програм з протидії відмиванню коштів або фінансуванню тероризму; та
- (c) будь-який підвищений рівень ризику належним чином знижується в рамках політики групи з протидії відмиванню коштів або фінансуванню тероризму.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 17 (НАДІЙНІСТЬ ТРЕТІХ СТОРІН)

1. Ця Рекомендація не стосується аутсорсингових та агентських відносин. У випадку Ця Рекомендація не стосується аутсорсингових та агентських відносин. У випадку покладання на треті сторони, третя сторона повинна підпадати під заходи належної перевірки клієнта та вимоги щодо збереження даних згідно з Рекомендаціями 10 та 11, а також бути об'єктом регулювання, нагляду та моніторингу. Третя сторона зазвичай матиме існуючі ділові відносини з клієнтом, які є незалежними від відносин, що формуються клієнтом з установою, яка покладається на третю сторону, а також застосовуватиме власні процедури з метою здійснення заходів належної перевірки клієнта. Це може кардинально відрізнитися від ситуації у випадку аутсорсингових/агентських відносин, за яких установа, що надає послуги з аутсорсингу, застосовує заходи належної перевірки клієнта від імені фінансової установи, що делегувала свої функції, згідно з її процедурами, а також підпадає під контроль

¹¹¹ Термін "відповідні компетентні органи", зазначені у Рекомендації 17 означає (i) національні органи, які повинні повинні бути залучені для розуміння політики групи та здійснення контролю на рівні групи, а також (ii) органи інших країн, які повинні розуміти політику групи та здійснювати контроль на рівні відділень/філій.

такої установи щодо ефективного впровадження таких процедур установою, що надає послуги з аутсорсингу.

2. Для цілей Рекомендації 17 термін *відповідні компетентні органи* означає (i) національний орган, який повинен бути залучений для розуміння групової політики та заходів контролю на груповому рівні, та (ii) органи приймаючих країн, які повинні бути залучені для філій/відділень.
3. Термін *треті сторони* означає фінансові установи або ВНУП, які є об'єктом нагляду або моніторингу і які відповідають вимогам Рекомендації 17.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані впроваджувати програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Від фінансових груп потрібно вимагати впроваджувати на рівні групи програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, включаючи політику та процедури обміну інформацією в межах групи з метою ПВК/ФТ.

Фінансові установи повинні бути зобов'язані забезпечувати, щоб їх іноземні відділення та філії їх контрольною участю вживали заходів з ПВК/ФТ, що відповідають вимогам країни походження щодо впровадження Рекомендацій FATF, через програми фінансових груп з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

Основні Критерії

18.1. Фінансові установи повинні бути зобов'язані впроваджувати програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, які стосуються ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму та розміру діяльності, і, які включають наступні внутрішні політики, процедури та механізми контролю:

- (a) процедури дотримання встановлених вимог (в тому числі, призначення відповідального працівника на рівні керівництва);
- (b) наглядові процедури для забезпечення дотримання високих стандартів під час прийому працівників на роботу;
- (c) постійні навчальні програми для працівників; та
- (d) незалежна функція перевірки з метою випробовування системи.

18.2. Фінансові групи повинні бути зобов'язані впроваджувати на рівні групи програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, які повинні застосовуватись та бути прийнятними для усіх відділень і філій з контрольною часткою фінансової групи. Вони повинні включати заходи, зазначені у критерії 18.1, а також:

- (a) політики і процедури для обміну необхідною інформацією з метою проведення належної перевірки клієнта та управління ризиками відмивання коштів та фінансування тероризму;
- (b) забезпечення, на рівні групи, відповідності, аудиту, та/чи перевірки функцій у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму клієнта, рахунку, та, при необхідності, інформації про операцію від відділень та філій для цілей ПВК/ФТ. Це повинно включати інформацію та аналіз операцій чи діяльності, які є незвичайними (якщо такий аналіз був проведений).¹¹² Подібним чином відділення та філії повинні

¹¹² Це може включати повідомлення про підозрілу операцію, його основну інформацію, або факт того, що повідомлення про підозрілу операцію було подане.

отримувати таку інформацію з цих функцій на рівні групи, коли це є доречним та підходить для управління ризиками¹¹³; та

- (с) достатні запобіжні заходи щодо конфіденційності та використання інформації, якою обмінюються, включаючи запобіжні заходи щодо розголошення.

18.3. Фінансові установи повинні бути зобов'язані забезпечувати, щоб їх іноземні відділення і філії з контрольною часткою фінансової установи вживали заходів з протидії відмиванню коштів або фінансуванню тероризму, які відповідають вимогам країни походження, де мінімальні вимоги з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму в приймаючій країні менш суворі, ніж у країні походження, у тій мірі, яка дозволена законами та нормативно-правовими актами приймаючої країни.

Якщо приймаюча країна не дозволяє вживати відповідних заходів у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, які відповідають вимогам країни походження, фінансові групи повинні вжити відповідних додаткових заходів з метою управління ризиками відмивання коштів та фінансування тероризму, а також повідомляти їх національні органи з наглядом.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 18 (ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА ІНОЗЕМНІ ВІДДІЛЕННЯ ТА ФІЛІЇ)

1. Програми з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму фінансових установ повинні включати:
 - (а) розробку внутрішньої політики, процедур та заходів контролю, включаючи відповідні заходи щодо забезпечення додержання вимог, а також адекватні процедури перевірки з метою додержання високих стандартів в процесі прийняття на роботу працівників;
 - (b) постійні навчальні програми працівників; та
 - (с) незалежні аудиторські функції для перевірки системи.
2. Вид та обсяг заходів, що вживаються, повинні відповідати ризику відмивання коштів та фінансування тероризму, а також масштабу ділової діяльності.
3. Заходи щодо забезпечення додержання вимог повинні включати призначення на керівному рівні відповідального працівника.
4. Програми фінансових установ з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму повинні застосовуватися до усіх філій та відділень з контрольною часткою фінансової групи. Ці програми повинні включати заходи відповідно до пунктів (а) – (с), які зазначені вище, та відповідати діяльності філій та відділень з контрольною часткою фінансової групи. Такі програми повинні бути ефективно впровадженими на рівні філій та відділень з контрольною часткою. Ці програми повинні включати політику та процедури обміну інформацією, що вимагається для здійснення НПК, а також управління ризиками відмивання коштів та фінансування тероризму. Забезпечення додержання вимог на груповому рівні, аудит та/або заходи з ПВК/ФТ повинні здійснюватися філіями та відділеннями по відношенню до клієнта,

¹¹³ Обсяг та об'єм інформації, що підлягає обміну відповідно до цього критерію, може визначитися країнами, виходячи з чутливості інформації та її відповідності управлінню ризиками у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

рахунку, а також інформації по операціям, якщо це необхідно з точки зору ПВК/ФТ. Це повинно включати в себе інформацію та аналіз операцій або дій, які здаються підозрілими (якщо такий аналіз був зроблений); також може включати ППО, їх основну інформацію або той факт, що ППО були направлені. Подібним чином, філії та відділення компанії повинні отримувати таку інформацію на груповому рівні, коли це доречно та відповідає управлінню ризиками. Повинні бути встановлені належні заходи безпеки щодо забезпечення конфіденційності та використання інформації, що передається, у тому числі запобігання передачі конфіденційної інформації. Країни можуть визначити обсяг та ступінь цього обміну інформацією, враховуючи конфіденційність інформації та її відповідності управлінню ризиками щодо ПВК/ФТ.

5. У випадку здійснення іноземних операцій, де мінімальні вимоги з ПВК/ФТ приймаючої країни є менш суворими за вимоги власної країни, фінансові установи повинні бути зобов'язаними встановити для своїх філій та відділень з контрольною часткою вимоги власної країни тою мірою, якою дозволяють закони та нормативно-правові акти іноземної країни. Якщо приймаюча країна не дозволяє належним чином впровадити вищезазначені заходи, фінансові групи повинні застосовувати відповідні додаткові заходи для управління ризиками відмивання коштів та фінансування тероризму, а також повідомити їх національні наглядові органи. Якщо додаткові заходи є недостатніми, компетентні органи країни походження повинні розглянути питання здійснення додаткових наглядових заходів, у тому числі встановлення додаткових заходів контролю над фінансовою групою, включаючи, за потреби, вимогу до фінансової групи припинити здійснення операцій в цій приймаючій країні.

Від фінансових установ вимагається вживати посилені заходів належної перевірки під час встановлення ділових відносин та проведення операцій фізичними та юридичними особами та фінансовими установами з країн, відповідно яких є заклик FATF. Посилені заходи належної перевірки повинні бути ефективними та пропорційними ризикам.

Країни повинні мати змогу вживати відповідних контрзаходів на заклик FATF. Країни також повинні мати змогу вживати контрзаходів незалежно від заклику FATF. Такі контрзаходи повинні бути ефективними та пропорційними ризикам.

Основні Критерії

- 19.1. Від фінансових установ вимагається вживати посилені заходів належної перевірки, пропорційних ризикам, діловим відносинам та операціям з фізичними та юридичними особами (в тому числі, з фінансовими установами) з країн щодо яких FATF закликає вживати посилені заходів належної перевірки.
- 19.2. Країни повинні мати змогу вживати відповідних контрзаходів, пропорційних ризикам: (а) на заклик FATF, та (b) незалежно від будь-якого заклику FATF.
- 19.3. Країни повинні вживати заходів для забезпечення того, щоб фінансові установи були поінформовані про занепокоєння щодо слабких місць у системах ПВК/ФТ інших країн.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 19 (ВИСОКО РИЗИКОВІ КРАЇНИ)

1. Посилені заходи належної перевірки клієнта, що можуть бути вжиті фінансовими установами, включають заходи, викладені у пункті 20 Пояснювальної записки до Рекомендації 10, та будь-які інші заходи, які мають аналогічний ефект зниження ризиків.
2. Прикладами контрзаходів, що можуть бути вжиті країнами, є такі заходи та будь-які інші заходи, які мають аналогічний ефект зниження ризиків:
 - (a) Встановлення вимоги до фінансових установ застосовувати специфічні елементи посилені заходів належної перевірки клієнта.
 - (b) Застосування посилені відповідних механізмів звітування або систематичне звітування про фінансові операції.
 - (c) Відмова у створенні відділень або філій чи представництв фінансових установ у країні, що викликає занепокоєння, або іншим чином врахування того факту, що відповідна фінансова установа заснована в країні, яка не має належної системи ПВК/ФТ.
 - (d) Заборона фінансовим установам створювати філії або представництва у країні, що викликає занепокоєння, або іншим чином врахування того факту, що відповідна філія або представництво буде засновано в країні, яка не має належної системи ПВК/ФТ.

- (e) Обмеження ділових відносин або фінансових операцій з ідентифікованою країною або особами у тій країні.
- (f) Заборона фінансовим установам покладатися на треті сторони, розміщені у країні, що викликає занепокоєння, з метою здійснення елементів процедури НПК.
- (g) Встановлення вимог до фінансової установи щодо перегляду та внесення змін або, за необхідності, припинення кореспондентських відносин з фінансовими установами у країні, що викликає занепокоєння.
- (h) Встановлення вимоги щодо здійснення посиленої наглядової перевірки та/або виконання вимог щодо зовнішнього аудиту для філій та відділень фінансової установи, розміщеної у країні, що викликає занепокоєння.
- (i) Встановлення підвищених вимог щодо зовнішнього аудиту для фінансових груп по відношенню до будь-яких їх філій та відділень, розміщених у країні, що викликає занепокоєння.

Повинні бути впроваджені ефективні заходи для забезпечення інформування фінансових установ щодо занепокоєння відносно слабкості систем ПВК/ФТ інших країн.

Якщо фінансова установа підозрює або має достатні підстави підозрювати, що кошти є доходами від злочинної діяльності або пов'язані з фінансуванням тероризму, необхідно законом встановити вимогу негайно повідомити про свої підозри Підрозділ фінансової розвідки (ПФР).

Основні Критерії

- 20.1. Якщо фінансова установа підозрює або має достатні підстави підозрювати, що кошти є доходами від кримінальної діяльності¹¹⁵ або пов'язані з фінансуванням тероризму, необхідно законом встановити вимогу негайно повідомляти ПФР про свої підозри.
- 20.2. Фінансові установи повинні повідомляти про усі підозрілі операції, включаючи спроби проведення операцій, незалежно від суми операції.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 20 (ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРІЛІ ОПЕРАЦІЇ)

1. Посилання на злочинну діяльність у Рекомендації 20 стосується усіх злочинних діянь, які є предикатними злочинами до відмивання коштів або, щонайменше, до тих злочинів, які є предикатними злочинами, як встановлено вимогами Рекомендації 3. Країни наполегливо заохочуються прийняти першу з цих альтернатив.
2. Фінансування тероризму, зазначене в Рекомендації 20, стосується фінансування терористичних актів, а також терористичних організацій або окремих терористів, навіть за відсутності зв'язку з конкретним терористичним актом або актами.
3. Про всі підозрілі операції, в тому числі про спробу здійснити операцію, необхідно повідомити, незалежно від суми операції.
4. Вимога звітування повинна бути прямим обов'язковим зобов'язанням, і будь-які непрямі або неявні зобов'язання звітування про підозрілі операції, або у зв'язку із можливим переслідуванням за відмивання коштів або злочин фінансування тероризму або інше (так зване «непряме звітування») є неприйнятними.

¹¹⁴ Вимога, що фінансові установи повинні повідомляти про підозрілі операції, повинна бути викладена в законі.

¹¹⁵ Під "кримінальною діяльністю" розуміється: (а) усі кримінальні дії, які становлять предикатний злочин до відмивання коштів в країні або (б) щонайменше, ті злочини, які становлять предикатний злочин, як зазначено у Рекомендації 3.

Фінансовим установам, їх керівникам, посадовим особам та працівникам необхідно:

- (a) надавати захист відповідно до закону від кримінальної або цивільної відповідальності за порушення будь-яких обмежень щодо розкриття інформації, обумовлених контрактом або будь-якими законодавчими, регуляторними або адміністративними положеннями, якщо вони добросовісно доводять свої підозри до відома ПФР, навіть за умови, що вони не знали точно, яка саме злочинна діяльність передувала операції, а також незалежно від того, чи такі кримінальні дії дійсно мали місце; та
- (b) забороняти законом розкривати (“розголошувати”) факт надання ПФР повідомлення про підозрілу операцію або пов’язану з цим інформацію. Ці положення не покликані перешкодити обміну інформацією відповідно до Рекомендації 18.

Основні Критерії

- 21.1. Фінансові установи, їх керівники, посадові особи та працівники повинні бути захищені законом від кримінальної або цивільної відповідальності за порушення будь-яких обмежень щодо розкриття інформації, обумовлених контрактом або будь-якими законодавчими, регуляторними або адміністративними положеннями, якщо вони добросовісно повідомляють про свої підозри ПФР. Такий захист повинен бути забезпечений, навіть за умови, що вони не знали точно, якими були основні кримінальні дії, а також незалежно від того, чи така незаконна діяльність дійсно мала місце.
- 21.2. Фінансовим установам, їх керівникам, посадовим особам та працівникам повинно бути заборонено законом розголошувати факт надання ПФР повідомлення про підозрілу операцію або пов’язану з цим інформацію. Ці положення не покликані перешкоджати обміну інформацією відповідно до Рекомендації 18.

РЕКОМЕНДАЦІЯ 22**ВИЗНАЧЕНІ НЕФІНАНСОВІ УСТАНОВИ ТА ПРОФЕСІЇ (ВНУП):
НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА**

Вимоги щодо належної перевірки клієнта та вимоги щодо збереження даних, викладені в Рекомендаціях 10, 11, 12, 15 та 17, застосовуються до визначених нефінансових установ та професій (ВНУП) у таких випадках:

- (a) Казино – коли клієнти задіяні у фінансових операціях, які дорівнюють або перевищують відповідний встановлений поріг.
- (b) Агенти з нерухомості – коли вони задіяні у фінансових операціях своїх клієнтів стосовно купівлі та продажу нерухомості.
- (c) Торговці дорогоцінними металами та торговці дорогоцінним камінням – коли вони залучені до будь-якої готівкової операції з клієнтом, що дорівнює або перевищує відповідний встановлений поріг.
- (d) Адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань, бухгалтери – коли вони здійснюють підготовку або здійснюють операцію для свого клієнта стосовно таких дій:
 - купівля-продаж нерухомості;
 - управління грошима, цінними паперами або іншими активами клієнта;
 - управління банківським рахунком, ощадним рахунком або рахунком з цінними паперами;
 - організація внесків для створення, здійснення діяльності або управління компаніями;
 - створення, здійснення діяльності або управління юридичними особами або правовими утвореннями, а також купівля і продаж підприємств.
- (e) Надавачі послуг трастів та компаній – коли вони здійснюють підготовку або здійснюють операцію для свого клієнта стосовно таких видів діяльності:
 - діючи в якості агента щодо створення юридичних осіб;
 - діючи в якості (або створення умов для іншої особи, щоб вона діяла в якості) директора або секретаря компанії, партнера у товаристві, або на аналогічній посаді у відношенні інших юридичних осіб;
 - надання юридичної адреси, ділової адреси або приміщення, кореспондентської або адміністративної адреси для компанії, товариства або будь-якої іншої юридичної особи або правового утворення;
 - діючи в якості (або створення умов для іншої особи, щоб вона діяла в якості) довіреної особи трасту або виконуючи аналогічні функції для іншої форми правового утворення;
 - діючи в якості (або створення умов для іншої особи, щоб вона діяла в якості) номінального акціонера для іншої особи.

Основні Критерії

22.1. Від визначених нефінансових установ та професій (ВНУП) вимагається виконувати вимоги щодо належної перевірки клієнта, викладені в Рекомендації 10 у таких випадках:

- (a) Казино – коли клієнти, задіяні у фінансових операціях¹¹⁶, які дорівнюють або перевищують 3,000 доларів США/євро.
- (b) Агенти з нерухомості – коли задіяні у фінансових операціях своїх клієнтів стосовно купівлі та продажу нерухомості.¹¹⁷
- (c) Торговці дорогоцінними металами та торговці дорогоцінним камінням – коли задіяні у будь-які готівкові операції з клієнтом, що дорівнює або перевищує 15,000 доларів США/євро.
- (d) Адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань та бухгалтери, коли вони здійснюють підготовку або здійснюють операції для своїх клієнтів стосовно такої діяльності:
 - купівля-продаж нерухомості;
 - управління коштами, цінними паперами або іншими активами клієнта;
 - управління банківським рахунком, ощадним рахунком або рахунком з цінними паперами;
 - організація внесків для створення, здійснення діяльності або управління компаніями;
 - створення, здійснення діяльності або управління юридичними особами або правовими утвореннями, а також купівля і продаж підприємств.
- (e) Надавачі послуг трастів та компаній - коли вони здійснюють підготовку або здійснюють операцію для свого клієнта стосовно таких видів діяльності:
 - діючи в якості агента щодо створення юридичних осіб;
 - діючи в якості (або створення умов для іншої особи, щоб вона діяла в якості) директора або секретаря компанії, партнера у товаристві, або на аналогічній посаді у відношенні інших юридичних осіб;
 - надання юридичної адреси, ділової адреси або приміщення, кореспондентської або адміністративної адреси для компанії, товариства або будь-якої іншої юридичної особи або правового утворення;
 - діючи в якості (або створення умов для іншої особи, щоб вона діяла в якості) довіреної особи трасту або виконуючи аналогічні функції для іншої форми правового утворення;
 - діючи в якості (або створення умов для іншої особи, щоб вона діяла в якості) номінального акціонера для іншої особи.

¹¹⁶ Проведення ідентифікації клієнтів під час входу в казино можливе, але не обов'язкове. Країни повинні вимагати від казино забезпечення можливості зв'язку інформації щодо належної перевірки клієнта з транзакціями, які він проводить у казино. «Фінансові операції» не стосуються операцій, пов'язаних із азартними іграми, які включають лише чіпи чи жетони казино.

¹¹⁷ Це означає, що агенти з нерухомості повинні виконувати вимоги, викладені в Рекомендації 10 відносно покупців та продавців майна.

- 22.2. У випадках, зазначених у критерії 22.1, ВНУП повинні відповідати вимогам щодо збереження інформації, визначеним у Рекомендації 11.
- 22.3. У випадках, зазначених у критерії 22.1, ВНУП повинні відповідати вимогам для публічних діячів, визначеним у Рекомендації 12.
- 22.4. У випадках, зазначених у критерії 22.1, ВНУП повинні відповідати вимогам щодо нових технологій, визначеним у Рекомендації 15.
- 22.5. У випадках, зазначених у критерії 22.1, ВНУП повинні відповідати вимогам покладання на третіх сторін, визначеним у Рекомендації 17.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЙ 22 ТА 23 (ВНУП)

1. Визначені порогові значення для операцій є такими:
 - Казино (відповідно до Рекомендації 22) – 3000 доларів США/євро
 - Для торговців дорогоцінними металами та торговців дорогоцінним камінням під час здійснення будь-яких готівкових операцій (відповідно до Рекомендацій 22 та 23) – 15 000 доларів США/євро.

Фінансові операції, що перевищують визначене порогове значення, включають ситуації, коли операція здійснюється через одну операцію або через декілька операцій, які видаються пов'язаними.
2. Пояснювальні записки, які застосовуються до фінансових установ, також мають відношення до ВНУП, де це можливо. Для цілей Р.23 вимоги щодо «фінансових груп» у Р.18 застосовуються до груп ВНУП, які діють за тією ж структурою, що й фінансові групи. Крім того, країнам слід розглянути можливість застосування вимог щодо програм на рівні групи до ВНУП, які діють в інших структурах, що розділяють спільну власність, управління чи контроль за дотриманням вимог у тій мірі, в якій ці структури могли б краще пом'якшити ризики ВК/ФТ шляхом застосування програм на рівні групи. Тип і обсяг заходів, які необхідно вжити, повинні відповідати проведеній діяльності, ризику відмивання коштів та фінансування тероризму та розміру бізнесу. Наприклад, як зазначено в Пояснювальній записці до Р.18, країни можуть визначати масштаби та обсяги обміну інформацією на основі конфіденційності інформації та її відношення до управління ризиками у сфері ПВК/ФТ.
3. Щоб дотримуватись Рекомендацій 22 і 23, країнам не потрібно видавати закони або застосовувати примусові засоби, які стосуються виключно адвокатів, нотаріусів, бухгалтерів та інших визначених нефінансових установ та професій, якщо ці установи або професії включені до законів або обов'язкових до виконання актів, що охоплюють основні види діяльності.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 22 (ВНУП – НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА)

1. Агенти з нерухомості повинні виконувати вимоги Рекомендації 10 в частині покупців і продавців нерухомості.
2. Казино повинні виконувати вимоги Рекомендації 10, в тому числі здійснювати ідентифікацію та перевірку особи клієнтів, коли їх клієнти залучені до фінансової операції на суму, яка дорівнює або перевищує 3,000 доларів США/євро. Проведення ідентифікації клієнта при

вході в казино може бути, але це не обов'язково, достатнім. Країни повинні встановити вимогу до казино забезпечувати можливість пов'язати інформацію належної перевірки клієнта про конкретного клієнта з операціями, які цей клієнт здійснює в казино.

Вимоги, викладені в Рекомендаціях 18-21, застосовуються до всіх ВНУП таким чином:

- (a) Необхідно зобов'язати адвокатів, нотаріусів, інших незалежних експертів з правових питань та бухгалтерів повідомляти про підозрілі операції, коли вони задіяні у фінансовій операції від імені або за дорученням клієнта, стосовно діяльності, зазначеної в п. (d) Рекомендації 22. Країнам настійно рекомендується розширити дію вимоги щодо направлення повідомлень на решту професійної діяльності бухгалтерів, включаючи аудит.
- (b) Необхідно зобов'язати торговців дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням повідомляти про підозрілі операції, коли вони здійснюють будь-які готівкові операції з клієнтами на суму, що дорівнює або перевищує відповідний визначений поріг.
- (c) Необхідно зобов'язати надавачів послуг трастів та компаній, повідомляти про підозрілі операції клієнта, коли вони від імені або за дорученням клієнта залучені до операцій стосовно діяльності, зазначеної в п. (e) Рекомендації 22.

Основні Критерії

23.1. Вимоги до звітування про підозрілі операції, викладені в Рекомендації 20, повинні застосовуватись до всіх визначених нефінансових установ та професій таким чином:

- (a) Адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань та бухгалтери¹¹⁸, коли, від імені чи за дорученням клієнта, вони залучені до фінансової операції, стосовно діяльності, зазначеної в критерії 22.1(d).¹¹⁹
- (b) Торговці дорогоцінними металами чи дорогоцінним камінням, коли вони залучені до готівкової операції з клієнтом, що дорівнює або перевищує 15,000 доларів США/євро.
- (c) Надавачі послуг трастів та компаній, коли, від імені чи за дорученням клієнта вони залучені до операції стосовно діяльності, зазначеної в критерії 22.1(e).

23.2. У випадках, зазначених у критерії 23.1, ВНУП повинні відповідати вимогам щодо проведення внутрішнього контролю, визначеним у Рекомендації 18.

23.3. У випадках, зазначених у критерії 23.1, ВНУП повинні відповідати вимогам щодо високоризикових країн, визначеним у Рекомендації 19.

23.4. У випадках, зазначених у критерії 23.1, ВНУП повинні відповідати вимогам щодо розголошення та конфіденційності, визначеним у Рекомендації 21¹²⁰.

¹¹⁸ Від адвокатів, нотаріусів, інших незалежних експертів з правових питань та бухгалтерів, які діють в якості незалежних експертів з правових питань не вимагається звітувати про підозрілі операції, якщо відповідна інформація була отримана за умов, що підлягають професійній таємниці чи привілею експерта з правових питань. Кожній країні необхідно визначати підстави, які підпадатимуть під привілей експерта з правових питань чи професійну таємницю. Зазвичай це включатиме інформацію, яку адвокати, нотаріуси чи інші незалежні експерти з правових питань отримують від чи через одного із своїх клієнтів: (a) під час встановлення юридичного статусу свого клієнта, чи (b) при виконанні свого завдання щодо відстоювання чи представлення цього клієнта у ході чи стосовно судових, адміністративних, арбітражних чи посередницьких процедур.

¹¹⁹ Якщо країни дозволяють адвокатам, нотаріусам, іншим незалежним експертам з правових питань та бухгалтерам подавати повідомлення про підозрілі операції відповідним саморегульованим органам, повинні існувати форми співробітництва між такими органами та ПФР.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 23 (ВНУП: ІНШІ ЗАХОДИ)

1. Адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань та бухгалтери, які діють як незалежні експерти з правових питань, не зобов'язані повідомляти про підозрілі операції, якщо відповідна інформація була отримана за обставин, коли така інформація підлягає професійній таємниці або правовий професійний привілей.
2. Кожна країна визначає питання, які підпадають під збереження адвокатської або професійної таємниці. Це, як правило, поширюється на інформацію, яку адвокати, нотаріуси та інші незалежні експерти з правових питань отримують або здобувають від одного зі своїх клієнтів: (а) в ході з'ясування правового становища своїх клієнтів, або (б) при виконанні їх завдань щодо захисту або представлення цього клієнта в або щодо судових, адміністративних, арбітражних або посередницьких проваджень.
3. Країни можуть дозволити адвокатам, нотаріусам, іншим незалежним експертам з правових питань та бухгалтерам направляти ППО у відповідні саморегульвні організації, за умов наявності відповідних форм співробітництва між цими організаціями та ПФР.
4. Коли адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань та бухгалтери, які діють як незалежні експерти з правових питань, прагнуть відмовити клієнта від провадження незаконної діяльності, то це не є розголошенням інформації.

¹²⁰ Якщо адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань та бухгалтери, які діють в якості незалежних експертів з правових питань намагаються відмовити клієнта від провадження незаконної діяльності, то це не є розголошенням інформації.

Е. ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 24

ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ¹²¹

Країни повинні оцінити ризики неправомірного використання юридичних осіб з метою відмивання коштів або фінансування тероризму та вживати заходів для запобігання їх неправомірному використанню. Країни повинні забезпечити наявність належної, точної та актуальної інформації про бенефіціарну власність та контроль юридичних осіб, до якої компетентні органи можуть швидко та ефективно отримати доступ за допомогою реєстру бенефіціарних власників або альтернативного механізму. Країни не повинні дозволяти юридичним особам випускати акції на пред'явника та варанти на пред'явника, а також вживати заходів для запобігання зловживанню існуючими акціями на пред'явника та варантами на пред'явника. Країни повинні вжити ефективних заходів для забезпечення того, щоб номінальні акціонери та директори не використовувалися з метою відмивання коштів або фінансування тероризму. Країни повинні розглянути спрощення доступу до інформації про бенефіціарну власність та контроль для фінансових установ та ВНУП при виконанні зобов'язань згідно Рекомендацій 10 та 22.

Основні Критерії

- 24.1 Країни повинні запроваджувати механізми з метою встановлення та опису: (а) різних типів, форм та основних рис юридичних осіб країни; та (б) процеси створення таких юридичних осіб, та отримання і реєстрації основної інформації та інформації про бенефіціарну власність. Ця інформація повинна бути публічною.
- 24.2 Країни повинні здійснювати оцінку ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язаних з усіма видами юридичної особи, створених в країні.

Основна інформація

- 24.3 Країни повинні вимагати, щоб усі компанії, створені в країні були внесені в реєстр компаній із зазначенням назви компанії, підтвердженням реєстрації, юридичної форми та статусу, юридичної адреси, основних регуляторних повноважень, та переліку керівників. Ця інформація повинна бути публічною.
- 24.4 Компанії повинні зберігати інформацію, зазначену в критерії 24.3, а також вести реєстр своїх акціонерів чи членів¹²², який має містити кількість акцій кожного акціонера та категорії акцій

¹²¹ Експерти з оцінки повинні розглядати застосування усіх критеріїв до усіх відповідних типів юридичних осіб. Спосіб, в який ці вимоги виконуються може змінюватись відповідно до виду задіяної юридичної особи:

1. Компанії – заходи, які вимагаються Рекомендацією 24, викладені з окремим посиланням на компанії.
2. Організація, установа, та товариство з обмеженою відповідальністю – країни повинні вживати однакових заходів та встановлювати однакові вимоги, які встановлюються до компаній, враховуючи їх різні форми та структури.
3. Інші типи юридичних осіб – країни повинні враховувати різні форми та структури інших юридичних осіб, та рівнів ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язаних з кожним типом юридичної особи, з огляду на досягнення відповідних рівнів прозорості. Щонайменше, усі юридичні особи повинні забезпечити, щоб подібні типи основної інформації фіксувалися.

¹²² Реєстр акціонерів та членів може вестись самою компанією чи третьою стороною під відповідальність компанії.

(включаючи характер пов'язаних прав голосу). Ця інформація повинна зберігатись країною за місцем розташування, зазначеним у реєстрі компанії.¹²³

24.5 Країни повинні запроваджувати механізми, які забезпечать, що інформація, зазначена в критерії 24.3 та 24.4 є точною та вчасно оновлюється.

Інформація про бенефіціарну власність

24.6 Країни повинні використовувати один або більше наступних механізмів для забезпечення того, що така інформація про бенефіціарну власність компанії отримується цією компанією та є доступною за зазначеним місцем розташування в їх країні; чи може бути вчасно визначена компетентним органом іншим шляхом:

- (a) вимагаючи від компаній чи реєстрів компаній отримувати та володіти оновленою інформацією щодо бенефіціарної власності компанії;
- (b) вимагаючи від компаній вживати обґрунтованих заходів для отримання та володіння оновленою інформацією щодо бенефіціарної власності компанії;
- (c) використовуючи існуючу інформацію, включаючи: (i) інформацію, отриману фінансовими установами та/чи ВНУП, відповідно до Рекомендацій 10 та 22; (ii) інформацію інших компетентних органів щодо юридичної та бенефіціарної власності компанії; (iii) інформацію, якою володіє компанія, як зазначено вище в критерії 24.3; та (iv) наявну інформацію про компанії, зареєстровану на фондовій біржі, де вимоги щодо розкриття інформації забезпечують достатню прозорість бенефіціарної власності.

24.7 Країни повинні вимагати, щоб інформація про бенефіціарну власність була максимально точною та актуальною.

24.8 Країни повинні забезпечити, щоб компанії повною мірою співпрацювали з компетентними органами щодо визначення бенефіціарного власника шляхом:

- a) вимоги, щоб одна або більше фізичних осіб-резидентів в країні були уповноважені компанією¹²⁴, та звітували компетентним органам щодо надання усієї основної інформації та наявної інформації про бенефіціарну власність, та надання додаткового сприяння органам; та/чи
- b) вимоги, щоб усі ВНУП в країні були уповноважені компанією, та звітували компетентним органам щодо надання усієї основної інформації та наявної інформації про бенефіціарну власність, та надання додаткового сприяння органам; та/чи
- c) вжиття інших заходів, що підлягають порівнянню, спеціально визначених країною.

24.9 Від усіх осіб, органів та установ, зазначених вище, а також компанії як такої (чи її адміністраторів, ліквідаторів чи інших осіб, задіяних до ліквідації компанії), вимагається зберігати інформацію та вести відповідну документацію принаймні п'ять років з дати ліквідації компанії чи припинення існування іншим чином, чи протягом п'яти років з дати, коли компанія припинила бути клієнтом професійного посередника чи фінансової установи.

Інші вимоги

¹²³ У випадках, коли компанія чи реєстр компанії містить інформацію про бенефіціарну власність в межах країни, реєстр акціонерів та членів не зобов'язаний бути в країні, якщо компанія може надати цю інформацію на запит оперативним шляхом.

¹²⁴ Члени правління компанії чи високопосадовці можуть не мати потреби в отриманні окремих повноважень від компанії.

- 24.10 Компетентні органи, та, зокрема, правоохоронні органи повинні мати усі необхідні повноваження на отримання вчасного доступу до основної інформації та інформації про бенефіціарну власність, якою володіють відповідні сторони.
- 24.11 Країни, які мають юридичних осіб, здатних випускати акції на пред'явника чи варанти на пред'явника, повинні застосовувати один чи більше наступних механізмів для забезпечення того, що вони не використовуються для відмивання коштів чи фінансування тероризму:
- (a) заборона випуску акцій на пред'явника та варантів на пред'явника;
 - (b) конвертування акцій на пред'явника та варантів на пред'явника в зареєстровані акції чи варанти на пред'явника (наприклад, шляхом дематеріалізації) або
 - (c) заморожування акцій на пред'явника та варантів на пред'явника шляхом вимагання від них бути у розпорядженні регульованої фінансової установи чи професійного посередника; чи
 - (d) вимагання від акціонерів з контрольною часткою акцій повідомляти компанію, а від компанії – фіксувати їх ідентифікаційні дані; чи
 - (e) застосування інших механізмів, визначених країною.
- 24.12 Країни, які мають юридичних осіб, здатних мати номінальні акції та номінальних директорів, повинні застосовувати один чи більше наступних механізмів для забезпечення того, що ними не зловживають, а саме:
- (a) вимоги від номінальних акціонерів та директорів повідомляти компанії чи відповідному реєстратору про особу, яка їх призначила, та вносити таку інформацію до реєстру; чи
 - (b) вимоги від номінальних акціонерів та директорів мати ліцензію, внесення їх номінального статусу в реєстри компанії, зберігати інформацію, яка встановлює особу їх номінатора, та надавати таку інформацію компетентним органам на запит; чи
 - (c) застосування інших механізмів, визначених країною.
- 24.13 Повинна існувати відповідальність, а також пропорційні та переконливі санкції для будь-якої юридичної або фізичної особи, яка не дотримується вимог.
- 24.14 Країни повинні швидко здійснювати міжнародне співробітництво щодо основної інформації та інформації про бенефіціарну власність на основі, викладеної у Рекомендаціях 37 та 40. Це повинно включати:
- (a) сприяння надання доступу іноземним компетентним органам до основної інформації, яка міститься в реєстрах компаній;
 - (b) обмін інформацією щодо акціонерів; та
 - (c) використання слідчих повноважень їх компетентних органів, згідно з їх національним законодавством, для одержання інформації про бенефіціарну власність від імені іноземних компетентних органів.
- 24.15 Країни повинні здійснювати моніторинг якості допомоги, яку вони одержують від інших країн у відповідь на запити про надання основної інформації та інформації про бенефіціарну власність або запитів про надання допомоги у визначенні місцезнаходження бенефіціарних власників, що проживають (функціонують) за кордоном.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 24 (ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ)

1. Компетентні органи повинні мати можливість вчасно одержувати або мати доступ до належної, точної та актуальної інформації про бенефіціарну власність та контроль над компаніями та іншими юридичними особами (інформації про бенефіціарну власність¹²⁵), заснованими¹²⁶ у країні, а також тими, які становлять ризик ВК/ФТ і мають достатні зв'язки¹²⁷ зі своєю країною (якщо вони створені не в країні). Країни можуть обрати механізми, які вони вважають надійними з точки зору досягнення цієї мети, хоча вони також повинні додержуватися мінімальних вимог, що встановлені нижче. Країни повинні застосовувати комбінацію механізмів з метою досягнення мети.
2. В рамках процесу, описаного в пункті 1, спрямованого на забезпечення належної прозорості щодо юридичних осіб, країни повинні мати механізми, що:
 - (a) визначають та описують різні види, форми та основні ознаки юридичних осіб у країні;
 - (b) визначають та описують процедури для: (i) створення цих юридичних осіб; та (ii) одержання та збереження основної інформації та інформації про бенефіціарну власність;
 - (c) оприлюднюють вищезазначену інформацію;
 - (d) оцінюють ризики відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язані з різними видами юридичних осіб, заснованих у країні, та вживають відповідних заходів для управління та пом'якшення ризиків, які вони ідентифікують; та
 - (e) оцінюють ризики відмивання коштів та фінансування тероризму, які загрожують їх країні, пов'язані з різними типами юридичних осіб, створених за кордоном, і вживають відповідних заходів для управління та пом'якшення ризиків, які вони ідентифікують¹²⁸.

A. ОСНОВНА ІНФОРМАЦІЯ

3. З метою визначення бенефіціарних власників компанії¹²⁹, компетентним органам потрібна буде певна основна інформація про компанію, яка, як мінімум, включатиме інформацію про право власності та структуру управління компанією. Це включатиме інформацію про статус та повноваження компанії, її акціонерів та директорів.

¹²⁵ Інформація про бенефіціарну власність юридичних осіб – це інформація, зазначена у Пояснювальній записці до Рекомендації 10, пункт 5 (b) (i). Власники контрольних пакетів акцій, про які зазначено у пункті 5 (b) (i) Пояснювальної записки до Рекомендації 10 можуть ґрунтуватися на пороговому значенні, наприклад будь-яка особа, яка володіє більше ніж визначеним відсотком компанії (наприклад, 25 %).

¹²⁶ Посилання на заснування юридичної особи включає реєстрацію компаній чи будь-який інший механізм, що застосовується.

¹²⁷ Країни можуть визначати, що вважати достатнім зв'язком на основі ризику. Приклади тестів на достатність можуть включати, але не обмежуватися, ситуаціями, коли компанія має постійне представництво/філію/агентство, веде значну ділову діяльність або має значні та постійні ділові відносини з фінансовими установами чи ВНУП, які підпадають під дію регулювання у сфері ПВК/ФТ, має значні інвестиції в нерухомість/інші місцеві інвестиції, наймає персонал, або є податковим резидентом країни.

¹²⁸ Це можна зробити за допомогою національних та/або наднаціональних заходів. Вони можуть включати в себе вимогу наявності інформації про бенефіціарну власність щодо деяких типів юридичних осіб, створених за кордоном, як зазначено в пункті 7.

¹²⁹ Рекомендація 24 стосується всіх форм юридичних осіб. Вимоги описані в першу чергу стосовно компаній, але подібні вимоги необхідно застосовувати до інших типів юридичних осіб, беручи до уваги їх різні форми та структури, як зазначено в розділі E.

4. Усі компанії, засновані в країні, повинні бути зареєстровані в реєстрі компаній¹³⁰. Яка б комбінація механізмів не застосовувалася для одержання та збереження інформації про бенефіціарну власність (дивіться розділ В), є перелік основної інформації про компанію, який повинен бути одержаний та збережений компанією¹³¹, що є необхідною передумовою. Мінімальна основна інформація, яка повинна бути одержана та збережена компанією, включає:
- (a) найменування компанії, підтвердження створення юридичної особи, правова форма та статус, адреса зареєстрованого офісу, основні повноваження з регулювання (наприклад меморандум або статут), список директорів та унікальний ідентифікатор, такий як податковий ідентифікаційний номер або еквівалент (якщо він існує);¹³² та
 - (b) реєстр її акціонерів або членів, що містить імена акціонерів та членів, а також кількість акцій, якими володіє кожен акціонер¹³³, та категорії акцій (включно з характером пов'язаних прав голосу).
5. Реєстр компаній¹³⁴ повинен зберігати усю основну інформацію, викладену вище у пункті 4 (а).
6. Компанія повинна вести облік основної інформації, викладеної у пункті 4 (b), в межах країни у своєму зареєстрованому офісі або в іншому місці, внесеному до реєстру компаній. Однак, якщо компанія або реєстр компаній має інформацію про бенефіціарну власність в межах країни, тоді в країні не обов'язково повинен бути реєстр акціонерів за умови, що компанія може швидко надати таку інформацію на запит.

В. ІНФОРМАЦІЯ ПРО БЕНЕФІЦІАРНУ ВЛАСНІСТЬ

7. Країни повинні дотримуватися багатостороннього підходу, щоб гарантувати, що бенефіціарний власник компанії може бути своєчасно визначений компетентним органом. Країни повинні вирішити, на основі ризику, контексту та суттєвості, яку форму реєстру чи альтернативні механізми вони використовуватимуть для забезпечення ефективного доступу компетентних органів до інформації, і мають задокументувати своє рішення. Воно має включати таке:
- (a) Країни повинні вимагати від компаній отримання та зберігання належної, точної та актуальної інформації про бенефіціарну власність компанії; у максимально можливій мірі співпрацювати з компетентними органами при визначенні бенефіціарного власника, включно зі своєчасним наданням інформації компетентним органам; а також співпрацювати з фінансовими установами/ВНУП для надання належної, точної та актуальної інформації про бенефіціарну власність компанії.
 - (b)(i) Країни повинні вимагати належної, точної та актуальної інформації про бенефіціарну власність юридичних осіб, якою володіє державний орган або установа (наприклад, податковий орган, ПФР, реєстр компаній або реєстр бенефіціарної власності). Інформація не обов'язково повинна зберігатися лише одним органом.¹³⁵

¹³⁰ «Реєстр компаній» означає реєстр в країні компаній, оформлених як юридичні особи або які одержали ліцензію у цій країні або щодо яких ведеться постійний облік установою, що здійснює реєстрацію юридичної особи.

¹³¹ Інформація може бути збережена самостійно компанією або третьою стороною під відповідальність компанії.

¹³² Цю інформацію необхідно оприлюднити, як зазначено в пункті 11.

¹³³ Це стосується номінального власника усіх зареєстрованих акцій.

¹³⁴ Або інший державний орган у разі ідентифікаційного податкового номера.

¹³⁵ Орган може реєструвати інформацію про бенефіціарну власність поряд з іншою інформацією (наприклад, основною інформацією про право власності та реєстрацію, податковою інформацією), або джерело інформації може мати форму кількох

(b) (ii) Країни можуть вирішити використовувати альтернативний механізм замість (b)(i), якщо він також надає органам влади ефективний доступ до належної, точної та актуальної інформації про БВ. Для цих цілей недостатньо покладатися лише на базову інформацію або наявну інформацію, але повинен існувати конкретний механізм, який забезпечує ефективний доступ до інформації.

c) Країни повинні використовувати будь-які додаткові доповнюючі заходи, які необхідні для забезпечення можливості визначення бенефіціарного власника компанії; включно, наприклад, з інформацією, що зберігається регуляторами або фондовими біржами; або отримані фінансовими установами та/або ВНУП відповідно до Рекомендацій 10 та 22.¹³⁶

8. Усі зазначені вище особи, органи влади та установи і власне сама компанія (або її адміністратори, ліквідатори або інші особи, залучені до ліквідації компанії), повинні вести облік інформації та пов'язаних даних принаймні п'ять років з дати ліквідації компанії або з дати іншого способу припинення існування компанії, або п'ять років з дати, з якої компанія перестала бути клієнтом професійного посередника або фінансової установи.

С. ВЧАСНИЙ ДОСТУП ДО НАЛЕЖНОЇ, ТОЧНОЇ ТА АКТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

9. Країни повинні мати механізми, які гарантують, що основна інформація та інформація про бенефіціарну власність, включно з інформацією, наданою до реєстру компаній, і будь-яка доступна інформація, згадана в пункті 7, є належною, точною та актуальною.

Належна інформація – це інформація, якої достатньо для ідентифікації¹³⁷ фізичної особи (осіб), яка є бенефіціарним власником (власниками), а також засобів і механізмів, за допомогою яких вона здійснює бенефіціарне володіння або контроль.

Точна інформація – це інформація, яка була перевірена для підтвердження її точності шляхом перевірки особи та статусу бенефіціарного власника з використанням надійних документів, даних або інформації, отриманих з незалежного джерела. Обсяг заходів перевірки може змінюватися залежно від конкретного рівня ризику.

Країни повинні розглянути доповнюючі заходи, необхідні для підтримки точності інформації про бенефіціарну власність, наприклад, повідомлення про невідповідності.

Актуальна інформація – це інформація, яка є максимально новою і актуальною та оновлюється протягом розумного періоду (наприклад, протягом одного місяця) після будь-яких змін.

10. Компетентні органи, та, зокрема, правоохоронні органи і ПФР, повинні мати всі повноваження, необхідні для отримання своєчасного доступу до основної інформації та інформації про бенефіціарну власність, якою володіють відповідні сторони, включно з швидким та ефективним доступом до інформації, яка зберігається або отримана державним органом, установою чи іншим компетентним органом щодо основної інформації та інформації про бенефіціарну власність, та/або про фінансові установи чи ВНУП, які

реєстрів (наприклад, для провінцій або районів, для секторів, або для конкретних типів юридичних осіб, наприклад НПО), або приватна організація, якій державний орган доручив це завдання.

¹³⁶ Країни повинні бути спроможними вчасно визначити, чи має або контролює компанія рахунок у фінансовій установі в межах країни.

¹³⁷ Приклади інформації, спрямованої на ідентифікацію фізичної (их) особи (осіб), які є бенефіціарним(и) власником (ами), включають повне ім'я, громадянство (-а), повну дату та місце народження, адресу проживання, національний ідентифікаційний номер і тип документа, а також податковий ідентифікаційний номер або його еквівалент у країні проживання.

володіють цією інформацією. Крім того, країни повинні забезпечити своєчасний доступ державних органів на національному рівні та інших, у разі потреби, до основної інформації та інформації про бенефіціарну власність юридичних осіб під час державних закупівель.

11. Країни повинні встановити вимогу до реєстрів компаній сприяти у наданні вчасного доступу фінансовим установам, ВНУП або компетентним органам інших країн до публічної інформації, якою вони володіють, та, як мінімум, до інформації, зазначеної у пункті 4 (а). Країни повинні розглянути можливість сприяння у наданні вчасного доступу фінансовим установам та ВНУП до інформації, зазначеної вище у пункті 4 (b), та до інформації про бенефіціарну власність, яка зберігається відповідно до пункту 7, та можуть розглянути можливість полегшення публічного доступу до цієї інформації.

D. ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ ПРОЗОРОСТІ

12. Країни повинні вживати заходів для запобігання та пом'якшення ризику неправомірного використання акцій на пред'явника та варантів акцій на пред'явника¹³⁸, шляхом заборони випуску нових акцій на пред'явника та варантів акцій на пред'явника; а для будь-яких існуючих акцій на пред'явника та варантів акцій на пред'явника – шляхом застосування одного або кількох із наведених нижче механізмів протягом розумного періоду часу¹³⁹:
 - (a) переведення їх у зареєстровану форму; або
 - (b) знерухомлення їх, з вимогою, щоб вони належали регульованій фінансовій установі чи професійному посереднику, зі своєчасним доступом до інформації компетентними органами; та
 - (c) протягом періоду до завершення пунктів (a) або (b), з вимогою до власників інструментів на пред'явника повідомляти компанію, а компанії – зареєструвати їх особу до того, як можна буде скористатися будь-якими пов'язаними правами.
13. Країни повинні вжити заходів для запобігання та пом'якшення ризику неправомірного використання номінальних акцій та номінальних директорів, застосовуючи один або декілька таких механізмів:
 - (a) вимога для номінальних акціонерів та директорів розкривати свій номінальний статус та особу свого номінатора компанії та будь-якому відповідному реєстру, а також для включення цієї інформації до відповідного реєстру, та для отримання, зберігання або реєстрації інформації державним органом чи установою чи альтернативним механізмом, зазначеного у пункті 7. Статус номінанта має бути включено до публічної інформації;
 - (b) вимога для номінальних акціонерів і директорів отримувати ліцензію¹⁴⁰, для інформації про статус їх номінальної особи та особу їх номінатора бути отриманою, збереженою або зареєстрованою державним органом, установою чи альтернативним механізмом, зазначеним у пункті 7, і щоб вони зберігали інформацію, що ідентифікує їх номінатора та

¹³⁸ Або будь-які інші подібні інструменти без відстеження.

¹³⁹ Ці вимоги не застосовуються до щойно випущених та існуючих акцій на пред'явника або варантів акцій на пред'явника компанії, що котирується на фондовій біржі та підлягає вимогам щодо розкриття інформації (або згідно з правилами фондової біржі, або через закон чи правозастосовні засоби), які висувають вимоги щодо забезпечення належної прозорості бенефіціарного володіння.

¹⁴⁰ Країни не потрібно запроваджувати окрему систему ліцензування чи реєстрації щодо фізичних чи юридичних осіб, які вже мають ліцензію або зареєстровані як фінансові установи чи ВНУП (як визначено Рекомендаціями FATF) у цій країні, яким за такою ліцензією чи реєстрацією, дозволено провадити номінальну діяльність та на які вже поширюється повний спектр застосовних зобов'язань згідно з Рекомендаціями FATF.

фізичну особу, від імені якої в кінцевому підсумку діє номінальний представник¹⁴¹, а також надавати цю інформацію на запит компетентним органам;¹⁴² або

- (с) забезпечення дотримання заборони на використання номінальних акціонерів або номінальних директорів.

Е. ІНШІ ЮРИДИЧНІ ОСОБИ

14. Стосовно фондів, анштальту, вакфу¹⁴³ та товариств з обмеженою відповідальністю, країни повинні вжити аналогічних заходів та встановити аналогічні вимоги, що встановлені для компаній, беручи до уваги їх різні форми та структури.
15. Стосовно інших видів юридичних осіб, країни повинні враховувати різні форми та структури тих інших юридичних осіб, а також рівень ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язаних з кожним видом юридичної особи, з метою досягнення відповідного рівня прозорості. Як мінімум, країни повинні забезпечити, щоб такі юридичні особи реєстрували та вели точний та актуальний облік аналогічних видів основної інформації, а також, щоб компетентним органам надавався вчасний доступ до неї. Країни повинні переглянути ризики відмивання коштів та фінансування тероризму, пов'язані з такими іншими юридичними особами, та, ґрунтуючись на рівні ризику, визначити для таких юридичних осіб заходи, що повинні бути вжиті для забезпечення вчасного доступу компетентних органів до належної, точної та актуальної інформації про бенефіціарну власність.

Ф. ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА САНКЦІЇ

16. Повинна бути чітко встановлена відповідальність за додержання вимог цієї Пояснювальної записки, а також правова відповідальність та ефективні, пропорційні та переконливі санкції до будь-якої юридичної або фізичної особи, яка належним чином не додержується вимог.

Г. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

17. Країни повинні швидко, конструктивно та ефективно забезпечувати якнайширший спектр міжнародного співробітництва щодо основної інформації та інформації про бенефіціарну власність на підставах, викладених у Рекомендаціях 37 та 40. Це включає (а) сприяння доступу іноземних компетентних органів до основної інформації, якою володіють реєстри компаній; (б) обмін інформацією щодо акціонерів; та (с) використання їхніх повноважень, згідно з їхнім національним законодавством, для одержання інформації про бенефіціарну власність від імені іноземних партнерів. Країни повинні здійснювати моніторинг якості допомоги, яку вони одержують від інших країн у відповідь на запит про надання основної інформації та інформації про бенефіціарну власність або запитів про надання допомоги у визначенні місця розташування бенефіціарних власників за кордоном. Відповідно до Рекомендацій 37 і 40, країни не повинні встановлювати надмірно обмежувальні умови щодо обміну інформацією чи допомогою, наприклад, відмовляти у запиті на тій підставі, що він стосується фіскальних питань, у тому числі податкових, банківської таємниці тощо. Інформація, яка зберігається або отримана з метою ідентифікації бенефіціарного власника

¹⁴¹ Ідентифікація бенефіціарного власника в ситуаціях, коли номінант володіє контрольним пакетом акцій або іншим чином здійснює ефективний контроль, вимагає встановлення особи фізичної особи, від імені якої в кінцевому підсумку, прямо чи опосередковано, діє номінант.

¹⁴² Для посередників, залучених до такої номінальної діяльності, необхідно зробити посилання на Р. 22 і Р. 28 для виконання відповідних вимог.

¹⁴³ За винятком країн, де вакфи є правовими утвореннями відповідно до Р.25.

повинна зберігатися у легкодоступній формі, щоб сприяти швидкому, конструктивному та ефективному міжнародному співробітництву. Країни повинні визначити агенцію (ї), відповідальні за відповіді на всі міжнародні запити щодо інформації про БВ, та повідомити про них громадськість.

Країни повинні оцінити ризики неправомірного використання правових утворень з метою відмивання коштів або фінансування тероризму та вживати заходів для запобігання їх неправомірному використанню. Зокрема, країни повинні забезпечити наявність належної, точної та своєчасної інформації про явні трасти, трасти та інші подібні правові утворення, зокрема інформацію про довірителя(ів), довіреної(довірених) особи(осіб) та бенефіціарів, яку компетентні органи можуть своєчасно отримати або до якої вони можуть мати своєчасний доступ. Країни повинні розглянути питання щодо заходів спрощення доступу до інформації про бенефіціарну власність та контроль для фінансових установ та ВНУП, які взяли на себе зобов'язання згідно Рекомендацій 10 та 22.

Основні Критерії

25.1 Країни повинні встановити вимогу до:

- a) довірених осіб будь-якого явного трасту, що регулюється відповідно до їх законодавства¹⁴⁵ одержувати та зберігати належну, точну та актуальну інформацію про особу засновника трасту, довіреної(их) особи (осіб), піклувальника (якщо такий є), бенефіціарів або клас бенефіціарів, а також будь-яку іншу фізичну особу, яка здійснює остаточний ефективний контроль над трастом.
- b) довірених осіб будь-якого трасту, що регулюється відповідно до їх законодавства, зберігати основну інформацію про інших регульованих агентів, а також надавачів послуг трасту, включаючи інвестиційних радників або менеджерів, бухгалтерів та радників з податкових питань; та
- c) професійних довірених осіб вести облік такої інформації, принаймні п'ять років після закінчення терміну ділових відносин з трастом.

25.2 Країни повинні встановити вимогу, щоб будь-яка інформація, якою володіють відповідно до цієї Рекомендації, була точною та регулярно оновлювалася.

¹⁴⁴Заходи, передбачені Рекомендацією 25 встановлюються з конкретним посиланням на трасти. Це має бути зрозумілим як посилання на явні трасти (як зазначено в Глосарії). Відносно інших типів правових утворень з однаковою структурою чи функціями, країни повинні вживати тих самих заходів, що й до трастів, щоб досягнути однакових рівнів прозорості. Принаймні, країни повинні забезпечити, що інформація подібна до інформації щодо трастів повинна зберігатися та бути точною і оновленою, а також бути своєчасно доступною для компетентних органів. При розгляді прикладів, що містяться в Глосарії щодо визначення правового утворення, оцінювачам нагадують, що наведені приклади не повинні розглядатися як остаточні. Оцінювачі повинні посилалися на терміни Глосарію "траст та довірена особа", які посилаються на Статтю 2 Гаазької Конвенції про право, що застосовується до трастів, та їхнє визнання при визначенні того, чи правове утворення має схожу структуру або функцію, подібну до трасту, і тому належить до сфери застосування Рекомендації 25, незалежно від того, чи країна називає правове утворення з використанням такої ж термінології. Якщо країна не застосовує відповідні зобов'язання щодо Рекомендації 25 для довірених осіб (або тих, що виконують подібну функцію стосовно інших правових утворень), оцінювачі повинні підтвердити, чи відповідають такі винятки критерію 1.6.

¹⁴⁵ Від країн не вимагається надавати трастам правового визнання. Країнам не потрібно включати вимоги критеріїв 25.1; 25.2; 25.3 та 25.4 в законодавство, за умови, що для довірених осіб існують відповідні зобов'язання (напр., шляхом загального права чи прецедентного права).

- 25.3 Усі країни повинні вжити заходів, щоб забезпечити розкриття довіреними особами свого статусу фінансовим установам та ВНУП у випадку встановлення ними в якості довіреної особи ділових відносин або проведення разової операції, що перевищує визначений поріг.
- 25.4 Закон чи правозастосовні заходи не повинні перешкоджати довіреним особам надавати компетентним органам будь-яку інформацію, що стосується трасту¹⁴⁶, чи надавати фінансовим установам та ВНУП на запит інформацію про бенефіціарну власність та активи трасту, якими вони володіють та управляють відповідно до умов ділових відносин.
- 25.5 Компетентні органи, зокрема правоохоронні органи, повинні мати усі повноваження, необхідні для одержання вчасного доступу до інформації, якою довірені особи та інші сторони (особливо інформації, якою володіють фінансові установи та ВНУП) володіють щодо бенефіціарної власності та контролю трасту, включаючи про: (а) бенефіціарну власність; (b) резиденство довіреної особи; та (с) будь-які активи, якими володіє або управляє фінансова установа або ВНУП стосовно будь-яких довірених осіб, з якими вони мають ділові відносини або для яких вони проводять разову операцію.
- 25.6 Країни повинні швидко здійснювати міжнародне співробітництво щодо інформації, включаючи інформацію про бенефіціарну власність, трасти та інші правові утворення на підставі, зазначеній у Рекомендаціях 37 та 40. Це повинно включати:
- (а) сприяння у наданні доступу іноземним компетентним органам до основної інформації, яка міститься в реєстрах або інших національних органах;
 - (b) здійснення обміну наявною у національних органах інформацією щодо трастів та інших правових утворень; та
 - (с) використання слідчих повноважень компетентних органів, згідно з національним законодавством, з метою одержання інформації про бенефіціарну власність від імені іноземних компетентних органів.
- 25.7 Країни повинні забезпечити, щоб довірені особи (а) несли відповідальність за невиконання своїх обов'язків; чи (в) існували пропорційні та переконливі санкції - кримінальні, цивільні або адміністративні, за їх недодержання¹⁴⁷.
- 25.8 Країни повинні забезпечити наявність пропорційних та переконливих санкцій – кримінальних, цивільних або адміністративних, за ненадання компетентним органам вчасного доступу до інформації щодо трасту, зазначеній у критерії 25.1.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 25 (ПРОЗОРИСТЬ ТА БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ ПРАВОВИХ УТВОРЕНЬ)

1. Країни повинні встановити вимогу до довірених осіб будь-якого явного трасту, та осіб, які займають еквівалентну посаду в подібному правовому утворенні, які є резидентами своєї країни або які керують будь-якими явними трастами чи подібними правовими утвореннями у своїй країні, для отримання належної, точної та актуальної інформації¹⁴⁸ про бенефіціарну

¹⁴⁶ Національні компетентні органи чи відповідні компетентні органи іншої країни згідно з відповідним запитом про міжнародне співробітництво.

¹⁴⁷ Це не впливає на вимоги щодо застосування пропорційних чи переконливих санкцій за не виконання вимог Рекомендацій.

¹⁴⁸ Інформація про бенефіціарну власність для правових утворень – це інформація, згадана в Пояснювальній записці до Рекомендації 10, пункт 5(b)(ii) та Глосарії.

власність стосовно трастів та подібних правових утворень. Це повинно включати таку інформацію про особу: (i) довірителя(ів), (ii) довіреної(их) особи(ів), (iii) захисника (ів) (якщо такі є); (iv) кожного бенефіціара(ів) або, якщо це можливо, клас бенефіціарів¹⁴⁹ та об'єкти повноважень, і (v) будь-якої іншої(их) фізичної(их) особи(ів), яка здійснює остаточний ефективний контроль над трастом. Для подібного правового утворення це має включати осіб, які займають еквівалентні посади. Якщо учасниками трастів чи інших подібних правових утворень є юридичні особи чи утворення, країни повинні вимагати, щоб довірені особи та особи, які займають еквівалентну посаду в подібних правових утвореннях, також отримувати та зберігати належну, точну та актуальну інформацію про бенефіціарну власність юридичних осіб та утворень. Країни також повинні вимагати від довірених осіб та осіб, які займають еквівалентну посаду в подібних правових утвореннях, які є резидентами їхньої країни або керують трастами чи подібними правовими утвореннями у своїй країні, зберігати основну інформацію про інших регульованих агентів і постачальників послуг для трасту та подібних правових утворень, включаючи, але не обмежуючись інвестиційними радниками або менеджерами, бухгалтерами та радниками з податкових питань.

2. Країни з явними трастами та іншими подібними правовими утвореннями, які регулюються їхнім законодавством, повинні мати механізми, які:
 - (a) визначають різні типи, форми та основні характеристики явних трастів та/або інших подібних правових утворень;
 - (b) визначають та описують процеси для: (i) встановлення цих правових утворень; та (ii) отримання основної інформації¹⁵⁰ та інформації про бенефіціарну власність;
 - (c) роблять загальнодоступною вищезазначену інформацію, згадану в (a) і (b).
3. Країни повинні оцінити ризики відмивання коштів і фінансування тероризму, пов'язані з різними типами трастів та іншими подібними правовими утвореннями:
 - (a) які регулюються їхнім законодавством;
 - (b) якими керують у їхній країні або довірена особа чи особа з еквівалентною посадою яких проживає в їхній країні; і
 - (c) типи іноземних правових утворень, які мають достатні зв'язки¹⁵¹ з їхньою країною та вживають відповідних заходів для управління та пом'якшення ризиків, які вони ідентифікують.¹⁵²
4. Країни повинні вжити заходів для забезпечення того, щоб довірені особи або особи, які займають еквівалентні посади в подібних правових утвореннях, виконуючи свої функції, розкривали свій статус фінансовим установам і ВНУП при встановленні ділових відносин або здійсненні разових операцій, що перевищують порогову суму. Довірені особи або особи, які

¹⁴⁹ Якщо на момент створення трасту немає встановлених бенефіціарів, довірена особа повинна отримати та зберігати інформацію про клас бенефіціарів та його характеристики, а також об'єкти повноважень. Дотримуючись ризико-орієнтовного підходу, країни можуть вирішити, що немає необхідності ідентифікувати окремих бенефіціарів певних благодійних або дозволених законом неблагодійних трастів.

¹⁵⁰ Стосовно правових утворень основна інформація означає ідентифікатор правового утворення (наприклад, ім'я, унікальний ідентифікатор, такий як податковий ідентифікаційний номер або еквівалент, якщо він існує), трастова угода (або еквівалент) і цілі, якщо такі є, резиденство довіреної особи/еквівалента або місце, звідки здійснюється управління правового утворення.

¹⁵¹ Країни можуть визначити, що вважати *достатнім зв'язком* на основі ризику. Приклади тестів на достатність можуть включати, але не обмежуватися, коли траст/подібне правове утворення або довірена особа чи особа, яка займає еквівалентну посаду в подібному правовому утворенні, має значні та тривалі ділові відносини з фінансовими установами або ВНУП, має значну нерухомість/інші місцеві інвестиції або є податковим резидентом країни.

¹⁵² Це можна зробити за допомогою національних та/або наднаціональних заходів. Це може включати в себе вимогу зберігати інформацію про бенефіціарну власність щодо деяких видів іноземних правових утворень, як зазначено в пункті 5.

займають еквівалентні посади в подібних юридичних утвореннях, повинні якомога повніше співпрацювати і не перешкоджати закону чи законним засобам надавати компетентним органам необхідну інформацію, що стосується трасту чи інших подібних правових утворень.¹⁵³ Країни також повинні забезпечити, щоб довірені особи або особи, які займають еквівалентні посади в подібних правових утвореннях, не перешкоджали закону чи юридичним засобам надавати фінансовим установам та ВНУП, на запит, інформацію про бенефіціарну власність та активи трасту чи правові утворення, які утримуються або управляються згідно з умовами ділових відносин.

5. З метою забезпечення ефективного та своєчасного доступу компетентних органів до належної, точної та актуальної основної інформації та інформації про бенефіціарну власність трастів або інших подібних правових утворень, довірених осіб та трастових активів, з інших джерел, аніж від довірених осіб або осіб, які займають еквівалентну посаду в подібному правовому утворенні, на основі ризику, контексту та суттєвості, країни повинні розглянути можливість використання будь-якого з таких джерел інформації, якщо це необхідно:
- (a) Державний орган або організація, що володіє інформацією про бенефіціарну власність трастів або інших подібних утворень (наприклад, у центральному реєстрі трастів; або в реєстрах земельних активів, власності, транспортних засобів, акцій чи інших активів, які містять інформацію про бенефіціарну власність на трасти та інші подібні правові утворення, які володіють такими активами). Інформація не обов'язково повинна зберігатися лише одним органом.¹⁵⁴
 - (b) Інші компетентні органи, які володіють або отримують інформацію про трасти/подібні правові утворення та довірених осіб/їх еквіваленти (наприклад, податкові органи, які збирають інформацію про активи та доходи, пов'язані з трастами та іншими подібними правовими утвореннями).
 - (c) Інші агенти або постачальники послуг, у тому числі постачальники послуг для трастів і компаній, інвестиційні радники або менеджери, бухгалтери, юристи або фінансові установи.
6. Країни повинні мати механізми, які гарантують, що інформація про трасти та інші подібні правові утворення, включаючи інформацію, надану відповідно до пунктів 4 і 5, є належною, точною та актуальною.¹⁵⁵ У контексті правових утворень:
- *Належна інформація* – це інформація, яка є достатньою для ідентифікації фізичних осіб, які є бенефіціарним(и) власником(ами), та їхньої ролі в правовому утворенні.¹⁵⁶
 - *Точна інформація* – це інформація, яка була перевірена для підтвердження її точності шляхом перевірки особи та статусу бенефіціарного власника за допомогою надійних

¹⁵³ Національні компетентні органи або відповідні компетентні органи іншої країни відповідно до відповідного запиту на міжнародне співробітництво.

¹⁵⁴ Орган може реєструвати інформацію про бенефіціарну власність поряд з іншою інформацією (наприклад, податковою інформацією), або джерело інформації може мати форму кількох реєстрів (наприклад, для провінцій чи районів, для секторів або для певних типів правових утворень) або приватного органу, якому державний орган доручив це завдання.

¹⁵⁵ Для бенефіціара(ів) трастів/подібних правових утворень, визначених характеристиками або класом, довірені особи/еквівалент не очікується отримання повністю належної та точної інформації, доки особа не отримає право бути бенефіціаром на момент виплати або коли бенефіціар має намір використовувати надані права відповідно до ризико-орієнтовного підходу.

¹⁵⁶ Довіритель(и), довірена(і) особа(и), захисник(и) (якщо є), бенефіціар(и) або, де застосовано, клас бенефіціарів та об'єкти повноважень, а також будь-яка інша особа, яка здійснює остаточний ефективний контроль над трастами. Для подібного правового утворення це має включати осіб, які займають еквівалентні посади. Якщо довірена особа та будь-яка інша сторона правового утворення є юридичною особою, бенефіціарний власник цієї юридичної особи має бути ідентифікований.

документів, даних або інформації. Обсяг заходів перевірки може змінюватися залежно від конкретного рівня ризику.

- *Актуальна інформація* – це інформація, яка є максимально поточною та актуальною та оновлюється протягом прийнятного періоду після будь-яких змін.

7. Країни повинні забезпечити, щоб компетентні органи, зокрема правоохоронні органи та ПФР, мали всі повноваження, необхідні для отримання своєчасного доступу до інформації, якою володіють довірені особи, особи, які займають еквівалентні посади в подібних правових утвореннях, та інші сторони, зокрема інформацію, якою володіють фінансові установи та ВНУП щодо: а) основних даних та бенефіціарної власності правового утворення; (b) місця проживання довірених осіб та осіб, які займають еквівалентні посади; та (c) будь-яких активів, якими володіє або керує фінансова установа або ВНУП, щодо будь-яких довірених осіб або осіб, які займають еквівалентні посади, з якими вони мають ділові стосунки, або щодо яких вони здійснюють разову операцію.
8. Довірені особи та особи, які займають еквівалентні посади в подібних правових утвореннях, повинні бути зобов'язані зберігати інформацію, згадану в пункті 1, принаймні п'ять років після припинення їхньої участі в трасті чи подібному правовому утворенні. Країни заохочують вимагати від інших органів влади, осіб та організацій, згаданих у пункті 5 вище, зберігати інформацію щонайменше п'ять років.
9. Країни повинні вимагати, щоб будь-яка інформація, яка зберігається відповідно до пункту 1 вище, була точною та актуальною, та інформація повинна оновлюватися протягом прийнятного періоду після будь-яких змін.
10. Країни повинні розглянути заходи, які б сприяли доступу до інформації щодо трастів та подібних правових утворень, якими володіють інші органи, фізичні або юридичні особи, зазначені у пункті 5, фінансовим установам та ВНУП, що виконують вимоги, викладені у Рекомендації 10 та 22.
11. У контексті цієї Рекомендації, від країн не вимагається юридичне визнання трастів. Країнам не потрібно включати вимоги пунктів 1, 4, 8, 9 і 13 до законодавства, за умови, що відповідні зобов'язання щодо цього існують для довірених осіб (наприклад, через загальне право або прецедентне право).

Міжнародне співробітництво

12. Країни повинні швидко, конструктивно та ефективно здійснювати міжнародне співробітництво щодо інформації, включаючи інформацію про бенефіціарну власність, трасти та інші правові утворення на підставі, зазначеній у Рекомендаціях 37 та 40. Це повинно включати (a) сприяння у наданні доступу іноземним компетентним органам до будь-якої інформації, яка міститься у реєстрах або якою володіють інші національні органи; (b) здійснення обміну наявною у національних органів інформацією щодо трастів та інших правових утворень; та (c) використання повноважень компетентних органів, згідно з національним законодавством, з метою одержання інформації про бенефіціарну власність від імені іноземних компетентних органів. Відповідно до Рекомендацій 37 і 40, країни не повинні встановлювати надмірно обмежувальні умови щодо обміну інформацією чи допомоги, наприклад, відмовляти у запиті на тій підставі, що вона стосується фіскальних (включаючи податкові) питань, банківської таємниці тощо. Щоб сприяти швидкому, конструктивному та ефективному міжнародному співробітництву, де це можливо, країни повинні визначати та оприлюднити орган(и), відповідальний(і) за відповіді на всі міжнародні запити щодо інформації про бенефіціарну власність,

відповідно до підходу країни до доступу до інформації про бенефіціарну власність. З цією метою країни повинні розглянути можливість зберігання інформації, яка утримується або отримана з метою ідентифікації бенефіціарного власника, у доступний спосіб.

Правова відповідальність та санкції

13. Країни повинні забезпечити існування чіткої відповідальності за додержання вимог цієї Пояснювальної записки; а довірені особи та особи, які займають еквівалентні посади у подібних правових утвореннях, повинні нести правову відповідальність за невиконання своїх обов'язків, встановлених з метою додержання зобов'язань у пунктах 1, 4, 8 та 9; а також забезпечити застосування ефективних, пропорційних та переконливих санкцій, кримінальних, цивільних або адміністративних, за їх недодержання.¹⁵⁷ Країни повинні забезпечити застосування ефективних, пропорційних та переконливих санкцій, кримінальних, цивільних або адміністративних, за ненадання компетентним органам своєчасного доступу до інформації щодо трасту, зазначеної у пунктах 1 та 8.

¹⁵⁷ Це не впливає на вимоги щодо ефективних, пропорційних і стримуючих санкцій за невиконання вимог інших Рекомендацій.

Е. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ, ТА ІНШІ ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАХОДИ

РЕКОМЕНДАЦІЯ 26

РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД ЗА ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ

Країни мають забезпечити, щоб фінансові установи підлягали адекватному регулюванню і нагляду та ефективно впроваджували рекомендації FATF. Компетентні органи або наглядові органи повинні вживати необхідних правових або регуляторних заходів, щоб запобігти ситуації, коли злочинці або їхні спільники володіють або є бенефіціарними власниками значної або контрольної частки акцій фінансової установи, або виконують управлінську функцію у фінансовій установі. Країни не повинні погоджувати створення або продовження здійснення діяльності банків-оболонки.

Щодо фінансових установ, які підпадають під дію Основних принципів, необхідно застосовувати регуляторні та наглядові заходи, які застосовуються в пруденційних цілях, і які також стосуються боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, в такому порядку, як це здійснюється для цілей ПВК/ФТ. Ці заходи повинні містити застосування консолідованого групового нагляду з метою ПВК/ФТ.

Інші фінансові установи повинні отримати ліцензію або зареєструватися і підпадати під адекватне регулювання, та бути об'єктом нагляду або моніторингу в цілях ПВК/ФТ, зважаючи на ризик відмивання коштів або фінансування тероризму у відповідному секторі. Щонайменше, установи, що надають послуги з переказу коштів чи цінностей, або обміну грошей чи валюти, повинні отримати ліцензію або зареєструватися, і бути об'єктом ефективної системи моніторингу та забезпечувати дотримання національних вимог у сфері ПВК/ФТ.

Основні Критерії

26.1 Країни повинні визначити одного або більше наглядових органів, відповідальних за регулювання та нагляд (чи моніторинг) за виконанням фінансовими установами вимог у сфері ПВК/ФТ.

Вихід на ринок

26.2 Фінансові установи, які підпадають під дію Основних принципів, повинні зареєструватися. Інші фінансові установи, включаючи ті, які надають послуги з переказу коштів чи цінностей, чи послуги з обміну грошей або валют, повинні отримати ліцензію або зареєструватися. Країни не повинні погоджувати створення або продовження здійснення діяльності банків-оболонки.

26.3 Компетентні органи чи фінансові наглядові органи повинні вжити необхідних правових або регуляторних заходів, щоб запобігти злочинцям чи їх спільникам володіти (чи стати бенефіціарним власником) значною або контрольною часткою, або виконувати керівну функцію у фінансовій установі.

Ризико-орієнтований підхід до нагляду та моніторингу

26.4 Фінансові установи повинні бути об'єктом:

- a) *для установ, які підпадають під дію Основних принципів – регулювання та нагляду відповідно до Основних принципів¹⁵⁸, в такому порядку, як це здійснюється для ПВК/ФТ, включаючи застосування консолідованого групового нагляду для цілей ПВК/ФТ.*
- b) *для усіх інших фінансових установ – регулювання та нагляду або моніторингу, зважаючи на ризик відмивання коштів або фінансування тероризму у відповідному секторі. Щонайменше, для фінансових установ, які надають послуги з переказу коштів чи цінностей, чи послуги з обміну грошей або валют – системи моніторингу та забезпечувати дотримання національних вимог в сфері ПВК/ФТ.*

26.5 Частота та інтенсивність проведення виїзного та невиїзного нагляду у сфері ПВК/ФТ фінансових установ та груп повинна визначатись на основі:

- a) ризиків та політик відмивання коштів та фінансування тероризму, внутрішнього контролю та процедур, пов'язаних з установою чи групою, на основі визначеної наглядовим органом оцінки профілю ризику установи чи групи;
- b) наявні в країні ризики ВК/ФТ; та
- c) характеристик фінансових установ чи груп, зокрема різноманіття та кількості фінансових установ та ступеню дискреції, дозволеної їм відповідно до ризик-орієнтованого підходу.

26.6 Наглядовий орган повинен періодично переглядати оцінку профілю ризику у сфері відмивання коштів та фінансування тероризму фінансової установи чи групи (включаючи ризики не відповідності вимогам законодавства), і за наявності значних подій або змін у управлінні чи діяльності фінансової установи чи групи.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 26 (РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД ЗА ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ)

Ризико-орієнтований підхід до нагляду

1. Ризик-орієнтований підхід до нагляду ґрунтується на: (а) загальній процедурі, згідно з якою наглядовий орган, відповідно до свого розуміння ризиків, спрямовує свої ресурси для здійснення нагляду в сфері ПВК/ФТ; та (б) спеціальній процедурі нагляду за установами, які застосовують ризико-орієнтований підхід у сфері ПВК/ФТ.
2. Впровадження ризик-орієнтованого підходу до нагляду за системами та заходами контролю фінансових установ у сфері ПВК/ФТ дозволяє наглядовим органам спрямувати ресурси на ті сфери, які становлять підвищений ризик. Як наслідок, наглядові органи можуть використовувати свої ресурси більш ефективно. Це означає, що наглядові органи: (а) повинні мати чітке розуміння ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, що існують в країні та (б) повинні мати внутрішній та зовнішній доступ до всієї відповідної інформації щодо спеціальних національних та міжнародних ризиків, пов'язаних з клієнтами, товарами та послугами установ, що підпадають під нагляд, включаючи рівень додержання вимог фінансовою установою або групою. Частота та інтенсивність виїзного та невиїзного нагляду у

¹⁵⁸ Основні принципи у сфері ПВК/ФТ включають: 1-3, 5-9, 11-15, 26 та 29 Принципи Базельського Комітету з банківського нагляду (BCBS); 1, 3-11, 18, 21-23 та 25 Принципи Міжнародної асоціації наглядових органів (IAIS) в секторі страхування; 24, 28, 29 та 31 Принципи Міжнародної організації комісій з цінних паперів (IOSCO), а також зобов'язання А, В, С та D. При необхідності, експерти з оцінки можуть посилатись на існуючі оцінки відповідності країни цим Основним Принципам.

сфері ПВК/ФТ фінансових установ/груп повинна ґрунтуватися на ризиках відмивання коштів та фінансування тероризму, політиках, внутрішніх заходах контролю та процедурах, пов'язаних з установою/групою як визначено оцінкою наглядового органу профілю ризику фінансової установи/групи, а також на ризиках відмивання коштів та фінансування тероризму, що існують в країні.

3. Оцінка профілю ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму фінансової установи/групи, зокрема ризики недодержання вимог законодавства, повинна переглядатися як періодично, так і у випадку виникнення значних подій або змін в управлінні та функціонуванні фінансової установи/групи, згідно з встановленими країною практиками здійснення поточного нагляду. Ця оцінка не повинна бути статичною: вона змінюватиметься залежно від розвитку обставин та виникнення загроз.
4. Нагляд за фінансовими установами/групами в сфері ПВК/ФТ, що передбачає застосування ризико-орієнтованого підходу, повинен враховувати обсяг дискреції, що надається фінансовій установі/групі відповідно до ризико-орієнтованого підходу, та охоплювати відповідним чином перегляд оцінки ризиків, що здійснюється в межах дозволених дій, а також адекватність та впровадження їх політики, внутрішніх заходів контролю та процедур.
5. Ці принципи повинні застосовуватися до усіх фінансових установ/груп. З метою забезпечення ефективного нагляду в сфері ПВК/ФТ, наглядові органи повинні враховувати особливості фінансових установ/груп, особливо різноманітність та кількість фінансових установ, а також обсяг свободи дій, що вони мають відповідно до ризик-орієнтованого підходу.

Ресурси наглядових органів

6. Країнам слід забезпечити, що наглядові органи мають належні фінансові, людські та технічні ресурси. Ці наглядові органи повинні мати достатню оперативну незалежність та автономію для запобігання надмірному впливу та втручання. Країни повинні застосовувати процедури з метою забезпечення, того щоб персонал цих органів відповідав високим професійним стандартам, включаючи стандарти щодо конфіденційності, та був добросовісним, а також володів необхідними вміннями та навичками.

Наглядові органи повинні мати адекватні повноваження для здійснення нагляду або моніторингу, та забезпечити виконання фінансовими установами вимог щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму, зокрема повноваження на проведення перевірок. Вони повинні мати повноваження вимагати від фінансових установ надання будь-якої інформації, що стосується моніторингу виконання цих вимог, та повноваження накладати санкції відповідно до Рекомендації 35 за невиконання таких вимог. Наглядові органи повинні мати повноваження накладати ряд дисциплінарних та фінансових санкцій, зокрема повноваження відкликати, обмежувати та призупиняти ліценцію фінансової установи, де це необхідно.

Основні Критерії

- 27.1 Наглядові органи повинні мати відповідні повноваження для здійснення нагляду або моніторингу, та забезпечити виконання фінансовими установами вимог в сфері ПВК/ФТ.
- 27.2 Наглядові органи повинні мати повноваження на проведення перевірок фінансових установ.
- 27.3 Наглядові органи повинні мати повноваження вимагати¹⁵⁹ (від фінансових установ) надання будь-якої інформації, що стосується моніторингу виконання вимог в сфері ПВК/ФТ.
- 27.4 Наглядові органи повинні мати повноваження накладати санкції відповідно до Рекомендації 35 за невиконання вимог у сфері ПВК/ФТ. До таких повноважень повинні входити повноваження накладати ряд дисциплінарних та фінансових санкцій, зокрема повноваження відкликати, обмежувати та призупиняти ліценцію фінансової установи.

¹⁵⁹ Повноваження наглядового органу вимагати надання або отримання доступу до інформації з метою здійснення наглядової діяльності не повинні ґрунтуватися на необхідності отримання рішення суду.

До ВНУП повинні застосовуватись заходи з регулювання та нагляду, як це викладено нижче:

- (a) Казино мають підлягати всеосяжному режиму з регулювання та нагляду, який має забезпечувати, щоб вони ефективно впроваджували необхідні заходи ПВК/ФТ. Щонайменше:
- казино повинні мати ліцензію;
 - компетентні органи мають вживати необхідні правові та регуляторні заходи для запобігання тому, щоб злочинці або їх спільники володіли або були бенефіціарними власниками значного або контрольного пакету акцій, здійснювали управління чи були операторами казино; та
 - компетентні органи повинні забезпечити ефективний нагляд за казино щодо дотримання ними зобов'язань стосовно ПВК/ФТ.
- (b) Країни повинні забезпечити, щоб інші категорії ВНУП були об'єктом ефективної системи моніторингу та забезпечити їх відповідність вимогам у сфері ПВК/ФТ. Це повинно бути забезпечено на ризикочутливій основі. Це може здійснюватися (a) наглядовим органом або (b) відповідним саморегульним органом, якщо така організація може гарантувати, що її члени виконують свої зобов'язання щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму.

Наглядовий орган або саморегульний орган повинен також (a) вжити необхідних заходів для запобігання ситуації, коли злочинці або їх спільники, є професійно акредитовані чи володіють або є бенефіціарними власниками значної або контрольної частки активів або коли вони виконують управлінські функції, наприклад, шляхом оцінки осіб на основі тесту на "відповідність та профпридатність" та (b) мати ефективні, пропорційні та переконливі санкції відповідно до Рекомендації 35, які накладатимуться при невиконанні вимог в сфері ПВК/ФТ.

Основні Критерії

Казино

28.1 Країни повинні забезпечити, щоб казино підлягало режиму з регулювання та нагляду щодо ПВК/ФТ. Як мінімум:

- (a) Країни повинні забезпечити, щоб казино мало ліцензії.
- (b) Компетентні органи повинні вживати необхідних правових та регуляторних заходів для запобігання тому, щоб злочинці або їх співучасники володіли (або було бенефіціарними власниками) значним або контрольним пакетом акцій, або виконували управлінські функції чи були операторами казино.
- (c) Необхідно забезпечити ефективний нагляд за казино щодо дотримання ним зобов'язань стосовно ПВК/ФТ.

Інші визначені нефінансові установи та професії (ВНУП)

- 28.2 Повинен бути визначений компетентний орган або саморегулювний орган відповідальний за моніторинг та забезпечення виконання ВНУП вимог в сфері ПВК/ФТ.
- 28.3 Країни повинні забезпечити, щоб інші категорії ВНУП підпадали під систему моніторингу виконання вимог в сфері ПВК/ФТ.
- 28.4 Визначений компетентний орган або саморегулювний орган повинен:
- (a) мати відповідні повноваження для виконання своїх функцій, зокрема повноваження здійснювати моніторинг виконання вимог.
 - (b) мати повноваження для запобігання ситуації, коли злочинці або їх співучасники мають професійну акредитацію або володіють або є бенефіціарними власниками значної або контрольної частки активів або коли вони виконують управлінські функції у ВНУП; та
 - (c) мати можливість застосовувати санкції відповідно до Рекомендації 35, які накладатимуться при невиконанні вимог в сфері ПВК/ФТ.

Усі ВНУП

- 28.5 Нагляд за ВНУП повинен здійснюватися на ризикочутливій основі, включаючи:
- (a) визначення частоти та інтенсивності нагляду за ВНУП в сфері ПВК/ФТ на основі розуміння ними ризиків відмивання коштів/фінансування тероризму з урахуванням характеристик ВНУП, зокрема їх різноманіття та кількості; та
 - (b) врахування профілю ризику відмивання коштів та фінансування тероризму цих ВНУП та рівня свободи дій, дозволеної їм відповідно до ризик-орієнтованого підходу, при здійсненні оцінки адекватності внутрішнього контролю, політик та процедур у сфері ПВК/ФТ щодо ВНУП.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 28 (РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯД ЗА ВНУП)

1. Ризико-орієнтований підхід до здійснення нагляду означає: (a) загальний процес, при якому наглядовий орган чи саморегулювний орган, відповідно до його розуміння ризиків, розподіляє свої ресурси в сфері ПВК/ФТ; та (b) окремий процес контролю чи моніторингу ВНУП, які застосовують ризико-орієнтований підхід у сфері ПВК/ФТ.
2. Наглядові органи чи саморегулювні органи повинні визначати частоту та інтенсивність своїх наглядових чи моніторингових дій щодо ВНУП на основі їх розуміння ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, та врахування характеристик ВНУП, зокрема їх відмінності та кількості, з метою забезпечення здійснення ефективного нагляду чи моніторингу у сфері ПВК/ФТ. Це означає, що вони повинні чітко розуміти ризики відмивання коштів та фінансування тероризму: (a) наявні в країні; та (b) товари і послуги, пов'язані з типом ВНУП та їх клієнтами.
3. Наглядові органи чи саморегулювні органи, які здійснюють оцінку адекватності внутрішніх контролів, політик та процедур у сфері ПВК/ФТ відносно ВНУП повинні належним чином враховувати характер ризику відмивання коштів та фінансування тероризму, який становлять ВНУП, та рівень дискреції, який допускається ризико-орієнтованим підходом.

4. Наглядові органи чи саморегулівні органи повинні мати адекватні повноваження на виконання своїх функцій (враховуючи повноваження на здійснення моніторингу та застосування санкцій), та адекватні фінансові, людські та технічні ресурси. Країни повинні вживати заходів з метою забезпечення того, щоб персонал цих органів відповідав високим професійним стандартам, враховуючи стандарти щодо конфіденційності, та повинні бути добросовісними і мати відповідні навички.

Країни мають створити підрозділ фінансової розвідки (ПФР), який є національним центром для отримання та аналізу: (а) повідомлень про підозрілі операції; та (б) іншої інформації, яка має відношення до відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів і фінансування тероризму, та для розповсюдження результатів цього аналізу. Підрозділ фінансової розвідки повинен мати можливість одержання додаткової інформації від підзвітних установ, та мати своєчасний доступ до фінансової, адміністративної та правоохоронної інформації, яка йому необхідна для належного виконання своїх функцій.

Основні Критерії

- 29.1 Країни повинні створити ПФР, який є національним центром для отримання та аналізу повідомлень про підозрілі операції та іншої інформації, яка має відношення до відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів і фінансування тероризму, та для розповсюдження результатів цього аналізу.¹⁶⁰
- 29.2 ПФР повинен виступати центральним органом для отримання інформації, поданої суб'єктами звітування, зокрема щодо:
- (а) повідомлень про підозрілі операції, надіслані суб'єктами звітування відповідно до Рекомендації 20 та 23; та
 - (б) будь-якої іншої інформації відповідно до національного законодавства (зокрема, повідомлення про готівкові операції, повідомлення про електронні перекази та інші порогові повідомлення/інформація).
- 29.3 ПФР повинен¹⁶¹:
- (а) на додаток до інформації, яку суб'єкти звітування подають ПФР, мати можливість отримати та використати додаткову інформацію від суб'єктів звітування, в разі необхідності, для здійснення аналізу належним чином; та
 - (б) мати доступ до максимального об'єму¹⁶² фінансової, адміністративної та правоохоронної інформації для належного виконання своїх функцій.
- 29.4 ПФР повинен здійснювати:
- (а) операційний аналіз, який використовує наявну інформацію та отриману інформацію для визначення конкретних цілей, для відстеження конкретної діяльності або операцій, та для визначення зв'язків між цими цілями та можливими злочинними

¹⁶⁰ Враховуючи той факт, що існують різні моделі ПФР, Рекомендація 29 заздалегідь не визначає вибір країни щодо конкретної моделі і однаково застосовується до всіх них.

¹⁶¹ У контексті своєї аналітичної функції ПФР повинен мати змогу отримувати від будь-якого суб'єкта звітування, додаткову інформацію, що стосується підозри у сфері ПВК/ФТ. Це не включає в себе стихійні запити щодо інформації суб'єктам звітування, в контексті аналізу ПФР (наприклад, «підбірку компрометуючих матеріалів»).

¹⁶² Це повинно включати інформацію з відкритих або публічних джерел, а також відповідну інформацію, зібрану та/або таку, яка зберігається іншими органами або від їх імені, і по можливості комерційні дані.

доходами, відмиванням коштів, предикатними злочинами та фінансуванням тероризму; та

- (b) стратегічний аналіз в якому використовується наявна та отримана інформація, зокрема дані, які можуть бути надані іншими компетентними органами, для виявлення тенденцій та прикладів відмивання коштів та фінансування тероризму.

29.5 ПФР повинен мати можливість, за власною ініціативою та на запит, передавати інформацію та результати свого аналізу компетентним органам, і повинен використовувати спеціальні, безпечні та захищені канали для їх передачі.

29.6 ПФР повинен захищати інформацію шляхом:

- (a) наявності правил, які управляють безпекою та конфіденційністю інформації, зокрема процедури щодо обробки, збереження, передачі та захисту, а також доступу до інформації;
- (b) забезпечення того, що співробітники ПФР мають необхідний рівень допуску до інформації та розуміють свої обов'язки щодо обробки та передачі чутливої та конфіденційної інформації; та
- (c) забезпечення того, що існує обмежений доступ до їх приміщень та інформації, зокрема ІТ систем.

29.7 ПФР повинен бути операційно незалежним та автономним, а саме:

- (a) мати повноваження та можливість незалежно здійснювати свої функції, зокрема приймати автономне рішення здійснювати аналіз, здійснювати запит та/або направляти або передавати специфічну інформацію;
- (b) мати можливість укладати угоди або залучати незалежно інші національні компетентні органи або іноземні органи з метою обміну інформацією;
- (c) якщо він створений в межах існуючої структури іншого органу повинен мати основні функції, відмінні від функцій іншого органу; та
- (d) мати можливість отримувати та використовувати ресурси, необхідні для виконання його функцій, на індивідуальній або постійній основі, бути незалежним від будь-якого політичного, урядового або галузевого впливу або втручання, що може вплинути на його операційну незалежність.

29.8 Якщо країна створила ПФР і не є членом Егмонтської групи, ПФР повинен подати заявку на вступ до Егмонтської групи. ПФР повинні подати не обмежену умовами заявку на членство в Егмонтській групі та в повній мірі брати участь у процесі набуття членства.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 29 (ПІДРОЗДІЛИ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ)

А. ЗАГАЛЬНЕ

1. Ця Пояснювальна записка роз'яснює основні повноваження та функції підрозділу фінансової розвідки (ПФР) та додатково уточнює зобов'язання, викладені у стандарті. ПФР є частиною та відіграє центральну роль в операційній мережі країни з ПВК/ФТ, а також надає підтримку діяльності інших компетентних органів. Зважаючи на те, що існують різні види ПФР,

Рекомендація 29 не визначає заздалегідь вибір країною певного виду ПФР і застосовується однаково до усіх видів.

В. ФУНКЦІЇ

(а) Одержання

2. ПФР слугує центральним органом з отримання інформації, надісланої суб'єктами звітування. Як мінімум, ця інформація повинна включати повідомлення про підозрілі операції, згідно з вимогами Рекомендації 20 та 23, а також іншу інформацію, що вимагається національним законодавством (таку як повідомлення про готівкові операції, повідомлення про грошові перекази та порогові повідомлення/інформація).

(b) Аналіз

3. Аналіз ПФР повинен додати цінності інформації, що одержується та обробляється ПФР. У той час, як уся інформація повинна бути розглянута, аналіз може зосереджуватися на кожному окремому повідомленні або на відповідній відібраній інформації, залежно від виду та обсягу одержаних повідомлень, а також від очікуваного використання інформації після її розповсюдження. ПФР повинні бути заохочені використовувати аналітичне програмне забезпечення з метою більш ефективної обробки інформації та надання допомоги у встановленні відповідних зв'язків. Однак, такі інструменти не можуть у повній мірі замінити елемент аналізу судження людини. ПФР повинні здійснювати наступні види аналізу:

- Операційний аналіз використовує наявну інформацію та інформацію, яку можна отримати, для визначення конкретних цілей (наприклад, осіб, активів, кримінальних мереж та асоціацій), щоб відстежити певну діяльність або операції, а також встановити зв'язки між цими цілями та потенційними злочинними доходами, відмиванням коштів, предикатними злочинами або фінансуванням тероризму.
- Стратегічний аналіз використовує наявну інформацію та інформацію, яку можна отримати, включаючи дані, що можуть бути надані іншими компетентними органами, з метою визначення тенденцій та типологій відмивання коштів та фінансування тероризму. Ця інформація потім також використовується ПФР або іншими державними органами з метою встановлення пов'язаних загроз та вразливостей відмивання коштів та фінансування тероризму. Стратегічний аналіз також може допомогти визначити політику та завдання для ПФР або навіть більш всеохоплюючі цілі для інших органів, задіяних у системі ПВК/ФТ.

(c) Передача інформації

4. ПФР також повинен бути спроможним передавати, за власною ініціативою або на запит, інформацію та результати свого аналізу до відповідних компетентних органів. Для передачі повинні використовуватися спеціалізовані, безпечні та захищені канали.

- **Передача за власною ініціативою:** ПФР повинен бути спроможним передавати інформацію та результати свого аналізу компетентним органам у випадку наявності підстав підозрювати відмивання коштів, предикатні злочини або фінансування тероризму. Ґрунтуючись на аналізі ПФР, передача інформації повинна бути основана на принципі вибіркової та надавати можливість органам-реципієнтам зосередити увагу на певних випадках/інформації.
- **Передача на запит:** ПФР повинен бути спроможним виконувати запити щодо надання інформації компетентним органам відповідно до Рекомендації 31. Коли

ПФР одержує такий запит від компетентного органу, рішення про проведення аналізу та/або передачі інформації запитуючій стороні повинно залишатися за ПФР.

С. ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ

(а) Одержання додаткової інформації від суб'єктів звітування

5. На додаток до інформації, яку суб'єкти звітування передають до ПФР (згідно з функцією одержання), ПФР повинен бути спроможним одержувати та використовувати додаткову інформацію від суб'єктів звітування, потрібну для належного здійснення аналізу. Інформація, яку ПФР повинно бути дозволено одержувати, може включати інформацію, яку суб'єкти звітування зобов'язані зберігати згідно з відповідними Рекомендаціями FATF (Рекомендації 10, 11 та 22).

(b) Доступ до інформації з інших джерел

6. З метою належного здійснення аналізу, ПФР повинен мати доступ до якомога ширшого спектру фінансової, адміністративної та правоохоронної інформації. Це повинно включати інформацію з відкритих або публічних джерел, а також відповідну інформацію, зібрану та/або збережену іншими органами або від їх імені, а також, за необхідності, комерційні дані.

Д. БЕЗПЕКА ТА КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ

7. Одержана, оброблена, збережена або передана ПФР інформація повинна бути належним чином захищеною, передаватися та використовуватися лише згідно з погодженими процедурами, політикою та чинними законами і нормативно-правовими актами. Таким чином, ПФР зобов'язаний мати правила, що регулюють питання захисту та конфіденційності такої інформації, включаючи процедури її збереження, передачі та захисту, а також доступу до такої інформації. ПФР повинен забезпечити, щоб його працівники мали необхідний рівень допуску до таємних матеріалів та розуміння своїх обов'язків щодо обробки та передачі чутливої та конфіденційної інформації. ПФР повинен забезпечити обмеження доступу до устаткування та інформації, включаючи до інформаційно-технологічних систем.

Е. ОПЕРАЦІЙНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

8. ПФР повинен бути операційно незалежним та автономним, що означає, що ПФР повинен мати повноваження та спроможність вільно здійснювати свої функції, включаючи автономне прийняття рішення щодо аналізу, надсилання запиту та/або передачі конкретної інформації. У всіх випадках, це означає, що ПФР повинен мати незалежне право направляти або передавати інформацію до компетентних органів.
9. ПФР може бути створений як частина існуючого органу. Якщо ПФР розміщується в межах існуючої структури іншого органу, основні функції ПФР повинні бути відокремлені від функцій іншого органу.
10. ПФР повинен бути забезпечений відповідними фінансовими, людськими та технічними ресурсами таким чином, щоб це забезпечувало його автономію та незалежність, а також надавало можливість ефективно виконувати свої функції. Країни повинні встановити процедури, які забезпечать, що працівники ПФР відповідатимуть високим професійним стандартам, включаючи стандарти щодо конфіденційності, а також матимуть високі моральні якості та відповідні навички і вміння.

11. ПФР повинен бути спроможним укласти угоди або незалежно співпрацювати з іншими національними компетентними органами або відповідними компетентними органами іноземних країн з метою обміну інформацією.

F. НЕЗАЛЕЖНИЙ ВПЛИВ АБО ВТРУЧАННЯ

12. ПФР повинен бути спроможним одержувати та використовувати ресурси, необхідні для здійснення ним своїх функцій, на індивідуальній або щоденній основі, незалежно від будь-якого політичного, урядового або економічного впливу або втручання, що може зашкодити його операційній незалежності.

G. ЕГМОНТСЬКА ГРУПА

13. Країни повинні забезпечити, щоб ПФР враховував Заяву про наміри Егмонтської групи та Принципи здійснення обміну інформацією між підрозділами фінансової розвідки у випадках відмивання коштів та фінансування тероризму (ці документи представляють собою важливе керівництво щодо ролі та функцій ПФР, а також встановлюють механізми обміну інформацією між ПФР). ПФР повинен подати заявку на членство в Егмонтській групі.

H. НАДАННЯ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ГОТІВКОВІ ОПЕРАЦІЇ НА ВЕЛИКУ СУМУ

14. Країни повинні розглянути доцільність та корисність системи, за якої фінансові установи та ВНУП надаватимуть повідомлення щодо усіх національних та міжнародних валютних операцій, що перевищують встановлену суму.

Країни мають забезпечити, щоб визначені правоохоронні органи були відповідальними за проведення розслідування відмивання коштів та фінансування тероризму в межах національної політики у сфері ПВК/ФТ. У всіх випадках, пов'язаних з основними злочинами, які генерують доходи, ці визначені правоохоронні органи повинні з власної ініціативи проводити паралельне розслідування при переслідуванні відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму. Це повинно включати випадки, коли пов'язаний предикатний злочин вчиняється поза межами їх юрисдикцій. Країни повинні забезпечити, щоб їх компетентні органи були відповідальними за невідкладне встановлення, відстеження та ініціювання дій щодо заморожування та арешту майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості. За необхідності, країни також повинні використовувати постійні чи тимчасові мультидисциплінарні групи, які спеціалізуються на фінансових розслідуваннях чи розслідуваннях щодо активів. За необхідності, країни повинні забезпечити проведення спільних розслідувань з відповідними компетентними органами іноземних країн.

Основні Критерії

- 30.1 Повинні бути визначені правоохоронні органи, відповідальні за забезпечення належного розслідування злочинів відмивання коштів, предикатних злочинів та злочинів фінансування тероризму в межах національної політики у сфері ПВК/ФТ.
- 30.2 Слідчі правоохоронних органів при розслідуванні предикатних злочинів повинні або мати повноваження вести розслідування будь-яких злочинів, пов'язаних з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму під час паралельного фінансового розслідування,¹⁶³ або мати можливість передати справу до іншого органу для проведення таких розслідувань, незалежно від того, де було вчинено предикатний злочин.
- 30.3 Повинен бути один або більше визначених компетентних органів для швидкого виявлення, відстеження та здійснення замороження та арешту майна, що є або може стати, об'єктом конфіскації, або існує підозра, що вони отримані злочинним шляхом.
- 30.4 Країни повинні забезпечити, щоб Рекомендація 30 також застосовувалась до тих компетентних органів, що не є правоохоронними, *безпосередньо*, але які мають зобов'язання проводити фінансові розслідування предикатних злочинів в тій мірі, в якій ці компетентні органи виконують функції відповідно до Рекомендації 30.
- 30.5 Якщо органи, відповідальні за боротьбу з корупцією, уповноважені проводити розслідування злочинів відмивання коштів та фінансування тероризму, що є наслідком, або пов'язані з корупційними злочинами відповідно до Рекомендації 30, вони також повинні мати достатні повноваження виявляти, відстежувати та ініціювати замороження та арешт активів.

¹⁶³ «Паралельне фінансове розслідування» означає проведення фінансового розслідування одночасно, або в контексті, (традиційного) кримінального розслідування за фактом відмивання коштів, фінансування тероризму та/або предикатного (их) злочину(ів).

«Фінансове розслідування» означає розслідування фінансових справ, пов'язаних з кримінальною діяльністю, з метою: (i) визначення об'ємів кримінальних мереж та/або масштабів злочинності; (ii) виявлення та відстеження злочинних доходів, терористичних коштів або інших активів, що конфісковані, або можуть бути конфіскованими; та (iii) надання доказів, які можуть бути використані в кримінальних провадженнях.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 30 (ОБОВ'ЯЗКИ ПРАВООХОРОННИХ ТА СЛІДЧИХ ОРГАНІВ)

1. Повинні бути визначені правоохоронні органи, відповідальні за забезпечення того, що здійснюється належне розслідування відмивання коштів, предикатних злочинів та фінансування тероризму, шляхом проведення фінансового розслідування. Країни також повинні визначити один або більше компетентних органів для встановлення, відстеження та ініціювання замороження та арешту майна, одержаного злочинним шляхом, або майна відповідної вартості.
2. Термін «фінансове розслідування» означає дослідження фінансових справ, пов'язаних зі злочинною діяльністю з метою:
 - встановлення обсягу злочинних мереж та/чи рівня злочинності;
 - виявлення та відстеження майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості; та
 - представлення доказів, які можуть бути використані при кримінальному переслідуванні або під час проваджень з конфіскації.
3. Термін «паралельне фінансове розслідування» стосується проведення фінансового розслідування разом з, або в контексті (традиційного) кримінального розслідування відмивання коштів, фінансування тероризму та/чи предикатного(их) злочину(ів). Слідчі правоохоронних органів, які здійснюють розслідування предикатних злочинів повинні мати повноваження на здійснення розслідування будь-яких злочинів, пов'язаних з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму під час паралельного розслідування, чи мати можливість передачі справи до іншого органу для продовження здійснення розслідування.
4. Країни повинні розглядати можливість вжиття заходів, у тому числі правових, на національному рівні, для надання можливості їх компетентним органам здійснювати розслідування справ щодо відмивання коштів та фінансування тероризму з метою відкладення чи зняття арешту з підозрюваної особи та/чи арешту коштів, з метою встановлення осіб, задіяних в такій діяльності або для збору доказів. Без вжиття таких заходів, застосування процедур, таких як: контрольовані поставки та операції під прикриттям є неможливим.
5. Рекомендація 30 також застосовується до тих компетентних органів, які не є правоохоронними органами, *безпосередньо*, але, які є відповідальними за проведення фінансових розслідувань предикатних злочинів у тій мірі, в якій ці компетентні органи виконують функції, які охоплює Рекомендація 30.
6. Правоохоронні органи, які здійснюють боротьбу з корупцією, та мають повноваження в сфері правозастосування можуть бути визначені для здійснення розслідування злочинів відмивання коштів та фінансування тероризму, які походять від, або пов'язані з корупційними злочинами відповідно до Рекомендації 30, та повинні мати достатньо повноважень на встановлення, відстеження, та ініціювання дій щодо замороження та арешту майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості.
7. Правоохоронні органи та інші компетентні органи, зазначені вище, повинні братись до уваги у випадку, коли країни застосовують мультидисциплінарні групи при фінансових розслідуваннях.
8. Правоохоронні органи та органи прокуратури, включаючи органи, відповідальні за повернення активів повинні мати адекватні фінансові, людські та технічні ресурси. Країни повинні вживати заходів з метою забезпечення того, щоб персонал цих органів відповідав

високим професійним стандартам, враховуючи стандарти щодо конфіденційності, та повинні бути цілком чесні і мати відповідні навички.

Під час проведення розслідувань відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму, компетентні органи повинні мати можливість доступу до всіх необхідних документів та інформації для використання при таких розслідуваннях, судовому переслідуванню та пов'язаних з цим діях. Сюди необхідно включити повноваження на вжиття обов'язкових заходів для отримання документів, які знаходяться у фінансових установах, ВНУП та в інших фізичних та юридичних осіб, на огляд осіб та обшук приміщень, відібрання показань свідків, та накладання арешту і отримання доказів. Країни повинні забезпечити, щоб компетентні органи, які проводять розслідування, можуть використовувати широкий спектр слідчих методів для розслідування відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів і фінансування тероризму. Ці методи розслідування включають: операції під прикриттям, перехоплення засобів зв'язку, доступ до комп'ютерних систем і контрольовану поставку.

Країни повинні забезпечити, щоб компетентні органи мали своєчасний доступ до широкого спектру інформації, зокрема, для підтримки виявлення та відстеження майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості. Це може включати, зокрема, основну інформацію та інформацію про бенефіціарних власників, інформацію податкових органів, інформацію, що міститься в реєстрах активів (наприклад, землі, нерухомості, транспортних засобів, акцій або інших активів), а також інформацію, що міститься в реєстрах громадянства, місця проживання або соціальних виплат.

Крім того, країни повинні мати ефективні механізми для вчасного встановлення того, чи фізичні чи юридичні особи володіють та контролюють рахунки. Вони також повинні мати механізми для забезпечення того, щоб їх компетентні органи вживали заходів щодо встановлення активів без попереднього інформування власника. При проведенні розслідувань відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму, компетентні органи повинні мати можливість запиту у ПФР всієї відповідної інформації.

Основні Критерії

31.1 Компетентні органи, що проводять розслідування відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму, повинні мати можливість отримати доступ до всіх необхідних документів та інформації для використання в цьому розслідуванні, та судового переслідування та пов'язаних з ними дій. До них належать повноваження застосовувати примусові заходи щодо:

- (a) витребування записів, що зберігають фінансові установи, ВНУП та інші фізичні та юридичні особи;
- (b) обшуку осіб та приміщень;
- (c) взяття показань свідків; та
- (d) виїмки та отримання доказів.

31.2 Компетентні органи, що проводять розслідування, повинні бути здатними використовувати широкий спектр технік ведення розслідувань при розслідуванні відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму, зокрема:

- (a) операції під прикриттям;
- (b) перехоплення засобів зв'язку;
- (c) доступ до комп'ютерних систем; та
- (d) контрольовані поставки.

31.3 Країни повинні мати механізми:

- (a) для вчасного встановлення того, чи ведуть або контролюють фізичні або юридичні особи рахунки; та
- (b) забезпечити, щоб компетентні органи вживали заходів щодо встановлення активів без попереднього інформування власника.

31.4 Компетентні органи, що проводять розслідування відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму, повинні мати можливість робити запит ПФР щодо всієї необхідної інформації.

Країни повинні вживати заходів щодо викриття фізичного транскордонного перевезення валюти та оборотних інструментів на пред'явника, включаючи систему декларування та/чи систему розкриття інформації.

Країни повинні забезпечити, що їх компетентні органи мали правові повноваження щодо зупинення чи затримання валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, щодо яких існує підозра, що вони пов'язані з фінансуванням тероризму, відмиванням коштів чи предикатними злочинами, або, які фіктивно задекларовані чи не розкриті.

Країни повинні забезпечити наявність ефективних, пропорційних та переконливих санкцій для застосування до осіб, які надають фіктивну(ні) декларацію(ї) чи інформацію. У випадку, якщо валюта чи оборотні інструменти на пред'явника пов'язані з фінансуванням тероризму, відмиванням коштів чи предикатними злочинами, країни також повинні вживати заходів, включаючи законодавчі відповідно до Рекомендації 4, які нададуть можливість здійснення конфіскації такої валюти чи інструментів.

Основні Критерії

Примітка для експертів з оцінки:

Рекомендація 32 може бути імплементована на наднаціональному рівні наднаціональною юрисдикцією, таким чином, що лише переміщення, які перетинають зовнішні кордони наднаціональної юрисдикції вважаються транскордонними для цілей Рекомендації 32. Такі заходи оцінюються на наднаціональному рівні на основі, зазначеній у Додатку I.

- 32.1 Країни повинні імплементувати систему декларування або систему розкриття інформації щодо транскордонного ввезення та вивезення валюти та оборотних інструментів на пред'явника. Країни повинні забезпечити щоб декларування та розкриття інформації застосовувалось до всіх фізичних транскордонних перевезень як подорожуючими, так і поштою чи вантажними перевезеннями, але при цьому можуть використовуватись різні системи для різних способів транспортування.
- 32.2 В системі декларування, всі особи, що здійснюють фізичне транскордонне перевезення валюти або фінансових інструментів на пред'явника, вартість яких перевищує попередньо встановлений максимальний поріг, який становить 15,000 доларів США/євро, повинні бути зобов'язані надавати правдиву декларацію визначеним компетентним органам. Країни можуть обрати серед таких трьох різних типів системи декларування:
- (a) Письмова система декларування для всіх подорожуючих;
 - (b) Письмова система декларування для всіх подорожуючих, які здійснюють перевезення коштів, що перевищує порогову суму; та/або
 - (c) Система усного декларування для всіх подорожуючих.

- 32.3 У системі розкриття інформації, до осіб, які здійснюють фізичне транскордонне перевезення валюти або оборотних інструментів на пред'явника, повинні висуватися вимоги надавати правдиві відповіді та надавати державним органам інформацію відповідно до їх запити, але не вимагається здійснювати попереднє письмове або усне декларування.
- 32.4 При виявленні неправдивого декларування або розкриття інформації щодо валюти або оборотних інструментів на пред'явника або недекларуванні чи нерозкритті інформації, визначені компетентні органи повинні мати повноваження робити запит та отримувати подальшу інформацію від кур'єра стосовно походження валюти або оборотних інструментів на пред'явника та про наміри їх використання.
- 32.5 До осіб, які надають неправдиву декларацію або не розкривають інформацію, повинні застосовуватись пропорційні та переконливі санкції – кримінальні, цивільні або адміністративні.
- 32.6 Інформація, одержана в результаті процесів декларування/розкриття інформації, повинна бути доступною ПФР або через: (а) систему сповіщення ПФР про випадки підозри транскордонного перевезення; або (б) через надання ПФР прямого доступу до декларацій/розкритої інформації якимось іншим шляхом.
- 32.7 На національному рівні країни повинні забезпечити відповідну координацію між митними, міграційними та іншими пов'язаними органами щодо питань, які стосуються імплементації Рекомендації 32.
- 32.8 Компетентні органи повинні бути здатними зупинити або затримати валюту або оборотні інструменти на пред'явника на відповідний строк для встановлення того, чи доказ відмивання коштів або фінансування тероризму може бути знайдений у випадках:
- (а) коли є підозра відмивання коштів, фінансування тероризму або предикатних злочинів; або
 - (б) коли подано неправдиву декларацію або неправдиву інформацію.
- 32.9 Країни повинні забезпечити, щоб система декларування/розкриття інформації дозволяла здійснювати міжнародне співробітництво та надавати допомогу відповідно до Рекомендацій 36 та 40. З метою спрощення такого співробітництва, інформація¹⁶⁴ повинна зберігатися коли:
- (а) сума декларації або розкриття перевищує встановлений поріг; або
 - (б) подано неправдиву декларацію або неправдиву інформацію; або
 - (с) існує підозра відмивання коштів або фінансування тероризму.
- 32.10 Країни повинні забезпечити існування суворих заходів безпеки щодо належного використання інформації, отриманої через систему декларування/розкриття інформації, не обмежуючи: (i) торгівельні платежі за товари та послуги між країнами; або (ii) свободу руху капіталів будь-яким чином.
- 32.11 Щодо осіб, які здійснюють фізичне транскордонне перевезення валюти або оборотних інструментів на пред'явника, що пов'язані з фінансуванням тероризму, відмиванням коштів або предикатними злочинами, повинні застосовуватись: (а) пропорційні та переконливі

¹⁶⁴ Як мінімум, інформація повинна містити (i) кількість валюти або фінансових інструментів на пред'явника, які були задекларовані, розкриті або іншим чином виявлені, та (ii) ідентифікаційні дані пред'явника (пред'явників).

санкції, кримінальні, цивільні або адміністративні; та (б) заходи відповідно до Рекомендації 4, що дасть можливість конфіскувати таку валюту або оборотні інструменти на пред'явника.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 32 (КУР'ЄРИ З ПЕРЕВЕЗЕННЯ ГОТІВКИ)

А. ЦІЛІ

1. Рекомендація 32 була розроблена з метою забезпечення того, щоб терористи та інші злочинці не мали можливості фінансувати свою діяльність чи відмивати доходи, одержані від їх злочинної діяльності шляхом транскордонного перевезення валюти та оборотних інструментів на пред'явника. Зокрема, Рекомендація спрямована на забезпечення того, щоб країни вживали заходів з метою: (а) виявлення фізичного транскордонного перевезення валюти та оборотних інструментів на пред'явника; (б) зупинення чи затримання валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, щодо яких існує підозра, що вони пов'язані з фінансуванням тероризму чи відмиванням коштів; (с) зупинення чи затримання валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, які фіктивно задекларовані чи розкриті; (d) застосування відповідних санкцій за здійснення неправдивого декларування та неправдивого розкриття інформації; та (е) уможливлення здійснення конфіскації валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, які пов'язані з фінансуванням тероризму чи відмиванням коштів.

В. ТИПИ СИСТЕМ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ІМПЛЕМЕНТОВАНІ З МЕТОЮ ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ ЩОДО КУР'ЄРІВ З ПЕРЕВЕЗЕННЯ ГОТІВКИ

2. Країни можуть виконувати свої обов'язки відповідно до Рекомендації 32 та Пояснювальної записки до неї шляхом імплементації однієї з таких типів систем. Однак, країнам не потрібно використовувати один і той же тип системи для ввезення та вивезення валюти чи оборотних інструментів на пред'явника.

Система декларування

3. Від усіх осіб, які здійснюють фізичне транскордонне перевезення валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, вартість яких перевищує попередньо встановлений максимальний поріг в 15,000 USD/EUR, вимагається подавати правдиву декларацію визначеним компетентним органам. Країни можуть обрати серед таких трьох різних типів системи декларування: (i) систему письмового декларування для всіх подорожуючих; (ii) систему письмового декларування для тих подорожуючих, які перевозять валюту чи оборотні інструменти на пред'явника на суму, що перевищує встановлений поріг; та (iii) систему усного декларування. Опис цих трьох систем наведений нижче в їх чистій формі. Однак, це не є рідкістю для країн обирати змішану систему.
 - (a) *Система письмового декларування для всіх подорожуючих:* Система, згідно якою від усіх подорожуючих вимагається заповнювати форми письмової декларації перед в'їздом до країни. Система включає питання, які містяться в загальних чи митних формах декларації. Відповідно до практики, подорожуючим необхідно здійснити декларування незалежно від того перевозять вони валюту або оборотні інструменти на пред'явника, чи ні (наприклад, проставляючи «так» чи «ні» в формі декларації).
 - (b) *Система письмового декларування для тих подорожуючих, які перевозять валюту чи оборотні інструменти на пред'явника на суму, що перевищує встановлений поріг:* Відповідно до цієї системи від всіх подорожуючих, які перевозять валюту чи оборотні інструменти на пред'явника, вартість яких перевищує попередньо

встановлений максимальний поріг вимагається заповнити письмову форму декларації. Відповідно до практики, від подорожуючих не вимагається заповнювати будь-які форми, якщо вони не перевозять валюту чи оборотні інструменти на пред'явника, сума яких перевищує встановлений поріг.

- (с) *Система усного декларування для всіх подорожуючих:* Відповідно до цієї системи, від всіх подорожуючих вимагається здійснення усного декларування, якщо вони перевозять валюту чи оборотні інструменти на пред'явника, вартість яких перевищує встановлений поріг. Як правило, таке декларування здійснюється в пунктах пропуску через митний кордон шляхом вимоги від подорожуючих обирати між «червоним коридором» (декларування товарів) та «зеленим коридором» (декларування не вимагається). Обрання коридору, що здійснюється подорожуючим вважається усним декларуванням. Відповідно до практики, подорожуючі не здійснюють декларування в письмовій формі, але від них вимагається активно звітувати перед митними інспекторами.

Система розкриття інформації

4. Країни можуть обрати систему, відповідно до якої від подорожуючих вимагається надавати відповідну інформацію на запит органів. У таких системах, для подорожуючих не існує вимоги щодо здійснення завчасної письмової чи усної декларації. Відповідно до практики, подорожуючим необхідно надавати правдиві відповіді на запит компетентних органів.

С. ДОДАТКОВІ ЕЛЕМЕНТИ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ОБОХ СИСТЕМ

5. Незалежно від того, яка система імплементується, країни повинні забезпечити, щоб їх система об'єднувала такі елементи:
- (а) Система декларування/розкриття інформації повинна застосовуватись як до ввезення, так і до вивезення валюту чи оборотних інструментів на пред'явника.
 - (b) У випадку виявлення неправдивого декларування/розкриття інформації щодо валюту чи оборотних інструментів на пред'явника або не здійснення декларування/розкриття інформації щодо валюту чи оборотних інструментів на пред'явника, визначені компетентні органи мають повноваження на здійснення запиту та отримання додаткової інформації від кур'єрів з перевезення готівки відносно джерела походження валюту чи оборотних інструментів на пред'явника та їх відповідного використання.
 - (с) Інформація, отримана у ході декларування/розкриття інформації повинна бути доступною для ПФР, чи через систему, відповідно до якої ПФР повідомляється про підозрілі випадки транскордонного перевезення, або під час здійснення декларування/розкриття інформації безпосередньо ПФР відповідним іншим шляхом.
 - (d) На національному рівні, країни повинні забезпечити існування достатньої координації між митними, міграційними та іншими пов'язаними органами щодо питань, які стосуються імплементування Рекомендації 32.
 - (e) В наступних двох випадках, компетентні органи повинні мати можливість зупинення чи затримання валюту чи оборотних інструментів на пред'явника на відповідний строк, з метою з'ясування того, чи можна знайти докази відмивання коштів та фінансування тероризму: (i) якщо є підозра у відмиванні коштів та фінансуванні тероризму; чи (ii) якщо наявне неправдиве декларування чи неправдиве розкриття інформації.

- (f) Система декларування/розкриття інформації повинна якомога більше сприяти співробітництву та допомозі відповідно до Рекомендацій 36-40. Сприяти такому співробітництву, у випадках, коли: (i) здійснюється декларування чи розкриття інформації, яке перевищує максимальний поріг в 15,000 USD/EUR; чи (ii) коли існує неправдиве декларування або розкриття інформації; або (iii) коли існує підозра у відмиванні коштів чи фінансуванні тероризму, ця інформація повинна зберігатись для використання компетентними органами. Щонайменше, ця інформація охоплюватиме: (i) суму валюти чи оборотних інструментів на пред'явника задекларованих, розкритих або викритих іншим чином; та (ii) ідентифікаційні дані пред'явника(iv).
- (g) Країни повинні імплементувати Рекомендацію 32 за умови дотримання точних гарантій щодо належного використання інформації та без обмежень: (i) торгових платежів за товари та послуги між країнами; або (ii) свободи рухів капіталу будь-яким шляхом.

D. САНКЦІЇ

- 6. Особи, які здійснюють неправдиве декларування чи неправдиве розкриття інформації повинні підлягати ефективним, пропорційним та переконливим санкціям, кримінальним, цивільним чи адміністративним. Особи, які здійснюють транскордонне перевезення валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, пов'язане з фінансуванням тероризму, відмиванням коштів чи предикатними злочинами повинні також підлягати ефективним, пропорційним та переконливим санкціям, кримінальним, цивільним чи адміністративним, та заходам відповідно до Рекомендації 4, яка уможливить здійснення конфіскації такої валюти чи оборотних інструментів на пред'явника.
- 7. Органи, відповідальні за імплементацію Рекомендації 32 повинні мати адекватні фінансові, людські та технічні ресурси. Країни повинні вживати заходів з метою забезпечення того, щоб персонал цих органів відповідав високим професійним стандартам, враховуючи стандарти щодо конфіденційності, та повинні бути цілком чесні і мати відповідні навички.

E. ЗОЛОТО, ДОРОГОЦІННІ МЕТАЛИ ТА ДОРОГОЦІННЕ КАМІННЯ

- 8. Для цілей Рекомендації 32, золото, дорогоцінні метали та дорогоцінне каміння не включені до неї, незважаючи на їх високу ліквідність та використання в певних ситуаціях в якості засобів обміну чи перенесення вартості. Ці предмети можуть бути охоплені іншим чином відповідно до митного законодавства та нормативно-правових актів. Якщо країна виявляє незвичайне транскордонне переміщення золота, дорогоцінних металів чи дорогоцінного каміння, вона повинна розглядати можливість інформування, за необхідності, митну службу чи інші компетентні органи країн, з яких походять ці предмети та/або для яких вони призначені, та повинні співпрацювати з метою подальшого встановлення джерела, призначення, та мети переміщення таких предметів, та подальшого вжиття відповідних заходів.

Глосарій специфічних термінів, що використовуються у цій Рекомендації

Неправдиве декларування (False declaration)

Термін «неправдиве декларування» відноситься до неправильного представлення вартості валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, які перевозяться, чи неправильного представлення інших відповідних даних, які вимагаються для внесення в форму декларації чи іншим чином на запит органів. Це включає в себе ненадання декларації, яка вимагається.

Неправдиве розкриття інформації (False disclosure)

Термін "неправдиве розкриття інформації" відноситься до неправильного представлення вартості валюти чи оборотних інструментів на пред'явника, які перевозяться, чи неправильного представлення інших відповідних даних, які запитуються в декларації чи іншим чином запитуються органами. Це включає в себе не розкриття інформації, яка вимагається.

Пов'язаний з фінансуванням тероризму чи відмивання коштів (Related to terrorist financing or money laundering)

Вживається для опису валюти та оборотних інструментів на пред'явника, які є: (i) доходами, які походять від, чи використовуються в, чи призначені або розміщені для фінансування тероризму, терористичних актів чи терористичних організацій; чи (ii) відмиті, доходи, одержані в результаті відмивання коштів чи здійснення предикатних злочинів, чи засоби, які застосовуються в, чи призначені для використання при здійсненні таких злочинів.

Фізичне транскордонне перевезення (Physical cross-border transportation)

Термін «фізичне транскордонне перевезення» відноситься до будь-якого фізичного ввезення чи вивезення валюти та оборотних інструментів на пред'явника з однієї країни до іншої. Термін включає такі способи перевезення: (1) фізичне перевезення фізичною особою, чи супроводження багажу або засобу пересування; (2) перевезення валюти та оборотних інструментів на пред'явника контейнерним вантажем чи (3) переказ валюти та оборотних інструментів на пред'явника фізичною чи юридичною особою.

Країни повинні вести всеохоплюючу статистику щодо питань, які стосуються ефективності системи ПВК/ФТ. Ця статистика має включати в себе статистику щодо отриманих та надісланих повідомлень про підозрілі операції; щодо розслідування, переслідування та вироків стосовно відмивання коштів і фінансування тероризму; щодо замороження, арешту і конфіскації майна; та про взаємну правову допомогу або інші міжнародні запити щодо співробітництва.

Основні Критерії

33.1 Країни повинні вести всеохоплюючу статистику щодо питань, які стосуються ефективності системи ПВК/ФТ. Така статистика включає в себе¹⁶⁵:

- (a) Повідомлення про підозрілі операції, отримані та передані;
- (b) Розслідування, кримінальне переслідування та судові вирокі щодо ВК/ФТ;
- (c) Заморожене, арештоване та конфісковане майно;
- (d) Направлені та отримані запити про надання взаємної правової допомоги або інші міжнародні запити.

¹⁶⁵ Для цілей технічної відповідності, оцінка повинна обмежуватися 4-ма переліченими нижче сферами.

Компетентні органи, наглядові органи та саморегулівні органи повинні розробити керівництво та забезпечити зворотний зв'язок, які сприятимуть фінансовим установам та ВНУП у застосуванні національних заходів у боротьбі з відмиванням коштів та фінансуванню тероризму, та, зокрема, у виявленні та інформуванні про підозрілі операції.

Основні Критерії

34.1 Компетентні органи, наглядові органи та саморегулівні організації повинні розробити керівництво та забезпечити зворотний зв'язок, який сприятиме фінансовим установам та ВНУП у застосуванні національних заходів щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, та, зокрема, у виявленні та повідомленні про підозрілі операції.

Країни повинні забезпечити наявність ряду ефективних, пропорційних та переконливих санкцій, кримінальних, цивільних або адміністративних, що застосовуються до фізичних або юридичних осіб, яких стосуються Рекомендації 6 та 8-23 і які не виконують вимоги щодо ПВК/ФТ. Санкції повинні застосовуватись не тільки до фінансових установ та ВНУП, але й до їх директорів та вищого керівництва.

Основні Критерії

- 35.1 Країни повинні забезпечити наявність ряду пропорційних кримінальних, цивільних або адміністративних санкцій, що застосовуються до фізичних або юридичних осіб, які не виконують вимоги щодо ПВК/ФТ відповідно до Рекомендації 6 та 8-23¹⁶⁶.
- 35.2 Санкції повинні застосовуватись не тільки до юридичних осіб, тобто фінансових установ або ВНУП, але також до їх директорів та вищого керівництва.

¹⁶⁶ Санкції повинні прямо або опосередковано застосовуватись за невиконання вимог законодавства. Вони не обов'язково зазначаються в тому ж документі, який встановлює або підтверджує вимогу, і можуть зазначатись в іншому документі, при умові, що існують чіткі посилання між вимогою та наявними санкціями.

Г. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

РЕКОМЕНДАЦІЯ 36

МІЖНАРОДНІ ІНСТРУМЕНТИ

Країни повинні вжити негайні заходи з метою приєднання та повної імплементації Віденської Конвенції, 1988; Палермської Конвенції, 2000; Конвенції ООН по боротьбі з корупцією, 2003; та Конвенції по боротьбі з фінансуванням тероризму, 1999. У разі необхідності, країнам також рекомендується ратифікувати та імплементувати інші відповідні міжнародні конвенції, такі як Конвенція Ради Європи з кіберзлочинності, 2001; Між-Американська Конвенція по боротьбі з тероризмом, 2002; та Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансування тероризму, 2005.

Основні Критерії

- 36.1 Країни повинні приєднатися до Віденської Конвенції, Палермської Конвенції, Конвенції ООН по боротьбі з корупцією (Меридська Конвенція) та Конвенції по боротьбі з фінансуванням тероризму.
- 36.2 Країни повинні повністю імплементувати¹⁶⁷ Віденську Конвенцію, Палермську Конвенцію, Меридську Конвенцію¹⁶⁸ та Конвенцію по боротьбі з фінансуванням тероризму.

¹⁶⁷ Відповідні статті наступні: Віденська Конвенція (статті 3-11, 15, 17 та 19), Палермська Конвенція (статті 5-7, 10-16, 18-20, 24-27, 29-31 та 34), Меридська Конвенція (статті 14-17, 23-24, 26-31, 38, 40, 43-44, 46, 48, 50-55, 57-58) та Конвенція по боротьбі з фінансуванням тероризму (статті 2-18).

¹⁶⁸ Механізм огляду виконання Конвенції ООН проти корупції (UNCAC), для якого УНЗОООН виступає в якості секретаріату, відповідає за оцінку виконання UNCAC. FATF оцінює відповідність Рекомендації FATF 36, яка, по відношенню до UNCAC, має вужчу сферу застосування та спрямованість. У деяких випадках, висновки можуть різнитися через відмінності у відповідних методологіях, цілях і сфері застосування стандартів FATF і Механізму огляду виконання.

Країни повинні швидко, конструктивно та ефективно надавати в найширшому можливому обсязі взаємну правову допомогу щодо розслідувань, переслідувань та супутніх процедур стосовно відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму. Країни повинні мати адекватні правові підстави для надання допомоги та, де необхідно, повинні мати наявні угоди, домовленості чи інші механізми для покращення співробітництва.

Зокрема, країни повинні:

- (a) Не забороняти або не встановлювати необґрунтовані або надмірно обмежуючі умови надання взаємної правової допомоги.
- (b) Забезпечувати існування чітких та ефективних процедур вчасного виконання запитів про взаємну правову допомогу. Країни повинні залучати центральний орган, чи інший офіційно встановлений механізм для ефективнішого направлення та виконання запитів. Для проведення моніторингу виконання запитів, повинна існувати система управління документообігом.
- (c) Не відмовляти у виконанні запитів про взаємну правову допомогу лише на підставі того, що злочин, як вважається, включає в себе також і фіскальні питання.
- (d) Не відмовляти у виконанні запитів про взаємну правову допомогу на підставі того, що законодавство вимагає від фінансових установ або ВНУП зберігати відповідну таємницю або конфіденційність (за виключенням випадків, коли відповідна запитувана інформація зберігається в умовах застосування правового професійного привілею чи правової професійної таємниці).
- (e) Зберігати конфіденційність запитів про надання міжнародної правової допомоги, які вони отримують та інформацію, яка міститься в них, відповідно до фундаментальних принципів національного законодавства, з метою забезпечення добросовісності розслідування чи виконання запиту. Якщо запитувана країна не може дотримуватись вимог конфіденційності, вона повинна невідкладно повідомити про це країну, яка запитує.

Країни повинні надавати взаємну правову допомогу, незважаючи на наявність подвійної криміналізації, якщо допомога не включає в себе примусових заходів. Країни повинні розглянути можливість вжити заходів, які можуть бути необхідні для забезпечення їх можливістю надавати широкий спектр допомоги при відсутності подвійної криміналізації.

Якщо для надання взаємної правової допомоги вимагається подвійна криміналізація, така вимога повинна вважатись задоволеною незалежно від того, чи вважають обидві країни, що злочин належить до однієї й тієї ж категорії злочинів, або від того, чи визначають вони злочин однією й тією ж термінологією, за умови, що обидві країни вважають відповідну поведінку злочином.

Країни повинні забезпечити, щоб повноваження та слідчі техніки, які вимагаються відповідно до Рекомендації 31, та інші повноваження і слідчі техніки їх компетентних органів:

- (a) всі ті, які стосуються створення, пошуку та вилучення інформації, документів чи доказів (включаючи фінансову документацію) у фінансових установ чи інших осіб, та взяття

показань свідків; та

(b) широкий спектр інших повноважень та слідчих технік;

були у наявності для використання у відповідь на запити про взаємну правову допомогу, та, якщо це сумісно з їх національним законодавством, відповідати на прямі запити іноземних судових та правоохоронних органів, направлених відповідним національним органам.

Для уникнення колізій юрисдикцій необхідно звернути увагу на розробку і застосування механізмів для визначення найкращого місця для кримінального переслідування обвинувачених, виходячи з інтересів правосуддя у тих випадках, коли судове переслідування необхідно здійснювати у більш ніж одній країні.

При направленні запиту про взаємну правову допомогу, країни повинні докласти максимальних зусиль щодо надання повної фактичної та правової інформації, яка дозволить здійснити вчасне та ефективне виконання запитів, включаючи потребу в невідкладності, та надсилати запити в швидкому порядку. Перед направленням запитів, країни повинні докласти максимальних зусиль для з'ясування правових вимог та формальностей для отримання допомоги.

Органи, відповідальні за надання взаємної правової допомоги (наприклад центральний орган) повинен бути забезпечений адекватними фінансовими, людськими та технічними ресурсами. Країни повинні вживати заходів з метою забезпечення того, що персонал таких органів відповідає високим професійним стандартам, включаючи стандарти щодо конфіденційності, та є чесним і відповідно кваліфікованим.

Основні Критерії

- 37.1 Країни повинні мати правову базу, яка дозволяє їм швидко надавати в найширшому можливому обсязі взаємну правову допомогу у розслідуванні, переслідуванні та супутніх процедурах стосовно відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму.
- 37.2 Країни повинні залучати центральний орган або інший запроваджений офіційний механізм для направлення та виконання запитів. Повинна існувати чітка процедура щодо своєчасної пріоритетизації та надання міжнародної правової допомоги на запити. З метою моніторингу виконання запитів повинна існувати система управління документообігом.
- 37.3 Взаємна правова допомога не повинна заборонятися чи підлягати необґрунтованим або надмірно обмежуючим умовам надання взаємної правової допомоги.
- 37.4 Країни не повинні відмовляти у виконанні запитів про міжнародну правову допомогу:
- (a) лише на підставі того, що злочин включає в себе також і фіскальні питання; або
 - (b) на підставі того, що законодавство вимагає від фінансових установ або ВНУП зберігати таємницю або конфіденційність, за винятком, коли відповідна інформація, що запитується, отримана в результаті обставин, коли застосовується правовий привілей або зберігається професійна таємниця.
- 37.5 Країни повинні дотримуватись вимог конфіденційності щодо запитів про взаємну правову допомогу, які вони отримують, та інформації, яка в них міститься, що підлягає фундаментальним принципам національного законодавства, з метою забезпечення добросовісності розслідування чи виконання запиту.

- 37.6 Якщо взаємна правова допомога не включає в себе примусових заходів, то країни не повинні робити подвійну криміналізацію умовою для надання міжнародної правової допомоги.
- 37.7 Якщо для надання взаємної правової допомоги вимагається подвійна криміналізація, така вимога повинна вважатись задоволеною незалежно від того, чи вважають обидві країни, що злочин належить до однієї й тієї ж категорії злочинів, або від того, чи визначають вони злочин однією й тією ж термінологією, за умови, що обидві країни криміналізують поведінку, яка лежить в основі злочину.
- 37.8 Повноваження та слідчі техніки, які вимагаються відповідно до Рекомендації 31, або інші повноваження і слідчі техніки їх компетентних органів також повинні застосовуватися у відповідь на запит про взаємну правову допомогу, і, якщо це відповідає національному законодавству, у відповідь на прямий запит іноземної юрисдикції або правоохоронного органу національним органам. До них належать:
- (а) всі специфічні повноваження, які вимагаються відповідно до Рекомендації 31, що стосуються створення, пошуку та вилучення інформації, документів чи доказів (включаючи фінансову документацію) фінансових установ або інших фізичних чи юридичних осіб, та взяття показів свідків; та
 - (б) широкий спектр інших повноважень та слідчих технік.

Країни повинні забезпечити наявність заходів, в тому числі законодавчих заходів, з метою вжиття оперативних дій у відповідь на запити іноземних держав щодо допомоги у виявленні, відстеженні, оцінці, розслідуванні, заморожуванні, арешті та конфіскації майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості. Ці заходи також повинні дозволити країнам визнавати та виконувати запити іноземних держав щодо заморожування, арешту або конфіскації. Крім того, країни повинні мати можливість управляти майном, що підлягає конфіскації, на всіх етапах процесу повернення активів, а також ділити або повернути конфісковане майно.

Країни повинні забезпечити наявність якнайширшого спектра договорів, домовленостей або інших механізмів для посилення співпраці у сфері повернення активів

Основні Критерії

- 38.1 Країни повинні мати повноваження вживати невідкладних заходів щодо виконання запитів іноземних країн стосовно встановлення, заморожування, арешту та конфіскації:
- (a) легалізованого майна,
 - (b) доходів,
 - (c) засобів, які використовуються, або
 - (d) засобів, які могли б бути використані для відмивання доходів, предикатних злочинів або фінансування тероризму; або
 - (e) майна відповідної вартості.
- 38.2 Країни повинні мати повноваження надавати правову допомогу на запит про співробітництво на основі процедури конфіскації без винесення обвинувального вироку, та відповідних тимчасових заходах, і як мінімум за обставин, коли злочинець є недоступним у зв'язку із смертю, переховуванням, відсутністю, або злочинець невідомий, крім випадків, коли це не суперечить фундаментальним принципам національного законодавства.
- 38.3 Країни також повинні мати: (а) угоди з іншими країнами стосовно координації заходів щодо вилучення та конфіскації доходів; та (б) механізми управління, і, коли необхідно, розпорядження замороженим, вилученим або конфіскованим майном.
- 38.4 Країни повинні мати можливість ділитися конфіскованим майном з іншими країнами, зокрема коли конфіскація прямо або опосередковано є результатом координованих дій правоохоронних органів.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 38 (ВЗАЄМНА ПРАВОВА ДОПОМОГА: ЗАМОРОЖЕННЯ ТА КОНФІСКАЦІЯ)

1. Країни повинні мати можливість вживати оперативних заходів у відповідь на запити про співпрацю у щонайбільшій кількості обставин. Це має включати запити, зроблені у рамках проваджень щодо конфіскацій на підставі обвинувального вироку та без винесення

обвинувального вироку, а також відповідних тимчасових заходів, як зазначених в Рекомендації 4.¹⁶⁹

2. При визнанні та виконанні постанов іноземних держав щодо заморожування, арешту або конфіскації запитувані країни повинні мати можливість покладатися на факти, встановлені в постанові іноземної держави. Виконання цього запиту не повинно бути обумовленими проведенням розслідування на національному рівні. Крім того, суди запитуваної країни можуть переглянути постанови іноземних держав і видати будь-які інші рішення, які можуть бути необхідними для виконання цих постанов, щодо майна, розташованого в запитуваній країні.
3. Якщо запитувана країна вимагає судового рішення для надання допомоги через вимоги основних принципів національного законодавства або з інших міркувань, запитуючі країни повинні забезпечити, щоб їхні суди мали повноваження видавати постанови щодо заморожування, арешту та конфіскації майна, що знаходиться за кордоном, або, якщо можливо, застосувати механізми для внутрішнього національного судового розгляду та визнання законними запитів, які будуть передані до виконання.
4. Країни також повинні забезпечити, щоб вони мають повноваження надавати подальшу відповідну допомогу за початковим запитом, не вимагаючи додаткового (роз'яснювального) запиту, у відповідних випадках.
5. Країни повинні забезпечити наявність ефективних механізмів для управління, збереження та, у разі необхідності, розпорядження замороженим, арештованим або конфіскованим майном, як зазначено в Рекомендації 4.
6. Країни повинні мати можливість ділитися конфіскованим майном з іншими країнами, зокрема, коли конфіскація є прямим чи опосередкованим результатом координованих дій правоохоронних органів. Країни повинні мати можливість у відповідних випадках домовитися про вирахування чи розподіл значних або надзвичайних витрат, понесених під час виконання постанов щодо заморожування, арешту або конфіскації.
7. Країни повинні вживати заходів для забезпечення неформального спілкування з іншими країнами у справах, що стосуються повернення активів, включаючи сприяння допомозі до того, як буде зроблено відповідний запит, та, у разі потреби, інформувати країни про статус їхніх запитів.

¹⁶⁹ Посилання на Рекомендацію 4 містить посилання на основні принципи національного законодавства, які можуть стосуватися певних видів конфіскації. Стосовно запитів, поданих на основі провадження конфіскації без обвинувального вироку, країни повинні забезпечити наявність повноважень надавати допомогу, як мінімум, за обставин, коли злочинець недоступний з причин смерті, втечі, відсутності або особа злочинця невідома, у максимально можливій мірі, якщо така допомога відповідає основним принципам національного законодавства.

Країни повинні конструктивно та ефективно виконувати запити стосовно екстрадиції щодо відмивання коштів та фінансування тероризму без надмірної затримки. Країни повинні також вживати всіх можливих заходів з метою гарантування того, що вони не забезпечують надання притулку особам, обвинуваченим у здійсненні фінансування тероризму, терористичних актів чи терористичних організацій. Зокрема, країни повинні:

- (a) забезпечити, щоб відмивання коштів та фінансування тероризму були злочинами, що можуть бути основою для екстрадиції злочинця;
- (b) забезпечити вжиття чітких та ефективних заходів стосовно вчасного виконання запитів щодо екстрадиції включаючи пріоритетність за необхідності. Для проведення моніторингу виконання запитів, повинна існувати система управління документообігом;
- (c) не встановлювати необґрунтованих чи надмірно обмежувальних умов щодо виконання запитів; та
- (d) забезпечити наявність адекватної правової бази для екстрадиції.

Кожна країна повинна здійснювати екстрадицію своїх громадян, чи, якщо країна не здійснює екстрадицію лише на підставі громадянства, така країна повинна на запит іншої країни, яка бажає здійснення екстрадиції, без затримки передати справу своїм компетентним органам з метою переслідування злочинів, викладених у запиті. Ці органи повинні приймати рішення та проводити переслідування таким же чином, як і у випадку будь-якого іншого серйозного злочину відповідно до національного законодавства такої країни. Зацікавлені країни повинні співпрацювати між собою, зокрема, стосовно процесуальних і доказових аспектів з метою забезпечення ефективності такого переслідування.

Якщо для здійснення екстрадиції вимагається подвійна криміналізація, то така вимога повинна вважатись задоволеною незалежно від того, чи вважають обидві країни, що злочин належить до однієї й тієї ж категорії злочинів, або від того, чи визначають вони злочин однією й тією ж термінологією, за умови, що обидві країни криміналізують поведінку, яка лежить в основі злочину.

Відповідно до фундаментальних принципів національного законодавства, країни повинні мати спрощені механізми для здійснення екстрадиції, які дозволятимуть безпосередню передачу запитів щодо тимчасового арешту між відповідними органами, здійснення екстрадиції осіб на основі лише ордерів на арешт або вироків, або запровадження спрощеної екстрадиції осіб, які відмовляються від формального розгляду справи про екстрадицію.

Органи, відповідальні за здійснення екстрадиції повинні бути забезпечені адекватними фінансовими, людськими та технічними ресурсами. Країни повинні вживати заходів з метою забезпечення того, що персонал таких органів відповідає високим професійним стандартам, включаючи стандарти щодо конфіденційності, та є чесним і відповідно кваліфікованим.

Основні Критерії

- 39.1 Країни повинні мати можливість виконувати запити стосовно екстрадиції щодо відмивання коштів та фінансування тероризму без надмірної затримки. Зокрема, країни повинні:
- (a) забезпечити, щоб відмивання коштів та фінансування тероризму були злочинами, що можуть бути підставою для екстрадиції злочинця;
 - (b) забезпечити, щоб вони мали систему управління документообігом та чіткі процедури стосовно вчасного виконання запитів щодо екстрадиції, включаючи пріоритетність при необхідності; та
 - (c) не встановлювати необґрунтованих чи надмірно обмежувальних умов щодо виконання запитів.
- 39.2 Країни повинні або:
- (a) здійснювати екстрадицію своїх громадян; чи
 - (b) якщо країна не здійснює екстрадицію лише на підставі громадянства, така країна повинна на запит іншої країни, яка бажає здійснення екстрадиції, без надмірної затримки передати справу своїм компетентним органам з метою переслідування злочинів, викладених у запиті.
- 39.3 Якщо для здійснення екстрадиції вимагається подвійна криміналізація, то така вимога повинна вважатись задоволеною незалежно від того, чи вважають обидві країни, що злочин належить до однієї й тієї ж категорії злочинів, або від того, чи визначають вони злочин однією й тією ж термінологією, за умови, що обидві країни вважають відповідну поведінку злочином
- 39.4 Відповідно до фундаментальних принципів національного законодавства, країни повинні мати спрощені механізми ¹⁷⁰ для здійснення екстрадиції.

¹⁷⁰ Такі, які дозволятимуть безпосередню передачу запитів щодо тимчасового арешту між відповідними органами, здійснення екстрадиції осіб на основі лише ордерів на арешт або вироків, або запровадження спрощеної екстрадиції осіб, які відмовляються від формального розгляду справи про екстрадицію.

Країни повинні забезпечити, щоб їхні компетентні органи мали можливість швидко, конструктивно та ефективно здійснювати найширше міжнародне співробітництво щодо відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму. Країни повинні здійснювати це як спонтанно, так і на запит, і таким чином повинна існувати законна база для забезпечення співробітництва. Країни повинні уповноважувати свої компетентні органи застосовувати найбільш ефективні засоби співпраці. Якщо компетентний орган має потребу у двосторонніх або багатосторонніх угодах чи домовленостях, таких як Меморандум про взаєморозуміння (MOU), слід своєчасно проводити переговори та здійснювати підписання в межах найширшого співробітництва з іноземними колегами.

Компетентні органи повинні використовувати чіткі канали чи механізми для ефективної передачі та виконання запитів на інформацію чи іншого виду допомоги. Компетентні органи повинні вживати чітких та ефективних заходів щодо пріоритетності та вчасного виконання запитів, а також захисту одержаної інформації.

Основні Критерії

Загальні принципи

- 40.1 Країни повинні забезпечити, щоб їхні компетентні органи мали можливість швидко здійснювати найширше міжнародне співробітництво щодо відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму. Такий обмін інформацією повинен здійснюватися як добровільно, так і на запит.
- 40.2 Компетентні органи повинні:
- (a) мати законну базу для забезпечення співробітництва;
 - (b) бути уповноваженими використовувати найбільш ефективні засоби співпраці;
 - (c) мати чіткі та безпечні мережеві шлюзи, механізми чи канали, які полегшують та дозволяють передавати та виконувати запити;
 - (d) мати чіткі процедури щодо пріоритезації та своєчасного виконання запитів; та
 - (e) мати чіткі процедури щодо захисту отриманої інформації.
- 40.3 Якщо компетентний орган має потребу у двосторонніх або багатосторонніх угодах чи домовленостях для здійснення співробітництва, слід своєчасно проводити переговори та здійснювати підписання таких угод в межах найширшого співробітництва з іноземними колегами.
- 40.4 У відповідь на запит компетентні органи, що направляли запит, повинні надати своєчасну відповідь компетентному органу, від якого вони отримали допомогу, щодо використання та цінності отриманої інформації.
- 40.5 Країни не повинні забороняти чи встановлювати необґрунтовані чи неправомірно обмежувальні умови щодо забезпечення обміну інформацією чи надання допомоги. Зокрема, компетентні органи не повинні відмовляти у виконанні запиту щодо надання допомоги за умови, що:

- (a) запит також містить інформацію щодо фіскальних питань; та/або
- (b) законодавство вимагає від фінансових установ та ВНУП зберігати таємницю чи конфіденційність (за винятком, коли відповідна інформація, що запитується, отримана в результаті обставин, коли застосовуються привілеї на збереження професійної таємниці або привілеї на збереження адвокатської таємниці); та/або
- (c) проводиться дізнання, розслідування чи розгляд справи в суді в країні, яку запитують, за умови, що зазначена допомога не перешкоджатиме проведенню дізнання, розслідування чи розгляду справи в суді; та/або
- (d) характер або статус (цивільний, адміністративний, правоохоронний тощо) відповідного органу країни, яку запитують відрізняється від типу та статусу відповідного органу іншої країни.

40.6 Країни повинні встановити контроль та захист з метою забезпечення того, щоб інформація, яка підлягає обміну між компетентними органами використовувалася виключно для цілей та тими органами, для яких вона була запитана або надавалась, якщо не надано попередньої згоди компетентним органом, що запитується.

40.7 Компетентні органи повинні зберігати відповідну конфіденційність щодо будь-якого запиту про співробітництво та інформації, що підлягає обміну, відповідно до зобов'язань обох сторін щодо збереження таємниці та захисту даних. Щонайменше, компетентні органи повинні здійснювати захист інформації, що підлягає обміну тим самим шляхом, яким вони здійснюють захист подібної інформації, одержаної з національних джерел. Запитуючі компетентні органи повинні мати можливість відмовити в наданні інформації, якщо компетентний орган, що запитує, не може здійснити ефективний захист інформації.

40.8 Компетентні органи повинні мати можливість проводити дізнання від імені іноземного компетентного органу, та здійснювати обмін всією інформацією з іноземними компетентними органами, яка була б доступна для них, якби таке дізнання здійснювалось на національному рівні.

Обмін інформацією між ПФР

40.9 ПФР повинні мати відповідні правові бази для здійснення співробітництва щодо відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму¹⁷¹.

40.10 На запит та, за можливості, ПФР повинні надавати зворотний зв'язок іноземним компетентним органам щодо використання наданої інформації, а також щодо результатів аналізу, проведеного на основі отриманої інформації.

40.11 ПФР повинні мати повноваження на обмін:

- (a) всією інформацією, яка повинна бути доступною чи, яку повинен отримати ПФР прямо чи опосередковано, зокрема відповідно до Рекомендації 29; та
- (b) будь-якою іншою інформацією, яку відповідно до їх повноважень вони можуть отримувати чи мати доступ до неї, прямо чи опосередковано, на національному рівні, за принципом взаємності.

Обмін інформацією між фінансовими регуляторами¹⁷²

¹⁷¹ Підрозділи фінансової розвідки повинні здійснювати обмін інформацією з іноземними ПФР, незалежно від їх статусу: адміністративного, правоохоронного, судового чи іншого.

- 40.12 Фінансові регулятори повинні мати правову базу для забезпечення співробітництва з іноземними компетентними органами (незалежно від їх типу чи статусу), відповідно до застосованих міжнародних стандартів у сфері нагляду, зокрема щодо обміну наглядовою інформацією, що стосується сфери протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.
- 40.13 Фінансові регулятори повинні мати можливість здійснювати обмін з іноземними компетентними органами інформацією, доступною їм на національному рівні, враховуючи інформацію, яку містять фінансові установи, у спосіб, що є пропорційним до їх відповідних потреб.
- 40.14 Фінансові регулятори повинні мати можливість обміну так такими видами інформації, якщо вона стосується сфери ПВК/ФТ, особливо з іншими відповідними регуляторами, які мають спільну відповідальність за фінансові установи, які входять до однієї групи:
- (a) регуляторною інформацією, тобто інформацією щодо національної регуляторної системи, та загальною інформацією щодо фінансових секторів.
 - (b) пруденційною інформацією, зокрема для регуляторів, які встановлюють основні принципи співробітництва, тобто інформацією щодо діяльності фінансових установ, бенефіціарної власності, управління, відповідності та профпридатності; та
 - (c) інформацією у сфері ПВК/ФТ, зокрема внутрішніми процедурами та політиками фінансових установ у сфері ПВК/ФТ, інформацією щодо належної перевірки клієнта, даними про клієнта, вибіркою рахунків та інформацією про операцію.
- 40.15 Фінансові регулятори повинні мати можливість проведення розслідування від імені іноземних компетентних органів, та, за необхідності, уповноважувати чи сприяти можливості іноземних компетентних органів самостійно проводити розслідування в країні, з метою сприяння здійсненню ефективного групового нагляду.
- 40.16 Фінансові регулятори повинні переконатися, що у них є попередня авторизація від запитуваного компетентного органу щодо будь-якої передачі інформації, що підлягає обміну або використанню такої інформації для наглядової та ненаглядової діяльності, за винятком тих випадків коли запитуючий фінансовий регулятор по закону зобов'язаний розкривати або надавати таку інформацію. В таких випадках, щонайменше, експерт з фінансового нагляду, що робить запит, повинен невідкладно повідомити запитуваний відповідальний орган про ці зобов'язання.

Обмін інформацією між правоохоронними органами

- 40.17 Правоохоронні органи повинні мати можливість обміну з іноземними компетентними органами інформацією, доступною їм на національному рівні, в розвідувальних чи слідчих цілях щодо відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів чи фінансування тероризму, в тому числі встановлення та відстеження доходів, одержаних злочинним шляхом, та засобів вчинення злочину.
- 40.18 Правоохоронні органи повинні також мати можливість використовувати свої повноваження, в тому числі будь-які наявні слідчі техніки відповідно до їх національного законодавства, з метою проведення дізнання та одержання інформації від імені іноземних компетентних органів. Наявні режими та практики, які регулюють співробітництво в

¹⁷² Це стосується фінансових регуляторів, які є компетентними органами і не включає фінансових регуляторів, що є саморегульованими організаціями.

правоохоронній сфері, такі як угоди між Інтерполом, Європолем чи Євроюстом та окремими країнами повинні регулювати будь-які обмеження щодо використання, накладені запитуваним правоохоронним органом.

- 40.19 Правоохоронні органи повинні мати можливість створення спільних слідчих команд з метою здійснення спільних розслідувань, та, за необхідності, країни повинні укласти двосторонні та багатосторонні угоди для уможливлення проведення таких спільних розслідувань.

Обмін інформацією між органами, що не є партнерами

- 40.20 Країни повинні дозволити своїм компетентним органам здійснювати непрямий¹⁷³ обмін інформацією з органами, що не є їх партнерами, застосовуючи вищезазначені принципи. Країни повинні забезпечити, щоб компетентний орган, який запитує інформацію опосередковано, завжди точно вказував, з якою метою та від імені кого здійснюється запит.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РЕКОМЕНДАЦІЇ 40 (ІНШІ ФОРМИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА)

А. ПРИНЦИПИ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ВСІХ ФОРМ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Обов'язки органів, які здійснюють запит

1. При здійсненні запитів щодо співробітництва, компетентні органи повинні докласти максимальних зусиль щодо надання повної фактичної та, за необхідності, правової інформації, в тому числі щодо зазначення потреби в нагальності, що надасть можливість вчасно та ефективно виконати запит, а також передбаченого використання запитуваної інформації. На запит, запитуючі компетентні органи, повинні надати зворотний зв'язок із запитуваному компетентному органу щодо використання та користі одержаної інформації.

Неправомірно обмежувальні заходи

2. Країни не повинні забороняти чи встановлювати необґрунтовані чи неправомірно обмежувальні умови щодо забезпечення обміну інформацією чи надання допомоги. Зокрема, компетентні органи не повинні відмовляти у виконанні запиту щодо надання допомоги за умови, що:
 - (a) запит охоплює фіскальні питання; та/чи
 - (b) законодавство вимагає від фінансових установ та ВНУП (за винятком, якщо відповідна інформація, що запитується зберігається за умов, де застосовується правовий привілей чи професійна таємниця) зберігати таємницю чи конфіденційність; та/чи
 - (c) проводиться дізнання, розслідування чи розгляд справи в запитуваній країні, за умови, що зазначена допомога не перешкоджатиме проведенню дізнання, розслідування чи розгляду справи в суді; та/чи
 - (d) тип та статус (цивільний, адміністративний, правоохоронний тощо) запитуючого компетентного органу відрізняється від типу та статусу відповідного органу іншої

¹⁷³ Непрямий обмін інформацією стосується запитуваної інформації, що одержується від запитуваного органу через один чи більше національних чи іноземних органів перш ніж вона буде одержана органом, що її запитував. Такий обмін інформацією та її використання може вимагати отримання дозволу від одного або кількох компетентних органів запитуваної країни.

країни.

Захист інформації, що підлягає обміну

3. Інформацію, якою було здійснено обмін, слід використовувати лише для цілі, для якої вона запитувалась чи надавалась. Будь-яке розповсюдження інформації іншим органам чи третім сторонам, чи будь-яке використання цієї інформації для адміністративних, розслідувальних, прокурорських та судових цілей, окрім тих, які були затверджені спочатку, підлягає попередньому дозволу запитуваного компетентного органу.
4. Компетентні органи повинні зберігати відповідну конфіденційність щодо будь-якого запиту про співробітництво та інформації, якою було здійснено обмін, з метою забезпечення добросовісності розслідування чи запиту відповідно до зобов'язань обох сторін щодо збереження таємниці та захисту даних. Принаймні, компетентні органи повинні здійснювати захист інформації, що підлягає обміну, тим самим шляхом, яким вони здійснюють захист подібної інформації, одержаної з внутрішніх джерел. Країни повинні здійснювати контроль та захист з метою забезпечення того, що обмін інформацією між компетентними органами здійснюється виключно в установленому порядку. Обмін інформацією повинен здійснюватись захищеним шляхом, та через надійні канали чи механізми. Запитувані компетентні органи, при необхідності, відмовляють у наданні інформації, якщо запитуючий компетентний орган не може належним чином захистити інформацію.

Повноваження пошуку інформації

5. Компетентні органи повинні мати змогу проводити дізнання від імені іноземного компетентного органу, та здійснювати обмін всією інформацією з іноземними компетентними органами, яка була б доступна для них, якби таке дізнання здійснювалось на національному рівні.

В. ПРИНЦИПИ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО ОКРЕМИХ ФОРМ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

6. Вищезазначені загальні принципи повинні застосовуватись до всіх форм обміну інформацією між аналогічними органами (контрпартнерами) та різнопрофільними органами, які викладені в нижченаведених пунктах.

Обмін інформацією між ПФР

7. ПФР повинні здійснювати обмін інформацією з іноземними ПФР, незалежно від їх статусу; адміністративного, правоохоронного, судового чи іншого. З цією метою, ПФР повинні мати відповідні правові бази для здійснення співробітництва щодо відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму.
8. Під час здійснення запиту про співробітництво, ПФР повинні докласти максимальних зусиль щодо надання повної фактичної, та, за можливості, правової інформації, включаючи опис справи, яка аналізується та потенційний зв'язок із запитуваною країною. На запит та, за можливості, ПФР повинні надавати зворотний зв'язок іноземним компетентним органам щодо використання наданої інформації, а також щодо результатів аналізу, проведеного на основі отриманої інформації.
9. ПФР повинні мати повноваження обмінюватись:
 - (а) всією інформацією, яка повинна бути доступною чи, яку повинен отримати ПФР прямо

чи опосередковано відповідно до Рекомендацій FATF, зокрема відповідно до Рекомендації 29; та

(b) будь-якою іншою інформацією, яку відповідно до їх повноважень вони можуть отримувати чи мати доступ до неї, прямо чи опосередковано, на національному рівні, за принципом взаємності.

10. Країни повинні забезпечити, щоб ПФР або інший компетентний орган мав можливість вжити негайних заходів, прямо чи опосередковано, для відмови у наданні згоди або зупинення операції, щодо якої є підозра у зв'язку з відмиванням коштів, предикатними злочинами або фінансуванням тероризму, у відповідь на відповідний запит від іноземного партнера. Якщо компетентні органи, які мають такі повноваження в запитуючій та запитуваній країнах, є різнопрофільними, країни повинні забезпечити ПФР можливість надсилати або отримувати такі запити.

Обмін інформацією між фінансовими наглядовими органами¹⁷⁴

11. Фінансові наглядові органи повинні співпрацювати з іноземними контраптерами, незалежно від їх типу та статусу цих органів. Ефективна співпраця між фінансовими наглядовими органами направлена на здійснення ефективного нагляду за фінансовими установами у сфері ПВК/ФТ. Таким чином, фінансові наглядові органи повинні мати належну законодавчу базу для забезпечення співпраці, відповідно до застосовних міжнародних стандартів у сфері нагляду, зокрема щодо обміну наглядовою інформацією, пов'язаною або яка стосується ПВК/ФТ.
12. Фінансові наглядові органи повинні мати можливість обміну з іноземними контраптерами інформацією, доступною їм на національному рівні, враховуючи інформацію, яку зберігають фінансові установи, та шляхом, пропорційним їх відповідним потребам. Фінансові наглядові органи повинні мати можливість обміну такими видами інформації, якщо вона стосується сфери ПВК/ФТ, особливо з іншими наглядовими органами, які мають спільну відповідальність за фінансові установи, які входять до однієї групи:
- (a) Регуляторною інформацією, тобто інформацією щодо національної регуляторної системи, та загальною інформацією щодо фінансових секторів.
 - (b) Пруденційною інформацією, зокрема для наглядових органів відповідно до Основних Принципів, які встановлюють основні принципи співробітництва, тобто інформацією щодо діяльності фінансових установ, бенефіціарної власності, управління, відповідності та профпридатності.
 - (c) Інформацією у сфері ПВК/ФТ, тобто внутрішніми процедури та політиками фінансових установ у сфері ПВК/ФТ, інформацією щодо належної перевірки клієнта, даними про клієнта, вибіркою рахунків та інформацією про операцію.
13. Фінансові регулятори повинні мати можливість проведення дізнання від імені іноземних компетентних органів, та, за можливості, уповноважувати чи сприяти можливості іноземних компетентних органів самостійно проводити дізнання в країні, з метою сприяння здійсненню ефективного групового нагляду.
14. Будь-яке розповсюдження інформації, що підлягає обміну, чи використання цієї інформації для цілей нагляду чи для інших цілей, повинно бути попередньо погоджено з запитуваним

¹⁷⁴ Це стосується фінансових наглядових органів, які є компетентними органами.

наглядним органом, за винятком випадків, коли запитуючий фінансовий наглядний орган має правове зобов'язання щодо розкриття чи звітування стосовно такої інформації. У таких випадках, запитуючий фінансовий наглядний орган, що здійснює запит щонайменше повинен відразу інформувати орган, який запитується про таке зобов'язання. Попереднє погодження включає будь-яке презюмоване погодження згідно Меморандуму про взаєморозуміння чи багатостороннього Меморандуму про взаєморозуміння, виданого органом, що встановлює основні принципи співробітництва, який застосовується до інформації, що підлягає обміну згідно Меморандуму про взаєморозуміння чи багатостороннього Меморандуму про взаєморозуміння.

Обмін інформацією між правоохоронними органами

15. Правоохоронні органи повинні мати можливість обміну з іноземними контрагентами інформацією, доступною їм на національному рівні для розвідувальних чи розслідувальних цілей щодо відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів чи фінансування тероризму.
16. Правоохоронні органи повинні також мати можливість використовувати свої повноваження, в тому числі будь-які наявні слідчі техніки відповідно до їх національного законодавства, з метою проведення дізнання та одержання інформації від імені іноземних контрагентів. Наявні режими та практики, які регулюють співробітництво в правоохоронній сфері, такі як угоди між Інтерполом, Європолом чи Євроюстом та окремими країнами повинні регулювати накладені запитуваним правоохоронним органом обмеження щодо використання.
17. Правоохоронні органи повинні мати можливість створення спільних слідчих груп з метою здійснення спільних розслідувань, та, за необхідності, країни повинні укласти двосторонні та багатосторонні угоди для уможливлення проведення таких спільних розслідувань. Країнам рекомендується приєднуватись до та підтримувати існуючі правоохоронні мережі в сфері ПВК/ФТ, та розвивати двостороннє співробітництво з іноземними правоохоронними органами, в тому числі розміщувати офіцерів зв'язку за кордоном, з метою сприяння вчасному та ефективному співробітництву.
18. Правоохоронні органи повинні мати можливість обмінюватися наявною на національному рівні інформацією в розвідувальних або розслідувальних цілях і співпрацювати з іноземними контрагентами для виявлення та відстеження майна, одержаного злочинним шляхом, і майна відповідної вартості, а також для забезпечення здійснення заморожування, арешту та конфіскації такого майна в рамках офіційного процесу надання взаємної правової допомоги. Правоохоронні органи повинні мати можливість розпочинати внутрішні розслідування або провадження на основі такої інформації, отриманої від іноземних контрагентів, у відповідних випадках.
19. Правоохоронні органи повинні мати можливість у відповідних випадках без попереднього запиту спонтанно обмінюватися відповідною інформацією щодо майна, одержаного злочинним шляхом, та майна відповідної вартості з іноземними контрагентами. Крім того, у відповідних випадках правоохоронні органи повинні мати можливість спонтанно виявляти та відстежувати майно, одержане злочинним шляхом, та майно відповідної вартості, якщо вони підозрюють, що таке майно, яке має відношення до іноземного розслідування, може знаходитися на території їхньої юрисдикції. Правоохоронні органи мають право на власний розсуд вирішувати, коли і за яких умов ділитися такою інформацією, наприклад, щоб не зашкодити внутрішньому розслідуванню.

20. Країни повинні брати участь у багатосторонніх мережах та активно підтримувати їх, щоб краще сприяти швидкому та конструктивному міжнародному співробітництву у сфері повернення активів. Країни повинні подавати заявки на членство у відповідній Міжвідомчій мережі з питань повернення активів (ARIN) або іншому органі, що підтримує міжнародне співробітництво у сфері повернення активів.

Обмін інформацією між різнопрофільними органами

21. Країни повинні дозволяти своїм компетентним органам здійснювати непрямий обмін інформацією безпосередньо з різнопрофільними органами, застосовуючи вищезазначені принципи. Непрямий обмін інформацією стосується запитуваної інформації, що одержується від запитуваного органу через один чи більше національних чи іноземних органів перед тим, як вона буде одержана запитуючим органом. Такий обмін інформацією та її використання може бути погоджено одним або більше компетентними органами запитуваної країни. Компетентний орган, який запитує інформацію повинен постійно надавати роз'яснення, з якою метою та від імені кого здійснюється запит.
22. Країнам також рекомендується дозволяти здійснювати швидкий та конструктивний обмін інформацією безпосередньо між різнопрофільними органами.

МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ

Безпосередній Результат 1

Ризики відмивання коштів та фінансування тероризму усвідомлюються і, за необхідності, здійснюється координація дій на національному рівні з метою протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення

Ознаки ефективної системи

Країна належним чином визначає, оцінює та розуміє свої ризики відмивання коштів та фінансування тероризму, а також здійснює координацію заходів на національному рівні, спрямованих на пом'якшення цих ризиків. Це включає залучення компетентних органів та інших відповідних органів; використання широкого спектру надійних джерел інформації; застосування оцінки ризиків як основи для розвитку та встановлення пріоритету політики та заходів з ПВК/ФТ; та впровадження цієї політики і заходів координуваним шляхом через відповідні канали. Відповідні компетентні органи також співпрацюють та координують політику і заходи, спрямовані на боротьбу з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення. З часом результатом цього стає значне пом'якшення ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму.

Цей результат першочергово стосується Рекомендацій 1, 2, 33 та 34, а також елементів Рекомендації 15.

Примітка для експертів з оцінки:

1. Від експертів з оцінки не вимагається проведення глибокого огляду або перевірки оцінки ризиків, здійсненої країною. Експерти з оцінки, базуючись на їх баченні обґрунтованості оцінки ризиків, повинні зосереджуватись на тому, як вдало компетентні органи використовують своє розуміння ризиків на практиці для інформування щодо розробки політики та вжиття заходів, спрямованих на пом'якшення ризиків.

2. Експерти з оцінки повинні брати до уваги свої висновки по цьому Безпосередньому Результату при оцінці інших Безпосередніх Результатів. Однак, експерти з оцінки можуть використати їх висновки щодо співробітництва та координації заходів з протидії фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення для впливу на оцінки Безпосереднього Результату 11, але не на інші Безпосередні Результати (наприклад, Безпосередні Результати 2-10), які стосуються протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

Основні питання для розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 1.1. Наскільки вдало країна усвідомлює свої ризики відмивання коштів/фінансування тероризму?
- 1.2. Наскільки вдало ідентифікуються ризики ВК/ФТ, що усуваються національною політикою та заходами з ПВК/ФТ?
- 1.3. В якій мірі використовуються належним чином результати оцінки ризиків для обґрунтування винятків та підтримки застосування посиленних заходів для випадків високого ризику або спрощених заходів для випадків низького ризику?
- 1.4. В якій мірі цілі та заходи компетентних органів і саморегульованих організацій відповідають національній політиці з протидії відмиванню коштів/фінансуванню тероризму, що розробляється та виявленим ризикам відмивання коштів/фінансування тероризму?
- 1.5. В якій мірі компетентні органи та СРО співпрацюють та координують розробку та впровадження політики¹⁷⁵ і заходів, спрямованих на боротьбу з ВК/ФТ і, за необхідності, з фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення?¹⁷⁶
- 1.6. В якій мірі країна забезпечує, щоб відповідні фінансові установи, ВНУП, а також інші сектори, до яких повинні застосовуватися Стандарти FATF, обізнані про відповідні результати національної оцінки ризиків ВК/ФТ?

а) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Оцінка країною своїх ризиків ВК/ФТ (наприклад, види здійсненої оцінки; види опублікованої/розповсюдженої оцінки)
2. Політики та стратегії ПВК/ФТ (наприклад, розповсюджені/опубліковані політики, стратегії та заяви у сфері ПВК/ФТ; залучення та зобов'язання на рівні вищого керівництва політичному)
3. Інформаційно-роз'яснювальна робота для приватного сектору та відповідних органів (наприклад, брифінги та керівництва щодо відповідних висновків оцінки(ок) ризиків; частота та відповідність надання консультацій щодо політики та законодавства, внесок у розвиток оцінки(ок) ризиків та інших політичних рішень).

б) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

4. Які методи, інструменти та інформація використовується з метою розробки, огляду та оцінювання висновків за результатами проведення оцінки ризиків? Наскільки повною є інформація та дані, що використовуються?

¹⁷⁵За необхідності, беручи до уваги вимоги у сфері ПВК/ФТ та правила щодо захисту даних та конфіденційності, а також інші подібні положення (напр. захист даних/локалізація).

¹⁷⁶ Враховуючи існування різних форм співпраці та координації між відповідними органами, Основне питання 1.5 не передбачає вибору країни для окремої форми та застосовується однаково до всіх.

5. Наскільки цінною є стратегічні дані фінансової розвідки, аналіз, типології та керівництво?
6. Які компетентні органи та відповідні зацікавлені сторони (включаючи фінансові установи та ВНУП) залучені до оцінки ризиків? Який вони роблять внесок в національну(ні) оцінку(и) ризиків ВК/ФТ, і на якій стадії?
7. Чи оновлюється оцінка ризиків, чи регулярно вона переглядається і чи відповідає вона значним подіям або змінам (включаючи нові загрози та тенденції)?
8. В якій мірі оцінка ризиків є обґрунтована та відповідає загрозам, слабким сторонам та особливостям ВК/ФТ у країні? За необхідності, чи враховує вона ризики, визначені іншими надійними джерелами?
9. Чи відповідає політика компетентних органів на зміни ризиків ВК/ФТ?
10. Який механізм(ми) або орган використовуються органами для забезпечення належного та постійного співробітництва та координації національної системи, а також для розробки та впровадження політики боротьби з ВК/ФТ як на рівні прийняття політичних рішень, так і на операційному рівні, а також, за необхідності, для протидії розповсюдженню фінансування зброї масового знищення)? Чи включає механізм або орган усі відповідні повноваження?
11. Чи вчасно здійснюється міжвідомчий обмін інформацією на двосторонній та багатосторонній основі (за необхідності)?
12. Чи існують відповідні ресурси та досвід для проведення оцінки ризиків, а також для національного співробітництва і координації?

Безпосередній Результат 2

Міжнародне співробітництво забезпечує відповідною інформацією, даними фінансової розвідки, та доказами, а також сприяє заходам щодо злочинців та їх активів

Ознаки ефективної системи

Країна надає конструктивну та вчасну інформацію або допомогу, що запитується іншими країнами. Компетентні органи надають допомогу шляхом запитів для:

- виявлення місцезнаходження та екстрадиції злочинців; та
- для визначення, замороження, арешту, конфіскації та розподілу активів, а також для надання інформації (включаючи, докази, дані фінансової розвідки, інформацію з нагляду та інформацію про бенефіціарну власність), що стосується відмивання коштів, фінансування тероризму та пов'язаних предикатних злочинів.

Компетентні органи також здійснюють міжнародне співробітництво для переслідування злочинців та відслідковування їх активів. З часом країна стає непривабливою для злочинців (включаючи терористів) для управління, збереження своїх незаконних доходів або використання в якості безпечної гавані.

Цей результат першочергово стосується Рекомендацій 36 - 40, а також елементів Рекомендацій 9, 15, 24, 25 та 32.

Примітка для експертів з оцінки:

Експерти з оцінки повинні враховувати, як їх висновки щодо особливої ролі відповідних компетентних органів у налагодженні та здійсненні міжнародного співробітництва за цим Безпосереднім Результатом вплинуть на інші Безпосередні Результати (особливо Безпосередні Результати 3, 5, 6-10), в тому числі, за необхідності, як країна здійснює міжнародне співробітництво по відношенню до національних справ.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 2.1. В якій мірі країна надала конструктивну та вчасну взаємну правову допомогу, а також допомогу щодо екстрадиції через низку запитів з міжнародного співробітництва? Яка якість наданої допомоги?
- 2.2. В якій мірі країна зверталась із запитами про надання правової допомоги у рамках міжнародного співробітництва належним чином та своєчасно для переслідування ВК на національному рівні, пов'язаних предикатних злочинів та випадків ФТ, які мають транснаціональні елементи?
- 2.3. В якій мірі різні компетентні органи запитують інші форми міжнародного співробітництва для належного та вчасного обміну фінансовою, наглядовою, правоохоронною чи іншою інформацією з їх іноземними колегами з метою ПВК/ФТ?
- 2.4. В якій мірі різні компетентні органи забезпечують (у тому числі за власною ініціативою) інші форми міжнародного співробітництва для конструктивного та вчасного обміну фінансовою,

наглядвою, правоохоронною та іншою інформацією з їх іноземними колегами з метою ПВК/ФТ?

- 2.5. Наскільки добре компетентні органи запитують та відповідають на іноземні запити щодо співробітництва із визначення та обміну основною інформацією та інформацією про бенефіціарного власника юридичних осіб та правових утворень?

a) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Докази опрацювання та надсилання запитів щодо міжнародного співробітництва стосовно екстрадиції, взаємної правової допомоги та інших форм міжнародного співробітництва (наприклад, кількість здійснених, одержаних, опрацьованих, наданих або відмовлених запитів різних компетентних органів (наприклад, центральний орган, ПФР, наглядові та правоохоронні органи) та види запитів; своєчасність надання відповідей, включаючи пріоритетизацію запитів; випадки надання/обміну інформації за власною ініціативою).
2. Види та кількість угод щодо співробітництва з іншими країнами (включаючи двосторонні та багатосторонні Меморандуми про взаєморозуміння, договори, співробітництво, засновані на принципі взаємності або інші механізми співробітництва).
3. Приклади: (а) здійснення запиту та (б) забезпечення успішного міжнародного співробітництва (наприклад, використання фінансової інформації/доказів, наданих країні або країною (в залежності від справи); розслідування, проведені від імені або спільно з іноземними колегами; екстрадиція підозрюваних/злочинців за ВК/ФТ).
4. Інформація щодо розслідувань, переслідувань, конфіскації та повернення/розподілу активів (наприклад, кількість розслідувань/переслідувань ВК/ФТ, кількість та вартість заморожених та конфіскованих активів (включаючи, конфіскацію, що не базується на вироку) в рамках міжнародного співробітництва; вартість повернутих або розподілених активів).

b) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

5. Які оперативні заходи вживаються для гарантування того, що забезпечується відповідна безпека, запити опрацьовуються конфіденційно з метою захисту цілісності процесу (наприклад, розслідування та дізнання), а інформація, одержана в процесі обміну, використовується для дозволених цілей?
6. Які механізми (включаючи системи управління документообігом) використовуються серед різних компетентних органів для одержання, оцінки, пріоритетизації та надання відповідей на запити про допомогу?
7. Які причини для відмови у випадках, коли допомога не надається або не може бути надана?
8. Які механізми (включаючи системи управління документообігом) використовуються серед різних компетентних органів для відбору, пріоритетизації та надсилання запитів про допомогу?
9. Як різні компетентні органи забезпечують надання запитуваній країні відповідної і точної інформації, щоб вона могла зрозуміти та оцінити запити?
10. Як добре країна співпрацювала із запитуючою або запитуваною країною з метою уникнення або вирішення конфліктів юрисдикції або проблем, спричинених наданням у запитах інформації низької якості?

11. Як компетентні органи забезпечують, що дані контактних осіб та вимоги до запитів про міжнародне співробітництво є чіткими та легкодоступними для запитуючих країн?
12. В якій мірі країна переслідує у судовому порядку своїх громадян без необґрунтованої затримки у ситуаціях, коли відповідно до закону неможливо їх екстрадувати?
13. Які заходи здійснюються з метою управління та повернення активів, конфіскованих за запитом інших країн?
14. Чи існують аспекти правового, оперативного або судового процесу (наприклад, особливо суворе застосування вимог подвійної криміналізації тощо), які перешкоджають або заважають міжнародному співробітництву?
15. В якій мірі компетентні органи обмінюються інформацією опосередковано з органами, що не є партнерами?
16. Чи наявні відповідні ресурси для: (а) одержання, управління, координації та надання відповіді на вхідні запити щодо співробітництва; та (б) вчасного надсилання та координації запитів про допомогу?

Безпосередній Результат 3

Наглядові органи належним чином здійснюють нагляд, моніторинг та регулювання фінансових установ, ВНУП та VASPs щодо додержання вимог у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків

Ознаки ефективної системи

Нагляд та моніторинг усуває та пом'якшує ризики відмивання коштів та фінансування тероризму у фінансовому та інших відповідних секторах шляхом:

- запобігання злочинцям та їх співучасникам володіти, або бути бенефіціарними власниками значної чи контрольної частки або мати управлінські функції у фінансових установах, ВНУП та VASPs; а також
- за необхідності, швидкого виявлення, усунення, та застосування санкцій за порушення вимог у сфері ПВК/ФТ або прогалини в управлінні ризиками відмивання коштів/фінансування тероризму.

Наглядові органи¹⁷⁷ забезпечують фінансові установи, ВНУП та VASPs належним зворотним зв'язком та рекомендаціями щодо виконання вимог у сфері ПВК/ФТ. З часом, нагляд та моніторинг покращують рівень додержання вимог у сфері ПВК/ФТ, та перешкоджають спробам злочинців зловживати фінансовим, ВНУП та VASPs секторами, особливо у секторах, найбільш вразливих до ризиків відмивання коштів/фінансування тероризму.

Цей результат першочергово стосується Рекомендацій 14, 26-28, 34 та 35, а також елементів Рекомендацій 1 та 40.

Примітка для експертів з оцінки:

1. Експерти з оцінки повинні визначити, які фінансовий, ВНУП та VASP сектори вважати такими, що є найбільш важливим, помірно важливим чи малозначним, та повинні відображати свої судження у Розділах 1, 5 та 6 Звіту. При формуванні суджень відносно загальної ефективності цього БР, експерти з оцінки повинні пояснити, яким чином вони зважували встановлені недоліки, а також пояснити, яким чином вони брались до уваги по відношенню до того, як експерти з оцінки зважували різні сектори.
2. При визначенні, яким чином зважувати різні фінансовий, ВНУП та VASP сектори, експерти з оцінки повинні враховувати їх відносну важливість, з урахуванням таких факторів:
 - а) ризики ВК/ФТ, з якими стикається кожен сектор, враховуючи істотність, притаманну кожному сектору (наприклад, відносна важливість різних частин фінансового сектору, ВНУП та VASPs секторів; розмір, інтеграція та склад фінансового сектору¹⁷⁸; відносна важливість різних типів фінансових продуктів чи інституцій; обсяг вітчизняного чи

¹⁷⁷ Стосовно фінансових установ та ВНУП (але не щодо VASPs) посилання на визначення "наглядові органи" включають в себе СРО для цілей оцінки ефективності.

¹⁷⁸ Наприклад, включаючи, але не обмежуючись бізнес-концентрацією в різних секторах.

транскордонного бізнесу; міра, в якій економіка ґрунтується на готівці; та оцінка обсягу неформального сектору та/або тіньової економіки), та

- b) структурні елементи та інші контекстуальні фактори (наприклад, чи запроваджені для кожного сектору наглядові органи з підзвітністю, цілісністю та прозорістю; та зрілість і складність регуляторного та наглядового режиму для кожного сектору)¹⁷⁹.

Для отримання більшої інформації відносно того, яким чином експерти з оцінки повинні враховувати ризик, істотність, структурні елементи та інші контекстуальні фактори, див. пункти 5-12 Методології. Для отримання додаткових інформації відносно того, яким чином відображати у Звіті їх судження щодо відносної важливості фінансового, ВНУП та VASPs секторів, див. шаблон до Звіту про взаємну оцінку у Додатку II Методології.

- 3. Експерти з оцінки повинні також переглянути відповідні висновки (включаючи на рівні фінансової групи) щодо рівня міжнародного співробітництва, в якому беруть участь наглядові органи, при оцінці цього БР.

Основні питання, які необхідно врахувати при визначенні того, чи досягнуто Результату

- 3.1. Наскільки вдало ліцензування, реєстрація чи інший контроль, які здійснюються наглядовими органами чи іншими органами запобігають злочинцям та їх співучасникам володіти чи бути бенефіціарними власниками значної або контрольної частки або мати управлінські функції у фінансових установах, ВНУП та VASPs? Наскільки вдало виявляються порушення вимог ліцензування чи реєстрації?
- 3.2. Як добре наглядові органи ідентифікують та підтримують розуміння ризиків ВК/ФТ у фінансових та інших секторах в цілому, між різними секторами та типами установ, та окремими установами?
- 3.3. З огляду на зменшення ризиків, як добре органи з нагляду здійснюють ризик-орієнтований нагляд чи моніторинг того, наскільки фінансові установи, ВНУП та VASPs відповідають вимогам у сфері ПВК/ФТ?
- 3.4. В якій мірі застосовуються на практиці коригуючі заходи та/чи ефективні, пропорційні та переконливі санкції?
- 3.5. В якій мірі наглядові органи здатні продемонструвати, що їх дії мають вплив на дотримання вимог законодавства фінансовими установами, ВНУП та VASPs?
- 3.6. Як вдало наглядові органи сприяють чіткому розумінню фінансовими установами, ВНУП та VASPs їх обов'язків у сфері ПВК/ФТ та ризиків ВК/ФТ?

a) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

- 1. Контекстуальні фактори щодо розміру, складу, та структури фінансового, ВНУП та VASPs секторів та неформального чи нерегульованого сектору (наприклад, кількість та типи ліцензованих та зареєстрованих у кожній категорії фінансових установ (включаючи послуги з переказу коштів та цінностей), ВНУП та VASPs; типи фінансових (включаючи транскордонних) видів діяльності; відносний розмір, важливість та істотність секторів).

¹⁷⁹ Наприклад, спеціальні види діяльності наглядових органів, такі як: тематичні огляди та цільова інформаційно-роз'яснювальна робота для конкретних секторів чи установ.

2. *Моделі ризику наглядових органів, інструкції та керівництва у сфері ПВК/ФТ (наприклад, посадові інструкції працівників наглядових органів; публікації, які висвітлюють наглядовий та моніторинговий підходи у сфері ПВК/ФТ; наглядові циркуляри, краща та невдала практика, тематичні дослідження; річні звіти).*
3. *Інформація щодо взаємодії наглядової сфери із галуззю, із ПФР та іншими компетентними органами з питань ПВК/ФТ (наприклад, забезпечення керівництвом та навчанням, організація зустрічей чи сприяння взаємодії між фінансовими установами, ВНУП та VASPs).*
4. *Інформація щодо нагляду (наприклад, частота, обсяг та характер моніторингу та перевірок (виїзні та невиїзні); характер виявлених порушень; застосовні санкції та інші заходи з усунення порушень (наприклад, заходи з усунення недоліків, догани, штрафи), приклади справ, де санкції та інші заходи з усунення порушень покращили відповідність вимогам у сфері ПВК/ФТ).*

b) Приклади Окремих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

5. Які заходи вживаються для запобігання створенню чи продовженню функціонування банків-оболонки в країні?
6. Якою мірою застосовуються перевірки "на відповідність і профпридатність" чи інші подібні заходи відносно осіб, які виконують управлінські функції, володіють значною або контрольною часткою, чи є професійно акредитованими у фінансових установах, ВНУП та VASPs?
7. Які заходи вживають наглядові органи з метою оцінки ризиків ВК/ФТ секторів та організацій, нагляд та моніторинг щодо яких вони здійснюють? Як часто переглядаються профілі ризиків, та що ініціює перегляд (наприклад, зміни в управлінні чи підприємницькій діяльності)?
8. Які заходи та інструменти нагляду застосовуються для забезпечення того, що фінансові установи (у тому числі фінансові групи), ВНУП та VASPs регулюються і виконують свої зобов'язання у сфері ПВК/ФТ (у тому числі ті, які стосуються цільових фінансових санкцій щодо тероризму, та контрзаходів, до застосування яких закликає FATF)? В якій мірі це сприяє використанню формальної фінансової системи?
9. В якій мірі частота, інтенсивність та обсяг виїзних та невиїзних перевірок стосуються профілю ризику фінансових установ (у тому числі фінансових груп), ВНУП та VASPs?
10. Яким є рівень співробітництва між наглядовими органами та іншими компетентними органами з питань ПВК/ФТ (включаючи управління ризиками ВК/ФТ фінансових груп)? Якими є умови, за яких наглядові органи направляють чи запитують інформацію в інших компетентних органах стосовно питань ПВК/ФТ (включаючи входження на ринок)?
11. При необхідності, які заходи вживаються для ідентифікації, ліцензування чи реєстрації, моніторингу та застосування санкцій до осіб, які надають послуги та провадять діяльність з переказу коштів та цінностей, а також віртуальних активів?
12. Чи мають наглядові органи достатньо ресурсів для проведення нагляду чи моніторингу для цілей ПВК/ФТ, враховуючи розмір, складність та профілі ризику сектору, над яким здійснюється нагляд та моніторинг?
13. Які заходи вживаються для забезпечення того, що фінансові наглядові органи є операційно незалежними і таким чином не підпадають під незаконний вплив у сфері ПВК/ФТ?

Безпосередній Результат 4

Фінансові установи, ВНУП та VASPs належним чином вживають запобіжних заходів у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків, та звітують про підозрілі операції

Ознаки ефективної системи

Фінансові установи, ВНУП та VASPs розуміють характер та рівень їх ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму; розробляють та застосовують політики у сфері ПВК/ФТ (в тому числі політики на рівні групи), внутрішній контроль, та програми для відповідного зниження таких ризиків; застосовують відповідні заходи належної перевірки клієнта з метою ідентифікації та перевірки їх клієнтів (у тому числі бенефіціарних власників) та проводять постійний моніторинг; відповідним чином виявляють та повідомляють про підозрілі операції; та дотримуються інших вимог у сфері ПВК/ФТ. Це в кінцевому рахунку веде до зменшення випадків відмивання коштів і фінансування тероризму в межах цих установ.

Цей результат відноситься насамперед до Рекомендацій 9-23, а також елементів Рекомендації 1, 6 та 29.

Примітка для експертів з оцінки:

1. Експерти з оцінки повинні визначити які фінансовий, ВНУП та VASPs сектори вважати такими, що є найбільш важливим, помірно важливим чи малозначним, та повинні відображати свої судження у Розділах 1, 5 та 6 Звіту. При формуванні суджень відносно загальної ефективності цього БР, експерти з оцінки повинні пояснити, яким чином вони зважували встановлені недоліки, а також пояснити, яким чином вони брались до уваги по відношенню до того, як експерти з оцінки зважували різні сектори.
2. При визначенні, яким чином зважувати різні фінансовий, ВНУП та VASPs сектори, експерти з оцінки повинні враховувати їх відносну важливість, беручи до уваги такі фактори:
 - a) ризики ВК/ФТ з якими стикається кожен сектор, враховуючи істотність, притаманну кожному сектору (наприклад, відносна важливість різних частин фінансового сектору та різних ВНУП та VASPs; розмір, інтеграція та склад фінансового сектору¹⁸⁰; відносна важливість різних типів фінансових продуктів чи інституцій; обсяг вітчизняного чи транскордонного бізнесу; міра, в якій економіка ґрунтується на готівці; та оцінка обсягу неформального сектору та/або тіньової економіки), та
 - b) структурні елементи та інші контекстуальні фактори (наприклад, чи запроваджені для кожного сектору наглядові органи з підзвітністю, цілісністю та прозорістю; та зрілість і складність регуляторного та наглядового режиму для кожного сектору)¹⁸¹.

Для отримання більшої інформації відносно того, яким чином експерти з оцінки повинні враховувати ризик, істотність, структурні елементи та інші контекстуальні фактори, див. пункти 5-12 Методології. Для отримання додаткових інструкцій відносно того, яким чином відображати у звіті їх судження щодо відносної важливості фінансового сектору, сектору ВНУП та сектору VASPs, див. шаблон до Звіту про взаємну оцінку у Додатку II Методології.

¹⁸⁰ Напр. включаючи але не обмежуючись бізнес-концентрацією в різних секторах.

¹⁸¹ Напр. спеціальні види діяльності наглядових органів, такі як: тематичні огляди та цільова інформаційно-роз'яснювальна робота для конкретних секторів чи установ.

3. Для експертів з оцінки не є обов'язковим проведення поглибленого огляду діяльності фінансових установ, ВНУП чи VASPs, але, на підставі доказів та інтерв'ю з наглядовими органами, ПФР, фінансовими установами, ВНУП та VASPs, вони повинні обміркувати, чи оцінили та зрозуміли фінансові установи, ВНУП та VASPs свої уразливості до ризиків ВК/ФТ; чи спрямовані, відповідним чином, їх політики, процедури та внутрішній контроль на усунення цих ризиків; та чи відповідним чином виконуються регуляторні вимоги (включаючи звітування про підозрілі операції).

Основні питання, які необхідно врахувати при визначенні того, чи досягнуто Результату

- 4.1. Як вдало фінансові установи, ВНУП та VASPs розуміють свої ризики ВК/ФТ та зобов'язання у сфері ПВК/ФТ?
- 4.2. Як вдало фінансові установи, ВНУП та VASPs вживають заходів щодо зменшення ризиків відповідно до їх ризиків?
- 4.3. Як вдало фінансові установи, ВНУП та VASPs вживають заходів щодо належної перевірки клієнта та збереження документів (у тому числі інформація щодо бенефіціарної власності та постійний моніторинг)? В якій мірі здійснюється відмова у встановленні ділових відносин, якщо заходи належної перевірки здійснюються не повністю?
- 4.4. Як вдало фінансові установи, ВНУП та VASPs застосовують посилені чи окремі заходи до: (a) публічних діячів, (b) банківських кореспондентських відносин, (c) нових технологій, (d) правил електронного переказу коштів¹⁸², (e) цільових фінансових санкцій, пов'язаних з фінансуванням тероризму, та (f) країн підвищеного ризику, визначених FATF?
- 4.5. В якій мірі фінансові установи, ВНУП та VASPs виконують свої зобов'язання щодо звітування про підозри щодо доходів, одержані злочинним шляхом, та коштів, призначених для здійснення тероризму? Якими є практичні заходи для запобігання розголошенню інформації?
- 4.6. Як вдало фінансові установи, ВНУП та VASPs здійснюють внутрішній контроль та процедури (включаючи на рівні фінансової групи) для забезпечення відповідності вимогам у сфері ПВК/ФТ? В якій мірі такі правові та регуляторні вимоги (наприклад, фінансова таємниця) перешкоджають їх виконанню?

a) Приклади Окремих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Контекстуальні фактори щодо розміру, складу, та структури фінансового, ВНУП та VASPs секторів, неформального і нерегульованого сектору (наприклад, кількість та типи ліцензованих та зареєстрованих у кожній категорії фінансових установ (включаючи послуги з переказу коштів та цінностей), ВНУП та VASPs; типи фінансових (включаючи транскордонних) видів діяльності; відповідний розмір, важливість та істотність секторів).
2. Інформація (включаючи тенденції) стосовно ризиків та загальних рівнів відповідності (наприклад, внутрішні політики у сфері ПВК/ФТ, процедури та програми, тенденції та звіти з типологій).
3. Приклади невідповідності (наприклад, знеособлені справи; типології щодо зловживання фінансовими установами, ВНУП та VASPs).

¹⁸² у контексті VASPs, це стосується правил переказу віртуальних активів.

4. Інформація стосовно відповідності фінансових установ, ВНУП та VASPs (наприклад, частота проведення огляду внутрішньої відповідності вимогам у сфері ПВК/ФТ; характер встановлених порушень та вжиті заходи з усунення недоліків чи застосовані санкції; частота та якість проведення навчальних заходів у сфері ПВК/ФТ; період часу, необхідного для забезпечення компетентних органів точною та повною інформацією щодо заходів належної перевірки клієнтів для цілей ПВК/ФТ; рахунки/відносини, відхилені через неповну інформацію про заходи щодо належної перевірки клієнтів; електронні грошові перекази, відхилені через недостатню інформацію щодо реквізитів).
5. Інформація стосовно передачі повідомлень про підозрілі операції та інших відомостей, які вимагаються національним законодавством (наприклад, кількість наданих повідомлень про підозрілі операції та вартість пов'язаних операцій; кількість та пропорційність повідомлень про підозрілі операції від різних секторів; типи, характер та тенденції надання повідомлень про підозрілі операції відповідно до ризиків ВК/ФТ; середній період часу, необхідний для аналізу підозрілих операцій перед направленням повідомлення про підозрілі операції).

b) Приклади Окремих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

6. Які заходи вживаються для ідентифікації та роботи з клієнтами, діловими відносинами, операціями, продуктами і країнами високого ризику (та, у відповідних випадках, низького ризику)?
7. Чи запобігає спосіб, в який здійснюються заходи у сфері ПВК/ФТ, правомірному використанню формальної фінансової системи, та, які заходи вживаються з метою сприяння розширенню доступу до фінансових послуг?
8. В якій мірі варіюються заходи належної перевірки клієнта та посилені чи окремі заходи відповідно до ризиків ВК/ФТ серед різних секторів/типів установ, та окремих установ? Яким є відносний рівень відповідності серед міжнародних фінансових груп та національних установ?
9. Якою мірою здійснюється покладання на третіх сторін для здійснення заходів належної перевірки клієнтів та, як вдало здійснюється контроль?
10. Як вдало фінансові установи і групи, ВНУП та VASPs забезпечують відповідний доступ до інформації згідно функції відповідності у сфері ПВК/ФТ?
11. Чи уможливають внутрішні політики та контроль фінансових установ та груп, ВНУП та VASPs здійснювати своєчасний розгляд: (i) складних чи незвичайних операцій, (ii) потенційних повідомлень про підозрілі операції, для направлення ПФР; та (iii) потенційних помилкових спрацьовувань? Якою мірою направлені повідомлення про підозрілі операції містять повну, достовірну та відповідну інформацію відносно підозрілих операцій?
12. Які заходи та інструменти використовуються для оцінки ризиків, формулювання і аналізу відповідних заходів політики, а також для створення відповідних систем зниження ризиків і систем контролю ризиків ВК/ФТ?
13. Яким чином політики та контроль у сфері ПВК/ФТ доводяться до відома вищого керівництва та персоналу? Які заходи з усунення недоліків та санкції застосовуються фінансовими установами, ВНУП та VASPs у випадку порушення виконання зобов'язань у сфері ПВК/ФТ?
14. Як вдало фінансові установи ВНУП та VASPs документують свої оцінки ризиків ВК/ФТ та оновлюють їх?

15. Чи мають фінансові установи, ВНУП та VASPs відповідні ресурси для впровадження політик та контролю у сфері ПВК/ФТ відносно їх обсягу, складності, господарської діяльності та профілю ризику?
16. Як вдало здійснюється зворотний зв'язок для сприяння фінансовим установам, ВНУП та VASPs у виявленні та звітуванні про підозрілі операції?

Безпосередній Результат 5

Юридичні особи та правові утворення захищені від використання для відмивання коштів або фінансування тероризму, а компетентні органи мають безперешкодний доступ до інформації про їх бенефіціарну власність

Ознаки ефективної системи

Вживаються заходи з метою:

- захисту юридичних осіб та правових утворень від використаними для злочинних цілей;
- надання юридичним особам та правовим утворенням достатньої прозорості; та
- забезпечення того, що достовірна та оновлена основна інформація та інформація про бенефіціарну власність надається вчасно.

Основна інформація є загальнодоступною, а інформація про бенефіціарну власність є доступною для компетентних органів. До осіб, які не вживають таких заходів застосовуються ефективні, пропорційні та переконливі санкції. У результаті, юридичні особи та правові утворення перестають бути привабливими для злочинців з метою використання їх для відмивання коштів та фінансування тероризму.

Цей результат у першу чергу стосується Рекомендацій 24 та 25, а також елементів Рекомендацій 1, 10, 37 та 40.

Примітка для експертів з оцінки:

Експерти з оцінки повинні також розглядати відповідні висновки стосовно рівня міжнародного співробітництва, в якому беруть участь компетентні органи у ході оцінки цього Безпосереднього Результату. Це включає розгляд обсягу, в якому компетентні органи запитують та мають здатність надавати відповідну допомогу щодо виявлення та обміну інформацією (у тому числі інформацією про бенефіціарну власність) стосовно юридичних осіб та правових утворень.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 5.1. В якій мірі інформація щодо створення та типів юридичних осіб та правових утворень в країні є загальнодоступною?
- 5.2. Як вдало відповідні компетентні органи встановлюють, оцінюють та розуміють уразливі сторони та ступінь, до якого юридичні особи, створені в країні можуть бути використані, чи використовуються для ВК/ФТ?
- 5.3. Як вдало країна вживає заходів щодо попередження використання юридичних осіб та правових утворень з метою ВК/ФТ?
- 5.4. В якій мірі відповідні компетентні органи можуть вчасно одержувати відповідну, чітку та поточну основну інформацію та інформацію про бенефіціарну власність відносно усіх типів юридичних осіб, створених в країні?
- 5.5. В якій мірі відповідні компетентні органи можуть вчасно одержувати відповідну, чітку та поточну інформацію про бенефіціарну власність відносно правових утворень?

5.6. В якій мірі ефективні, пропорційні та переконливі санкції застосовуються до тих осіб, які не відповідають вимогам щодо надання інформації?

a) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Контекстуальна інформація щодо типів, форм та основних ознак юридичних осіб та правових утворень в юрисдикції.
2. Досвід правоохоронних та інших відповідних компетентних органів (наприклад, рівень накладених санкцій за порушення виконання вимог з надання інформації; де та яким чином одержується основна інформація та інформація про бенефіціарну власність (включаючи інформацію про довірителя, довірену особу (осіб), піклувальника та бенефіціарів); інформація, яка використовується для сприяння розслідуванню).
3. Типології та приклади неправомірного використання юридичних осіб та правових утворень (наприклад, частота, з якою кримінальні розслідування знаходять докази щодо використання юридичних осіб та юридичних утворень країни для ВК/ФТ; ліквідовані або зняті з обліку юридичні особи, які використовувались для провадження незаконних видів діяльності).
4. Джерела основної інформації та інформації про бенефіціарну власність (наприклад, типи публічної інформації, доступної для фінансових установ та ВНУП; типи інформації, яка міститься в реєстрі компанії чи якою володіє компанія).
5. Інформація щодо ролі “посередників” (наприклад, надавачі послуг компанії, бухгалтери, юристи) у створенні та управлінні юридичними особами та правовими утвореннями.
6. Інша інформація (наприклад, інформація щодо існування правових утворень; відповіді (позитивні та негативні) на запити про основну інформацію чи інформацію про бенефіціарну власність, одержану від інших країн; інформація щодо моніторингу якості допомоги).

b) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

7. Які заходи вживаються для покращення прозорості юридичних осіб (у тому числі маючи справу із акціями та варантами на пред’явника, номінальними акціонерами та керівниками) та правових утворень?
8. Яким чином відповідні органи забезпечують, щоб чітка та оновлена основна інформація та інформація про бенефіціарну власність відносно юридичних осіб зберігалася? Чи здійснюється моніторинг, тестування/сертифікація чи перевірка наявності та достовірності інформації?
9. В якій мірі відводиться час для юридичних осіб для реєстрації змін до необхідної основної інформації та інформації про бенефіціарну власність, достатньої для забезпечення того, що інформація є достовірною та оновленою? При необхідності, якою мірою подібні зміни у правових утвореннях реєструються вчасно?
10. В якій мірі фінансові установи та ВНУП одержують достовірну та оновлену основну інформацію та інформацію про бенефіціарну власність відносно юридичних осіб та правових утворень? Який обсяг інформації довірені особи повідомляють фінансовим установам та ВНУП?
11. Чи мають компетентні органи відповідні ресурси для вжиття належних заходів?

Безпосередній Результат 6

Фінансова інформація та вся інша відповідна інформація використовується належним чином компетентними органами для проведення фінансових розслідувань відмивання коштів та фінансування тероризму

Ознаки ефективності системи

Широкий спектр фінансової інформації та іншої відповідної інформації збирається та використовується компетентними органами для розслідування відмивання коштів, пов'язаних предикатних злочинів та фінансування тероризму. Це надає достовірну, точну і актуальну інформацію; та компетентні органи мають ресурси та навички для використання цієї інформації з метою проведення аналізу та фінансових розслідувань, виявлення та відстеження активів, а також проведення оперативного аналізу.

Цей результат стосується перш за все Рекомендацій 29-32, а також елементів Рекомендацій 1, 2, 4, 8, 9, 15, 34 та 40.

Примітка для експертів з оцінки:

1. Цей результат включає в себе роботу ПФР щодо аналізу повідомлень про підозрілі операції та інших даних, а також використання компетентними органами продуктів ПФР, інших типів фінансової інформації та іншої відповідної інформації¹⁸³.
2. Експерти з оцінки повинні також розглядати відповідні висновки стосовно рівня міжнародного співробітництва, в якому беруть участь компетентні органи у ході оцінки цього Безпосереднього Результату. Це включатиме розгляд міри, в якій ПФР та правоохоронні органи запитують відповідну фінансову інформацію та інформацію правоохоронних органів та іншу інформацію у своїх іноземних колег.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 6.1. В якій мірі надається доступ до та використовується фінансова інформація та інша відповідна інформація під час розслідування для представлення доказів та відстеження злочинних доходів, пов'язаних з відмиванням коштів, предикатними злочинами та фінансуванням тероризму?
- 6.2. В якій мірі компетентні органи одержують та запитують повідомлення (наприклад, ППО, повідомлення про валюту та оборотні інструменти на пред'явника), які містять відповідну та точну інформацію, що допомагає їм виконувати свої обов'язки?
- 6.3. В якій мірі аналіз та розповсюдження інформації ПФР сприяє оперативним потребам компетентних органів?

¹⁸³ Джерела включають в себе інформацію, отриману з ППО, повідомлень про транскордонне переміщення валюти та оборотних інструментів на пред'явника, інформації правоохоронних органів; кримінальних дос'є; інформації наглядових та регуляторних органів; а також інформації, що міститься в реєстрах компанії тощо. У разі необхідності, вони також включають звіти про готівкові операції, операції з іноземною валютою, дані щодо грошових переказів, інформацію від інших державних органів, включаючи органи безпеки, податкові органи, реєстри активів, агентства по виплатам, органи НПО; та інформацію, яку можна отримана за допомогою примусових заходів від фінансових установ та ВНУП, в тому числі інформацію про ЗНП клієнта та операцій, а також інформацію з відкритих джерел.

6.4. Якою мірою ПФР та інші компетентні органи співпрацюють та здійснюють обмін інформацією та даними фінансової розвідки? Як надійно ПФР та компетентні органи здійснюють захист конфіденційності інформації, якою вони обмінюються чи яку вони використовують?

a) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Досвід правоохоронних органів та інших компетентних органів (наприклад, *типи наявної фінансової інформації та іншої інформації; частота, з якою вони використовуються як інструменти для розслідування*).
2. Приклади співпраці між ПФР та іншими компетентним органами та використання фінансової інформації (наприклад, *статистика передачі/обміну даними фінансової розвідки; випадки, в яких фінансова інформація була використана при розслідуванні та кримінальному переслідуванні ВК/ФТ та пов'язаних предикатних злочинів, або при виявленні та відстеженні активів*).
3. Інформація щодо ППО (наприклад, *кількість проаналізованих ППО/справ; сприйняття якості інформації, що міститься у повідомленнях про підозрілі операції; частота випадків ненадання компетентним органам повідомлень про підозрілі фінансові операції; випадки розголошення інформації; див. також БР 4 щодо інформації стосовно надання повідомлень про підозрілі операції*).
4. Інформація про інші фінансові дані та інформацію (наприклад, *кількість отриманих та проаналізованих повідомлень про валюту та оборотних інструментів на пред'явника; типи інформації, яку правоохоронні органи та інші компетентні органи отримують/мають доступ до інформації інших органів, фінансових установ та ВНУП*).
5. Інші документи (наприклад, *керівництво щодо використання і направлення ППО та даних фінансової розвідки; типології, розроблені з використанням даних фінансової розвідки*).

b) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

6. Як вдало ПФР отримує та використовує додаткову інформацію для аналізу та оцінки ППО? Яким чином ПФР забезпечує точність своїх аналітичних оцінок?
7. Як добре компетентні органи використовують інформацію, що міститься у ППО та іншу інформацію для проведення операційного аналізу?
8. В якій мірі ПФР включає зворотний зв'язок від компетентних органів, типології та практичний досвід до своїх функцій?
9. Які механізми застосовуються для забезпечення повного та періодичного співробітництва між компетентними органами, та надання відповідної інформації, отриманої від фінансових установ, ВНУП та інших суб'єктів звітування? Чи існують які-небудь перешкоди в доступі до інформації?
10. В якій мірі ППО містять повну, точну та достовірну інформацію стосовно підозрілих операцій?
11. В якій мірі відповідні компетентні органи розглядають та залучають (включаючи інформаційно-роз'яснювальну роботу ПФР) суб'єктів звітування до покращення процесу надання повідомлень про оперативну фінансову інформацію?
12. Чи мають відповідні органи достатньо ресурсів (включаючи ІТ-інструменти для збору даних, аналізу даних фінансової розвідки та для захисту їх конфіденційності) для виконання своїх функцій?

13. Які заходи вживаються для забезпечення того, що ПФР має операційну незалежність, з метою уникнення надмірного впливу на нього в питаннях ПВК/ФТ?

Безпосередній Результат 7

Проводяться розслідування злочинів та діяльності з відмивання коштів, а правопорушники переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.

Ознаки ефективної системи

Діяльність з відмивання коштів, та зокрема основні злочини, від скоєння яких походять доходи, розслідуються; злочинці успішно переслідуються в судовому порядку; та суди застосовують ефективні, пропорційні та переконливі санкції до засуджених. Це включає проведення паралельних фінансових розслідувань та розслідувань справ, де пов'язані предикатні злочини вчиняються за межами країни, та розслідування і кримінальне переслідування автономних злочинів з відмивання коштів. Складові частини системи (розслідування, кримінальне переслідування, засудження і санкції) функціонують послідовно для зменшення ризиків відмивання коштів. У кінцевому рахунку, перспектива виявлення, засудження та покарання змушує потенційних злочинців відмовитись від скоєння злочинів, які генерують доходи, та відмивання коштів.

Цей результат насамперед стосується Рекомендацій 3, 30 та 31, а також елементів Рекомендацій 1, 2, 15, 32, 37, 39 та 40.

Примітка для експертів з оцінки:

Експерти також повинні брати до уваги відповідні результати на рівні міжнародного співробітництва, в якому компетентні органи беруть участь при оцінці цього Безпосереднього Результату. Це охоплює розгляд обсягу, в якому правоохоронні органи та органи прокуратури прагнуть отримати відповідну допомогу від своїх іноземних колег у справах транскордонного відмивання коштів.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 7.1. Як вдало і за якими обставинами ідентифікуються та розслідуються потенційні випадки відмивання коштів (у тому числі через паралельні фінансові розслідування)?
- 7.2. В якій мірі види діяльності з відмивання коштів розслідуються та переслідуються відповідно до загроз країни, профілю ризиків та національної політики у сфері ПВК/ФТ?
- 7.3. В якій мірі переслідуються різні види випадків ВК (наприклад, іноземний предикатний злочин, відмивання коштів третьою особою, автономний злочин¹⁸⁴ тощо) та засуджуються злочинці?
- 7.4. В якій мірі санкції, які застосовуються до фізичних та юридичних осіб, засуджених за відмивання коштів, є ефективними, пропорційними та переконливими?

¹⁸⁴ Відмивання коштів третьою особою – відмивання доходів особою, яка не була залучена до вчинення предикатного злочину. Самовідмивання – відмивання доходів особою, яка брала участь у вчиненні предикатного злочину. Окреме (або автономне) відмивання доходів – переслідування злочинів з відмивання коштів, незалежно, також без необхідного переслідування предикатного злочину. Це може бути особливо актуальним: i) коли недостатньо доказів конкретного предикатного злочину, що призводить до отримання злочинних доходів; або ii) у ситуаціях, де відсутня територіальна юрисдикція щодо предикатного злочину. Отримані доходи могли бути відмиті злочинцем (самовідмивання) або третьою стороною (ВК третьою стороною).

7.5. В якій мірі країни застосовують інші заходи кримінального правосуддя у випадках, де було розпочато розслідування ВК, але, де з поважних причин, є неможливим забезпечити засудження за ВК? Такі альтернативні заходи не повинні послаблювати важливість, або бути заміною для судового переслідування та засудження за злочини з ВК.

а) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Досвід та приклади розслідувань, судових переслідувань та вироків (наприклад, *прикладів справ, які було відхилено через недостатність доказової бази; якими були значущі або складні справи з ВК, які розслідувались та кримінально переслідувались в країні; приклади вдалих справ щодо внутрішньої або транснаціональної організованої злочинності; справи, в яких інші кримінальні санкції або заходи застосовуються замість засуджень за ВК*).
2. Інформація щодо розслідування, судового переслідування та вироків за ВК (наприклад, *кількість розслідувань та судових переслідувань за відмивання коштів; співвідношення кількості справ, що призвели до судового переслідування або внесених на розгляд суду; кількість або співвідношення вироків за ВК відносно відмивання третьою особою; автономних злочинів, самовідмивання, та іноземних предикатних злочинів; види скоєних предикатних злочинів; рівень санкцій, застосованих за злочини з ВК; санкцій, застосованих за ВК у порівнянні з санкціями, застосованими за скоєння інших предикатних злочинів*).

б) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

3. Які заходи вживаються для ідентифікації, ініціювання та визначення пріоритетності справ з ВК (принаймні, по відношенню до усіх основних злочинів, від скоєння яких походять доходи) для розслідування (наприклад, зв'язок між малими та великими або складними справами, між внутрішніми та іноземними предикатними злочинами тощо)?
4. В якій мірі та як швидко компетентні органи можуть отримати та мати доступ до відповідної фінансової інформації та іншої інформації, необхідної для розслідування справ стосовно ВК?
5. В якій мірі спільні або об'єднані розслідування (включаючи використання багатопрофільних слідчих підрозділів) та інші слідчі методи (наприклад, відстрочка або відмова від арешту або вилучення коштів з метою виявлення причетних осіб) використовуються в основних злочинах, від скоєння яких походять доходи?
6. Яким чином готуються справи з відмивання коштів для своєчасного переслідування і судового розгляду?
7. У яких випадках приймається рішення не продовжувати судове переслідування, де є докази що вказують на злочин з відмивання коштів?
8. В якій мірі переслідування відмивання коштів: (i) пов'язано з переслідуванням предикатного злочину (включаючи іноземні предикатні злочини), або (ii) переслідується як автономний злочин?
9. Як відповідні органи влади, беручи до уваги законодавчу систему, взаємодіють один з одним протягом усього періоду розслідування справи щодо ВК, починаючи з початку розслідування, закінчуючи збором доказів, зверненням в прокуратуру та рішенням передавати справи до суду?
10. Чи існують інші аспекти слідчого, обвинувального або судового процесу, які перешкоджають або заважають переслідуванню та санкціям за ВК?

11. Чи мають компетентні органи відповідні ресурси (включаючи інструменти проведення фінансових розслідувань), щоб відповідним чином виконувати свою роботу або усувати ризики відмивання коштів?
12. Чи призначений персонал/існують підрозділи для розслідування ВК? Якщо ресурси використовуються спільно, як визначається пріоритет розслідувань ВК?

Ознаки ефективної системи

Злочинці позбавляються (шляхом своєчасного застосування тимчасових заходів та заходів з конфіскації) доходів та засобів для скоєння злочинів (як на національному, так і на міжнародному рівнях) або майна еквівалентної вартості. Конфіскація включає доходи, отримані у ході кримінального, цивільного або адміністративного процесів; конфіскація, спричинена транскордонним розкриттям невірної інформації або надання недостовірного декларування; та відшкодування збитків жертвам (за рішенням суду). Країна здійснює управління арештованими або конфіскованими активами, повертає або здійснює розподіл конфіскованих активів між іншими країнами. У кінцевому рахунку, це робить злочини неприбутковими та зменшує кількість як предикатних, так і злочинів відмивання коштів.

Цей результат насамперед стосується Рекомендацій 1, 4, 32 а також елементів Рекомендацій 15, 30, 31, 37, 38 та 40.

Примітка для експертів з оцінки:

Експерти з оцінки також повинні брати до уваги відповідні результати щодо рівня міжнародного співробітництва, в якому компетентні органи беруть участь при оцінці цього Безпосереднього Результату. Це охоплює розгляд обсягу, в якому правоохоронні органи та органи прокуратури звертаються за відповідною допомогою до своїх іноземних колег щодо транскордонного переміщення доходів та засобів злочину.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 8.1. В якій мірі конфіскація доходів, одержаних злочинним шляхом, засобів та майна еквівалентної вартості здійснюється як основне завдання політики?
- 8.2. Як вдало компетентні органи здійснюють конфіскацію¹⁸⁵ (включаючи репатріацію, поділ та відшкодування збитків) доходів та засобів, одержаних злочинним шляхом, та майна еквівалентної вартості, включаючи внутрішні та іноземні предикатні злочини та доходи, які було виведено в інші країни?
- 8.3. В якій мірі конфіскація відносно недостовірно задекларованих/незадекларованих або недостовірного інформування про транскордонне переміщення валюти та оборотних інструментів на пред'явника застосовується як ефективна, пропорційна та переконлива санкція прикордонними/митними або іншими відповідними органами?
- 8.4. Як вдало результати конфіскації відображають оцінку(и) ризиків ВК/ФТ та національні політики і пріоритети у сфері ПВК/ПФТ?

¹⁸⁵ Для цілей оцінки ефективності БР 8 необхідно приділити увагу належному використанню податкової системи, а саме сумам, відшкодованим з використанням процедур оцінки податкової звітності, що стосуються доходів та засобів вчинення злочину. Країна, що оцінюється, повинна забезпечити, щоб будь-які надані дані обмежувались відшкодуванням податків, пов'язаним із злочинними доходами/засобами вчинення злочину, або цифри повинні бути належним чином підтверджені.

a) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Досвід та приклади конфіскації доходів (наприклад, попередні найбільш значущі справи; типи постанов щодо конфіскації, отриманих країною; тенденції, які вказують на зміни у методах, на основі яких здійснюється відмивання доходів, отриманих від злочинної діяльності).
2. Інформація щодо конфіскації (наприклад, кількість кримінальних справ, де застосовувалась конфіскація; типи справ, які включали конфіскацію; вартість злочинних доходів, засобів чи майна еквівалентної вартості конфіскованою, розподіленого в результаті скоєння злочинів на міжнародному та національному рівнях, на основі кримінальних чи цивільних процедур, (включаючи конфіскацію без винесення обвинувального вироку); обсяг недостовірно задекларованої/незадекларованої валюти або недостовірного інформування транскордонного переміщення валюти, чи конфіскованих оборотних інструментів на пред'явника; вартість або співвідношення арештованих або заморожених доходів, які підлягають конфіскації; кількість або співвідношення виконаних постанов щодо конфіскації).
3. Інша відповідна інформація (наприклад, вартість арештованих/заморожених злочинних активів; розмір злочинних доходів, відшкодованих жертвам, розділених або повернутих).

b) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

4. Які заходи та підходи застосовуються компетентними органами для відстеження доходів та засобів, одержаних злочинним шляхом (включаючи основні злочини, від яких походять доходи, та ті, що не мають джерела походження в країні або виведені за кордон)?
5. Яким чином на початку кримінального розслідування, органи вирішують розпочати фінансове розслідування з огляду на конфіскацію?
6. Як вдало компетентні органи ідентифікують та відстежують доходи та засоби, одержані злочинним шляхом, або активи еквівалентної вартості? Як вдало застосовуються тимчасові заходи (заморожування або арешт) для запобігання відтоку або розтраті активів?
7. Які підходи застосовуються країною для виявлення та конфіскації валюти та оборотних інструментів на пред'явника, що переміщалися через кордон, відносно яких є підозри, що вони пов'язані зі злочинами ВК/ФТ та стосуються предикатних злочинів або, які були недостовірно задекларовані/не задекларовані або не розкриті?
8. Які заходи вживаються для збереження та управління вартістю арештованих/конфіскованих активів?
9. Чи існують інші аспекти слідчого, обвинувального або судового процесу, які сприяють або перешкоджають ідентифікації, відстеженню та конфіскації доходів та засобів, одержаних злочинним шляхом, або активів еквівалентної вартості?
10. Чи мають відповідні компетентні органи достатньо ресурсів для належного виконання своїх функцій?

Безпосередній Результат 9

Проводяться розслідування злочинів та діяльності з фінансування тероризму, а особи, які фінансують тероризм, переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям.

Ознаки ефективної системи

Діяльність з фінансування тероризму розслідується; злочинці успішно переслідуються в судовому порядку; суди застосовують до засуджених ефективні, пропорційні та переконливі санкції. При необхідності, фінансування тероризму переслідуються як окрема кримінальна діяльність, фінансові розслідування проводяться для підтримки контртерористичних розслідувань, з належною координацією між відповідними органами влади. Компоненти системи (розслідування, обвинувачення, засудження та санкції) функціонують послідовно для зменшення ризиків фінансування тероризму. У кінцевому рахунку, перспектива виявлення, засудження і покарання стримує діяльність з фінансування тероризму.

Цей результат насамперед стосується Рекомендацій 5, 30, 31 та 39, а також елементів Рекомендацій 1, 2, 15, 32, 37 та 40.

Примітка для експертів з оцінки:

1. Експерти з оцінки повинні бути обізнані в тому, що деякі елементи цього результату можуть містити в собі матеріали чутливого характеру (наприклад, інформація, зібрана для цілей національної безпеки), доступ до яких країни можуть вважати небажаним або неможливим.
2. Експерти з оцінки також повинні брати до уваги відповідні результати щодо рівня міжнародного співробітництва, в якому компетентні органи беруть участь при оцінці цього Безпосереднього Результату. Це охоплює розгляд обсягу, в якому правоохоронні органи та органи прокуратури запитують відповідну допомогу від своїх іноземних колег у справах про транскордонне фінансування тероризму.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 9.1. В якій мірі різні види діяльності з фінансування тероризму (збір, рух та використання коштів чи інших активів) переслідуються у судовому порядку та засуджуються злочинці? Чи відповідає це профілю ризику ФТ країни?
- 9.2. Як вдало ідентифікуються та розслідуються справи з ФТ? В якій мірі розслідування ідентифікують конкретну роль осіб, які фінансують тероризм?
- 9.3. В якій мірі розслідування ФТ інтегровані та використовуються для підтримки національних, антитерористичних стратегій та розслідувань (наприклад, ідентифікація та визначення терористів, терористичних організацій та мереж з підтримки терористів)?
- 9.4. В якій мірі санкції та заходи, які застосовуються до фізичних та юридичних осіб, засуджених за злочини ФТ є ефективними, пропорційними та переконливими?
- 9.5. В якій мірі досягається мета результату за рахунок використання іншого кримінального правосуддя, регуляторних або інших заходів для придушення діяльності ФТ, де неможливо забезпечити засудження за ФТ?

a) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Досвід та приклади розслідувань та судових переслідувань ФТ (наприклад, справи, в яких розслідування ФТ використовуються для підтримки антитерористичних розслідувань та судових переслідувань; вагомні справи, в яких (іноземні або внутрішні) терористи або терористичні групи відстежуються, переслідуються чи припиняються; спостережені тенденції в рівнях та техніках фінансування тероризму; справи, в яких застосовуються інші кримінальні санкції чи заходи замість засуджень за ФТ).
2. Інформація щодо розслідувань, судових переслідувань та вироків за ФТ (наприклад, кількість проведених розслідувань та судових переслідувань ФТ; кількість справ, що ведуть до судового переслідування ФТ, види переслідувань та засуджень за ФТ (наприклад, окремі злочини, іноземні або внутрішні терористи, фінансування подорожей іноземних терористичних бойовиків); рівень санкції, застосованих за злочини з ФТ; санкції, застосовані за ФТ у порівнянні з тими, які застосовані за провадження іншої кримінальної діяльності; види та рівень застосованих запобіжних заходів).

b) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

3. Які заходи вживаються для ідентифікації, ініціювання та визначення пріоритетів справ з ФТ, щоб забезпечити швидке розслідування та вжиття заходів проти основних загроз та збільшення припинення?
4. До якої міри та як швидко компетентні органи можуть отримати доступ до відповідних даних фінансової розвідки та іншої інформації, необхідної для розслідувань та судових переслідувань ФТ?
5. Якими є основні міркування для рішень не продовжувати здійснення переслідування за злочини у сфері ФТ?
6. В якій мірі органи влади застосовують конкретні плани дії або стратегії для боротьби з певними загрозами та тенденціями ФТ? Чи відповідає це національним політикам у сфері ПВК/ПФТ, стратегіям та ризикам?
7. Як вдало правоохоронні органи, ПФР, підрозділи по боротьбі з тероризмом та інші служби розвідки та безпеки співпрацюють та координують свої відповідні завдання, пов'язані з цим результатом?
8. Чи існують інші аспекти слідчого, обвинувального чи судового процесу, які перешкоджають або заважають переслідуванню, санкціям та підриву ФТ?
9. Чи мають компетентні органи відповідні ресурси (включаючи інструменти фінансових розслідувань), щоб виконувати свої функції або відповідним чином усувати ризики ФТ?
10. Чи призначається персонал/існують підрозділи для розслідування ФТ? Як визначається пріоритет розслідувань ФТ, якщо ресурси використовуються спільно?

Безпосередній Результат 10

Терористи, терористичні організації та ті, хто їх фінансують, позбавлені можливості збирати, переміщувати та використовувати кошти, а також неправомірно використовувати сектор неприбуткових організацій.

Ознаки ефективної системи

Терористи, терористичні організації та мережі, які підтримують терористів ідентифікуються та позбавляються ресурсів і засобів для фінансування чи підтримки терористичної діяльності та організацій. Це включає належне застосування цільових фінансових санкцій до фізичних та юридичних осіб, включених до списків Радою Безпеки ООН, та у відповідності до національного або регіонального режиму накладення санкцій. Країна також добре розуміє ризики фінансування тероризму і вживає належних та відповідних заходів для зменшення цих ризиків, включаючи заходи для запобігання збору та переміщенню коштів за допомогою установ, чи методів, які становлять найбільший ризик неправомірного використання терористами. У кінцевому рахунку, це зменшить фінансові потоки терористів, що в свою чергу попередить терористичні атаки.

Цей результат насамперед стосується Рекомендацій 1, 4, 6 та 8, а також елементів Рекомендацій 14, 15, 16, 30-32, 37, 38 та 40.

Примітка для експертів з оцінки:

Експерти з оцінки також повинні брати до уваги відповідні результати щодо рівня міжнародного співробітництва, в якому компетентні органи беруть участь під час оцінки цього Безпосереднього Результату.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 10.1. Як добре країна впроваджує цільові фінансові санкції відповідно до (i) Резолюції РБ ООН 1267 та наступних резолюцій, та (ii) Резолюції РБ ООН 1373 (на наднаціональному або національному рівні, за власною ініціативою країни або після перевірки, для виконання запиту іншої країни)?
- 10.2. В якій мірі, не порушуючи чи не перешкоджаючи законної діяльності НПО, країна вживала цілеспрямованих та пропорційних заходів до тих НПО, які країна ідентифікувала як такі, яким загрожує ризик бути використаними терористами, відповідно до ризико-орієнтованого підходу?
- 10.3. В якій мірі терористи, терористичні організації та ті, що фінансують терористів позбавлені (шляхом кримінального, цивільного або адміністративного процесу) активів та інструментів, що мають відношення до діяльності з ФТ?
- 10.4. В якій мірі вищезазначені заходи відповідають загальному профілю ризику ФТ?

а) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Досвід правоохоронних органів, ПФР та антитерористичних органів (наприклад, тенденції, які вказують на те, що ті, що фінансують терористів вивчають альтернативні методи збору/передачі коштів; розвідувальні дані/джерела, які вказують на те, що у терористичних організацій є труднощі щодо збору коштів в країні).

2. Приклади втручання та конфіскації (наприклад, вагомі справи, в яких терористи, терористичні організації або ті, що фінансують терористів позбавлені можливості збирати, переміщувати та використовувати арештовані/конфісковані кошти або їхні активи; розслідування та втручання в неприбуткові організації, якими зловживають терористи).
3. Інформація про цільові фінансові санкції (наприклад, особи та рахунки, які підлягають цільовим фінансовим санкціям, передбаченим Радою Безпеки ООН, чи інші особи, включені до списків; особи, внесені до списків відповідно до Резолюції Ради Безпеки ООН 1373); заморожені активи; відхилені операції; час, витрачений на включення осіб до переліку; час, витрачений на замороження активів після включення до списку).
4. Інформація про постійну інформаційно-роз'яснювальну роботу та цільовий ризико-орієнтований нагляд і моніторинг за НПО, яких країна ідентифікувала як таких, що несуть ризик неправомірного використання для ФТ (наприклад, частота перевірок та моніторингу таких НПО (включаючи оцінку ризиків); частота взаємодії та інформаційно-роз'яснювальної роботи (в тому числі керівництва) для сектору НПО щодо заходів та тенденцій з протидії ФТ; коригувальні заходи та санкції, вжиті відносно НПО).

b) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

5. Яких заходів було вжито в країні, щоб забезпечити належне застосування цільових фінансових санкцій без затримок? Наскільки своєчасно такі включення та обов'язки доводяться до відома фінансових установ, ВНУП, VASPs та громадськості?
6. Як добре впроваджувались процедури та механізми для (i) встановлення цілей щодо визначення/включення до списків, (ii) замороження/розмороження, (iii) виключення зі списків та (iv) надання звільнення? Як вдало збирається відповідна інформація?
7. В якій мірі країна використовує інструменти, передбачені Резолюціями РБ ООН 1267 та 1373 для замороження та запобігання фінансовим потокам терористів?
8. Як вдало система погодження або ліцензування використання активів фізичних та юридичних осіб, включених до списку, відповідає вимогам, викладеним у відповідних Резолюціях РБ ООН (наприклад, Резолюція РБ ООН 1452 та наступні Резолюції) для дозволених цілей?
9. Який підхід застосовується компетентними органами для виявлення активів терористів? В якій мірі відстеження активів, фінансові розслідування та тимчасові заходи (наприклад, замороження та арешт) застосовуються для доповнення підходу?
10. В якій мірі усі наступні чотири елементи використовуються для встановлення, запобігання та боротьби з неправомірним використанням НПО для фінансування тероризму: (a) постійна інформаційно-роз'яснювальна робота, (b) цільовий ризико-орієнтований нагляд та моніторинг (c) ефективне розслідування та збір інформації, та (d) ефективні механізми для міжнародного співробітництва. В якій мірі вживаються цілеспрямовані та пропорційні заходи відповідно до ризико-орієнтованого підходу, з метою захисту НПО від неправомірного їх використання для ФТ та в якій мірі законна благодійна діяльність не порушується чи їй не перешкоджається?
11. В якій мірі застосовуються відповідні слідчі, кримінальні, цивільні чи адміністративні механізми, а також механізми співпраці та координації до НПО, щодо яких існує підозра, що вони використовуються для фінансування тероризму, чи, які активно сприяють

терористичній діяльності чи діяльності терористичних організацій? Чи мають відповідні органи належні ресурси для ефективного здійснення своїх зобов'язань щодо інформаційно-роз'яснювальної роботи/нагляду/моніторингу та розслідування?

12. Як добре неприбуткові організації розуміють свою уразливість і дотримуються заходів, щоб захистити себе від загрози неналежного використання терористами?
13. Чи існують інші аспекти слідчого, обвинувального чи судового процесу, які сприяють або перешкоджають виявленню, відстеженню та позбавленню активів та інструментів, що пов'язані з терористами, терористичними організаціями або тими, що фінансують терористів?
14. Чи мають відповідні компетентні органи належні ресурси для виконання своїх функцій або усунення відповідним чином ризиків фінансування тероризму?
15. Якщо ресурси використовуються спільно, як визначається пріоритетність діяльності, пов'язаної з ФТ?

Безпосередній Результат 11

Особи та установи, що беруть участь у розповсюдженні зброї масового знищення позбавлені можливості щодо збору, переміщення і використання коштів, згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН.

Ознаки ефективної системи

Особи та установи, визначені Резолюціями РБ ООН щодо розповсюдження зброї масового знищення, ідентифікуються, позбавляються ресурсів, та можливості збору, переміщення і використання коштів та інших активів для фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Цільові фінансові санкції застосовуються у повній мірі і належним чином без затримок; здійснюється моніторинг відповідності та існує відповідне співробітництво та координація між відповідними органами влади щодо запобігання ухиленню від санкцій та розробки і реалізації політики та заходів для боротьби з фінансуванням розповсюдження ЗМЗ.

Цей результат стосується Рекомендації 7 та елементів Рекомендації 2 та 15.

Основні питання до розгляду при визначенні, чи досягнуто Результату

- 11.1. Як добре країна впроваджує, без затримки, цільові фінансові санкції відносно Резолюцій РБ ООН, що стосуються боротьби з фінансуванням розповсюдження?
- 11.2. В якій мірі ідентифікуються кошти та інші активи визначених осіб та установ (та тих, що діють від їх імені або під їх керівництвом) та такі особи і установи позбавляються функціонування чи здійснення фінансових операцій, що стосуються розповсюдження?
- 11.3. В якій мірі фінансові установи, ВНУП та VASPs відповідають, та розуміють їх обов'язки стосовно цільових фінансових санкцій відносно фінансування розповсюдження?
- 11.4. Як вдало відповідні компетентні органи здійснюють моніторинг та забезпечують дотримання фінансовими установами, ВНУП та VASPs своїх обов'язків, що стосуються цільових фінансових санкцій, пов'язаних з фінансуванням розповсюдження?

а) Приклади інформації, що можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

1. Приклади розслідувань і оперативних заходів, пов'язаних з фінансуванням розповсюдження (наприклад, розслідування порушень режиму санкцій; вагомі справи, в яких країна застосувала примусові дії (наприклад, замороження або арешт) або надала допомогу).
2. Інформація щодо цільових фінансових санкцій, що стосуються фінансування розповсюдження (наприклад, рахунки осіб та установ, що підлягають цільовим фінансовим санкціям; вартість заморожених активів та майна; час, витрачений на визначення для включення до списку осіб та установ; час, витрачений на замороження активів та майна осіб та установ відповідно до їх включення в списки РБ ООН).
3. Моніторинг та інша відповідна інформація, що стосується фінансування розповсюдження (наприклад, частота аналізу та моніторингу фінансових установ, ВНУП та VASPs на предмет дотримання цільових фінансових санкцій; частота залучень та інформаційно-роз'яснювальної роботи; керівні документи, рівень санкцій, що застосовуються до фінансових установ, ВНУП та VASPs за виявлені порушення).

b) Приклади Особливих факторів, які можуть підтвердити висновки щодо Основних питань

4. Які невідкладні заходи вживаються країною для забезпечення належної реалізації цільових фінансових санкцій, пов'язаних з фінансуванням розповсюдження? Наскільки своєчасно ці включення і зобов'язання повідомляються відповідним секторам?
5. Відповідно, наскільки добре імплементуються процедури для (i) визначення/внесення до списку, (ii) замороження/розмороження, (iii) виключення зі списку, та (iv) дозволів щодо винятків? В якій мірі вони відповідають вимогам Резолюцій РБ ООН?
6. Наскільки вдало системи та механізми управління замороженими активами та ліцензування використання активів, включених до списків осіб та установ для дозволених цілей, захищають права людини і запобігають нецільовому використанню коштів?
7. Які механізми використовувались для запобігання ухиленню від санкцій? Чи надають відповідні компетентні органи фінансовим установам, ВНУП та VASPs інші інструкції чи зворотний зв'язок спеціального характеру?
8. В якій мірі відповідні компетентні органи зможуть отримати точну основну інформацію та інформацію про бенефіціарну власність відносно юридичних осіб (наприклад, підставні компанії), коли розслідують злочини чи порушення в контексті виконання Резолюцій РБ ООН, що стосуються фінансування розповсюдження?
9. В якій мірі відповідні компетентні органи обмінюються розвідувальними даними та іншою інформацією для розслідування порушень цільових фінансових санкцій, пов'язаних з фінансуванням розповсюдження, згідно з відповідними Резолюціями РБ ООН?
10. Чи мають відповідні компетентні органи адекватні ресурси для виконання своїх функцій або для усунення ризиків фінансування розповсюдження в достатній мірі?

ДОДАТОК II

ШАБЛОН ЗВІТУ ПРО ВЗАЄМНУ ОЦІНКУ

Примітки для оцінювачів:

Цей шаблон має бути використаний як основа для підготовки Звітів про взаємну оцінку (MERs) для оцінювачів, що здійснюють оцінювання на основі Методології FATF від 2013 року. Він встановлює структуру MER, а також інформацію та висновки, які повинні бути включені в кожен розділ.

Шаблон включає керівництво для оцінювачів щодо того, як MER має бути написаний, зокрема, яка інформація повинна включатись та, яким чином повинні бути представлені аналіз та висновки. Це керівництво чітко зазначено в тексті сірого кольору на затемненому фоні. Він не повинен бути в остаточному MER. Текст, що міститься в незатемненому фоні (включаючи заголовки розділів та пунктів) має бути в остаточному звіті (з будь-якими квадратними дужками, заповненими за необхідності).

Оцінювачі повинні мати на увазі, що повний MER повинен містити 100 сторінок або менше (разом із додатком щодо технічної відповідності на 60 сторінках або менше). Жодних обмежень щодо величини кожної частини MER не існує і оцінювачі можуть вирішити приділити якомусь питанню більше або менше уваги, відповідно до ситуації в країні, що оцінюється. Тим не менше, оцінювачі повинні забезпечити, щоб MER не був надмірно великий і повинні бути готові до редагування власного аналізу, за потреби. Для того, щоб підготувати збалансований повний MER, оцінювачі повинні намагатись коротко сформулювати ступінь технічної відповідності щодо кожної Рекомендації в одному або двох параграфах, що займає в загальному максимум пів сторінки. Оцінювачі повинні бути дуже лаконічні щодо питань, де є мало або взагалі відсутні питання для зазначення (наприклад, буде достатнього одного речення, що описує технічну відповідність для Рекомендацій з рейтингом «відповідає»).

Оглядова записка (Executive Summary) має на меті слугувати базою для обговорення на Пленарному засіданні кожної взаємної оцінки і надати чіткі висновки і рекомендації для міністрів, законодавців, та інших полісімейкерів оцінюваної країни. Тому важливо, щоб вона не перевищувала 5 сторінок і щоб оцінювачі дотримувались керівництва в цьому розділі щодо вибору і представлення питань.

Оцінювачам настійно рекомендується включати статистичні дані та дослідження, де це доречно. Вони повинні надаватися у форматі, наведеному в кінці шаблону.

КЕРІВНІ ДОКУМЕНТИ FATF

Оцінювачі можуть розглядати керівні документи FATF як довідкову інформацію щодо практичних можливостей країни виконувати конкретні вимоги. Однак експерти повинні пам'ятати, що керівні документи FATF не є обов'язковими. Застосування будь-яких керівних документів не повинно становити частину оцінки. Див. п. 29 Методології.

Керівний документ	Відповідні Стандарти/Методологія FATF
Національна оцінка ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму (5 березня 2013 року) Керівництво щодо оцінки ризику фінансування тероризму (5 липня 2019 року)	Р. 1 (Оцінювання ризиків та застосування ризико-орієнтованого підходу)
Краща практика щодо Рекомендації 2: обмін інформацією між національними компетентними органами щодо фінансування розповсюдження зброї масового знищення (7 березня 2012 року)	Р. 2 (Національне співробітництво та координація) Р. 7 (Цільові фінансові санкції стосовно розповсюдження зброї масового знищення)
Краща практика щодо конфіскації (Рекомендація 4 та 38) та основа для поточної роботи щодо повернення активів (19 жовтня 2012 року)	Р. 4 (Конфіскація та тимчасові заходи) Р. 38 (Взаємна правова допомога: заморожування та конфіскація)
Керівництво щодо криміналізації фінансування тероризму (21 жовтня 2016 року)	Р. 5 (Злочин фінансування тероризму)
Міжнародні кращі практики: цільові фінансові санкції стосовно тероризму та фінансування тероризму (Рекомендація 6) (28 червня 2013 року)	Р. 6 (Цільові фінансові санкції стосовно тероризму та фінансування тероризму)
Керівництво FATF щодо протидії розповсюдженню зброї масового знищення – імплементація фінансових положень Резолюції РБ ООН щодо протидії розповсюдженню зброї масового знищення (28 лютого 2018 року)	Р. 7 (Цільові фінансові санкції стосовно розповсюдження зброї масового знищення)
Кращі практики щодо боротьби із використанням неприбутковими організаціями (26 червня 2015 року)	Р. 8 (Неприбуткові організації)
Керівництво щодо цифрової ідентифікації (6 березня 2020 року)	Р. 10 (Належна перевірка клієнта (НПК))
Керівництво FATF: Публічні діячі (Рекомендації 12 та 22) (27 червня 2013 року)	Р. 12 (Публічні діячі) Р. 22 (Визначені нефінансові установи та професії (ВНУП): належна перевірка клієнта)

Керівний документ	Відповідні Стандарти/Методологія FATF
Керівництво щодо кореспондентських банківських послуг (21 жовтня 2016 року)	Р. 13 (Кореспондентські банківські відносини)
Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу до віртуальних активів та постачальників послуг з переказу віртуальних активів (21 червня 2019 року)	Р. 15 (Нові технології)
Керівництво FATF – Поширення інформації приватному сектору (4 листопада 2017 року)	Р. 18 (Внутрішній контроль та іноземні відділення і філії) Р. 21 (Розголошення та конфіденційність)
Кращі практики щодо бенефіціарної власності юридичних осіб (16 жовтня 2019 року) Керівництво щодо прозорості та бенефіціарної власності (27 жовтня 2014 року)	Р. 24 (Прозорість та бенефіціарна власність юридичних осіб) Р. 25 (Прозорість та бенефіціарна власність правових утворень) Методологія БР 5 (Юридичні особи та правові утворення захищені від використання для відмивання коштів або фінансування тероризму, а компетентні органи мають безперешкодний доступ до інформації про їх бенефіціарну власність)
Операційні питання – Керівний документ щодо фінансових розслідувань (11 липня 2012 року)	Р. 30 (Повноваження правоохоронних та слідчих органів) Р. 31 (Повноваження правоохоронних та слідчих органів) Методологія для БР 7 (Проводяться розслідування злочинів та діяльності з відмивання коштів, а правопорушники переслідуються в судовому порядку та підлягають ефективним, пропорційним та переконливим санкціям)
Керівництво щодо даних та статистики у сфері ПВК/ФТ (27 листопада 2015 року)	Р. 33 (Статистика) Методологія <i>Оцінка ефективності</i>
Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: ефективний нагляд та правозастосування наглядовими органами у сфері ПВК/ФТ до фінансового сектору та правоохоронної сфери (23 жовтня 2015 року)	Методологія БР 3 (Наглядові органи належним чином здійснюють нагляд, моніторинг та регулювання фінансових установ, ВНУП та VASPs щодо додержання вимог у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків)
Керівництво FATF щодо заходів у сфері ПВК/ФТ та фінансової інклюзії з доповненням щодо належної перевірки клієнта (4 листопада 2017 року)	Методологія БР 4 (Фінансові установи, ВНУП та VASPs належним чином вживають запобіжних заходів у сфері ПВК/ФТ відповідно до їх ризиків, та звітують про підозрілі операції)
Документ щодо кращих практик: використання Рекомендацій FATF для боротьби з корупцією (18 жовтня 2013 року)	Методологія <i>Вступ</i> (корупція)

Керівний документ	Відповідні Стандарти/Методологія FATF
<ul style="list-style-type: none"> • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу для юристів (26 червня 2019 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу для бухгалтерів (26 червня 2019 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу для надавачів послуг трастів та компаній (26 червня 2019 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: сектор страхування життя (29 жовтня 2018 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: сектор цінних паперів (29 жовтня 2018 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: послуги з переказу коштів та цінностей (23 лютого 2016 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: ефективний нагляд та правозастосування наглядовими органами у сфері ПВК/ФТ до фінансового сектору та правоохоронної сфери (23 жовтня 2015 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: віртуальні валюти (26 червня 2015 року) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: банківський сектор (27 жовтня 2014) • Керівництво щодо ризико-орієнтованого підходу: передплатні картки, мобільні платіжні послуги та платіжні послуги в мережі Інтернет (26 червня 2013 року) 	<p>Методологія Вступ (ризико-орієнтований підхід)</p>

ПРАВИЛА ПРОЦЕДУРИ 5-ГО РАУНДУ ВЗАЄМНИХ ОЦІНОК MONEYVAL¹⁸⁶

Комітет експертів з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (далі – MONEYVAL).

Беручи до уваги Резолюцію CM/Res(2013)13, прийняту Комітетом Міністрів Ради Європи про Статут Комітету експертів з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму;

Відповідно до параграфу 1 статті 5 Статуту;

Приймає дані Правила Процедури.

Розділ I. Організаційна структура MONEYVAL

Правило 1 – Склад MONEYVAL

1. MONEYVAL складається з делегацій та представників держав-спостерігачів, організацій, установ та органів, визначених відповідно до статей 3 і 4 Статуту MONEYVAL. Кожна делегація призначає Голову делегації.
2. Країни і території¹⁸⁷, що підпадають під процес оцінки MONEYVAL, повинні оперативно повідомляти Виконавчого Секретаря про будь-які зміни у складі їхньої делегації, і зокрема про будь-які зміни Голови делегації. За відсутності такого повідомлення щодо врегулювання питань необхідно звертатися до Постійного Представництва відповідної держави в Раді Європи.

Правило 2 – Інші представники, які не мають права голосу

1. Представники, які призначені відповідно до статті 4 Статуту, мають право, на запрошення Голови, робити усні або письмові заяви щодо питань для обговорення.

Правило 3 – Функції Голови, заступників Голови і членів Бюро

1. Голова головує на пленарних засіданнях, засіданнях Бюро та будь-яких інших відповідних нарадах і виконує всі функції, покладені на нього/неї Статутом, Правилами Процедури та рішенням MONEYVAL.
2. Голова може делегувати свої певні функції заступникам Голови, або, за їх відсутності, одному або декільком членам Бюро, або Виконавчому Секретарю.
3. Заступник Голови, який найдовше працює в Бюро, займає місце Голови, якщо останній не в змозі виконувати свої обов'язки. Якщо обидва заступники Голови працювали в Бюро однаковий період, вони повинні вирішити, хто замінить Голову, після консультацій з Виконавчим Секретарем.
4. При виконанні своїх обов'язків, Голова, заступники Голови та члени Бюро зобов'язуються дотримуватися принципів неупередженості, об'єктивності та нейтральності, та керуватися виключно інтересами MONEYVAL. При цьому вони мають

¹⁸⁶Прийнято MONEYVAL на 46-му Пленарному засіданні (Страсбург, 8-12 грудня 2014), востаннє переглянуто шляхом "таємної" процедури відповідно до п. 6 Правила 6 тих самих Процедур (Страсбург, 9 липня 2020).

¹⁸⁷ Термін «країна або територія» у цьому документі стосується держав, визначених статтею 2(2) CM/Res (2010) 12 Статуту Комітету експертів з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL); Ізраїль (CM/Dec (2006) 953/10.1E); Святий Престол, включаючи Державу Ватикан (CM/Res(2011)5), та Коронні Володіння (ВБ) Гернси, Джерсі і Острів Мен (CM/Res (2012) 6).

керуватись Принципами поведінки членів Бюро MONEYVAL, співголів робочих груп та наукових експертів.

5. Бюро може запросити представника Наглядової групи FATF, який водночас є членом делегації в MONEYVAL, щоб бути присутнім на засіданнях Бюро та вносити в них свій вклад.

Правило 4 – Заміна Голови та заступників Голови

1. Якщо Голова втрачає статус представника в MONEYVAL або йде у відставку з посади Голови, заступник Голови, який найдовше працює в Бюро, негайно та автоматично стає Головою на період до проведення виборів. Якщо обидва заступники Голови працюють в Бюро однаковий період, вони повинні вирішити, хто замінить Голову, після консультацій з Виконавчим Секретарем.
2. У випадках, зазначених в пункті 1, або якщо заступник Голови стає Головою відповідно до пункту 1 або перестає бути представником в MONEYVAL або йде у відставку, вибори щодо нової кандидатури проводяться у найкоротший термін.
3. Якщо посади Голови та заступника Голови стають вакантними одночасно, обов'язки Голови протягом періоду до проведення виборів можуть виконуватися іншим представником в Бюро, який призначається за погодженням з іншими членами Бюро та Виконавчим Секретарем. Вибори для заміщення вакантних посад проводяться у найкоротший термін¹⁸⁸.
4. Якщо і Голова, і заступники Голови тимчасово не можуть виконувати свої обов'язки, обов'язки Голови виконуються іншим представником в Бюро відповідно до процедури, вищезгаданої в пункті 3 вище.

Правило 5 – Обмеження щодо виконання функцій Голови

1. Голова, заступник Голови або будь-який інший представник, який виконує обов'язки Голови, замінюється на посаді Голови під час обговорення та прийняття звіту про його державу/територію, або в будь-якій іншій ситуації, де виникає конфлікт інтересів.

Правило 6 – Процедури прийняття рішень

Прийняття рішень з питань, що виникають в процесі обговорень Бюро

1. На Бюро покладаються завдання, що визначені у статті 6 Статуту MONEYVAL, які повинні бути виконані через засідання Бюро або при необхідності, через телеконференції чи за допомогою електронного листування.
2. Бюро приймає рішення на основі консенсусу, яке не слід розуміти як вимогу щодо одностайності прийняття рішення. Як тільки Бюро прийняло рішення щодо пропозиції на Пленарному засіданні, Голова повинен представити колективне рішення Бюро від імені всіх членів.

Прийняття рішень з питань, що виникають у звітах, розроблених в рамках процедури оцінки, в тому числі звітах про відповідність та інших оцінках

3. Рішення з питань, що виникають у звітах про взаємну оцінку, розроблені в рамках процедури оцінки, в тому числі у звітах про відповідність та інших оцінках, приймаються

¹⁸⁸ Відповідно до статті 6 CM/Res(2013)3 Статуту MONEYVAL термін повноважень членів Бюро – два роки з можливістю одноразового переобрання. Будь-які дострокові вибори на посаду Голови, заступника Голови чи члена Бюро зазвичай проводяться на дворічний термін відповідно до Статуту. Вибори можуть проводитися на залишок терміну повноважень посадової особи, яка звільняється (тобто менше двох років), однак вони не зараховуються до загальної кількості строків повноважень новообраної посадової особи, якщо період обрання (новий термін повноважень) менше 1 року.

- на основі консенсусу держав і територій MONEYVAL (яке не повинно сприйматись як вимога одностайності).
4. З метою сприяння Голові в затвердженні досягнутого консенсусу, обговорення мають ґрунтуватися на підтверджених висновках Пленарного засідання, враховуючи погляди групи з оцінки та наукових експертів.
 5. Якщо консенсус не може бути досягнутий з приводу пропозицій про внесення поправок або іншим чином внесення змін до проєкту звіту, у тому числі, при необхідності, зміни до запропонованих рейтингів, звіт залишається незмінним щодо актуальних питань. Якщо існують особливі думки, вони можуть бути відображені у звіті Пленарного засідання на запит держави і/або території(й).
 6. За результатами консультації з Бюро, у поза сесійний час Голова може, за необхідності, запропонувати членам прийняти рішення шляхом «мовчазної процедури» (наприклад, рішення приймається, якщо хоча б одна делегація не заперечує протягом певного періоду¹⁸⁹). Це повинно обмежуватися випадками, коли Голова вважає, що прийняття такого рішення на наступному Пленарному засіданні спричинить значні незручності чи практичні труднощі. Пропозиція щодо застосування такого прогресу в прийнятті рішення, повинна здійснюватись у письмовій формі із зазначенням точного часу закінчення терміну дії. На першому засіданні, за результатами прийняття рішення, Голова повинен поінформувати Пленарне засідання про процедуру та прийняте рішення. Процедура не повинна застосовуватися для затвердження MER.

РОЗДІЛ II. ПРОЦЕДУРИ СТОСОВНО 5-ГО РАУНДУ ОЦІНОК MONEYVAL

Глава I – Загальні принципи та правила

Правило 7 – Загальні положення

1. Правила, що містяться у наведеному заголовку, спрямовані на подальше уточнення статті 7 Статуту MONEYVAL. Вони повинні періодично переглядатися для встановлення поточних викликів та оновлюватися з метою подолання таких викликів.
2. MONEYVAL проводить 5-й раунд взаємних оцінок системи відмивання коштів та фінансування тероризму (ПВК/ФТ) по відношенню до держав і територій, які підлягають його процедурам оцінки, з метою оцінки їх відповідності релевантним міжнародним стандартам у сфері ПВК/ФТ, як зазначено у статті 2 Статуту MONEYVAL.¹⁹⁰
3. Процедура оцінки повинна ґрунтуватися на принципі взаємної оцінки та заходах впливу, що має сприяти досягненню цілей MONEYVAL, як це передбачено у статті 1 Статуту. Оцінки мають бути проведені з урахуванням *Методології оцінки відповідності рекомендаціям FATF та ефективності системи ПВК/ФТ 2013*¹⁹¹ року (далі «Методологія»), зі змінами, внесеними час від часу. Оцінка технічної відповідності має

¹⁸⁹ Коли під час прийняття звітів про прогрес застосовується «мовчазна процедура», якщо дві делегації (одна з яких може бути з країни/території, що оцінюється) висловлюють зауваження, тоді це питання обговорюється на Пленарному засіданні.

¹⁹⁰ На даний час це Рекомендації FATF від 2012 (див. http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF_Recommendations.pdf) та відповідні міжнародні конвенції, що згадуються у вказаних рекомендаціях.

¹⁹¹ Як вказується в Методології, обсяг оцінки включає два взаємопов'язані компоненти для технічної відповідності та ефективності. Компонент технічної відповідності оцінює, чи важливі закони, нормативно-правові акти або інші необхідні заходи перебувають в силі, та чи існує інституційна база у сфері ПВК/ФТ. Компонент ефективності оцінює, чи системи ПВК/ФТ працюють, та на скільки країна досягає передбачену сукупність необхідних результатів.

визначити обсяг, за яким держава або територія відповідає конкретним стандартам, що містяться у законах, положеннях або інших необхідних заходах, які є чинними та ефективними, в тому числі щодо інституційних рамок та існуючих повноважень і процедур компетентних органів. Оцінка ефективності повинна оцінити адекватність впровадження стандартів і визначити, в якій мірі держава або територія досягає певного набору результатів, які мають вирішальне значення для створення надійної системи ПВК/ФТ.

4. Низка загальних принципів та цілей регулюють взаємні оцінки та оцінки, що проводяться FATF, MONEYVAL, МВФ, Світовим банком та іншими регіональними органами за типом FATF (FSRB)¹⁹². Відповідно до цих принципів і цілей, процедури MONEYVAL повинні:
 - a) своєчасно надавати об'єктивні та точні звіти високої якості;
 - b) забезпечити, що є рівні умови для того, щоб звіти про взаємну оцінку (MERs), включаючи оглядові записки, є послідовними, особливо стосовно результатів, рекомендацій та рейтингів;
 - c) забезпечити прозорість та однакове відношення до процесу оцінювання для всіх держав і територій, що оцінюються;
 - d) прагнути до того, щоб оцінки MONEYVAL співпадали з оцінками всіх відповідних організацій та органів (FATF, МВФ, Світовий банк, та регіональні органи за типом FATF) та були високої якості;
 - e)
 - i) бути чіткими та прозорими;
 - ii) заохочувати імплементацію високих стандартів;
 - iii) виявляти та сприяти кращим та ефективним практикам; та
 - iv) попереджувати уряди та приватний сектор про ті галузі, які потребують удосконалення;
 - f) бути достатньо впорядкованими та ефективними, щоб забезпечити відсутність зайвих затримок або дублювань у процесі, та ефективне використання ресурсів.
5. Звіти про взаємну оцінку повинні відображати ситуацію в державі або території на момент виїзної місії. Процес оцінки буде враховувати відповідні закони, нормативно-правову базу або інші заходи у сфері ПВК/ФТ, які є чинними на даний час, або які будуть чинними до кінця виїзної місії.

Правило 8 – Зміни та тлумачення стандартів у сфері ПВК/ФТ

1. У динамічному процесі, поточна робота FATF та Європейського Союзу може призвести до подальших змін відповідних стандартів і/або Методології. Всі держави та території повинні бути оцінені на основі стандартів і Методології, які існували на дату здійснення виїзної місії до держави/території. У звіті повинно бути чітко визначено, чи проводилась оцінка відповідності нещодавно переглянутим стандартам. Щоб забезпечити рівність, а також для захисту міжнародної фінансової системи, дотримання відповідних елементів змін можуть бути оцінені як частина подальшого процесу, якщо вони ще не були оцінені або як частина взаємної оцінки.

¹⁹²Дивіться погоджені універсальні процедури FATF та Регіональних організацій за типом FATF для оцінок, проведених органами з оцінки (Лютий 2016).

2. У разі необхідності, MONEYVAL може розглядати питання, що стосуються тлумачення та впровадження стандартів, за допомогою механізму, створеного FATF для цієї мети. Якщо горизонтальне питання не може бути вирішене на рівні FSRB, воно спочатку має бути порушене Секретаріатом MONEYVAL перед Секретаріатом FATF. Пленарне засідання MONEYVAL інформується про такі обміни. Потім Пленарне засідання може вирішити порушити питання більш офіційно перед FATF. У цьому випадку питання має представляти важливі та відповідні процесуальні питання чи питання матеріального права, що впливають із одного чи кількох MER або Звітів про прогрес (FURs), і щодо яких FATF не має чіткого тлумачення. Голова MONEYVAL має написати до FATF на відповідному рівні, викладаючи питання та запитуючи офіційного тлумачення від FATF. На основі обговорень на Пленарному засіданні, Секретаріат MONEYVAL готує попередній аналіз, який супроводжує запит, окреслюючи вплив, який матиме питання, якщо його залишити без розгляду, на процес взаємної оцінки MONEYVAL.

Правило 9 – Графік для 5-го раунду

1. Графік взаємних оцінок 5-го раунду, та кількість оцінок, які повинні проводитися щороку, в першу чергу регулюється наявними ресурсами для проведення цих оцінок, кількістю MERs, які можуть бути розглянуті на кожному Пленарному засіданні та потребою завершити весь раунд оцінок у прийнятний термін. Кількість MERs, які обговорюватимуться на кожному Пленарному засіданні, не повинно перевищувати 3.
2. Графік взаємних оцінок, який показує фіксовану або запропоновану дату виїзної місії, відповідних релевантних місій Програми оцінки фінансового сектору (FSAP) і дати пленарних обговорень MER будуть дотримані. Міркуваннями, що лежать в основі послідовності оцінок, мають бути:
 - a) послідовність оцінок, які слідує за попереднім раундом оцінок (або оцінки Міжнародної фінансової установи), а також дата останньої оцінки;
 - b) позиції держав та територій щодо запропонованих дат (з делегаціями проводяться консультації стосовно можливих дат проведення виїзних місій та пленарних обговорень їх MER);
 - c) результати попередньої взаємної оцінки або прогресу або його відсутності в результаті процесу моніторингу;
 - d) заплановані дати можливої місії FSAP міжнародними фінансовими установами;
 - e) питання, які виникли під час останнього раунду, які можуть вказати, що наступна оцінка повинна бути пріоритетом; та
 - f) той факт, що держава або територія не беруть участі у 4-му раунді оцінок MONEYVAL.
3. Послідовність оцінок повинна зберігати гнучкість для того, щоб гарантувати, що процес оцінки може належним чином і вчасно реагувати на потреби членів і проблем у глобальній мережі органів з оцінки у сфері ПВК/ФТ. Голова та Виконавчий секретар повинні бути повідомлені належним чином відповідною делегацією, якщо виникнуть будь-які занепокоєння.
4. Коли заздалегідь відомо (наприклад, принаймні за 6 місяців), що будь-яка держава або територія MONEYVAL повинна пройти оцінку фінансового сектору (FSAP)¹⁹³, то від

¹⁹³Стандарти FATF визнані IFI як одні з дванадцяти (12) ключових стандартів та принципів, для яких готуються Звіти про дотримання стандартів та кодексів (ROSCs), часто в контексті Програми Оцінки Фінансового Сектору (FSAP). Для юрисдикцій з системно важливими фінансовими секторами обов'язковим є проходження кожні п'ять (5) років оцінки фінансової

порядку проведення оцінок можна відступити для того, щоб оцінка MONEYVAL могла бути завершена з метою її використання в якості компонента ПВК/ФТ у FSAP, уникаючи таким чином дублювання.

Правило 10 – Дотримання термінів

1. Країни, що оцінюються, та групи з оцінки мають бути гнучкими по відношенню до збільшення загальних термінів від одного до двох місяців, з метою врахування запланованих дат проведення Пленарних засідань MONEYVAL, подій або свят, або змінити дату виїзної місії на більш зручну. На практиці, це може потребувати більш ранній початок процесу оцінювання, оскільки неможливо скоротити час, відведений для етапів після виїзного процесу, і, відповідно, оцінювана країна та група з оцінки повинні узгодити широкі терміни оцінки щонайменше за 14 місяців до запланованого обговорення звіту про оцінку у ході Пленарного засідання MONEYVAL.
2. Часові рамки покликані забезпечити надання керівництва стосовно того, що є необхідним, щоб звіти готувались у межах прийнятних термінів та у достатніх часових рамках для його обговорення на Пленарному засіданні. Тому важливо, щоб експерти з оцінки, секретаріат, рецензенти та держава/територія дотримувалися часових рамок. Затримки можуть істотно вплинути на здатність Пленарного засідання змістовно обговорити звіт. Проект графіку оцінок був підготовлений таким чином, щоб було достатньо часу між виїзною місією та обговоренням на Пленарному засіданні.
3. Держава/територія, секретаріат, експерти з оцінки та рецензенти зобов'язуються дотримуватися необхідних термінів і надавати повні, точні та своєчасні відповіді, звіти або інші матеріали, як це вимагається узгодженою процедурою.
4. У разі неможливості дотримання заздалегідь узгоджених термінів, може бути застосований такий алгоритм дій (залежно від характеру недотримання):
 - a) **Недотримання термінів державою/територією** – недотримання визначених термінів або ненадання повних і точних відповідей можуть призвести до відтермінування місії, про що буде повідомлено експертів з оцінки, а також про необхідність оновлення матеріалів на більш пізньому етапі. Рішення щодо відтермінування оцінки за будь-яких обставин повинно прийматись Головою, після обговорення з Головою відповідної делегації та консультацій з Виконавчим Секретарем. Держава/територія має бути поінформована стосовно такого рішення у письмовій формі, а копія листа надіслана на адреси інших Голів делегацій та спостерігачів. Директор Генерального директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи також може бути запрошений до листування з відповідальним

стабільності в рамках FSAP. Згідно з сьогодишньою політикою FSAP, кожна FSAP та кожне оновлення FSAP повинні включати вчасну та точну інформацію щодо ПВК/ФТ. Там, де це можливо, така інформація повинна базуватися на комплексній якійсній оцінці у сфері ПВК/ФТ та, в установленому порядку, у випадку MONEYVAL, на подальшій оцінці, проведеній відповідно до існуючого стандарту. Тому MONEYVAL та IFI повинні здійснювати координацію з метою забезпечення прийнятної близькості між датами місії FSAP та датами взаємної оцінки або наступної оцінки, що проводяться в рамках чинної методології, щоб дозволити ключовим висновкам зазначеної оцінки, або подальшої оцінки бути відображеними у FSAP; та членам пропонується внутрішньо координувати терміни для обох процесів, разом з Секретаріатом MONEYVAL та працівниками IFI. За необхідності, для забезпечення точності інформації щодо ПВК/ФТ, працівники IFI можуть доповнювати інформацію з ROSC. Коли багатостороння оцінка або подальша оцінка, що проводиться відповідно до чинного стандарту не доступна на час FSAP, працівникам IFI можливо потрібно буде продукувати ключові висновки на основі інших джерел інформації: найбільш останніх звітах оцінки, звітах про прогрес або/та інших звітах. У разі необхідності, працівники IFI можуть також потребувати оновлену інформацію від органів влади або приєднатися до місії FSAP для розгляду найбільш вагомих для країни питань у сфері ПВК/ФТ в контексті чинного стандарту та методології. У таких випадках, працівники представляють ключові висновки в документах FSAP; проте, працівники можуть не готувати ROSC або рейтинги.

міністром або доведення цього питання до відома Постійного представника Ради Європи держави/території, що оцінюється. Крім того, групі з оцінки, можливо, доведеться доопрацювати і завершити звіт, на підставі наявної на той час у них інформації.

- b) **Недотримання термінів оцінювачами, рецензентами або секретаріатом** – Голова може написати листа або зв'язатись з Головою делегації рецензента, або з Виконавчим Секретарем (для секретаріату). Якщо письмові (внески) висновки від експертів з оцінки не отримуються в межах узгоджених термінів, або якщо вони не відповідають мінімальним вимогам щодо якості, секретаріат повідомляє про це Бюро і Голову делегації держави або території, що оцінює. Голова делегації повинен (повинна) докласти максимум зусиль, щоб гарантувати, що необхідний внесок експерта з оцінки, або у відповідних випадках, істотно переглянутий внесок був направлений до секретаріату впродовж двох тижнів з моменту повідомлення¹⁹⁴. У тому випадку, коли значний внесок все ще не було отримано від відповідного експерта з оцінки, Голова повинен офіційно адресувати це питання на розгляд Постійного представника при Раді Європи держави або території експерта з оцінки, з копією листа, який направляється відповідному експерту з оцінки та його/її Голові делегації.
5. Секретаріат повинен інформувати Голову щодо будь-яких невиконань, з тим, щоб Голова міг ефективно і своєчасно реагувати. Пленарне засідання також повинно бути поінформоване, якщо невиконання призведуть до здійснення запиту про відкладення обговорення MER, в тому числі про причини відкладення, і може бути оголошено про перенесення (за необхідністю) або розглянуто питання щодо вжиття інших відповідних заходів. Крім того, групі з оцінки, можливо, доведеться доопрацювати і завершити звіт на основі інформації, яка є наявною у них на той період часу.

Правило 11 – Спільні взаємні оцінки з FATF та пов'язані з цим відповідне звітування про прогрес

1. Взаємні оцінки держав/територій MONEYVAL, які також є членами FATF повинні здійснюватися відповідно до процедур, узгоджених FATF (процедури для 4-го раунду оцінок системи ПВК/ФТ FATF).¹⁹⁵ Ці процедури застосовуються також в контексті процесу звітування про прогрес.
2. Державам/територіям MONEYVAL буде надано можливість брати участь в процесі оцінки безпосередньо через участь у складі групи з оцінки (яка повинна включати експертів з оцінки та секретаріат MONEYVAL), а також можливість надавати свої коментарі та інформацію, наскільки це можливо для делегацій FATF. Секретаріат повинен забезпечити, щоб відповідні документи з оцінки поширювались серед усіх держав/територій MONEYVAL для надання своїх коментарів та інформації, а отримані коментарі, у свою чергу, були доведені відповідним чином до відома FATF. На підставі взаємності, члени FATF також повинні мати можливість брати участь в обговореннях спільних звітів про взаємну оцінку країн-членів FATF/MONEYVAL у рамках діяльності MONEYVAL.

¹⁹⁴ Якщо оцінювач змушений залишити оцінку через форс-мажорні обставини, або її/його подання затримується чи не подається, відповідальність за відповідні частини оцінки перерозподіляється серед інших членів групи з оцінки за підтримки Секретаріату. Якщо оцінювач залишає команду до виїзної місії, Секретаріат повинен намагатись якнайшвидше знайти нового оцінювача.

¹⁹⁵ Див. <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/methodology/FATF-4th-Round-Procedures.pdf>.

3. Перше обговорення MER повинно відбуватись у FATF, якщо інше не обумовлено спільними домовленостями. Передбачається, що думка FATF щодо проекту MER має бути остаточною. Проте, у виняткових випадках, коли звіт був узгоджений в рамках FATF, але у подальшому MONEYVAL виявить серйозні труднощі з текстом звіту, Пленарне засідання повинно звернутися із запитом до Виконавчого Секретаря стосовно інформування FATF щодо питань, які були встановлені менше, ніж за 4-6 тижнів до проведення Пленарного засідання FATF, щоб мати можливість обговорити це на наступному Пленарному засіданні FATF.

Правило 12 – Оцінки, проведені МВФ або Світовим Банком та інші координаційні аспекти

1. MONEYVAL відповідальний за процес проведення взаємної оцінки для всіх його держав/територій та розділяє цю відповідальність з FATF стосовно спільних членів. Відповідно до положень Правила 11, передбачається, що MONEYVAL буде проводити відповідні взаємні оцінки, в тому числі звітування про прогрес, які можуть знадобитися, як частина цього процесу. Це припущення може не застосовуватись, на розсуд Пленарного засідання MONEYVAL у кожному конкретному випадку, за згодою держави/території.
2. В контексті 5-го раунду взаємних оцінок, Пленарне засідання MONEYVAL має свободу дій щодо числа оцінок MONEYVAL, які можуть бути проведені міжнародними фінансовими установами (наприклад, МВФ або Світовим Банком). Ці оцінки, які проводяться міжнародними фінансовими установами повинні бути узгоджені та визначені на тих же умовах, що й інші оцінки, зазначені у графіку.
3. Для того, щоб зафіксувати терміни проведення оцінки MONEYVAL з достатньою точністю і скоординовано, процес здійснюється під час Пленарного засідання, де вносяться до списку держави/території MONEYVAL, які будуть оцінюватися командою міжнародних фінансових установ чітко і прозоро. Для того, щоб запланувати оцінки належним чином і мати достатньо часу, щоб сформувати групи з оцінки, необхідно, щоб MONEYVAL якомога раніше був залучений у процесі визначення країн і територій, які будуть оцінюватися міжнародними фінансовими установами. Пленарне засідання буде регулярно інформуватися про поточний стан графіку оцінювання, включаючи пропозиції стосовно того, чи будуть проведені оцінки міжнародними фінансовими установами, і Пленарне засідання буде приймати рішення щодо будь-яких таких запитів. Якщо МВФ або Світовий банк проводять оцінку у сфері ПВК/ФТ як частину 5-го раунду MONEYVAL, вони повинні використовувати процедури і дотримуватися термінів, що використовуються MONEYVAL.
4. У всіх випадках, Пленарне засідання MONEYVAL має схвалити будь-яку оцінку з боку міжнародних фінансових установ в рамках п'ятого раунду для прийняття її як взаємну оцінку.
5. MONEYVAL повинен мати можливість брати участь в процесі оцінки безпосередньо через участь у складі групи з оцінки (яка повинна включати в себе щонайменше одного оцінювача MONEYVAL) і, якщо це дозволяють ресурси, члена секретаріату MONEYVAL.
6. Крім того, держави або території, які згодні бути оцінені міжнародними фінансовими установами, погоджуються надавати в розпорядження секретаріату MONEYVAL копії всіх документів з оцінки, представлених міжнародним фінансовим установам, а також копію проектів звітів та коментарів, наданих делегацією щодо тексту проекту, на ключових етапах процесу оцінки.

7. Основні результати процесу оцінки є MER і Оглядова записка (для MONEYVAL) та детальний Звіт про оцінку і Звіт про дотримання стандартів і кодів (ЗДСК) (для міжнародних фінансових установ)¹⁹⁶. Оглядова записка, яка була написана на основі MER або Звіту про прогрес (див. Правила 21 і 24 нижче), стануть основою для ЗДСК. Після завершення Пленарного засідання і після завершення Оглядової записки, вона передається секретаріатом МВФ або Світовому Банку для можливості підготовки ЗДСК, після попереднього огляду.
8. Основний текст проекту ЗДСК буде ідентичний Оглядовій записці, хоча на початку буде додано формальний абзац:

«Цей Звіт про дотримання стандартів і кодексів для *Рекомендацій FATF та ефективності систем у сфері ПБК/ФТ* було підготовлено MONEYVAL. У ньому міститься (зазначається) коротка інформація про заходи у сфері ПБК/ФТ, що вживаються в [вказати державу/територію] станом на [дата], рівень дотримання рекомендацій FATF, рівень ефективності системи ПБК/ФТ, та рекомендації, як покращити цей рівень. Думки, викладені в даному документі, були схвалені MONEYVAL та [вказати державу/територію], але не обов'язково відображають точку зору Правління або співробітників МВФ або Світового Банку».
9. Правила конфіденційності і правила щодо публікації MONEYVAL застосовуються однаково до цих оцінок. Час публікації MER повинен обговорюватися, з метою взаємної узгодженої дати публікації з міжнародними фінансовими установами, якими було проведено оцінку.

Правило 13 – Визначення будь-яких питань стосовно якості або узгодженості взаємних оцінок

Огляд якості та узгодженості звітів MONEYVAL

1. Огляд якості та узгодженості проводиться за допомогою механізму, що включає наукових експертів MONEYVAL, експертів у складі Тимчасових груп експертів (дод. 2). Основні функції рецензентів подані більш детально в Додатку 2.
2. Огляд включатиме залучення досвіду кількох кваліфікованих експертів-добровольців, що базуватиметься на їхньому професійному досвіді, досвіді як оцінювачів та їхніх знаннях специфіки ПБК/ФТ. Це коло може включати експертів MONEYVAL, FATF та Регіональних органів за типом FATF, включаючи членів їх секретаріату, та спостерігачів. Кожний огляд має включати принаймні одного зовнішнього рецензента. Задля уникнення потенційних конфліктів, рецензенти, обрані для будь-якого огляду якості та узгодженості, будуть обрані з інших країн, відмінних від країн експертів з оцінки, а також про це буде заздалегідь повідомлено країну та експертів з оцінки. У зв'язку з характером процесу огляду, секретаріат працюватиме для забезпечення підтримки взаємності процесу, а всі делегації повинні пропонувати кваліфікованих експертів у якості рецензентів. Список колишніх та потенційних рецензентів буде вести Секретаріат.
3. Рецензенти мають присвятити час та зусилля перевірці короткого огляду та якості, когерентності і внутрішньої узгодженості проекту MER, а також його узгодженості зі стандартами і прецедентами. Рецензенти щодо якості та узгодженості звіту не мають будь-яких повноважень щодо прийняття рішень або зміни звіту.

¹⁹⁶ Детальний Звіт про оцінку використовує загальний узгоджений шаблон, що знаходиться у додатку до Методології, та має такий самий формат.

Огляд якості та узгодженості звітів про взаємну оцінку, здійснений іншим органом з оцінювання

4. У випадках, коли держава/територія MONEYVAL вважає, що проект MER¹⁹⁷ іншого органу з оцінки глобальної мережі ПВК/ФТ має серйозні або суттєві недоліки якості та узгодженості (наприклад, де рейтинги є цілком невідповідними або несумісними з аналізом, де мала місце невірне тлумачення Стандартів або Методології, або де вагома частина Методології була систематично неправильно застосована), вона повинна, де це можливо, за допомогою Голови або Виконавчого Секретаря донести ці занепокоєння до відома органу з оцінки перед тим, як MER буде схвалено цим органом.
5. У таких випадках, Виконавчий Секретар MONEYVAL має бути негайно поінформований відповідною державою/територією MONEYVAL із зазначенням конкретних проблемних питань у письмовій формі. Виконавчий Секретар має негайно повідомити Голову та Голів делегацій, з метою якнайшвидшого прийняття рішення відносно того, чи підпадають ці занепокоєння під дану процедуру. Таке обговорення має бути проведене, за необхідності, методом електронної процедури, якщо Пленарне засідання не передбачене протягом розумного строку. У разі необхідності може також бути проведене обговорення з науковими експертами. Якщо MONEYVAL вирішить, що наявні значні проблеми, він має сповістити Секретаріат FATF та секретаріат відповідного органу з оцінки, щоб група з оцінки та держава, що оцінюється, могли взяти до уваги та відповідним чином вирішити проблеми.
6. Секретаріат MONEYVAL має впевнитися, що прийняті MER будуть розповсюджені серед всіх Голів делегацій MONEYVAL. Там, де лишаються значні занепокоєння щодо якості та узгодженості MER іншого органу з оцінки після його прийняття, MONEYVAL має поінформувати орган з оцінки та секретаріат FATF у письмовій формі **протягом двох тижнів** з часу поширення MER для подальшого прийняття. У разі, якщо делегація має суттєві занепокоєння щодо якості та узгодженості MER, Голова делегації **протягом 10 днів** має порадитися з Виконавчим Секретарем MONEYVAL у письмовій формі, зазначаючи конкретні занепокоєння. Виконавчий Секретар має направити інформацію щодо занепокоєнь до Секретаріату FATF. Подібні випадки мають розглядатися з дотриманням правил FATF для проведення фактичної перевірки основних проблем якості та узгодженості.¹⁹⁸

Глава II – Підготовчі заходи та виїзна оцінка

Правило 14 – Підготовка до виїзної місії

1. Як правило, держава чи територія повинна ознайомитися з датами їх оцінки, які зазначені в календарі оцінки, **принаймні за 1 рік**. У цей час, держава/територія повинна визначити або призначити контактну особу чи координатора оцінки, з якою секретаріат зв'яжеться для підготовки оціночної виїзної місії. Секретаріат встановить точні дати оціночної виїзної місії принаймні **за 6 місяців або якомога раніше**, до початку виїзної місії, разом з термінами, визначеними на весь процес, за погодженням з державою/країною (можлива певна гнучкість). Держава або територія повинна вказати мову проведення оцінки (оцінювання): англійська або французька.

¹⁹⁷Посилання на MER включає також детальні Звіти про оцінку, підготовлені IFI.

¹⁹⁸Для того, щоб такі проблеми були розглянуті у подальшому в процесі, будь-яка конкретна проблема повинна бути винесена на обговорення як найменше двома з таких: членами чи секретаріатами FATF або FSRB, чи IFI; хоча б один з яких повинен був брати участь у затвердженні MER.

2. **Принаймні за 9 місяців** Секретаріат надає визначеній контактній особі держави/території відповідні шаблони запитальників, затверджених MONEYVAL для цієї мети. На державу/територію покладається обов'язок продемонструвати, що країна відповідає стандартам та її режим ПВК/ФТ є ефективним. Отже, держава/територія повинна надати групі з оцінки всю відповідну інформацію під час проведення оцінки. При необхідності, експерти з оцінки можуть надіслати запит через Секретаріат, або отримати доступ до документів (*у відредагованому вигляді*, якщо це необхідно), даних або іншої необхідної інформації.

3. Вся інформація повинна бути представлена в електронному форматі, включаючи повну відповідь на шаблони запитальників. Держави/території повинні забезпечити, щоб закони, нормативні акти, керівництва та інші відповідні документи, які згадуються в заповнених запитальниках, були правильно перекладені на мову оцінки¹⁹⁹ та стали доступними заздалегідь до початку виїзної місії. Якщо додаткова інформація надається на більш пізньому етапі, ця інформація повинна бути підтверджена відповідними документами і держава/територія повинна забезпечити її швидкий переклад на мову оцінювання.

a) Оновлення інформації щодо Технічної відповідності

4. Інформація, яка надається державою/територією, що оцінюється, має на меті надання ключової інформації для підготовчої роботи до виїзної місії, в тому числі ця інформація дозволить зрозуміти ризики відмивання коштів та фінансування тероризму в державі/території, визначити потенційні сфери підвищеної уваги для виїзної місії та підготувати проект MER. Держави і території повинні надати секретаріату необхідну інформацію **не пізніше, ніж за 6 місяців до виїзної місії**.

5. У деяких державах та територіях, питання у сфері ПВК/ФТ розглядаються не тільки на рівні національного уряду, а й на регіональному/провінційному/місцевому рівні. Країнам/територіям пропонується зазначити, чи заходи ПВК/ФТ відносяться до відповідальності регіональних органів/ органів провінцій/місцевих органів та надавати відповідний опис цих заходів. Експерти з оцінки також повинні бути інформовані про те, що заходи ПВК/ФТ можуть бути прийняті на одному або декількох рівнях управління, і також їм необхідно перевіряти і брати до уваги всі відповідні заходи, в тому числі прийняті на регіональному/провінційному/місцевому рівні. Також, експерти з оцінки повинні враховувати та звертатися до наднаціональних законів або нормативних актів, які застосовуються до країни/території.

6. Країни/території повинні використовувати шаблон запитальника щодо технічної відповідності для забезпечення групи з оцінки відповідною інформацією. Група з оцінки буде використовувати інформацію з минулих звітів, в якості відправної точки для аналітичного огляду технічної відповідності. Запитальник є керівництвом, яке допоможе країнам/територіям надавати відповідну інформацію, що стосується: i) загальних відомостей про інституційну структуру; ii) інформації про ризики та контекст; iii) інформації щодо заходів, які були вжиті державою/територією в цілях відповідності критеріям кожної з Рекомендацій. Держави/території повинні заповнити запитальник і можуть надати додаткову інформацію у формі, яку вони вважають найбільш доцільною або ефективною.

b) Інформація щодо Ефективності

¹⁹⁹ Органи влади повинні підтвердити, що переклади які надаються групі з оцінки є офіційними перекладами, або в іншому випадку підтвердити, що адекватність перекладу та використання спеціальної термінології було перевірено відповідними установами до їх подання групі з оцінки.

7. Країни/території повинні використовувати шаблон запитальника для надання відповідної інформації про ефективність груп з оцінки, на основі 11 Безпосередніх Результатів, встановлених в ході оцінки ефективності, **не пізніше, ніж за 5 місяців** до початку виїзної місії. Вони повинні детально викласти, як вирішується кожне ключове питання, як зазначено в кожному Безпосередньому Результаті. Важливо, щоб країни/території надавали повний і точний опис (включаючи приклади інформації, дані та інші фактори), які б допомогли продемонструвати ефективність режиму ПВК/ФТ. Країни/території повинні заповнити запитальник і можуть надати додаткову інформацію у формі, яку вони вважають найбільш доцільною або ефективною.

с) Склад і формування Групи з оцінки

8. Оцінювачі обираються Секретаріатом, у випадку необхідності за консультації з Головою та іншими членами Бюро. Це буде здійснено **принаймні за 6 місяців до виїзної місії**. Виконавчий Секретар повідомить офіційно країну/територію про склад групи з оцінки, як тільки вона буде підтверджена. У випадку принципових або обґрунтованих заперечень з боку країни або території, Секретаріат, за погодженням з Головою, може зробити альтернативну пропозицію.
9. Група з оцінки, як правило, складається щонайменше з 4-х експертів з оцінки (що складається як мінімум з одного експерта з правових питань, експерта з фінансових питань²⁰⁰ та експерта з правоохоронних органів), які в основному походять з держав і територій MONEYVAL, а також буде підтримуватися членами Секретаріату MONEYVAL. Залежно від держави/території, що оцінюється, та ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму, можуть залучатися додаткові експерти з оцінки або експерти з оцінки з особливим досвідом, якщо це необхідно, в тому числі можливе залучення експертів з оцінки з країни FATF. При виборі оцінювачів, будуть розглянуті декілька факторів: i) їх оперативний досвід роботи та досвід у сфері проведення оцінки; ii) мова оцінки; iii) характер правової системи (цивільне право або "загальне право") та інституційних рамок; i iv) специфічні характеристики юрисдикції (наприклад, розмір і склад економічного і фінансового сектору, географічні фактори, та комерційні і культурні зв'язки), щоб група з оцінки мала правильний баланс знань та навичок. Експерти з оцінки повинні бути дуже добре обізнаними зі Стандартами і Методологією FATF, та повинні успішно пройти навчальний семінар для експертів з оцінки перш, ніж проводити взаємну оцінку. Як правило, принаймні один з експертів з оцінки повинен мати попередній досвід в проведенні оцінки.
10. Для деяких оцінок, Секретаріат може запросити експерта з організацій-спостерігачів або органів²⁰¹ взяти участь у групі з оцінки на основі взаємності. Участь спостерігача в процесі оцінки буде залежати від попередньої згоди країни або території, що оцінюється.
11. У зв'язку з характером процесу оцінювання, Секретаріат буде працювати над тим, щоб забезпечити, наскільки це можливо, збереження процесу взаємності, а також країни та території MONEYVAL повинні надавати кваліфікованих експертів в ході п'ятого раунду. Секретаріат буде вести список експертів з оцінки та регулярно оновлювати його на основі зміненої інформації, про яку повідомляє Голова делегації. Голови делегацій докладають максимум зусиль, щоб експерти, що знаходяться в межах своєї юрисдикції,

²⁰⁰Група з оцінки повинна складатися з досвідчених експертів щодо превентивних заходів, що необхідні для фінансового сектору та ВНУП.

²⁰¹Участь (на засадах взаємності) експертів з інших спостерігачів, які проводять оцінки, як наприклад FATF (член або Секретаріату), МВФ/Світовий Банк, UNCTED, інші FSRB (Секретаріат) може бути розглянута залежно від кожного окремого випадку.

були доступні для участі у тренінгу для експертів з оцінки та для участі в оцінці MONEYVAL, а також надавали свої письмові звіти.

d) Обов'язки Секретаріату

12. Секретаріат:

- підтримує групу з оцінки та країну, яка оцінюється;
- зосереджується на якості та послідовності, у тому числі на здійсненні кроків, необхідних для забезпечення того, що аналіз експертів з оцінки написаний чітко та коротко, є вичерпним, об'єктивним та підтверджений доказами;
- забезпечує дотримання процесу та процедур;
- допомагає експертам з оцінки та країнам, які оцінюються у тлумаченні стандартів, методології та процесу відповідно до рішень останнього Пленарного засідання, і, де це доцільно, беручи до уваги попередні рішення Пленарного засідання MONEYVAL і горизонтальний аналіз. Якщо конкретне горизонтальне питання було визначено як таке, що потребує тлумачення, Секретаріат повинен звернутися до FATF з проханням про тлумачення відповідно до пункту 2 Правила 8 цих Процедур;
- забезпечує доступ до відповідної та точної документації оцінювачам та країнам, які оцінюються, а також перевіряє статистику та коректність цитування законодавчих актів;
- керівництво проектною діяльністю та виконання інших завдань, зазначених в цих процедурах.

e) Обов'язки групи з оцінки (оцінювачів)

13. Група з оцінки координується членом Секретаріату, який повинен гарантувати, що група з оцінки спільно підготує незалежний звіт (що містить аналіз, висновки і рекомендації) щодо відповідності країни/території відповідним міжнародним стандартам, в контексті технічної відповідності та ефективності. Якщо можливо, підготовче засідання між Секретаріатом і оцінювачами повинне бути організоване перед здійсненням виїзної місії.
14. Успішна оцінка режиму ПВК/ФТ вимагає, як мінімум поєднання фінансової, правової та правоохоронної експертизи, зокрема щодо оцінки ефективності. Тому експерти повинні провести оцінку у спільній системній роботі, в результаті чого всі аспекти огляду будуть виконуватися цілісно. Очікується, що кожен експерт буде робити свій внесок до кожної частини огляду, але разом з цим, кожен експерт повинен бути готовим взяти на себе провідну роль, або брати відповідальність за теми, пов'язані з його/її фаховим досвідом. Загальний огляд відповідних первинних обов'язків оцінювачів повинен бути наданий країні, яка оцінюється, навіть якщо відповідальність за оцінку лежить на всій групі з оцінки. У результаті, експерти будуть активно задіяні у всіх сферах звіту і за межами своїх основних визначених сфер відповідальності. Важливим також є те, що оцінювачі можуть присвятити свій час і ресурси огляду всіх документів (у тому числі оновлену інформацію щодо технічної відповідності, а також інформацію щодо ефективності), здійснювати запити перед виїзною місією, щоб підготувати і провести оцінку, розробити проект MER, і бути присутнім на засіданнях (наприклад, на виїзних, віч-на-віч, та на Пленарних обговореннях) і дотримуватися зазначених термінів.
15. Взаємна оцінка являє собою динамічний і безперервний процес. Секретаріат повинен на постійній основі брати участь у консультуванні країни/території, що оцінюється,

починаючи, **принаймні за 9 місяців** до виїзної місії. Протягом усього процесу, Секретаріат забезпечує оцінювачів можливістю отримати доступ до всіх відповідних матеріалів, а також надає можливість проводити регулярні телефонні конференції між оцінювачами та країною, що оцінюється, щоб забезпечити безперервний обмін інформацією та відкриті канали зв'язку. Сюди може входити взаємодія з органами вищого рівня на ранній стадії з метою отримання підтримки та координації оцінки протягом усього процесу та навчання для країни, що оцінюється, для ознайомлення зацікавлених сторін з процесом взаємної оцінки. Пленарне засідання повинно час від часу переглядати, чи є задовільним спосіб, у який воно взаємодіє з країною, що оцінюється. Юрисдикції, що оцінюються, повинні на ранньому етапі процесу оцінювання, розглянути можливість призначення координатора, відповідального за процес взаємної оцінки, щоб забезпечити адекватну координацію та чіткі канали зв'язку між секретаріатом та юрисдикцією, що оцінюється. Координатор повинен обіймати відповідну керівну посаду, щоб мати можливість ефективно координувати роботу з іншими органами влади та приймати певні рішення, коли це потрібно. Координатор також повинен розуміти процес взаємної оцінки та вміти здійснювати контроль якості відповідей, наданих іншими національними органами влади.

f) Первинний огляд документів щодо Технічної відповідності

16. Перед виїзною місією, група з оцінки проведе первинний огляд рівня технічної відповідності країни/території, а також супутніх факторів та ризиків ВК/ФТ, за підтримки Секретаріату. Огляд буде ґрунтуватися на інформації, наданій країною/територією в інформаційних оновленнях щодо технічної відповідності, наявної інформації, отриманої зі звітів про оцінку країни, звітів про прогрес та інших достовірних або надійних джерел інформації (наприклад, звітів інших міжнародних організацій). Ця інформація буде детально взята до уваги, хоча група з оцінки може проаналізувати висновки з попереднього MER із звітів про прогрес, а також може виділити відповідні сильні або слабкі сторони, які не були зазначені раніше. Якщо група з оцінки дійде іншого висновку порівняно з висновком з попереднього MER та звітів про прогрес (у випадках, коли Стандарти та законодавство не змінилися), тоді вони повинні обґрунтувати свій висновок.
17. Додаток з технічної відповідності розробляється групою з оцінки, за підтримки Секретаріату. Від оцінювачів вимагається, щоб вони вказали, чи кожний з підкритеріїв відповідає, переважно відповідає, частково відповідає або не відповідає, і чому. Після розгляду, група з оцінки надасть країні або території 1-й проєкт додатку з технічної відповідності (який не повинен містити рейтинги або рекомендації) приблизно за 3 місяці до виїзної місії. Інформація міститиме опис, аналіз і перелік можливих технічних недоліків. Країна/територія матиме один місяць для уточнення і надання коментарів стосовно вищезгаданого 1-го проєкту додатку з технічної відповідності.
18. При проведенні оцінки, оцінювачі повинні враховувати тільки відповідні закони, нормативно-правові акти або інші заходи у сфері ПВК/ФТ, які є чинними та залишатимуться чинними та ефективними на момент здійснення оцінки, або будуть чинними та діяти до кінця виїзної місії. Там, де відповідні закони або інші конкретні пропозиції щодо зміни системи стають доступними, це згадуватиметься у MER (в тому числі з метою надання рекомендацій країні), але вони не повинні бути враховані у висновках оцінки або при виставленні рейтингів.

g) Забезпечення адекватної основи для оцінки міжнародного співробітництва та сфер вищих ризиків

19. **За 6 місяців до виїзної місії**, Секретаріат запропонує країнам/територіям MONEYVAL, членам FATF і FSRB надавати інформацію про свій досвід міжнародного співробітництва з державою/територією, що оцінюється. Вони також будуть запрошені до надання інформації, яка допоможе групі з оцінки виявити і зосередитися на сферах високих або низьких ризиків, які потребують підвищеної уваги.
20. Крім того, група з оцінки та країна/територія можуть також визначає основні країни та території, з якою країна/територія, що оцінюється, здійснювала міжнародне співробітництво, або направляла запити, з цього приводу, та очікувала на зворотний зв'язок. Зворотний зв'язок може стосуватись: (i) загального досвіду, (ii) позитивних прикладів, та (iii) негативних прикладів на рівні міжнародного співробітництва країни, що оцінюється. Отримані відповіді будуть доступні для групи з оцінки та держави/території, що оцінюється.

h) Визначення потенційних сфер підвищеної уваги для виїзної місії

21. Група з оцінки проаналізує рівень ефективності країни/території стосовно всіх 11 Безпосередніх Результатів під час виїзної місії. Перед початком виїзної місії, група з оцінки, на основі свого попереднього аналізу (технічної відповідності та ефективності), визначатиме конкретні сфери, яким було б варто приділити більше уваги в ході виїзної місії та в MER. Це, як правило, відноситься до питань ефективності, але також може включати питання технічної відповідності. Здійснюючи це, група з оцінки буде консультувати країну/територію і враховувати інформацію, надану з цього приводу іншими делегаціями.
22. Там, де є потенційні сфери, які потребують підвищеної або зменшеної уваги для виїзної місії, група з оцінки повинна отримати і розглянути всю відповідну інформацію і приступити до обговорення цих сфер **приблизно за 4 місяці до виїзної місії**, а Секретаріат повинен надавати консультації країні/території **щонайменше за 2 місяці до виїзної місії**. Країна/територія повинна зазвичай надавати додаткову інформацію щодо тих сфер, яким група з оцінки хотіла б приділити більше або менше уваги. У той час як прерогатива належить групі з оцінки, сфери підвищеної або зменшеної уваги повинні, наскільки це можливо, бути взаємно узгоджені з країною/територією. Оглядова записка повинна мати лаконічний виклад (не більше ніж на 2 сторінки) сфер, які потребують підвищеної або зменшеної уваги, разом з обґрунтуванням. Проект Оглядової записки разом з відповідною вихідною інформацією (наприклад, оцінки ризиків країни/території), повинні бути надіслані рецензентам (описаних нижче в розділі щодо якості та узгодженості) і країні/території. Рецензенти повинні, **протягом 1-го тижня** з моменту отримання Оглядової записки, надати коментарі групі з оцінки, щодо того, чи відображає зміст Оглядової записки обґрунтовану точку зору щодо предмету оцінки, беручи до уваги матеріали, які були їм доступні, а також їх загальні знання щодо юрисдикції. Група з оцінки повинна розглянути коментарі рецензентів та внести поправки до Оглядової записки у разі необхідності. Секретаріат повинен направити остаточний варіант до країни/території, принаймні **за 4 тижні до виїзної місії**, разом з будь-якими запитами щодо надання додаткової інформації стосовно сфер, які потребують підвищеної або зменшеної уваги. З метою прискорення процесу взаємної оцінки, а також для полегшення виїзної місії, група з оцінки за один тиждень до виїзної місії, готує переглянутий проект додатку щодо технічної відповідності і короткий опис початкових висновків/ключових питань для обговорення щодо ефективності. З метою сприяння обговоренню питань щодо виїзної місії, Секретаріат в той же час направить переглянутий додаток щодо технічної відповідності країні/території.

i) Програма виїзної місії (до Пленарного засідання)

23. Країна/територія (визначена контактна особа) повинна співпрацювати з Секретаріатом та підготувати проєкт програми та координувати логістичні питання для виїзної місії. Проєкт програми разом з конкретними логістичними питаннями слід надсилати до Секретаріату не пізніше, ніж за 8 тижнів до візиту групи з оцінки. Будь ласка, перегляньте Додаток 1 щодо переліку органів та підприємств, які зазвичай можуть бути залучені у виїзній місії.
24. Для надання допомоги в їх підготовці, група з оцінки повинна за 4 тижні до виїзної місії підготувати попередній аналіз, який встановлює ключові питання щодо ефективності²⁰².
25. У проєкті програми повинні бути окреслені ті сфери, на яких група з оцінки можливо зосередить підвищену увагу. На практиці, засідання можуть проводитись в приміщенні установи/організації, оскільки це дозволить оцінювачам зустрітися з максимальною кількістю персоналу та легше отримати інформацію. Разом з цим, для деяких оцінок подорожі між місцями проведення оцінки можуть забирати багато часу та бути марнотратними, та взагалі, якщо місця, де здійснюється оцінка не знаходяться в безпосередній близькості, має бути не більше 2-3 місць на день. Програма повинна бути завершена не пізніше, ніж за 3 тижні до початку візиту. Група з оцінки може також просити про додаткові зустрічі під час проведення виїзної місії.
26. Як з точки зору програми, так і у більш загальному плані, необхідно брати до уваги час, який необхідний для обговорення (тлумачення) та перекладу документів. Під час виїзної місії, повинні бути незалежні, професійні, та добре підготовлені перекладачі, якщо буде необхідний переклад англійською або французькою мовами. Проте, для ефективного використання часу, засідання як правило, повинні проводитись мовою оцінки. Оплата перекладацьких послуг покривається за рахунок країни/території, що оцінюється. Якщо є проблема з організацією перекладу, країна/територія, що оцінюється, повинна поінформувати Секретаріат принаймні за 1 місяць до виїзної місії.

Правило 15 – Виїзна місія

1. Виїзна місія є найкращою можливістю для роз'яснення питань, що стосуються системи ПВК/ФТ країни/території. Оцінювачі повинні бути повністю підготовлені для розгляду 11 Безпосередніх Результатів, пов'язаних з ефективністю системи, та до роз'яснення будь-яких невіршених питань щодо технічної відповідності. Оцінювачі повинні також звернути особливу увагу на сфери, в яких були виявлені високі ризики, пов'язані з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. Оцінювачі повинні усвідомлювати різні умови та ризики країни/території, а також те, що країни та території можуть застосовувати різні підходи для дотримання відповідних міжнародних стандартів та створення ефективної системи. Тому оцінювачі повинні бути відкритими та гнучкими, а також намагатися уникати вузьких порівнянь з їх власними національними вимогами.
2. Кожна виїзна місія, як правило проводиться у період, який зазвичай становить **від 10 до 14 днів** або довше, якщо це необхідно. Типова виїзна місія дозволить провести:
 - початкову підготовчу зустріч протягом половини дня між Секретаріатом і оцінювачами;
 - зустрічі²⁰³ з відповідними посадовими особами та представниками країни, що оцінюється, в тому числі вступне та завершальне засідання. Вступне засідання повинно включати огляд розуміння ризиків країною, щоб доповнити звіти

²⁰² Зазвичай це має включати перелік попередніх висновків і запитань для кожного Ключового питання

²⁰³ Група з оцінки також повинна відвести час посеред фактичної виїзної місії з метою розгляду прогресу взаємної оцінки, й там де це необхідно, ідентифікувати сфери підвищеної уваги на початковому етапі виїзної місії.

національної оцінки ризиків в країні. Може знадобитися більше часу для додаткових або наступних засідань, якщо в рамках встановленого графіку, оцінювачі виявляють нові питання, які потребують вивчення, або якщо вони потребують додаткової інформації з будь-яких питань, які вже обговорювались;

- роботу над проектом MER (від одного до двох днів) (за підтримки Секретаріату), щоб забезпечити відображення всіх основних питань, що виникли під час оцінки в MER, а також обговорити та узгодити попередні рейтинги, та основні рекомендації.
3. Важливо, щоб група з оцінки мала можливість робити запит та зустрічатись з усіма відповідними установами під час виїзної місії. Країна/територія, що оцінюється, а також окремі установи повинні забезпечити присутність відповідного персоналу²⁰⁴ на кожному засіданні. Група з оцінки повинна мати спеціальне приміщення протягом всього періоду виїзної місії, яке повинно бути обладнане копіювальними апаратами, принтерами та іншими основними засобами, та доступом до мережі Інтернет.
 4. Зустрічі з представниками приватного сектору або іншими представниками неурядового сектору²⁰⁵ є важливою частиною візиту. Оцінювачам має надаватись можливість зустрічатись з цими організаціями або особами в приватному порядку, та за відсутності представника влади. Коли координуюча установа бажає офіційно відвідати інші засідання, які не проводяться її установою, посадова особа повинна мати можливість брати участь у таких зустрічах, тільки на розсуд групи з оцінки та в якості спостерігача.
 5. На заключному засіданні, група з оцінки надає посадовій особі країни/території, що оцінюється, письмовий звіт щодо ключових висновків. З дозволу країни/території, що оцінюється, ключові висновки можуть бути надані секретаріатом МВФ або Світовому банку, якщо необхідна допомога у запланованій місії або яка знаходиться в процесі планування FSAP.

Глава III – Процедура після виїзної місії

Правило 16 – Підготовка проекту Оглядової записки і MER після виїзної місії

1. Повинно пройти **мінімум 27 тижнів** між закінченням виїзної місії і обговоренням MER на Пленарному засіданні. Своєчасна підготовка MER і Оглядової записки²⁰⁶ вимагає від оцінювачів тісно співпрацювати з секретаріатом і державою/територією. В залежності від того, коли заплановане Пленарне засідання, терміни також можуть бути продовжені або скориговані. У виняткових випадках та базуючись на обґрунтованих обставинах (і за згодою держави, що оцінюється), може бути дозволений більш короткий термін.
2. Нижче наводяться детальні кроки щодо завершення проекту звіту для обговорення на Пленарному засіданні, та приблизний час, необхідний для підготовки кожної частини.
3. З метою налагодження зв'язку між групою з оцінки та країною, що оцінюється, Секретаріат повинен проводити регулярні конференц-дзвінки між усіма відповідними сторонами, зокрема після розповсюдження оновленого проекту MER. Під час розробки першого та

²⁰⁴З огляду на те, що рівень та посади представників структур можуть відрізнятися від агентства до агентства, загалом, країни та території повинні забезпечити, щоб, як працівники вищого рівня, котрі пов'язані зі установою, яку вони представляють на політичному рівні, так і оперативні працівники, котрі можуть детально відповідати на запитання відносно заходів у сфері ПВК/ФТ, були присутні на кожному засіданні.

²⁰⁵Наприклад, ті, які перераховані у Додатку 1.

²⁰⁶Формат Оглядової записки та MER знаходиться в Додатку II Методології. Експерти з оцінки повинні також звертати увагу на керівництво з написання Оглядової записки та MER, беручи до уваги розмір (100 або менше сторінок, разом з технічним додатком, що повинен бути не більше 60 сторінок).

другого проекту MER, оцінювачі повинні намагатись максимально з'ясувати, в письмовій чи усній формі, чи та яким чином інформація, надана країною, що оцінюється, була врахована і, чи ще потрібна додаткова інформація.²⁰⁷

1-й проект MER

4. Секретаріат і група з оцінки мають **6 тижнів**, щоб координувати і завершити роботу над першим проектом MER (в тому числі ключові висновки, та рекомендовані дії, адресовані країні).
5. Секретаріат направляє перший проект MER країні/території для коментарів. Країна/територія має **4 тижні** для розгляду і надання своїх коментарів Секретаріату до першого проекту MER. Протягом цього періоду група з оцінки повинна бути готова відповісти на запити та пояснити будь-які питання, які можуть виникнути в країні/території.

2-й проект MER і Оглядова записка

6. Після отримання коментарів країни стосовно першого проекту MER, група з оцінки має **4 тижні** для перегляду різних коментарів та внесення подальших змін, а також для початку підготовки Оглядової записки. Потрібно докласти зусиль, щоб забезпечити, що переглянутий проект є якомога ближчим до проекту MER. Тоді другий проект MER і проект Оглядової записки направляються країні та рецензентам (приблизно **через 14 тижнів** після виїзної місії).

Засідання з групою з оцінки

7. Якщо це можливо, до або після завершення першого проекту MER, секретаріат може організувати 1-2 денне засідання для групи з оцінки для роботи над проектом MER, щоб забезпечити відображення в ньому всіх основних питань, що виникли під час оцінки, обговорити та узгодити попередні рекомендації та рейтинги.

Внутрішній огляд якості та узгодженості

8. Рецензенти повинні надати протягом **2-х тижнів (або 3-х тижнів, якщо можливо)** свої коментарі щодо другого проекту MER до секретаріату для передачі групі з оцінки. Щоб допомогти у вирішенні цього завдання, вони отримають копію коментарів, наданих країною/територією щодо першого проекту MER. Коментарі рецензентів будуть передані оцінювачам і країні/території, що оцінюється. Група з оцінки повинна розглянути коментарі рецензентів, а потім вирішити, чи потрібно внести зміни до звіту. Група з оцінки повинна надати на Пленарне засідання документ, що містить короткі відповіді щодо рішень та змін, внесені до звіту на основі коментарів рецензентів, а Секретаріат повинен, за потреби, зв'язатися із зовнішніми рецензентами для сприяння цьому процесу. Секретаріат залучить країну, що оцінюється, до обговорення подальших змін до проекту MER та визначення питань для обговорення під час зустрічі він-на-віч або під час відео/телеконференції.

Правило 17 – Засідання віч-на-віч

1. Засідання віч-на-віч є важливим засобом надання допомоги країні/території та групі з оцінки у врегулюванні невирішених питань. Отже, секретаріат організовує засідання віч-на-віч між групою з оцінки та країною/територією для подальшого обговорення проекту MER і Оглядової записки до їх розгляду на Пленарному засіданні. Під час цієї зустрічі, група з оцінки та країна/територія працюватимуть над вирішенням будь-яких

²⁰⁷ Оцінювачам не обов'язково включати всю інформацію, надану оцінюваною країною, і вони мають на власний розсуд визначати, яка інформація є найбільш відповідною для включення.

розбіжностей у питаннях щодо технічної відповідності або ефективності та виявленням можливих пріоритетних питань, які будуть розглянуті в ході Пленарного засідання. Засідання віч-на-віч повинно проводитися не пізніше ніж за **8 тижнів** до Пленарного засідання (тобто приблизно через **19 тижнів** після виїзної місії). Країна/територія повинна направити коментарі та іншу відповідну інформацію у письмовому вигляді групі з оцінки, **принаймні за 1 тиждень** до будь-якої такої засідання.

2. Після отримання коментарів від рецензентів і після засідання віч-на-віч, група з оцінки повинна розглянути будь-які подальші зміни, які необхідно внести в проект MER та Оглядову записку, і якщо необхідно, переглянути проект MER і Оглядову записку. Якщо після засідання віч-на-віч до MER вносяться істотні зміни, Секретаріат повинен розглянути питання щодо направлення переглянутого другого проекту зовнішнім рецензентам, якщо це дозволено часовими рамками.

Правило 18 – Пленарне обговорення

Визначення питань для Пленарного обговорення

1. Секретаріат направляє переглянуту Оглядову записку і MER (3-й проект) всім делегаціям, спостерігачам і рецензентам, включно з FATF (для направлення членам FATF), разом із висновками огляду щодо якості та узгодженості та відповіддю оцінювачів, приблизно за **5 тижнів** до Пленарного засідання. Після обговорень Робочої групи з оцінки (WGE) та Пленарного засідання не може бути внесено подальших змін до змісту проекту MER. Делегаціям, спостерігачам і рецензентам надається **2 тижні**, щоб надати будь-які письмові коментарі до MER і Оглядової записки, і зокрема, виявити будь-які конкретні питання, які б вони хотіли обговорити на Пленарному засіданні. Коментарі повинні зосереджуватися на ключових суттєвих питаннях або на інших високорівневих або горизонтальних аспектах оцінки, хоча можуть бути зроблені й інші спостереження. Отримані коментарі будуть доступні всім делегаціям та спостерігачам.
2. На основі MER і Оглядової записки і отриманих коментарів, в ідеалі за **три тижні** до Пленарного обговорення, Секретаріат залучає країну/територію, групу з оцінки, рецензентів і співголів WGE, і готує список (зазвичай від 5 до 7) пріоритетних і істотних питань, які будуть обговорюватися на Пленарному засіданні та/або Робочій групі. Це має враховувати ті питання, в обговоренні яких країна/територія, що оцінюється, та делегації є найбільш зацікавлені. Перелік пріоритетних питань для обговорення на Пленарному засіданні включає в себе ключові питання, що впливають зі звіту (залежно від того, на які посилаються країни/території, група експертів або делегації), а також будь-які сфери невідповідності або інтерпретації з іншими MER, прийнятими FATF та/або MONEYVAL.
3. Секретаріат поширює завершений перелік пріоритетних питань між делегаціями та спостерігачами **принаймні за 2 тижні** до обговорення на Пленарному засіданні. Отримані редакційні поправки до Оглядової записки або MER можуть бути внесені після Пленарного обговорення, а також враховуватимуть прийняті рішення. Після обговорення WGE, чий правила процедури регулюються в Додатку 5 цього документу, документ з переглянутим ключовим питанням надається на розгляд Пленарного засідання.

Пленарне обговорення

4. Обговорення кожного MER та Оглядової записки (зокрема, перелік пріоритетних питань)²⁰⁸ будуть зосереджені на питаннях високого рівня та істотних ключових питаннях, які в першу чергу стосуються впровадження їх на практиці та ефективність. Де це доречно, важливі технічні питання також будуть обговорюватися. Завжди необхідно відводити достатньо часу для обговорення відповіді країни/території щодо взаємної оцінки та інших питань. Обговорення, ймовірно, в середньому займе **від 3 до 4 годин** пленарного часу, хоча, коли це виправдано, воно може бути збільшене максимум на **1 день**. Порядок обговорення буде таким:
- a) Секретаріат стисло представляє на високому рівні ключові питання і висновки звіту. Група буде мати можливість втрутитися/прокоментувати будь-яке питання, що стосується Оглядової записки або MER.
 - b) Країна/територія, що оцінюється, робить невеликий виступ.
 - c) Пленарне засідання розглядає перелік визначених пріоритетних питань. Зазвичай, це коротко представляється співголовами WGE.
 - d) Достатньо часу буде відведено для обговорення загальної ситуації режиму ПВК/ФТ та ризиків ВК/ФТ країни/території, що оцінюється, першочергових заходів і рекомендацій, викладених в Оглядовій записці, відповідей країни/території щодо взаємної оцінки, включаючи будь-які заходи, які вже були вжиті, і ключові висновки.
 - e) При наявності часу, можуть бути підняті інші питання з зали та обговорюватися на Пленарному засіданні.

Правило 19 – Затвердження MER та Оглядової записки

а) Завершення MER і Оглядової записки для затвердження на Пленарному засіданні

1. Під час Пленарного засідання представники секретаріатів FATF і MONEYVAL і наукові експерти мають надавати допомогу та консультації з усіх питань, пов'язаних з тлумаченням Рекомендацій, а також аспектами якості та узгодженості проектів MER. Обговорення на Пленарному засіданні надасть членам і спостерігачам належну можливість висловити та обговорити занепокоєння щодо якості та узгодженості MER. Наприкінці Пленарного засідання, MER та Оглядова записка будуть подані на Пленарне засідання для затвердження. Затверджений звіт підлягатиме подальшій перевірці на друкарські чи подібні помилки.
2. У разі необхідності внесення суттєвих змін до проекту звіту, або у зв'язку з вимогою внесення додаткової інформації, або внесення істотних змін до проекту звіту, Пленарне засідання може прийняти рішення про відкладення затвердження звіту, та погодитися провести наступне обговорення поправок до звіту на наступному Пленарному засіданні.
3. Група з оцінки відповідає за забезпечення того, щоб всі зміни, погоджені на Пленарному засіданні, були внесені. Після обговорення звіту, та до його офіційного затвердження, на Пленарному засіданні необхідно обговорити характер подальших заходів або інших процедур, які будуть необхідні.
4. Остаточний звіт – це звіт Ради Європи/MONEYVAL, а не звіт, який наданий оцінювачами. У зв'язку із цим, на Пленарному засіданні приймається остаточне рішення щодо редакції будь-якого звіту, у відповідності з вимогами Стандартів і Методології. На Пленарному засіданні ретельно розглядаються думки оцінювачів і країни/території при прийнятті

²⁰⁸Оглядова записка описує ключові ризики, сильні та слабкі сторони системи, та пріоритетні дії для країн з метою покращення їх режиму ПВК/ФТ.

рішення щодо редакції звіту, а також буде враховано необхідність забезпечення узгодженості між звітами.

- Після обговорення звіту на Пленарному засіданні Секретаріат вносить зміни до усіх документів, за необхідності, і надсилає переглянутий варіант звіту країні/території **протягом 1-го тижня після Пленарного засідання**. Вживаються заходи, щоб гарантувати, відсутність конфіденційної інформації у звіті. **Протягом 2 тижнів** з моменту отримання остаточного варіанту MER від Секретаріату, Голова делегації повинен підтвердити, що MER є достовірним та/або узгодити будь-які типографічні або подібні помилки у MER.

b) Огляд основних проблем якості та узгодженості глобальною мережею ПВК/ФТ

- Усі остаточні MER, затверджені MONEYVAL, повинні бути розповсюджені Секретаріатом, до їх офіційної публікації на веб-сайті MONEYVAL, Секретаріату FATF для розповсюдження серед глобальної мережі ПВК/ФТ. Члени або секретаріати FATF або FSRBs, або IFIs повинні мати **2 тижні**, щоб повідомити у письмовій формі Секретаріат FATF, якщо у них є якісь серйозні зауваження з приводу якості та узгодженості MER, і якщо так, вказати ці конкретні зауваження і, яким чином ці зауваження відповідають істотному порозу²⁰⁹. Цей процес регулюється процедурами FATF, які пов'язані з оглядом фактичної всесвітньої якості та узгодженості. У таких випадках, MONEYVAL, групі з оцінки та країні/території, що оцінюється, буде запропоновано внести свій вклад в процес.
- MONEYVAL повинен розглядати рекомендації, які зроблені FATF щодо відповідних дій, які можуть бути здійснені, а також вжиття будь-яких інших заходів на запит FATF в результаті цього процесу, та прийняти рішення про відповідний курс дій. Це може спричинити повторний перегляд звіту та/або внесення змін до його публікації. У таких випадках, повторне обговорення або внесення змін у звіт повинні охоплювати тільки виявлені аспекти якості та узгодженості.
- Оглядова записка і MER не можуть бути оприлюднені, поки не будуть вирішені питання у порядку, визначеному процедурами MONEYVAL і FATF.

c) Інформування про затвердження звіту та опублікування

- MER повинен бути опублікований **протягом 6 тижнів** після його затвердження, після того як пройшов перевірку якості та узгодженості глобальною мережею ПВК/ФТ. Країна/територія, що оцінюється, повинна надати переклад Оглядової записки державною мовою, у зв'язку з його опублікуванням на сайті MONEYVAL. Згідно політики щодо публікації Ради Європи, MER у повному обсязі повинен бути перекладений на відповідні робочі мови організації і має бути опублікований в найкоротші терміни.
- Остаточний звіт повинен бути офіційно переданий Постійному Представництву відповідної країни/території. Копія звіту також офіційно направляється відповідним установам, органам та комітетам Ради Європи.

РОЗДІЛ III. ПОДАЛЬШІ ПРОЦЕДУРИ ДЛЯ МОНІТОРИНГУ ПРОГРЕСУ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ВЗАЄМНОЇ ОЦІНКИ

Правило 20 – Процеси моніторингу за результатами третього і четвертого раундів оцінки

- Правила, викладені відповідно до Правил процедури MONEYVAL для 4-го раунду взаємних оцінок щодо моніторингу прогресу в результаті процедур взаємних оцінок

²⁰⁹ Істотний поріг – це коли встановлюються серйозні або основні проблеми щодо якості та узгодженості, які можуть вплинути на авторитет бренду MONEYVAL в цілому.

(тобто правила 12 і 13), повинні застосовуватися щодо держав і територій, що підлягають процесу оцінюванню MONEYVAL, до тих пір, поки інше не буде прийнято інше рішення на Пленарному засіданні MONEYVAL.

Правило 21 – Загальні принципи процесу моніторингу в рамках п'ятого раунду оцінки

1. Процес моніторингу призначений для:
 - a) сприяння вдосконаленню впровадження стандартів державами і територіями у прийнятні терміни;
 - b) забезпечення регулярного моніторингу та актуальності інформації щодо дотримання країнами стандартів (у тому числі, щодо ефективності їх систем ПВК/ФТ);
 - c) застосування достатніх заходів впливу та процедур звітності; та
 - d) кращого узгодження циклів процедур оцінки FATF і FSAP.
2. Після обговорення і затвердження MER, країна/територія може підпасти під процедуру регулярного або посиленого моніторингу:
 - a) Процедура регулярного моніторингу – це механізм моніторингу за замовчуванням для всіх країн;
 - b) Процедура посиленого моніторингу – це більш інтенсивний процес моніторингу. Він передбачає цільовий, але більш вичерпний звіт про прогрес країн/територій з основним акцентом на ті сфери, в яких відбулися зміни, сфери з високим ризиком, виявлені в MER або згодом, і в пріоритетних напрямках діяльності.
3. Процес моніторингу MONEYVAL має враховувати, за необхідності, інші допоміжні процеси, призначені для забезпечення відповідності. Вони можуть включати, наприклад, власні Процедури Покращення Відповідності або заходи, вжиті FATF (і відповідних робочих груп), або в разі спільних членів, будь-які відповідні звіти, що направляються цим членом відповідним органам глобального процесу системи ПВК/ФТ. Це може бути забезпечено з урахуванням відповідних оглядів та моніторингових звітів у відповідності з вищезазначеними процесами, за необхідності. Якщо з попереднього звіту MONEYVAL випливає інший висновок, у випадках, коли стандарти та відповідні аспекти режиму ПВК/ФТ країни/території не змінилися, причини, які лягли в основу такого висновку, мають бути зазначені у відповідному аналізі.
4. Під час підготовки звітів про прогрес країна надаватиме Секретаріату оновлену інформацію, в якій будуть вказуватися дії, які країна вжила або вживає для вирішення пріоритетних дій та рекомендацій, а також недоліків в її MER. Країна повинна надати інформацію щодо технічної відповідності (яка може бути використана для обґрунтування переоцінки) та ефективності (лише для інформації). Оновлена інформація про ефективність допоможуть MONEYVAL краще зрозуміти досягнутий прогрес.
5. Оновлена інформація щодо ефективності повинна включати будь-яку інформацію, яка спрямовується на вирішення пріоритетних заходів або рекомендацій в MER, наприклад, списки в Методології FATF щодо прикладів інформації, яка може підтримувати висновки щодо основних питань для кожного Безпосереднього Результату.
6. Усі звіти підлягають огляду делегацією MONEYVAL, Командою доповідачів (рапортерів), та Секретаріатом, які повинні висвітлити досягнутий прогрес та недоліки, які залишились, а також запропонувати часові рамки для вжиття коригувальних заходів.

Команда доповідачів має бути сформована не менш як з 2-х країн/територій, призначених на останньому Пленарному засіданні, та включати від 3 до 6 експертів з цих делегацій.

7. Процес підготовки Звітів про прогрес наводиться нижче²¹⁰:

- a) Держава/територія, яка здійснює запит на переоцінку технічної відповідності, повинна вказати, які Рекомендації підлягатимуть переоцінці **за 7 місяців** до проведення Пленарного засідання. Країна/територія повинна надати свій звіт, базуючись на шаблонах, затверджених MONEYVAL для цих цілей, принаймні **за 6 місяців** до належного обговорення оновленого звіту MONEYVAL; Пленарне засідання враховуватиме чинні на той час²¹¹ закони, нормативно-правові акти чи інші заходи у сфері ПВК/ФТ.
- b) Після отримання звіту направляється на розгляд Команді доповідачів, призначеній на попередньому Пленарному засіданні, а також всім делегаціям і спостерігачам;
- c) Голови делегацій країн/територій, призначених для формування Команди доповідачів, повинні приділяти особливу увагу відповідним частинам звіту, які надані їх делегаціям для огляду. Вони повинні прагнути залучити колишніх членів групи з взаємної оцінки, досвідчених оцінювачів чи інших постійних членів своїх делегацій. Команда доповідачів проводить первинний огляд, який має стати основою для короткого звіту на Пленарному засіданні. Первинний огляд направляється секретаріату **принаймні за 11 тижнів** до того, як оновлений звіт буде обговорюватися MONEYVAL;
- d) Короткий звіт, який базується на первинному огляді, повинен містити незалежний аналіз Секретаріату щодо окремих аспектів. Короткий звіт повинен відповідати стандартному формату, наведеному у Додатку 6. Короткий звіт направляється до країни/території для надання коментарів **принаймні за 9 тижнів** до обговорення на Пленарному засіданні. Країна/територія має **2 тижні** для надання своїх коментарів секретаріату.
- e) **Принаймні за 5 тижнів** до обговорення на відповідному Пленарному засіданні, звіти про прогрес з переоцінками технічної відповідності повинні бути розіслані всім членам, асоційованим членам і спостерігачам, включно з FATF (для розсилання членам Глобальної мережі), які мають 2 тижні на надання письмових коментарів до таких звітів. Команди доповідачів і Секретаріат (за потреби, консультуючись із співголовами WGE та/або науковими експертами) повинні скласти короткий список найбільш значущих питань і розіслати його всім членам, спостерігачам та асоційованим членам **принаймні за 2 тижні** до відповідного Пленарного обговорення. Відповідне Пленарне обговорення має надавати пріоритет обговоренню цих питань і має бути обмеженим за часом та обсягом.
- f) Звітуючій країні/території надається можливість коротко презентувати свій звіт. Секретаріат повинен представити свій аналіз, а також запропоновані рекомендації щодо подальших кроків у процесі моніторингу. MONEYVAL буде обговорювати в

²¹⁰ Для звітів про прогрес, які розглядаються MONEYVAL в рамках письмової процедури, MONEYVAL має затвердити конкретний графік підготовки та затвердження відповідного FUR до початку процесу огляду. Цей графік має відповідати мінімальним термінам, встановленим у цьому Правилі.

²¹¹ Це правило може бути послаблене лише у виняткових випадках, якщо законодавство ще не вступило в силу в шестимісячний термін, однак текст не зміниться і буде в силі до моменту проведення Пленарного засідання. Іншими словами, законодавство введено в дію, але чекає закінчення строку імплементації або перехідного періоду, перш ніж воно набере чинності.

першочерговому порядку виявлені суттєві питання. Делегації і спостерігачі, в тому числі Команда доповідачів, можуть піднімати будь-які додаткові запитання з метою отримання роз'яснень з приводу інформації, представленої у звіті.

8. Країни можуть робити запит про переоцінку технічної відповідності як частини процесу моніторингу відносно тих рекомендацій, які отримали рейтинг «НВ» або «ЧВ». Рішення про переоцінку має бути прийняте на Пленарному засіданні. Переоцінка може бути дозволена, якщо звіт про прогрес та інша відповідна інформація, представлена країною, дає достатнє обґрунтування для того, щоб Пленарне засідання прийшло до такого висновку, на основі аналізу, проведеного Секретаріатом. Запити про переоцінку не будуть розглядатися, якщо Секретаріат/Команди доповідачів встановлять, що правова, інституційна чи операційна системи не змінилися з моменту затвердження MER країни/території (або попереднього FUR, якщо застосовується) та не було внесено змін до Стандартів FATF чи їх тлумачення²¹². Загалом, від країн очікується²¹³, що більшість, якщо не всі недоліки, зазначені в технічній відповідності, будуть усунуті до кінця третього року після затвердження MER. Аналіз звіту про прогрес, в якому здійснено запит про переоцінку технічної відповідності, проводиться відповідно до процесу, викладеного у Додатку 7. Якщо якісь із стандартів FATF були переглянуті з кінця проведення виїзної місії (або останнього FUR, якщо застосовується), країна буде оцінена на предмет відповідності усім переглянутим стандартам на момент розгляду запиту про переоцінку (у тому числі справи, де переглянута Рекомендація отримала рейтинг «ПВ» чи «В»).
9. Пленарне засідання може розглянути виключення обговорення рейтингу окремого критерію, якщо це не впливатиме на загальний рейтинг Рекомендацій. На основі окремого рішення, пленарне засідання також може прийняти рішення щодо затвердження звітів про прогрес шляхом письмової процедури.²¹⁴
10. У виключному випадку, коли Пленарне засідання звертає увагу на те, що у країни значно знизилась відповідність стандартам FATF, Пленарне засідання може звернутися до країни із запитом усунути будь-які нові недоліки в рамках процесу моніторингу.
11. Якщо будь-який із стандартів FATF був переглянутий з моменту останнього дня виїзної місії, країна буде оцінюватися щодо дотриманням усіх переглянутих стандартів на час розгляду запиту про переоцінку.
12. Для країн, які підлягають огляду в рамках Групи з огляду Міжнародного співробітництва (ICRG) (на основі узгодженого Плану дій ICRG), не передбачається звітування щодо рекомендацій, які включені в поточний план дій ICRG. Проте очікується досягнення загального прогресу в реалізації кожної Рекомендації, включаючи ті частини рекомендацій, які не охоплені Планом дій ICRG, згідно зі встановленими термінами, або як тільки країна завершить виконання свого плану дій ICRG (якщо це буде після встановлених термінів).

²¹² Визначення того, чи відповідає запит про переоцінку цим критеріям, здійснюється після первинного розсилання звіту Команді доповідачів. Якщо між експертом(ами) і оцінюваною країною виникають розбіжності з цього приводу, вони повинні обговорити їх з науковими експертами для досягнення згоди.

²¹³ Пленарне засідання має визначити, наскільки його члени підпорядковуються цьому загальному очікуванню, залежно від контексту члена.

²¹⁴ У цьому випадку, як мінімум, якщо коментарі надаються під час розповсюдження звіту для затвердження в рамках письмової процедури, Секретаріат повинен співпрацювати з Командами доповідачів та країною/ територією, що оцінюється, для внесення змін до звіту та надання відповідей на отримані коментарі. Потім звіт буде знову розповсюджений для затвердження та буде обговорений на Пленарному засіданні, якщо будуть надані будь-які інші коментарі.

13. Після опублікування MER і будь-якого рішення, прийнятого на Пленарному засіданні, щодо процесу моніторингу, Голова делегації країни/території, офіційно повідомляється про рішення, прийняте на Пленарному засіданні з приводу процесу моніторингу і термінів звітування.
14. Загальна політика публікацій FATF і MONEYVAL поширюється на дії, вжиті в рамках політики моніторингу. Регулярні звіти про прогрес та їх аналіз будуть опубліковані. Пленарне засідання зберігатиме гнучкість щодо частоти публікації звітів про прогрес в рамках процедури посиленого моніторингу, але вони будуть опубліковані кожного разу, коли буде переоцінка.
15. Після затвердження та до публікації, фінальний звіт про прогрес з переоцінкою технічної відповідності повинні бути надіслані Секретаріату FATF та всім іншим органам з оцінки для розгляду в процесі перевірки якості та узгодженості, описаному у Розділі стосовно огляду оцінки якості та узгодженості після Пленарного обговорення цих Процедур. Звіти про прогрес, в яких не піднято питання шляхом процесу перегляду перед Пленарним засіданням, або під час пленарних обговорень, не підлягають процедурі перегляду на предмет якості та узгодженості після Пленарного засідання.

Правило 22 – Процедура регулярного моніторингу

1. Процедура регулярного моніторингу є механізмом для забезпечення безперервної і постійної системи моніторингу за замовчуванням. Це мінімальний стандарт, який буде застосовуватися до всіх членів, через два з половиною роки після затвердження MER країни та згодом інтервалом у 3 роки.

Правило 23 – Процедура посиленого моніторингу

1. Пленарне засідання може на власний розсуд прийняти рішення, що країна повинна підлягати процедурі посиленого моніторингу, в результаті якої країна буде звітувати частіше, ніж у випадку процедури регулярного моніторингу. Країни, що знаходяться під процедурою посиленого моніторингу, як правило, подають перший звіт через 2 роки після затвердження MER держави, а згодом звітуватимуть в двічі більше з інтервалом в 1 рік, якщо Пленарне засідання не вирішить інакше. Пленарне засідання залишає за собою право змінювати конкретну періодичність звітування.
2. При прийнятті рішення, чи визначити країну/територію як таку, що підлягає процедурі посиленого моніторингу, Пленарне засідання має враховувати такі фактори:
 - a) Після обговорення MER: країна/територія буде негайно підлягати процедурі посиленого моніторингу, у разі, якщо застосовується одне з таких:
 - i) вона має 8 або більше оцінок НВ/ЧВ на предмет технічної відповідності, або
 - ii) вона має рейтинг НВ/ЧВ по одній або більше з Рекомендацій 3, 5, 10, 11 і 20, або
 - iii) вона має низький або середній рівень ефективності для 7 або більше з 11 Безпосередніх Результатів ефективності, або
 - iv) вона має низький рівень ефективності для 4 або більше з 11 Безпосередніх Результатів ефективності.
 - b) Після обговорення звіту про прогрес: на Пленарному засіданні може бути прийнято рішення визначити країну/територію як таку, що підлягає процедурі посиленого моніторингу на будь-якому етапі процедури регулярного моніторингу, якщо значна кількість пріоритетних дій не були належним чином виконана своєчасно. Країна також буде знаходитися під процедурою посиленого

моніторингу, якщо в ході процедури регулярного моніторингу її рівень технічної відповідності зміниться на такий рівень, який Пленарне засідання вважатиме еквівалентним рейтингу НВ/ЧВ щодо будь-якої одної або декількох з Р. 3, 5, 10, 11 і 20.

3. На додаток до більш частого звітування, Пленарне засідання також може застосовувати інші заходи щодо дотримання вимог країною та територією, як це передбачено в Розділі IV.
 4. На Пленарному засіданні може також бути вирішено повернути країну/територію до процедури регулярного звітування у будь-який час під час процесу посиленого моніторингу, якщо країна/територія потрапила під посилений моніторинг на підставі відповідності критерію, зазначеного у пункті 23(2(a(i,ii))), Пленарне засідання може прийняти рішення про те, що країна/територія може бути переведена з посиленого на регулярний моніторинг після рішення Пленарного засідання про те, що країна/територія більше не відповідає цим критеріям. У той же час на Пленарному засіданні буде вирішено питання щодо термінів наступного звіту про прогрес в рамках процедури регулярного моніторингу. Критерії для застосування або припинення процедури посиленого моніторингу на будь-якому етапі процесу моніторингу після затвердження MER, буде передусім базуватись на основі якісного аналізу рівня досягнутого прогресу по відношенню до пріоритетних рекомендованих дій в MER, а також рівня технічної відповідності та ефективності.

Правило 24 – Наступна оцінка прогресу за результатами MER

Видалено

РОЗДІЛ IV. ПРОЦЕДУРИ ПОСИЛЕННЯ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ

Правило 25 – Загальні принципи

1. MONEYVAL може вжити заходів у будь-який час відносно країн і територій, що підлягають процедурам оцінки у разі невиконання нормативних документів або рекомендацій у звітах про взаємну оцінку. Слід керуватися такими принципами:
 - a) гнучкість при вирішенні ситуацій, які вимагають прийняття негайних дій на Пленарному засіданні у разі виникнення питань щодо невідповідності;
 - b) однакове ставлення MONEYVAL до країн/територій;
 - c) диференційований підхід до вирішення питання невідповідності країн/територій;
 - d) затвердження на Пленарному засіданні кроків, які необхідно здійснити, одночасно забезпечуючи певну свободу дій щодо їх застосування.
2. Існує кілька способів, за допомогою яких країна/територія може розглядатися MONEYVAL з метою застосування процедури посилення дотримання вимог (CEPs):
 - a) в результаті процесу оцінки MONEYVAL; або
 - b) в результаті рішення Бюро звернутися до MONEYVAL щодо серйозних питань, що становлять занепокоєння²¹⁵, які можуть визначатись як підстава для застосування процедури посилення дотримання вимог.

²¹⁵Такі питання можуть включати, наприклад, ситуації, коли а) є відкрите небажання або неспроможність адекватно відповісти на запити, б) коли недотримання окремих Рекомендацій призводить до серйозних вразливостей в системі ПВК/ФТ с) коли є серйозні загрози та ризики відмивання коштів чи фінансування тероризму d) істотні зміни відбуваються в країні/території в той час, коли це не може бути вирішено шляхом формального моніторингу.

3. Будь-яка делегація MONEYVAL через свого Голову делегації може також звернути увагу MONEYVAL на питання, що становлять занепокоєння та, які можуть визначатись як підстава для застосування процедури посилення дотримання вимог, шляхом написання своїх зауважень і характеру труднощів, що виникли. Коли таке повідомлення буде отримано, Бюро повинно зібрати будь-які додаткові пояснення, які можуть знадобитися, перш, ніж обговорювати їх суть, шляхом комунікації, при необхідності, з делегацією MONEYVAL і країною або територією, і прийняти рішення представити це питання для обговорення на Пленарному засіданні.
4. У випадках, коли MONEYVAL визначив необхідність вжиття заходів, Голова MONEYVAL повинен направити лист Голові делегації, та копію делегаціям MONEYVAL і Постійному Представнику країни/території в Раді Європи, щоб звернути її/його увагу на невиконання нормативних документів і вимагати від країни або території представити звіт до наступного Пленарного засідання MONEYVAL (або регулярні звіти) у встановлені терміни, так щоб оцінити ступінь проблеми і будь-які дії або прогрес країни/території у вирішенні проблемних питань та виконанні нормативних документів.

Правило 26 – Кроки щодо дотримання вимог

1. На додаток до звітування, MONEYVAL може також застосувати інші заходи щодо країн/територій, які не дотримуються вимог, а саме:
 - Крок 1:** MONEYVAL звертається до Генерального Секретаря Ради Європи направити лист відповідному міністру(ам) країни або території, звернувши його/її/їх увагу на невиконання нормативних документів та необхідність вжиття коригуючих заходів;
 - Крок 2:** Організувати місію високого рівня до країни або території, що не дотримується вимог, з метою зустрічі з відповідними міністрами і високопосадовцями, для підтвердження цього повідомлення;
 - Крок 3:** У контексті застосування 19 Рекомендації FATF 2012 країнами і територіями MONEYVAL, видання офіційної публічної заяви про те, що країна або територія недостатньо мірою виконувала нормативні документи і з пропозицією членам глобальної мережі ПВК/ФТ враховувати ризики, пов'язані з недотриманням вимог країною або територією.
 - Крок 4:** Передача питання для можливого розгляду в рамках Групи огляду з міжнародного співробітництва FATF (ICRG), якщо це відповідає критеріям призначення, встановленим згідно з процедурами ICRG.
2. У всіх випадках, Голова може вимагати від країни чи території надавати регулярні звіти Бюро MONEYVAL і Пленарному засіданню щодо прогресу у вирішенні проблемних питань.
3. Незважаючи на посилання на ICRG FATF відповідно до Кроку 4, Пленарне засідання MONEYVAL зберігає свої повноваження щодо прийняття рішень в рамках CEPs стосовно будь-яких необхідних заходів, які повинні застосовуватися, для того, щоб допомогти країні/території для задоволення вимог щодо виключення з цих процедур.

Правило 27 – Практичні методи, прийняття рішень і вихід з CEPs

1. Що стосується застосування кроків 1 і 2, до практичних методів відносяться такі: Голова пропонує на Пленарному засіданні, після консультації з Бюро, кроки, які на його/її думку повинні бути прийняті у відношенні до країни або території, яка не виконує вимоги. Під час Пленарного засідання будуть вирішені параметри таких дій, а Голова буде

- уповноважений вживати заходів, коли це необхідно через Секретаріат, в рамках цих меж.
2. Якщо протягом прийнятого терміну країна чи територія, про яку йде мова, продовжують переважним чином не дотримуватись нормативних документів і рекомендацій, зусилля повинні бути активізовані. Це передбачає застосування кроку 3 і 4, окремо, або в сукупності. Голова, через Секретаріат MONEYVAL/Ради Європи, може довести це питання до відома Комітету Міністрів Ради Європи. Голова також буде уповноваженим на даному етапі запропонувати на Пленарному засіданні, вжити крок(и) 3 та/або 4, для продовження виконання дії, затвердженої на Пленарному засіданні. Голова не буде на свій розсуд змінювати або відхилятися від затвердженого на Пленарному засіданні курсу плану дій. Голова, через Секретаріат MONEYVAL/Ради Європи інформує Комітет Міністрів про будь-які заходи, вжиті згідно з цими кроками.
 3. Секретаріат готує письмовий аналіз на основі інформації, наданої країною або територією, що не виконує вимоги, та будь-яких інших надійних джерел інформації, в яких визначаються основні проблемні сфери, заходи, вжиті країною або територією, що не виконує вимоги, та рекомендації щодо наступного кроку(ів) в рамках процедури посилення дотримання вимог. Звіт, поданий країною або територією, що не виконує вимог, спільно з аналізом Секретаріату повинні розглядатися Бюро. Коли це необхідно і доцільно, Бюро може зробити запит щодо обміну думками з країною або територією, що не виконує вимоги, перед тим як звіт СЕР, аналіз і рекомендації обговорюватимуться на Пленарному засіданні.
 4. **Процедура** обговорення звітів щодо посилення виконання вимог, є такою:
 - a) Секретаріат повинен коротко викласти стан застосування СЕРs щодо країни або території, що не виконує вимоги, з викладом ключових питань та результатів цього аналізу.
 - b) Країна або територія, яка не виконує вимоги, повинна представити заходи, вжиті в результаті СЕРs і їх погляд щодо відповідності нормативним документам.
 - c) Під час Пленарного засідання повинні бути обговорені проблемні питання, чи вжиті заходи (якщо такі є) можна розглядати як такі, що належним чином вирішують питання, що викликають занепокоєння в MONEYVAL, та ступінь або швидкість прогресу у вирішенні проблемних питань.
 5. MONEYVAL повинен приймати рішення на кожному Пленарному засіданні, де аналізується звіт у рамках процедури посилення виконання вимог, чи відповідна країна або територія вжила належних коригувальних заходів щодо вирішення проблемних питань своєчасно, на основі звіту, наданого країною чи територією, що не виконує вимоги, а також на основі будь-яких інших підтверджуючих документів, і чи повинні бути застосовані будь-які додаткові кроки у рамках СЕРs.
 6. При розгляді звітів у рамках процедури посилення дотримання вимог, MONEYVAL повинен затверджувати аналіз Секретаріату і визначити відповідні кроки у рамках СЕРs, які повинні застосовуватися, враховуючи терміновість та/або серйозність питання(нь). Затверджений Секретаріатом аналіз звіту у рамках СЕРs і звіт, представлений країною або територією, що не виконує вимоги, повинен бути опублікований відповідно до правил публікації MONEYVAL.
 7. Коли країна/територія підпадає під процедуру посилення виконання вимог, її виключення з такої процедури буде можливою тільки тоді, коли проблемні питання будуть належним чином вирішені та, що будь-який недолік у технічній відповідності був

усунутий за допомогою законодавства чи інших нормативно-правових актів, за необхідності. Останні повинні бути чинними до прийняття рішення, щоб виключити країну/територію з CEPs. Там, де це необхідно, на Пленарному засіданні повинні бути надані достатні докази ефективного вирішення питань, що викликали застосування CEPs. Це може, але не обов'язково вимагати здійснення короткої виїзної місії.

РОЗДІЛ V. ПОРЯДОК ДІЙ ЗА ВИНЯТКОВИХ ОБСТАВИН

Правило 28 – Дії за виняткових обставин

1. У виняткових випадках, коли є термінові і серйозні занепокоєння, і де необхідне вжиття швидких дій з боку MONEYVAL, Голові дозволяється вживати ряд дій, викладених в пунктах нижче, в якості тимчасової міри до тих пір, поки MONEYVAL не зможе повністю розглянути проблемне питання на одному зі своїх найближчих Пленарних засідань та прийняти обґрунтоване рішення з метою його врегулювання. Цей механізм, який повинен використовуватися тільки за виняткових обставин, спрямований на забезпечення бази для швидкого реагування на ситуації, які можуть включати в себе важливі питання для MONEYVAL/Ради Європи чи будь-якої з держав і територій.
2. У визначенні того, чи це питання вимагає негайних дій та не може чекати до проведення Пленарного засідання, Голова консультується з Бюро та Виконавчим Секретарем MONEYVAL. При цьому, усі сторони повинні розглядати зокрема: а) серйозність ситуації, б) ступінь терміновості, та будь-які несприятливі наслідки бездіяльності з боку MONEYVAL/Ради Європи. За необхідності, Голова та/або Виконавчий Секретар повинні брати участь у цьому процесі, разом з країною або територією MONEYVAL, якої це стосується, та заінтересованими сторонами.
3. За необхідності, заходи, вжиті в рамках цього механізму, можуть включати в себе виїзну місію, засідання віч-на-віч або телеконференцію(ї) з відповідною країною або територією, та/або відповідними представниками, письмовий аналіз та/або експертизи на замовлення або будь-які інші належні заходи, які Бюро вважатиме за доцільні.
4. Після ініціювання вжиття ряду заходів, Голова зобов'язаний повідомити всі делегації MONEYVAL. Звіт має бути представлений MONEYVAL на його наступному засіданні, про ситуацію та події, що відбулися в результаті вжитих заходів, разом з будь-якими рекомендаціями щодо заходів, які MONEYVAL слід розглянути на той час, включаючи подальший моніторинг з боку MONEYVAL.
5. Будь-які подальші заходи повинні бути обговорені і схвалені MONEYVAL на найближчому Пленарному засіданні, застосовуючи, де це доречно, власні Правила Процедури.
6. Держава або територія-член MONEYVAL також має право номінувати будь-яку юрисдикцію до ICRG відповідно до Процедур та керівних принципів ICRG. Документ про номінування надсилається співголовам ICRG і пересилається Головою делегації держави- члена MONEYVAL до Секретаріату FATF через Секретаріат MONEYVAL. MONEYVAL та його Секретаріат не несуть жодної відповідальності за будь-який аспект такого номінування. Секретаріат MONEYVAL не оцінюватиме ні зміст номінування, ні надання номінованою країною усіх необхідних оцінок та обґрунтувань для цілей ICRG.

ПРАВИЛО 28 bis – МЕТОДИ РОБОТИ MONEYVAL ЗА ВИНЯТКОВИХ ОБСТАВИН

1. За виняткових обставин, MONEYVAL може коригувати свої методи роботи шляхом заміни фізичних засідань та діяльності, що описується у цих Правилах Процедури, на

віртуальні засідання та діяльність у віртуальному форматі з використанням засобів відеоконференцій, включаючи так звані «гібридні» засідання, що дозволяють делегаціям брати участь як у фізичному, так і віртуальному форматі.

2. За погодженням з Бюро, Голова приймає рішення відносно того, які засідання та діяльність MONEYVAL можуть проводитися у віртуальному або «гібридному» форматах.
3. У випадках, коли засідання та діяльність відбуваються у віртуальному або «гібридному» форматах, вони повинні у повній мірі відповідати Правилам Процедури.
4. У ході обговорення на Пленарному засіданні, яке проводиться у віртуальному або «гібридному» форматах, Пленарне засідання може утриматись від прийняття рішення щодо певного пункту та обрати письмову ('мовчазну') процедуру відповідно до п. 6 Правила 6 цих Правил Процедури.

РОЗДІЛ VI. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

Правило 29 – Принцип конфіденційності

1. Інформація, зібрана MONEYVAL відносно оцінки, подальшого моніторингу чи процедури щодо дотримання вимог, включаючи відповіді на запитальники, та пов'язане з ними листування, є конфіденційними.
2. Вся документація та інформація, розроблені: (а) країною/територією, що оцінюється, під час проведення взаємної оцінки; (б) Секретаріатом MONEYVAL або оцінювачами та (с) у контексті механізмів консультацій або огляду, повинна вважатися конфіденційною. Ці документи повинні використовуватись для конкретних цілей. Такі документи не можуть бути оприлюднені без дозволу Комітету на основі конкретного запиту про це.
3. Ця вимога конфіденційності не поширюється на документи та інформацію стосовно країни/території, що оцінюється, якщо автор документа дає згоду на їх оприлюднення або, якщо вони були вже оприлюднені відповідною країною/територією.
4. Ключові висновки, надані групою з оцінки посадовим особам країни/території, що оцінюється, на заключному засіданні та проекти звітів з оцінки є конфіденційними. З дозволу країни/території, що проходить оцінку, такі документи можуть бути передані секретаріатом до МВФ або Світового банку, якщо потрібна допомога місії FSAP, яка запланована або триває.
5. Країна/територія, що оцінюється Міжнародним Валютним Фондом чи Світовим банком від імені MONEYVAL, зобов'язана дотримуватись вимог конфіденційності в процесі оцінки, як це визначено в процедурах цих міжнародних фінансових установ. Однак, у разі якщо країна/територія дає згоду на оцінку у відповідності до даної процедури, та після затвердження на Пленарному засіданні процедури проведення цієї оцінки іншою організацією, вона надає згоду на надання MONEYVAL, через її Секретаріат, копій всіх документів та інформації/повідомлень стосовно оцінки, між країною/територією та органом, який проводить оцінку.
6. Ніякі особисті дані не повинні публікуватися без прямої згоди зацікавленої особи.

Правило 30 – Зобов'язання дотримання конфіденційності

1. Представники делегацій MONEYVAL з країн/територій, держав-спостерігачів, організацій, установ і органів, наукові експерти, експерти та інші особи, які надають допомогу Комітету, зобов'язані зберігати конфіденційність фактів або інформації, про які

вони дізнались в ході виконання ними своїх функцій під час та після закінчення їх мандату.

2. Ці вимоги конфіденційності застосовуються рівною мірою до Секретаріату і будь-якої іншої особи або делегації з доступом до документів або інформації MONEYVAL. Члени групи з оцінки та рецензенти повинні підписати угоду про конфіденційність, перш ніж брати участь в процесі оцінки.

Правило 31 – Порушення конфіденційності

1. Якщо є серйозні підстави вважати, що будь-хто з осіб, хто підпадає під даний Розділ, порушили зобов'язання дотримуватися конфіденційності, MONEYVAL може після того, як відповідна особа мала можливість викласти свою думку Бюро, вирішити інформувати Генерального секретаря Ради Європи, та/або Постійне Представництво відповідної країни в Раді Європи, та/або Організацію/відповідний орган і вимагати, щоб були вжиті відповідні заходи, включаючи усунення представника від участі в діяльності MONEYVAL.

РОЗДІЛ VII. ПОЛІТИКА ПУБЛІКАЦІЇ

Правило 32 – Загальні принципи публікації

1. Як зазначено в статті 5(13) Статуту MONEYVAL, всі звіти, прийняті MONEYVAL, є публічними. Загальнодоступний веб-сайт включає актуальну інформацію про стан країни/території в процесі оцінки, та якщо це доречно, відносно наступних кроків. Ці принципи застосовуються до діяльності MONEYVAL, а також до будь-яких заходів в рамках процедури оцінки MONEYVAL.

РОЗДІЛ VIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Правило 33 – Поправки

1. Будь-який Голова делегації країни/території з правом голосу, Голова або Виконавчий Секретар, можуть у будь-який час запропонувати поправку до цих Правил. Відповідна пропозиція має бути надана Бюро в письмовому вигляді. Бюро в свою чергу виносить рішення стосовно подачі чи не подачі пропозиції до MONEYVAL.
2. Якщо Бюро прийме рішення не подавати пропозицію до MONEYVAL, то рішення має бути включене до порядку денного MONEYVAL, лише, якщо воно отримує підтримку однієї чверті делегації MONEYVAL з правом голосу в будь-який момент.
3. MONEYVAL може прийняти поправку, запропоновану більшістю поданих голосів.

Правило 34 – Набрання чинності Правилами

Ці Правила набули чинності 8 грудня 2014 року.

РОЗДІЛ ІХ. ДОДАТКИ

Додаток 1 – Державні органи та установи, які зазвичай залучені у виїзній місії

МІНІСТЕРСТВА:

- Міністерство фінансів.
- Міністерство юстиції, включаючи центральні органи, що здійснюють міжнародне співробітництво.
- Міністерство внутрішніх справ.
- Міністерство закордонних справ.
- Міністерство, відповідальне за законодавство щодо юридичних осіб, правових утворень та неприбуткових організацій.
- Інші органи чи комітети, що займаються питаннями координації дій в сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, включаючи оцінку ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму на національному рівні.

ОРГАНИ КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА ТА ОПЕРАТИВНІ ОРГАНИ:

- ПФР.
- Правоохоронні органи, включаючи поліцію та інші відповідні слідчі органи.
- Органи прокуратури, включаючи спеціалізовані установи з питань конфіскації.
- Митна служба, прикордонні органи, і, якщо це доречно, установи з питань розвитку торгівлі та інвестиційні.
- За необхідності – спеціалізовані органи з питань боротьби з наркотиками або корупцією, податкові органи, служби розвідки чи безпеки.
- Групи чи комісії з питань боротьби з ВК, ФТ або організованою злочинністю.

ОРГАНИ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ:

- Міністерства/установи, відповідальні за ліцензування, реєстрацію чи які іншим чином надають дозвіл фінансовим установам.
- Органи, що здійснюють нагляд за діяльністю фінансових установ, включаючи нагляд за банківською діяльністю та іншими кредитними, страховими установами, та установами з цінних паперів та інвестицій.
- Наглядові органи чи органи, відповідальні за моніторинг та додержання законодавства в сфері ПВК/ФТ іншими типами фінансових установ, зокрема пунктами обміну валют та установами, що здійснюють переказ коштів.
- Біржі цінних паперів, ф'ючерсів та інших інструментів, що підлягають торгівлі.
- У разі необхідності, Центральний банк.
- Відповідні асоціації фінансового сектору, а також репрезентативна вибірка фінансових установ (включаючи керівників і відповідальних осіб, а також, у разі необхідності, внутрішніх аудиторів).
- Репрезентативна вибірка зовнішніх аудиторів.

ВНУП ТА ІНШІ УСТАНОВИ:

- Орган, що здійснює нагляд за казино.
- Наглядова чи інша установа або саморегулівна організація (СРО), відповідальна за моніторинг дотримання вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ іншими ВНУП.
- Реєстр компаній та інших юридичних осіб, та правових утворень (за необхідності);
- Органи чи механізми, що контролюють неприбуткові організації, наприклад податкові органи (за потреби).
- Репрезентативна вибірка спеціалістів, залучених у нефінансових установах та професіях (менеджери або особи, відповідальні за питання у сфері ПВК/ФТ (наприклад, відповідальні особи) у казино, агентства з нерухомості, торговці дорогоцінними металами/камінням, а також адвокати, нотаріуси, бухгалтери та будь-які особи, що надають послуги трастів та компаній).
- Будь-які інші установи або органи, що можуть бути корисними (наприклад, авторитетні науковці, що мають відношення до ПВК/ФТ та громадської спільноти).

Використання часу, відведеного для виїзної місії має бути ефективним, і тому пропонується, щоб зустрічі з фінансовим сектором і асоціаціями ВНУП також мали репрезентативну вибірку даних установ/ВНУП.

Додаток 2 – Коло повноважень Спеціальної групи експертів MONEYVAL

Коло повноважень

Мета

Спеціальна група експертів створюється для кожної взаємної оцінки з метою надання допомоги оцінювачам, Пленарному засіданню, та Голові і Секретаріату у процесі взаємної оцінки та виступає в якості рецензента. Кожна Спеціальна група повинна містити, щонайменше, одного зовнішнього рецензента.

Секретаріат повинен допомагати кожній Спеціальній групі експертів у виконанні їх завдань.

Участь

Спеціальна група експертів складається з кваліфікованих експертів-добровольців, ґрунтуючись на їх професійному досвіді, продемонстрованих експертних якостях як оцінювачів і їх знання специфіки ПБК/ФТ. Список експертів зберігається і постійно оновлюється, включаючи експертів з MONEYVAL, FATF, IFI та Регіональних органів за типом FATF (в тому числі членів їх Секретаріату), на основі запропонованих кандидатур.

Роль та функції

Основні функції Спеціальної групи експертів - забезпечити, щоб MER був на прийнятному рівні якості та узгодженості, а також надавати допомогу групі з оцінки шляхом аналізу і надання своєчасної інформації щодо Короткого огляду та проекту MER, а також Оглядової записки (включаючи будь-які додатки) з метою:

- a) Коментування пропозицій оцінювачів щодо обсягу роботи виїзної місії, в тому числі чи відображає проект короткого огляду, розроблений оцінювачами, обґрунтовані погляди на фокусування оцінки.
- b) Відображення правильного тлумачення стандартів і застосування методології (включаючи оцінку ризиків, інтеграцію висновків щодо технічної відповідності і ефективності, а також сфер, в яких аналіз і висновки ідентифікуються як явно недосконалі).
- c) Перевірка, чи підтримує опис і аналіз висновки (включаючи рейтинги), і чи, ґрунтуючись на цих висновках, надаються розумні пріоритетні рекомендації щодо вдосконалення.
- d) Там, де це доречно висвітлення потенційних невідповідностей раніше прийнятим рішенням FATF і/або MONEYVAL з питань технічної відповідності та ефективності, а також, що горизонтальні (перехресні) питання адекватно вирішуються.
- e) Перевірка, того чи суть звіту, загалом, є послідовною та зрозумілою.

Крім того, на основі принципу взаємності, досвідчені експерти зі списку також можуть бути покликані внести свій вклад в роботу MONEYVAL, FATF або інших Регіональних органів за типом FATF щодо процесу взаємної оцінки.

Мета Спеціальної групи полягає у виявленні та висвітленні того, що їм здається проблематичним в кожній частині проекту звіту, що може вплинути на якість і/або узгодженість оцінки в цілому в порівнянні з іншими прийнятими звітами, або на тлумачення відповідних міжнародних стандартів в проекті звіту. Спеціальна група експертів буде виконувати будь-які доручення, викладені в Правилах Процедури MONEYVAL та, в разі необхідності, надаватиме на запит рекомендації в письмовій формі, в обумовлені терміни, Голові, Секретаріату та оцінювачам. Їм може бути надана допомога відповідно до мандату MONEYVAL науковими експертами і експертами, що працюють в консультативній групі з питань політики і оцінки MONEYVAL, через Секретаріат.

В першу чергу, Спеціальна група експертів буде виконувати свої функції і обов'язки в проміжку між Пленарними засіданнями, хоча, за необхідності, можуть бути організовані засідання.

Умови

Пропозиції до групи (резерву) експертів, з якої будуть сформовані спеціальні групи для кожного звіту, повинні бути направлені Секретаріату. Склад групи експертів в цілому буде постійно переглядатися на Пленарному засіданні. Склад конкретних спеціальних груп для кожного звіту буде повідомлений країні/території, що оцінюється не менше, ніж за чотири місяці до виїзної місії та на Пленарному засіданні як тільки це буде практично можливим.

Додаток 3 – Коло повноважень Консультативної групи MONEYVAL з питань політики і оцінки

Видалено

Додаток 4 – Коло повноважень Робочої групи MONEYVAL з оцінок

Коло повноважень

Мета

Робоча група з оцінок (WGE) створена для надання сприяння MONEYVAL шляхом підготовки Пленарного обговорення і пропонування Пленарному засіданні рішень щодо технічних і деяких інших важливих питань, щоб дозволити Пленарному засіданню сфокусувати дискусії на першочергових питаннях щодо ефективності, істотних аспектах та рекомендаціях для юрисдикції, що оцінюється. Очікується, що обговорення, проведені WGE, будуть основою для прийняття рішення на Пленарному засіданні щодо пріоритетних та суттєвих питань. WGE не має повноважень щодо прийняття рішень, які має Пленарне засідання. Пленарне засідання прийматиме остаточні рішення щодо суттєвих змін в MER.

Участь

Участь у діяльності WGE можуть брати від одного до трьох представників від кожної країни/території MONEYVAL і від одного до трьох представників від кожної країни/території-спостерігача в MONEYVAL. У засіданнях WGE також беруть участь члени групи з оцінки, делегація країни/території, що оцінюється, рецензенти, голова MONEYVAL та наукові експерти MONEYVAL.

Термін повноважень

Термін повноважень WGE триватиме, поки інше рішення не буде прийнято на Пленарному засіданні.

Роль і функції

WGE буде надавати допомогу в роботі Пленарного засідання MONEYVAL шляхом:

1. Виявлення та визначення пріоритетності питань для обговорення на Пленарному засіданні MONEYVAL щодо взаємних оцінок і будь-яких подальших дій з моніторингу.
2. Обговорення переліку питань, що охоплюють як технічну відповідність, так і ефективність, у тому числі горизонтальні питання або питання тлумачення.
3. Забезпечення того, щоб під час процесу моніторингу було чітко розуміння стандартів FATF і, щоб будь-які сфери невідповідності або інтерпретації інших MERs, затвердженими FATF або MONEYVAL, були обговорені з метою їх виправлення на Пленарному засіданні і забезпечення якості та узгодженості взаємних оцінок.
4. Повернення значущих або горизонтальних питань тлумачення стандартів FATF до Пленарного засідання з метою розгляду можливих наслідків політики, із запропонованими рішеннями (за можливості).
5. Виконання будь-яких інших завдань, покладених на неї Пленарним засіданням.

Співголови будуть сприяти діяльності WGE шляхом:

1. Співпраці з Секретаріатом для підготовки переліку пріоритетних і значущих питань для обговорення WGE і переліку ключових питань для обговорення на Пленарному засіданні;
2. Головування на засіданнях WGE;

3. Виконання будь-яких інших завдань, покладених на неї Пленарним засіданням;
4. Звітування на Пленарному засіданні про прогрес у виконанні роботи, якщо це необхідно.

Голови

Групу очолює науковий експерт MONEYVAL і експерт з країни/території MONEYVAL, які виконують свої функції незалежно. Обидва експерти повинні мати підтверджений і значний досвід у сфері ПВК/ФТ. Голова(и) Групи обирається(обираються) Бюро строком на 2 роки, з правом переобрання. Співголови WGE повинні керуватися Принципами поведінки для членів Бюро MONEYVAL, співголів робочих груп і наукових експертів.

Бюджетні аспекти

Участь одного номінованого представника від кожної країни/території MONEYVAL на засіданнях WGE покриваються за рахунок бюджету MONEYVAL. Спостерігачі беруть участь за рахунок установи, яка їх направила.

Додаток 5. Правила процедури Робочої групи MONEYVAL з оцінок

Процес перед засіданням

1. Відповідно до п. 1 правила 18 Правил Процедури 5-го раунду MONEYVAL, Секретаріат, як очікується, розповсюдить 3-й (фінальний) проект Оглядової записки та MER всім делегаціям, спостерігачам, науковим експертам та рецензентам за 5 тижнів до початку Пленарного засідання.
2. Делегації, спостерігачі, наукові експерти та рецензенти матимуть 2 тижні, щоб надати будь-які письмові коментарі щодо MER та Оглядової записки. Коментарі повинні зосереджуватися на суттєвих, чи на інших аспектах високого рівня або горизонтальних аспектах оцінки, хоча можуть бути здійснені й інші спостереження.
3. Приклади суттєвих питань включають в себе: (1) невідповідність між аналізом безпосереднього результату та рейтингом; (2) невідповідність у вирішенні аналогічних проблем у різних звітах; (3) питання матеріальності та ризику; (4) питання технічного характеру, які можуть мати суттєвий вплив на тлумачення конкретної Рекомендації; і (5) питання горизонтального характеру, наприклад пропорційність та переконливість санкцій, або питання щодо різних видів обвинувальних вироків щодо ВК (наприклад, автономне ВК, ВК третьою стороною, самовідмивання).
4. Делегаціям, спостерігачам, науковим експертам та рецензентам також рекомендується надавати будь-які коментарі, що стосуються конкретного тексту звіту або запитів щодо роз'яснення, які можуть не бути суттєвими питаннями та не мати відношення до рейтингу Безпосереднього Результату або Рекомендацій, але в кінцевому підсумку можуть призвести до покращеної версії MER. Ці коментарі будуть розглянуті групою з оцінки. Країну/територію, що оцінюється, також можуть попросити надати роз'яснення, якщо це вимагається делегацією.
5. За два тижні до Пленарного засідання, Секретаріат залучає країну/територію, що оцінюється, групу з оцінки та співголів для вибору ключових питань.
6. У разі необхідності, співголови можуть прийняти рішення включити певне ключове питання, яке раніше не було порушене в жодному з отриманих коментарів. Однак, це слід обмежувати тими ситуаціями, коли виникають серйозні занепокоєння (особливо щодо рейтингів), які не було порушено жодною делегацією. Додаткові ключові питання можуть також стати очевидними під час обговорення іншого ключового питання під час засідання WGE.
7. Після вибору ключових питань, країні/території, що оцінюється, та групі з оцінки буде запропоновано представити свої погляди та коментарі у письмовій формі, які будуть узагальнені у проекті документу щодо ключових питань.
8. Проект документу щодо ключових питань буде розповсюджений серед делегацій за 2 тижні до засідання WGE.

Процес під час засідання

9. Співголови відкриють засідання та запросять Секретаріат представити Оглядову записку ключових висновків MER.
10. Потім співголови та/або секретаріат представлять кожне ключове питання та запросять члена WGE, який порушив це питання, а також юрисдикцію, що оцінюється, для надання своїх коментарів. Групі з оцінки буде запропоновано висловити свою думку щодо

ключового питання. Потім співголови нададуть слово для зауважень делегаціям, спостерігачам, науковим експертам та рецензентам.

11. WGE може вирішити змінити опис ключового питання (наприклад, звузити питання, краще його описати або об'єднати декілька питань), перш ніж передати його на Пленарне засідання, залежно від того, як обговорення ключових питань буде розвиватися під час засідання. Якщо так, то оцінювачі та країна/територія, що оцінюється, отримають можливість переглянути свої погляди.
12. Рішення щодо ключових питань приймаються на основі консенсусу. Співголови визначатимуть, чи досягнуто консенсусу.

Процес після засідання

13. Секретаріат і співголови розглянуть "документ щодо ключових питань" та нададуть його Пленарному засіданню принаймні за 1 день до того, як звіт буде обговорюватися на Пленарному засіданні.
14. На підставі обговорень WGE, оцінювачі та секретаріат можуть погодитись внести поправки в MER перед Пленарним засіданням. Країна/територія, що оцінюється, не включатиметься до процесу редагування. Проте, будь-яка поправка буде продемонстрована країні/ території, що оцінюється, до того, як його буде завершено для розповсюдження, та буде надана можливість країні/території прокоментувати зміни.
15. На Пленарному засіданні, співголови будуть представляти кожне (переглянуте) ключове питання, одне за одним. Вони підведуть підсумки обговорень, проведених WGE, і представлять свої висновки та рішення. Тоді Пленарне обговорення буде продовжено, як це передбачено в пункті 4 правила 18 Правил Процедури 5-го раунду MONEYVAL.

Додаток 6. СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ФОРМАТ ЗВІТУ ПРО ПРОГРЕС (ДЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ)

[НАЗВА КРАЇНИ: НОМЕР & ТИП ЗВІТУ ПРО ПРОГРЕС (наприклад, в рамках процедури посиленого моніторингу чи процедури регулярного моніторингу)]

I. ВСТУП

1. Звіт про взаємну оцінку (MER) [назва країни] був прийнятий [дата]. Цей звіт про прогрес аналізує прогрес [назва країни] у вирішенні недоліків технічної відповідності, виявлених в її MER. Переоцінка здійснюється у випадку досягнення значного прогресу. У цьому Звіті також аналізується прогрес, досягнутий у виконанні нових вимог, що стосуються Рекомендацій FATF, які змінились з моменту затвердження MER: [вказати відповідні рекомендації, якщо це необхідно]. В цілому очікується, що до кінця третього року з моменту затвердження MER, країни вирішать більшість, якщо не всі, недоліки технічної відповідності, що були виявлені. У цьому звіті не вказується, який прогрес [назва країни] зробила країна для підвищення її ефективності. Прогрес щодо покращення ефективності буде проаналізовано як частина подальшого процесу оцінки, і, якщо вона виявиться достатньою, може призвести до переоцінки Безпосередніх Результатів на той момент.

II. ВИСНОВКИ ЗВІТУ ПРО ВЗАЄМНУ ОЦІНКУ

2. Оцінка²¹⁶ технічної відповідності в MER [назва країни] [таблиця, яка буде відповідним чином оновлена]:

R 1	R 2	R 3	R 4	R 5	R 6	R 7	R 8	R 9	R 10
R 11	R 12	R 13	R 14	R 15	R 16	R 17	R 18	R 19	R 20
R 21	R 22	R 23	R 24	R 25	R 26	R 27	R 28	R 29	R 30
R 31	R 32	R 33	R 34	R 35	R 36	R 37	R 38	R 39	R 40

3. Відповідно до цих результатів, країну [назва країни] включено до процедури [посиленого/посиленого (прискореного)/регулярного моніторингу].²¹⁷ Оцінка запиту [назва країни] щодо переоцінки технічної відповідності та підготовки цього звіту проводились такими [експертами/членами Секретаріату]

■ [Експерт/член Секретаріату їх ім'я та посада]

4. Розділ III цього звіту підсумовує досягнутий прогрес для покращення технічної відповідності. Розділ IV містить висновок та таблицю, яка показує, які Рекомендації були переоцінені.

²¹⁶ Існує 4 можливі рівні технічної відповідності: відповідає (В), переважно відповідає (ПВ), частково відповідає (ЧВ), та не відповідає (НВ).

²¹⁷ Процедура регулярного моніторингу є механізмом моніторингу за замовчуванням для всіх країн. Процедура посиленого моніторингу базується на традиційній політиці FATF, яка стосується членів, які мають суттєві недоліки (щодо технічної відповідності або ефективності) у своїх системах ПВК/ФТ, і передбачає більш інтенсивний процес моніторингу.

III. ОГЛЯД ПРОГРЕСУ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ

5. Цей розділ підсумовує прогрес, досягнутий *[назва країни]* для покращення технічної відповідності шляхом:
 - a) Вирішення недоліків технічної відповідності, виявлених в MER, та
 - b) Впровадження нових вимог в тих Рекомендаціях FATF, що змінились з моменту затвердження MER (R.5 та R.8 *[включити інші, якщо це необхідно]*).

3.1. Прогрес у вирішенні недоліків технічної відповідності, виявлених в MER

6. *[Назва країни]* досягла прогресу у вирішенні недоліків технічної відповідності, виявлених в MER відносно Рекомендацій: *[перелік всіх Рекомендацій, що були оцінені НВ, на переоцінку яких країна здійснила запит]* (які були оцінені НВ); *[перелік всіх Рекомендацій, що були оцінені ЧВ, на переоцінку яких країна здійснила запит]* (які були оцінені ЧВ). *[Якщо країна також здійснила запит щодо оновлення рекомендацій з рейтингом ЧВ, то це слід включити тут.]*
7. У результаті цього прогресу *[назва країни]* було переоцінено за Рекомендаціями: *[вказати відповідні рекомендації]*. FATF вітає кроки, які *[назва країни]* вживає для покращення технічної відповідності *[вказати відповідні рекомендації]*; однак, не було досягнуто достатнього прогресу для обґрунтування переоцінки цих Рекомендацій.

Рекомендація [Р.] (Попередньо оцінена [НВ/ЧВ/ПВ])

8. *[Короткий виклад виявленого недоліку та прогрес в його усуненні]*
9. *[Висновок щодо Рекомендації з пропозицією щодо рейтингу]*

Рекомендація [Р.] (Попередньо оцінена [НВ/ЧВ/ПВ])

10. *[Короткий виклад виявленого недоліку та прогрес в його усуненні]*
11. *[Висновок щодо Рекомендації з пропозицією щодо рейтингу]*

Рекомендація [Р.] (Попередньо оцінена [НВ/ЧВ/ПВ])

12. *[Короткий виклад виявленого недоліку та прогрес в його усуненні]*
13. *[Висновок щодо Рекомендації з пропозицією щодо рейтингу]*

3.2. Прогрес щодо Рекомендацій, які були змінені з моменту затвердження MER

14.

Рекомендація [Р.] (Попередньо оцінена [НВ/ЧВ/ПВ/В])

15. *[Короткий виклад зміни до Рекомендації та прогрес щодо її виконання.]*
16. *[Висновок щодо Рекомендації з пропозицією щодо рейтингу]*

IV. ВИСНОВОК

17. В цілому, *[назва країни]* здійснила *[вставити формулювання, беручи до уваги загальне судження про загальний прогрес, який було здійснено (наприклад, В цілому, країна продемонструвала хороший прогрес/певний прогрес/ мінімальний прогрес/не продемонструвала прогрес...)]* прогрес в усуненні недоліків щодо технічної відповідності, встановлених у MER і отримала переоцінку рейтингів щодо наступних Рекомендацій *[вставте номери Рекомендацій, які були переоцінені]*.
18. *[Вставте абзац, що підсумовує рейтинги переоцінених Рекомендацій]*

23. [Вставте абзац, відносно яких Рекомендацій країною було продемонстровано прогрес, але для яких ще не отримано обґрунтувань відносно переоцінки]
24. [Вставте абзац, що підсумовує прогрес щодо виконання Рекомендацій, що були змінені з моменту затвердження MER (напр. P.5 та P.8) і чи була будь-яка переоцінка]
25. В цілому, в контексті прогресу, досягнутого [назва країни] з моменту затвердження MER, її Технічна відповідність (ТВ) Рекомендаціям FATF була переоцінена таким чином [Примітка: запропоновані нові рейтинги щодо ТВ повинні бути **виділені жирним курсивним шрифтом** в таблиці, що зазначена нижче.].

R 1	R 2	R 3	R 4	R 5	R 6	R 7	R 8	R 9	R 10
R 11	R 12	R 13	R 14	R 15	R 16	R 17	R 18	R 19	R 20
R 21	R 22	R 23	R 24	R 25	R 26	R 27	R 28	R 29	R 30
R 31	R 32	R 33	R 34	R 35	R 36	R 37	R 38	R 39	R 40

26. [Назва країни] залишатиметься [під процедурою посиленого моніторингу/процедурою регулярного моніторингу/переміститься з процедури посиленого моніторингу до процедури регулярного моніторингу] та продовжуватиме звітувати MONEYVAL про прогрес в посиленні застосування її заходів у сфері ПВК/ФТ.

Додаток 7 – АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ЗАПИТІВ ЩОДО ПЕРЕОЦІНКИ РЕЙТИНГІВ ТЕХНІЧНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ (НЕ ДЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ)

Інструкція для країн, що оцінюються: Використовуйте перших 4 колонки таблиці нижче для звітування щодо того, які заходи (за наявності) були вжиті для усунення недоліків щодо ТВ, встановлених в MER, та імплементації нових вимог у зв'язку із змінами в Стандартах FATF, з моменту затвердження MER. У випадку взаємних оцінок, це відповідальність країни, що оцінюється, продемонструвати відповідність її системи Рекомендаціям FATF. У зв'язку з цим, четверта колонка повинна пояснювати заходи, вжиті з моменту затвердження MER, включаючи посилання на відповідне законодавство, нормативно-правові акти, або інші відповідні механізми. Все відповідне законодавство повинно бути надане з таблицею нижче.

Інструкції для [Секретаріату та Команди доповідачів] відповідальних за аналіз дій, вжитих країною, що оцінюється: проаналізувати інформацію в перших 4-ох колонках таблиці, будь-які додаткові супроводжувальні матеріали, надані країною, що оцінюється, та аналіз критеріїв (якщо є) в MER, про які не було прозвітовано, оскільки не було вжито жодних заходів з моменту затвердження MER. У зв'язку з цим, визначити, чи обґрунтована переоцінка рейтингів чи ні. Використати останню колонку таблиці для записів вашого власного аналізу і висновків в міру, в якій були вжиті заходи країною, що оцінюється, для усунення недоліків чи відповідності новим вимогам Стандартів FATF. Після кожної Рекомендації, щодо якої було проведено аналіз, висловити власні висновки щодо рейтингу (наприклад, рейтинг має бути піднятий, знижений або залишиться незмінним).

Інструкції для Секретаріату: Цей інструмент є внутрішнім робочим документом (не для публікації), який повинен направлятися делегаціям разом з стандартизованим форматом публікації звіту про прогрес (FUR) (див. попередній розділ), перед засіданням Робочої групи/Пленарного засідання. Ціль цього інструменту – представити детальний технічний аналіз систематизовано і в структурованому вигляді, що систематизує перед-Пленарний огляд щодо якості та узгодженості, делегацій та сприяє подальшим обговоренням на засіданнях Робочої групи/Пленарних засіданнях. Секретаріати можуть висловити бажання направляти цей інструмент разом із короткою вступною частиною, що встановлює:

- FATF/FSRB/Універсальні Процедури, що керують процес для звітування, де здійснюється запит на переоцінку рейтингів ТВ, і
- ключові рішення для прийняття, які базуються на очікуваннях, що країни усунуть більшість, якщо не усі, технічні недоліки до кінця 3-го року з моменту затвердження MER (згідно з пунктом 29 Універсальних Процедур). Ключові рішення можуть мати відношення до запитів про переоцінку рейтингів, пропозиції щодо переміщення країн з процедури посиленого моніторингу до процедури регулярного моніторингу, та/або пропозиції для Пленарного засідання, щоб розглянути застосування інших посиленних заходів, які зазначені в пункті 80 Процедур FATF і пункті 30 Універсальних Процедур.

№ Р.	№ Критерію	Недолік, зазначений у MER/ Нові вимоги, де Стандарти FATF були змінені з моменту затвердження MER <i>(Використовуйте 1 рядок для недоліку/нової вимоги)</i>	Вжиті заходи (Заповнюється країною, разом з 3-ма попередніми колонками)	Аналіз і висновки <i>(заповнюється Секретаріатом/групою експертів/рецензентами)</i>
[Наприклад, Р.3]	[Наприклад, К.3.5]	[Наприклад, Зазначте недоліки цього критерію, як це відображено у MER <i>Короткий виклад технічної відповідності – Ключові недоліки</i> таблиця]	[Наприклад, Коротко опишіть вжиті заходи, спрямовані на усунення цього недоліків цього критерію]	[Наприклад, Напишіть ваш аналіз та висновки про те, якою мірою заходи, вжиті державою, що оцінюється, усувають ці недоліки]
[Наприклад, Р.3]				[Наприклад, Рекомендація XX оцінюється XX, виходячи з прогресу, досягнутого з моменту затвердження MER]
[Наприклад, Р.8]	[Наприклад, К.8.1]	[Наприклад, якщо Стандарти FATF змінилися з моменту затвердження MER, зазначте нові вимоги Методології]	[Наприклад, Коротко опишіть вжиті дії для відповідності новим вимогам для цього критерію]	[Наприклад, Напишіть ваш аналіз та висновки, про те, якою мірою заходи, вжиті країною, що оцінюється, відповідають новим вимогам]
[Наприклад, Р.8]				[Наприклад, Нові вимоги Рекомендації XX оцінюється XX, виходячи з прогресу, досягнутого після затвердження MER]

Додаток 8 - ПРОВЕДЕННЯ ВЗАЄМНИХ ОЦІНОК ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

Всеохоплюючі принципи

1. MONEYVAL повинні керуватися Чотирма всеохоплюючими принципами у застосуванні більшої гнучкості для здійснення так званих гібридних виїзних місій (фізичних місій з деякими віртуальними аспектами) та його імплементація об'єктивних критеріїв та процедур для проведення взаємних оцінок під час кризи COVID-19:
 - a) Оскільки для MONEYVAL важливо адаптуватися і знайти шляхи для продовження своєї роботи з оцінки під час кризи COVID-19, відповідно до її мандатів, виїзні місії, за можливості, повинні відбуватися таким чином, щоб дотримуватися цих всеохоплюючих принципів. Відкладення повинні відбуватися лише тоді, коли це вкрай необхідно, і їх не слід використовувати як засіб для затримки впровадження стандартів FATF або отримання несправедливих переваг у процесі оцінки. Рішення про перенесення виїзних місій на місця повинні ґрунтуватися на об'єктивних критеріях та процедурах, щоб уникнути свавілля.
 - b) COVID-19 представляє серйозний глобальний ризик для здоров'я. Отже, головним пріоритетом роботи з взаємних оцінок під час пандемії є здоров'я та безпека всіх учасників. Виїзні місії не повинні загрожувати здоров'ю та безпеці національних органів влади, експертів чи працівників Секретаріату. Це має перевагу перед будь-яким іншим розглядом. Потрібно зробити все, щоб виїзна місія була максимально безпечною.
 - c) Більша гнучкість, яка надається для практичного здійснення деяких аспектів на місці, повинна відповідати наміру, викладеному в 1а. вище, що стосується адаптації та продовження оцінок MONEYVAL, і відповідно до збереження якості оцінок та цілісності процесу. Важливо продовжувати випускати якісні звіти про взаємну оцінку (MER). Прихильність глобальної мережі до якості та узгодженості (Q&C) на кожному етапі процесу взаємної оцінки залишається незмінним, що відображено в *Універсальних процедурах*²¹⁸. Отже, взаємна оцінки не повинна відбуватись за обставин, які можуть призвести до звіту невисокої якості, що може вплинути на довіру до бренду FATF. Гібридні виїзні місії не обов'язково призведуть до зниження якості MER, однак MONEYVAL повинен подбати і прагнути досягти практично такого ж рівня якості за допомогою цього нового формату. Нижченаведені фактори вважаються важливими для забезпечення якості оцінки та цілісності процесу:
 - (i) збереження фізичного характеру виїзної місії шляхом витребування відповідної кількості експертів із широким колом досвіду та підтримки співробітників Секретаріату для фізичної присутності;
 - (ii) вимога до всіх оцінювачів брати ефективну участь протягом гібридної виїзної місії без упередження якості оцінювання, незалежно від того, беруть вони участь фізично чи віртуально; і
 - (iii) забезпечення того, щоб логістичні та технічні умови виїзної місії були достатніми для того, щоб оцінювана країна могла повністю викласти свою справу, оцінювачі могли належним чином виконувати свою роботу та мати доступ до органів влади, а Секретаріат – адекватно підтримувати обидві сторони протягом усього процесу.

²¹⁸ Див. наприклад, пункти 11, 12, 25-26, 28, 31, 33-46 Універсальних процедур.

- d) MONEYVAL гарантуватиме, що його підхід відповідає глобальній мережі, водночас повністю дотримуючись власних процедур та мандата.

Застосування підходу, заснованого на принципі, до оцінок MONEYVAL

2. Щоб дати можливість MONEYVAL продовжувати процес взаємних оцінок, як вимагає його мандат, ці процедури забезпечують додаткову гнучкість щодо складу представників виїзної місії, яка фізично здійснює оцінку на місці. Це дозволяє забезпечити віртуальну присутність оцінювачів та допоміжних співробітників Секретаріату, які не можуть особисто взяти участь через ситуацію, спричинену пандемією COVID-19, за умови дотримання вищезазначених всеохоплюючих принципів.

Необхідні умови для гібридної виїзної місії

3. Для забезпечення якості оцінок та цілісності процесу (що є всеохоплюючим принципом), такі гібридні виїзні місії можуть відбуватися лише при дотриманні таких умов:
- a) Фізичний характер виїзної місії зберігається, хоча і з гнучкістю, щоб виконувати деякі аспекти віртуально. Це означає що:
- (i) оцінювачі, які є експертами з фінансових, правових, правоохоронних питань та питань ПФР, повинні брати участь у виїзній місії (фізично)²¹⁹;
 - (ii) щонайменше два співробітники Секретаріату повинні брати участь у виїзній місії (фізично), щоб підтримати оцінювану країну та оцінювачів²²⁰; і
 - (iii) всі оцінювачі та співробітники Секретаріату, які не мають можливості відвідати країну, що оцінюється з причин, пов'язаних з COVID-19, ефективно беруть участь у виїзній місії, як це передбачено *Універсальними процедурами та Процедурами MONEYVAL для 5-го раунду взаємних оцінок*²²¹.
- b) Технічні та логістичні умови гібридної виїзної місії є достатніми для того, щоб країна, що оцінюється, могла повною мірою викласти свою справу, оцінювачі належним чином виконувати свою роботу та мати доступ до органів влади (включаючи приватний сектор, неприбуткові організації, де це необхідно), а Секретаріат належним чином підтримувати обидві сторони протягом усього процесу. Відповідно до нинішньої практики, під час узгодження порядку денного виїзної місії, приймаюча країна повинна задовольняти запити на відвідування установ, які вважаються важливими для досягнення мети виїзної місії (наприклад, приміщення ПФР для БР.6). Вони також повинні мати можливість задовольнити будь-які інші запити на зустріч в останню хвилину, наприклад, з представниками приватного сектору або громадянського суспільства (без присутності компетентних органів).

Загалом, сприяння технічним та логістичним умовам гібридної виїзної місії означає, що всі країни, делегації та Секретаріат MONEYVAL повинні зробити все можливе, щоб полегшити процес виїзної місії в рамках взаємної оцінки за таких незвичних обставин, відповідно до всеохоплюючих принципів. Це може означати вжиття заходів на додаток до запланованих

²¹⁹ В ідеалі, це означає фізичну присутність одного оцінювача для кожної з цих сфер, хоча кількість може бути меншою, якщо хтось із присутніх має досвід у більш, ніж одній із цих сфер.

²²⁰ Обидва повинні бути співробітниками Секретаріату, які відповідають за роботу над оцінкою (а не лише в якості заміни), і один повинен бути керівником групи від Секретаріату. Під час спільних оцінок FATF/MONEYVAL, один повинен бути представником Секретаріату FATF, а інший – Секретаріату MONEYVAL (якщо Секретаріат MONEYVAL бере повну участь у процесі, що не завжди відбувається через обмеження ресурсів).

²²¹ Зокрема, див. пункти 10 та 20 Універсальних Процедур, та пункти 19 та 34 Процедур FATF.

для виїзної місії, таких як: заміна послуги відеоконференцій, якщо послуга, що використовується, не працює, а також додаткові зустрічі, організовані для усунення будь-яких прогалин, спричинених ІТ-збоями. Процес вимагатиме терпіння, творчості та сильної волі сторін, щоб зробити цю роботу.

Наскільки це можливо, з урахуванням бюджетних обмежень та наявності кваліфікованих оцінювачів, це може включати зусилля щодо пошуку додаткових оцінювачів для збільшення групи оцінювачів та забезпечення необхідної фізичної присутності необхідних експертних знань під час роботи виїзної місії.

Об'єктивні критерії

4. Наступні об'єктивні критерії відповідають всеохоплюючим принципам і мають відношення до визначення того, чи виконуються умови для гібридної виїзної місії (хоча не всі застосовуватимуться в кожному випадку):
- a) Чи може країна, що оцінюється, прийняти виїзну місію у такий спосіб, що поважає здоров'я та безпеку всіх учасників та зберігає фізичну природу виїзної місії? Фактори, які можуть вплинути на ці критерії, включають:
 - (i) внутрішні обмеження на поїздки;
 - (ii) локдаун на всій території країни;
 - (iii) обмеження кількості людей, яким дозволено збиратися;
 - (iv) доступ до відповідних місць проведення зборів;
 - (v) санітарні запобіжні заходи, заплановані для виїзної місії;
 - (vi) офіційні оцінки щодо рівня зараження та поширення вірусу COVID-19; та
 - (vii) інші обставини, що створюють подібні проблеми та пов'язані з пандемією COVID-19.
 - b) Чи достатньо оцінювачів та співробітників²²² Секретаріату (для збереження фізичного характеру виїзної місії, як описано вище у пункті 3а) можуть подорожувати до країни, що оцінюється, у такий спосіб, що не загрожує їх здоров'ю та безпеці? Фактори, які можуть вплинути на ці критерії, включають:
 - (i) обмеження подорожей, що забороняють або вкрай стримують поїздки до країни²²³, що оцінюється;
 - (ii) тривалі карантинні вимоги (застосовуються після прибуття в країну, що оцінюється та/або після повернення до рідної країни подорожуючого) роблять подорож місії та пов'язані з цим зобов'язання щодо ресурсів та витрат необґрунтованими²²⁴;
 - (iii) занепокоєння подорожуючих щодо наявності та доступу до медичної допомоги, якщо вони захворіють під час виїзної місії;

²²² Ці об'єктивні критерії повинні враховувати необхідні умови гібридної виїзної місії, особливо пункт 3b. вище, де всі сторони зроблять все можливе, щоб сприяти процесу взаємної оцінки, пам'ятаючи також про будь-які бюджетні чи інші обмеження.

²²³ Обмеження подорожей можуть впливати з: 1) країни, що оцінюється; 2) країни оцінювачів або Секретаріату; чи 3) міжнародних організацій таких як: РЕ, МВФ та Світовий банк.

²²⁴ Зазвичай, період карантину, що становить сім днів або більше, вважається надмірно тривалим, якщо тільки країна, яка надає оцінювача, та оцінювач не готові його витримати. У випадках, коли можуть бути вжиті конкретні дипломатичні заходи усіма сторонами, що беруть участь у процесі, для пом'якшення/звільнення від вимог карантину, затримки, наведені в цій виносці, можуть не застосовуватися. Всім сторонам пропонується докласти максимум зусиль для сприяння цьому процесу.

- (iv) пораду лікаря особі відмовитися від поїздки до країни, що оцінюється, з медичних причин; та
 - (v) інші обставини, що створюють подібні проблеми та пов'язані з пандемією COVID-19.
- c) Чи не в змозі будь-які оцінювачі²²⁵ (незалежно від того, беруть вони участь у виїзній місії фізично чи віртуально) ефективно взяти участь у процесі, як це передбачено Універсальними процедурами та Процедурами MONEYVAL? Фактори, які можуть вплинути на ці критерії, включають:
- (i) здатність або готовність країни виконати своє зобов'язання щодо надання оцінювача;
 - (ii) нездатність або неготовність оцінювача взяти на себе повноцінну роботу над взаємною оцінкою протягом усього періоду виїзної місії, відвідати всі засідання під час гібридної виїзної місії, оскільки зазвичай очікується, що вони братимуть участь у повністю спільному процесі відповідно до вимог пункту 14 Правила 14 *Процедур MONEYVAL*; та
 - (iii) інші обставини, що створюють подібні проблеми, які пов'язані з пандемією COVID-19.
- d) Чи є технічні можливості та логістичне забезпечення достатніми, щоб дозволити країні, що оцінюється, повністю викласти свою справу, оцінювачам – належним чином виконувати свою роботу та мати доступ до органів влади, та Секретаріату – підтримувати процес належним чином? Фактори, які можуть вплинути на ці критерії, включають:
- (i) доступ до належних засобів/платформ для відеоконференцій (наприклад, Kudo, Bluejeans, Webex, Microsoft Teams, Zoom) для країни, що оцінюється, та будь-яких оцінювачів або співробітників Секретаріату, які беруть участь віртуально;
 - (ii) можливість синхронного перекладу для учасників, які беруть участь фізично та віртуально (де це необхідно);
 - (iii) за потреби, доступ до захищених каналів зв'язку для обміну конфіденційними документами;
 - (iv) заходи²²⁶ щодо забезпечення конфіденційності інформації та обговорень у віртуальному середовищі відповідно до існуючих процедур (пункт 19 Універсальних процедур/Розділ VI *Процедур MONEYVAL*);
 - (v) відведення достатнього часу для зустрічей для забезпечення планування або для технічних труднощів, пов'язаних із сприянням віртуальній участі, враховуючи різниці часових поясів та організацію порядку денного за необхідності; та
 - (vi) інші обставини, що створюють подібні проблеми, які пов'язані з пандемією COVID-19.

Визначення того, чи можна здійснювати виїзну місію

5. За умови дотримання всеохоплюючих принципів, які мають перевагу в цих питаннях:

²²⁵ Ці об'єктивні критерії повинні враховувати необхідні умови гібридної виїзної місії, особливо пункт 3b. вище, де всі сторони зобов'язані зробити все можливе, щоб сприяти процесу взаємної оцінки, пам'ятаючи також про будь-які бюджетні чи інші обмеження.

²²⁶ Такі заходи можуть включати підписання усіма учасниками угод про нерозголошення конфіденційної інформації для керування їх поведінкою під час віртуальних засідань чи реалізації IT-орієнтованих рішень.

- a) де вони необхідні, після вичерпання всіх наявних можливостей із використанням всеохоплюючих принципів та об'єктивних критеріїв, відкладення повинні бути якомога коротшими, щоб мінімізувати вплив на оцінку;
 - b) критерії відкладення та відновлення оцінки повинні бути об'єктивними та застосовуватися однаково для всіх країн, які постраждали від кризи COVID-19; та
 - c) всі рішення про відкладення та відновлення виїзних місій повинні відповідати всеохоплюючим принципам, а Пленарне обговорення таких звітів має бути перенесене якнайшвидше. MONEYVAL визнає, що відкладення, спричинене пандемією COVID-19, може затримати завершення цього раунду взаємних оцінок.
6. Принаймні за сім тижнів до виїзної місії, Секретаріат, проконсультувавшись з країною, що оцінюється, та оцінювачами, зробить первинні запити щодо того, чи може відбутися виїзна місія за обставин, що відповідають всеохоплюючим принципам у пункті 1, а також з урахуванням необхідних умов для гібридної виїзної місії у пункті 3 та об'єктивних критеріїв, зазначених вище у пункті 4.
 7. Сторона, яка не може виконати свої зобов'язання, має надати Секретаріату допоміжну інформацію, яка свідчить про її нездатність прийняти або здійснити виїзну місію, дотримуючись всеохоплюючих принципів²²⁷. Роблячи це, така сторона повинна дати повне та детальне пояснення в письмовій формі того, в якій мірі криза COVID-19 (включаючи заходи реагування на кризу) негативно впливає на їх здатність продовжувати свою діяльність. Там, де це доречно, це повинно включати посилання на конкретні заходи²²⁸ або обставини, які об'єктивно перешкоджають проведенню виїзної місії відповідно до всеохоплюючих принципів.
 8. Якщо з представлених матеріалів випливає, що виїзна місія не може відбутися, відповідно до всеохоплюючих принципів, Секретаріат інформує Бюро та надає йому будь-яку відповідну підтверджуючу документацію.
 9. Бюро розгляне подану інформацію, беручи до уваги всеохоплюючі принципи, зазначені у пункті 1, необхідні умови для гібридної виїзної місії, зазначені у пункті 3, та будь-які відповідні об'єктивні критерії, зазначені у пункті 4, щоб визначити, чи першочергово виїзна місія може проходити відповідно до всеохоплюючих принципів. Бюро прийме остаточне рішення на основі всеохоплюючих принципів, зазначених у пункті 1 та враховуючи необхідні умови для гібридної виїзної місії, зазначені у пункті 3, та будь-які відповідні об'єктивні критерії, зазначені у пункті 4. При цьому, Бюро візьме до уваги думки країни, що оцінюється, оцінювачів та Секретаріату.
 10. Якщо виїзна місія відкладається, затримка може суттєво вплинути на здатність Пленарного засідання обговорити звіт змістовно. Це пов'язано з тим, що проект графіка оцінок був підготовлений, щоб передбачити достатньо часу між виїзною місією та Пленарним обговоренням. Якщо виїзна місія повинна бути відкладена, Секретаріат поінформує голову делегації країни, що оцінюється, про причини, чому виїзна місія не може відбутися у запланованому порядку, та необхідність відкласти обговорення звіту про взаємну оцінку.
 11. Перенесення може призвести до необхідності коригувати графік Пленарних засідань MONEYVAL. Якщо це так, Секретаріат за погодженням з Бюро визначає нові дати

²²⁷ Країнам, що оцінюються, пропонується надати цю інформацію у формі листа на ім'я Голови, що підтверджує їх нездатність прийняти виїзну місію із посиланням на конкретні причини, чому виїзна місія не може бути безпечною та в умовах, що гарантуватимуть якість оцінки. Однак це не є вимогою, оскільки це може бути неможливим у всіх випадках, у тому числі з причин, пов'язаних з кризою COVID-19.

²²⁸ Наприклад, локдауни, обмеження подорожей, обмеження транспортувань тощо.

Пленарного (их) засідання (нь) та надає оновлений план роботи для інформування членів MONEYVAL.

12. Якщо Бюро визначить, що виїзна місія може проходити відповідно до всеохоплюючих принципів, беручи до уваги необхідні умови для гібридної виїзної місії, зазначені у пункті 3, та будь-які відповідні об'єктивні критерії, зазначені у пункті 4, Секретаріат звернеться до голови делегації з підтвердженням того, що виїзна місія відбуватиметься відповідно до розкладу. Секретаріат буде консультивати оцінювачів відповідним чином. У таких випадках, країна, що оцінюється, оцінювачі та Секретаріат повинні підтримувати постійний діалог щодо санітарних запобіжних заходів та очікувань, які будуть мати місце під час виїзної місії для захисту здоров'я всіх учасників (наприклад, регулярне прибирання залів для переговорів, очікування щодо носіння масок, заходи для забезпечення соціальної дистанції тощо).
13. Зазвичай, таке визначення слід здійснювати за шість тижнів до виїзної місії. Однак, оскільки ситуація з COVID-19 стрімко розвивається, обставини можуть змінитися в будь-який час, до (або під час) місії і за дуже короткий термін. Якщо будь-які обставини виникають після того, як Секретаріат здійснив первинні запити, які можуть поставити під загрозу можливість проведення виїзної місії відповідно до всеохоплюючих принципів, сторона, яка не може виконати свої зобов'язання, повинна негайно повідомити про це Секретаріат та надати будь-яку відповідну допоміжну інформацію. У таких випадках процедури, описані в пунктах 5-12, застосовуватимуться терміново.

Відновлення проведення взаємної оцінки

14. Якщо виїзну місію було відкладено, Секретаріат продовжить консультації з країною, що оцінюється, та оцінювачами з метою якнайшвидшого встановлення дати перенесення виїзної місії за обставин, коли можуть бути дотримані всеохоплюючі принципи.
15. Напередодні нових дат виїзної місії, процедури, зазначені в пунктах. 5-12, повинні застосовуватися знову (починаючи принаймні за сім тижнів до нової дати виїзної місії), щоб визначити, чи може відбутися нова виїзна місія чи її слід відкласти.

СЛОВНИК СКОРОЧЕНЬ

БР (IO)	Безпосередній Результат
Віденська Конвенція (Vienna Convention)	Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин (1988)
БК (ML)	Відмивання коштів
ВНУП (DNFBVP)	Визначені нефінансові установи та професії
НПК (CDD)	Належна перевірка клієнта
Конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (Terrorist Financing Convention)	Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (1999)
НПО (NPO)	Неприбуткова організація
ООН (UN)	Організація Об'єднаних Націй
Палермська Конвенція (Palermo Convetion)	Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності (2000)
ПЕП (PEP)	Публічний діяч
ПЗ (IN)	Пояснювальна записка
ПВК/ФТ (AML/CFT)	Протидія відмиванню коштів/фінансуванню тероризму (також застосовується для <i>Боротьби з фінансуванням тероризму</i>)
ППО (STR)	Повідомлення про підозрілу операцію
ПФР (FIU)	Підрозділ фінансової розвідки

Резолюція РБ ООН (UNSCR)	Резолюція Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй
Р. (R.)	Рекомендація
РОП (RBA)	Ризико-орієнтований підхід
СР (SR.)	Спеціальна Рекомендація
СРО (SRB)	Саморегулівні організації
ФАТФ (FATF)	Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей
ФТ (TF)	Фінансування тероризму
MOU	Меморандум про взаєморозуміння
VASP	Постачальник послуг віртуальних активів

ЗАГАЛЬНИЙ ГЛОСАРІЙ

Термін	Значення
Агент (Agent)	<p>Для цілей, зазначених в Рекомендаціях 14 і 16, <i>агентом</i> є будь-яка фізична або юридична особа, яка надає послуги з переказу коштів або цінностей від імені надавача послуг з переказу коштів або цінностей, за контрактом, або за розпорядженням надавача послуг з переказу коштів або цінностей.</p>
Акції на пред'явника та варанти на пред'явника (Bearer shares and bearer share warrants)	<p><i>Акції на пред'явника</i> – це оборотні інструменти, які надають особі, яка володіє сертифікатом акцій на пред'явника та будь-яким іншим подібним інструментом, які не мають можливості відстеження, власність на частку в юридичній особі. Це не стосується знеособлених та/або іменних форм сертифікатів акцій, власника яких можна ідентифікувати.</p> <p><i>Варанти на пред'явника</i> – це оборотні інструменти, які надають право власності на частку в юридичній тому, хто володіє сертифікатом варантом на пред'явника, та будь-яким іншим подібним варантом або інструментами, які не мають можливості відстеження. Це не стосується знеособлених та/або іменних форм варантів або інших інструментів, власника яких можна ідентифікувати. Вони також не відносяться до будь-яких інших інструментів, які надають лише право участі в юридичній особі на певних умовах, але не власності або права власності, якщо і до тих пір, поки інструменти не будуть використані.</p>
Асоційовані неприбуткові організації (Associate NPOs)	<p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 8.</p>
Банк-оболонка (Shell bank)	<p><i>Банк-оболонка</i> означає банк, який не має фізичної присутності в країні, де його зареєстровано та надано йому ліцензію, і який не пов'язаний з регульованою фінансовою групою, яка підпадає під ефективний консолідований нагляд.</p> <p><i>Фізична присутність</i> означає розміщення в країні працівників, які становлять «мозковий центр» та керівництво банку. Перебування лише місцевих агентів або персоналу низького рівня не є фізичною присутністю.</p>
Бенефіціар (Beneficiary)	<p>Значення терміну бенефіціар у Рекомендаціях FATF залежить від контексту:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ У трастовому законі, бенефіціар – це особа або особи, які мають право на одержання вигоди від будь-яких трастових угод. Бенефіціаром може бути фізична або юридична особа чи правове утворення. Всі трасти (за виключенням благодійних або законодавчо дозволених неблагодійних трастів) повинні мати встановлених бенефіціарів. У той час, коли трасти завжди повинні мати певного кінцевого встановленого бенефіціара, трасти можуть

	<p>не мати визначених існуючих бенефіціарів, а мати лише об'єкти повноважень, доки будь-яка особа не отримає право бенефіціара на прибуток або капітал після завершення визначеного періоду, відомого як акумуляційний період, або після здійснення дискреційних повноважень довіреної особи у випадку дискреційного трасту. Акумуляційний період зазвичай співпадає з періодом безстрокового довірчого управління, який зазвичай зазначається у довірчому договорі як період довірчого управління.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ У контексті договору про страхування життя або іншого страхового полісу, пов'язаного з інвестиціями, бенефіціар – фізична або юридична особа, чи правове утворення, або категорія осіб, яким буде виплачено доходи від страхового полісу, коли/якщо настав страховий випадок, який покривається полісом. <p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.</p>
<p>Бенефіціари (Beneficiaries)</p>	<p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 8.</p>
<p>Бенефіціарний власник (Beneficial owner)</p>	<p>У контексті юридичних осіб, <i>бенефіціарним власником</i> вважається фізична особа (особи), яка в кінцевому результаті²²⁹ володіє або контролює клієнта²³⁰ та/або фізичну особу, від імені якої проводиться операція. Сюди також входять ті фізичні особи, які здійснюють в кінцевому результаті ефективний контроль над юридичною особою. Лише фізична особа може бути кінцевим бенефіціарним власником, і більше, ніж одна фізична особа може бути кінцевим бенефіціарним власником даної юридичної особи.²³¹</p> <p>У контексті правових утворень бенефіціарним власником є: (i) довіритель(и); (ii) довірена особа(и); (iii) захисник(и) (за наявності); (iv) кожен бенефіціар або, якщо це необхідно, клас бенефіціарів та об'єкти повноважень; та (v) будь-яка інша фізична особа (особи), яка(і) здійснює(ють) кінцевий ефективний контроль над утворенням.²³² У випадку правового утворення, подібно до явного трасту, бенефіціарним власником є фізична особа (особи), яка(і) займає(ють) еквівалентну посаду до тих, про які йдеться вище. Якщо довірена особа та будь-яка інша сторона правового утворення є</p>

²²⁹ Посилання на «в кінцевому результаті володіє або контролює» і «в кінцевому результаті ефективний контроль» стосуються ситуацій, у яких право власності/контроль здійснюється через ланцюжок власності або шляхом контролю, відмінного від прямого контролю.

²³⁰ Це визначення також має застосовуватися до бенефіціарного власника бенефіціара за полісом страхування життя чи іншим договором страхування, пов'язаним з інвестиціями.

²³¹ Кінцевим бенефіціарним власником завжди є одна або декілька фізичних осіб. Як зазначено в Р.10, у контексті належної перевірки клієнта може бути неможливо перевірити особу такого клієнта за допомогою прийнятих заходів, і, якщо є сумніви щодо того, чи особа з контрольною часткою власності юридичної особи є кінцевим бенефіціарним власником, або якщо жодна фізична особа не здійснює контроль через частки власності, слід визначити особу фізичних осіб (за наявності), які здійснюють контроль над юридичною особою в інший спосіб. Якщо фізичну особу не ідентифіковано в цій ролі, фізичну особу, яка обіймає посаду вищої посадової особи, слід ідентифікувати та записати як таку, що займає цю посаду. Це положення Р.10 не змінює та не замінює визначення бенефіціарного власника, а лише встановлює, як має проводитися належна перевірка клієнта у ситуаціях, коли бенефіціарного власника неможливо ідентифікувати.

²³² Посилання на «в кінцевому результаті ефективний контроль» над трастами чи подібними правовими утвореннями включає ситуації, коли право власності/контроль здійснюється через ланцюжок власності/контролю.

	юридичною особою, бенефіціарний власник цієї юридичної особи має бути ідентифікований.
Валюта (Currency)	Під <i>валютою</i> розуміються банкноти та монети, що знаходяться в обігу як засіб обміну.
Визначені нефінансові установи та професії (Designated non-financial businesses and professions)	<p>До визначених нефінансових установ та професій відносяться:</p> <p>a) Казино²³³</p> <p>b) Агенти з нерухомості.</p> <p>c) Торговці дорогоцінними металами.</p> <p>d) Торговці дорогоцінним камінням.</p> <p>e) Адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань та бухгалтери – це відноситься до одноосібних практикуючих спеціалістів, партнерів або найманих спеціалістів професійних фірм. Це не стосується „внутрішніх” спеціалістів, які задіяні в інших сферах діяльності, ані спеціалістів, які працюють в державних установах, що вже можуть підпадати під сферу дії заходів, які спрямовані на боротьбу з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму.</p> <p>f) Під надавачами послуг трастів та компаній розуміються всі особи або установи, що не охоплені будь-де в цих Рекомендаціях, і які за своїм родом діяльності надають наступні послуги третім особам, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ діють в якості агента щодо створення юридичних осіб; ■ діють в якості (або уповноважують іншу особу діяти в якості) директора чи секретаря компанії, партнера товариства, або на подібній посаді в інших юридичних особах; ■ надають зареєстрований офіс; службову адресу або місце розміщення, адресу для листування або адресу управління для компанії, товариства або будь-якої іншої юридичної особи або правового утворення; ■ діють в якості (або уповноважують іншу особу діяти в якості) довіреної особи експрес-трасту або виконання еквівалентної функції для іншої форми правового утворення; ■ діють в якості (або уповноважують іншу особу діяти в якості) номінального акціонера для іншої особи.
Визначена особа або установа (Designated person or entity)	<p>Термін <i>визначена особа або установа</i> відноситься до:</p> <p>(i) осіб, груп, підприємств та установ, визначених Комітетом Ради Безпеки, створеного відповідно до Резолюції 1267 (1999) (Комітет 1267), як таких, що пов’язані з Аль-Каїдою, чи установ та інших груп та підприємств, пов’язаних з Аль-Каїдою;</p> <p>(ii) осіб, груп, підприємств та установ, визначених Комітетом Ради Безпеки, створеного відповідно до Резолюції 1988 (2011) (Комітет 1988), як таких, що пов’язані з Талібаном, які несуть загрозу миру, стабільності та безпеці Афганістану, чи установ та інших груп та підприємств, пов’язаних з Талібаном;</p>

²³³ Посилання на Казино в Стандартах FATF включають в себе інтернет- і корабельні казино.

	<p>(iii) будь-якої фізичної або юридичної особи або установи, визначеної юрисдикціями або наднаціональною юрисдикцією відповідно до Резолюції Ради Безпеки 1373 (2001);</p> <p>(iv) будь-якої особи, фізичної або юридичної особи або установи, визначеної для застосування цільових фінансових санкцій відповідно до Резолюції Ради Безпеки 1718 (2006) та наступних за нею Резолюцій у додатках до відповідних резолюцій, або Комітетом Ради Безпеки, створеного відповідно до Резолюції 1718 (2006) (Комітет із застосування санкцій 1718) відповідно до Резолюції Ради Безпеки 1718 (2006); та</p> <p>(v) будь-якої фізичної або юридичної особи чи установи, визначеної для застосування цільових фінансових санкцій відповідно до Резолюції Ради Безпеки 2231 (2015) та наступних за нею Резолюцій.</p>
<p>Визначення (Designation)</p>	<p>Термін <i>визначення</i> стосується встановлення особи²³⁴, фізичної чи юридичної, яка підлягає цільовим фінансовим санкціям відповідно до:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Резолюції Ради Безпеки ООН 1267 (1999) та наступних за нею резолюцій; ■ Резолюції Ради Безпеки 1373 (2001), включаючи визначення того, що відповідні санкції будуть застосовані до фізичної особи або установи, і публічне повідомлення про це рішення; ■ Резолюції Ради Безпеки 1718 (2006) та будь-яких наступних за нею резолюцій; ■ Резолюції Ради Безпеки 2231 (2015) та будь-яких наступних за нею резолюцій; та ■ будь-яких майбутніх Резолюції Ради Безпеки, які накладають цільові фінансові санкції в контексті фінансування розповсюдження зброї масового знищення. <p>Що стосується Резолюції Ради Безпеки 2231 (2015) та будь-яких наступних за нею резолюцій, посилання на термін «визначення» у рівній мірі застосовується до терміну «включення до переліку».</p>
<p>Визначені категорії злочинів (Designated categories of offences)</p>	<p>До <i>визначених категорій злочинів</i> відноситься:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ участь в організованому злочинному угрупованні та рекеті; ■ тероризм, включаючи фінансування тероризму; ■ торгівля людьми та незаконне ввезення мігрантів; ■ сексуальна експлуатація, у тому числі сексуальна експлуатація дітей; ■ незаконна торгівля наркотиками та психотропними речовинами; ■ незаконна торгівля зброєю; ■ незаконна торгівля викраденими та іншими товарами; ■ корупція та хабарництво; ■ шахрайство; ■ підробка валюти;

²³⁴ Фізичної або юридичної.

	<ul style="list-style-type: none"> ■ підробка та піратство товарів; ■ злочини в сфері навколишнього середовища (наприклад, злочинний збір, видобуток або торгівля охоронюваними видами дикої фауни і флори, дорогоцінними металами і камінням, іншими природними ресурсами, або відходами); ■ вбивство, тяжкі тілесні ушкодження; ■ викрадення, незаконне обмеження волі та взяття заручників; ■ грабіж або крадіжка; ■ контрабанда (зокрема щодо митних і акцизних зборів та податків); ■ податкові злочини (пов'язані з прямими та непрямими податками); ■ (злочинне) вимагання; ■ підробка; ■ піратство; та ■ інсайдерська торгівля та маніпулювання на ринку. <p>Вирішуючи питання щодо кола злочинів, що відносяться до предикатних згідно кожної з вищезазначених категорій, кожна країна, відповідно до свого внутрішнього законодавства, може вирішувати, яким чином вона буде визначати такі злочини та природу кожного окремого елементу тих злочинів, що роблять їх тяжкими злочинами.</p>
Використання для фінансування тероризму (Terrorist financing abuse)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 8.
Відповідні органи (Appropriate authorities)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 8.
Віртуальний актив (Virtual Asset)	Віртуальний актив - це цифрове представлення вартості, якою можна торгувати, або яку можна переказувати цифровим способом, і може бути використаний для цілей оплати чи інвестиції. Віртуальні активи не включають цифрові представлення фіатних валют, цінних паперів та інших фінансових активів, які вже охоплені Рекомендаціями FATF.
Внутрішній грошовий переказ (Domestic Wire Transfer)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
В односторонньому порядку (Ex Parte)	Термін <i>ex parte</i> означає розгляд справи без попереднього повідомлення та участі потерпілого.
Довірена особа (Trustee)	Терміни <i>траст</i> та <i>довірена особа</i> повинні розумітись як це описано в та відповідно до статті 2 <i>Гаазької Конвенції про право, що</i>

	<i>застосовується до трастів та їх визнання</i> ²³⁵ . Довірені особи можуть бути професійними (наприклад, залежно від юрисдикції, юристом або трастовою компанією), якщо їм платять за те, щоб діяти як довірена особа під час ведення їх бізнесу, або непрофесійними (наприклад, особа, яка діє без винагороди від імені сім'ї).
Довіритель (Settlor)	<i>Довірителі</i> – це фізичні або юридичні особи, які передають право власності на свої активи довіреним особам шляхом трастової угоди або схожої угоди.
Доходи (Proceeds)	<i>Доходами</i> є будь-яке майно, яке походить або яке було одержане, безпосередньо або опосередковано, шляхом вчинення злочину.
Задоволений (Satisfied)	У випадку посилання на те, що фінансова установа, <i>задоволена даним питанням</i> , вона повинна бути спроможною обґрунтувати свою оцінку перед компетентними органами.

²³⁵ Стаття 2 Гаазької Конвенції звучить наступним чином:

Для цілей цієї Конвенції, термін «траст» означає правові відносини, встановлені за життя або у зв'язку зі смертю - особою, засновником, коли активи були передані під контроль довіреної особи на користь бенефіціара або для інших конкретних цілей.

Траст має наступні ознаки:

- a) активи трасту становлять окремий фонд і не є частиною власного майна довіреної особи;
- b) права на активи трасту оформлені на ім'я довіреної особи або на ім'я іншої особи, що діє від імені довіреної особи;
- c) довірена особа має повноваження і обов'язки, в межах яких він є відповідальним та може управляти, використовувати або розпоряджатися активами відповідно до умов довірчого договору та спеціальних обов'язків, покладених на нього законодавством відповідної держави.

Збереження засновником трасту за собою певних прав та обов'язків, а також суміщення в одній особі довіреної особи та бенефіціара, необов'язково несумісні з існуванням трасту.

Замороження (Freeze)	<p>В контексті конфіскації та тимчасових заходів (Рекомендації 4, 32 та 38), термін замороження означає заборону на здійснення переказу, конвертування, розміщення чи рух будь-якого майна, устаткування чи інших засобів на основі, та на строк дії, ініційованої компетентним органом чи судом відповідно до механізму замороження, або до прийняття рішення щодо конфіскації компетентним органом.</p> <p>Для цілей Рекомендацій 6 та 7 щодо застосування цільових фінансових санкцій, термін замороження означає заборону на здійснення переказу, конвертування, розміщення чи рух будь-яких коштів чи інших активів, які є власністю чи контролюються визначеними особами чи установами на основі, та на строк дії, ініційованої Радою Безпеки ООН чи компетентним органом чи судом відповідно до застосованих резолюцій Ради Безпеки.</p> <p>В усіх випадках, заморожене майно, устаткування, засоби, кошти чи інші активи залишаються майном фізичної чи юридичної особи (іб), які мають частку в них на момент замороження та можуть підлягати подальшому управлінню третіми сторонами, або через угоди, укладеними такою фізичною чи юридичною особою (ми) заздалегідь до ініціювання дії відповідно до механізму замороження, чи відповідно до інших положень національного законодавства. В частині здійснення замороження, країни можуть прийняти рішення щодо здійснення контролю над майном, устаткуванням, засобами, або коштами чи іншими активами, як засобами захисту від витоку.</p>
Закон (Law)	Див. Примітку щодо правової бази вимог до фінансових установ та ВНУП
Заходи, які підлягають виконанню (Enforceable means)	Див. Примітку щодо правової бази вимог до фінансових установ та ВНУП
Злочин відмивання коштів (Money laundering offence)	Посилання (окрім Рекомендації 3) на <i>злочин відмивання коштів</i> стосується не лише основного злочину або злочинів, а й допоміжних злочинів.
Злочин фінансування тероризму (Terrorist financing offence)	Посилання (окрім Рекомендації 4) на <i>злочин фінансування тероризму</i> стосуються не лише основного злочину або злочинів, але і додаткових злочинів.
Злочинна діяльність (Criminal activity)	Злочинна діяльність означає: (а) всі злочинні діяння, які є предикатними злочинами до злочину відмивання коштів в країні, або (b) щонайменше ті злочини, які є предикатними злочинами, як це зазначено в Рекомендації 3.
Ідентифікаційні дані (Identification data)	Термін <i>ідентифікаційні дані</i> відноситься до достовірних, незалежних вихідних документів, даних чи інформації.
Ініціатор	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.

(Originator)	
Іноземні контрапартнери (Foreign counterparts)	До <i>іноземних контрапартнерів</i> належать компетентні органи іноземних країн, які здійснюють подібні обов'язки та функції щодо запитуваного співробітництва, навіть, якщо такі компетентні органи іноземних країн мають різний характер та статус (наприклад, залежно від країни, нагляд за певними фінансовими секторами у сфері ПВК/ФТ може здійснюватись наглядовим органом, який також має пруденційні наглядові зобов'язання чи відділом з нагляду ПФР).
Компетентні органи іноземних країн (Foreign counterparts)	Виконують подібні зобов'язання та функції щодо співробітництва, яке запитується, навіть, якщо такі компетентні органи мають різний характер та статус (наприклад, залежно від країни, нагляд за певними фінансовими секторами у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму може здійснюватись наглядовим органом, який також має пруденційні наглядові зобов'язання чи відділом з проведення нагляду ПФР).
Кваліфіковані грошові перекази (Qualifying transfer) wire	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Компетентні органи (Competent authorities)	Визначення <i>компетентні органи</i> відноситься до всіх державних органів ²³⁶ , з визначеними зобов'язаннями боротися з відмиванням коштів та/або фінансуванням тероризму. Зокрема, до них належить Підрозділ фінансової розвідки (ПФР); органи, які наділені функціями розслідування та/або переслідування за відмивання коштів, пов'язані предикатні злочини та фінансування тероризму, а також арешту/замороження та конфіскації кримінальних активів; органи, що отримують повідомлення про транскордонне перевезення валюти та оборотних інструментів на пред'явника; та органи, які мають обов'язки з нагляду та моніторингу в сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму, спрямовані на забезпечення виконання фінансовими установами та ВНУП вимог в сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Саморегулятивні органи не слід вважати компетентними органами.
Конфіскація (Confiscation)	Термін <i>конфіскація</i> , яке включає в себе звернення в дохід держави, де застосовно, означає постійне позбавлення коштів або інших активів на підставі рішення уповноваженого органу або рішення суду. Конфіскація відбувається в судовому або адміністративному порядку, який передає право власності визначених коштів або інших активів державі. В такому випадку, особа(и) або юридична особа(и), що мали частку в зазначених коштах або інших активах на момент конфіскації або вилучення, втрачає, в принципі, всі права на конфісковані або вилучені кошти або інші активи. Рішення щодо конфіскації або вилучення, як правило, пов'язані з обвинувальним вироком або рішенням суду, коли конфісковане або вилучене майно визнається як таким, що отримано або було призначено для використання з

²³⁶ До них належать органи фінансового нагляду, створені як незалежні неурядові органи з законними повноваженнями.

	порушенням закону.
Конфіскація без винесення обвинувального вироку (Non-conviction based confiscation)	<i>Конфіскація без винесення обвинувального вироку</i> , означає конфіскацію через судові процедури, пов'язані з кримінальним злочином, для яких не є обов'язковим обвинувальний вирок за вчинення злочину.
Кореспондентські банківські відносини (Correspondent banking)	<i>Кореспондентські банківські відносини</i> – це надання банківських послуг одним банком (“банком-кореспондентом”) іншому банку (“банку-респонденту”). Великі міжнародні банки зазвичай діють як кореспонденти для тисячі інших банків у всьому світі. Банку-респонденту може надаватись великий спектр послуг, включаючи управління готівковими коштами (наприклад, управління рахунками, що приносять процентні прибутки, виражені в різних валютах), міжнародні грошові перекази, чековий кліринг, наскрізні рахунки та послуги обміну іноземних валют.
Кошти (Funds)	Термін <i>кошти</i> відноситься до активів будь-якого виду, речових чи неречових, матеріальних чи нематеріальних, рухомих чи нерухомих, незалежно від форми придбання, та правові документи чи інструменти в будь-якій формі, в тому числі електронній чи цифровій, що підтверджують право на, чи частку в таких активах.
Кошти або інші активи (Funds or other assets)	Термін <i>кошти або інші активи</i> означає будь-які активи, які охоплюють, та не обмежуються фінансовими активами, економічними ресурсами (включаючи нафту та інші природні ресурси), майном будь-якого виду, матеріального чи нематеріального, рухомого чи нерухомого, незалежно від форми придбання, та правові документи чи інструменти в будь-якій формі, електронній чи цифровій, що підтверджують право на, чи частку в таких коштах чи інших активах, які охоплюють, та не обмежуються банківськими кредитами, дорожніми чеками, банківськими чеками, грошовими переказами, акціями, цінними паперами, облігаціями, траттами, чи акредитивами, та будь-якими відсотковими ставками, дивідендами чи іншим доходом від або вартістю, що походить з або генерується такими коштами чи іншими активами, та будь-які інші активи, які потенційно можуть бути використані для отримання коштів, товарів або послуг.
Країна (Country)	Усі посилання в Рекомендаціях FATF на визначення <i>країна</i> або <i>країни</i> в рівній мірі застосовуються до територій або юрисдикцій.
Кримінальна діяльність (Criminal activity)	<i>Кримінальна діяльність</i> означає: (а) всі злочинні діяння, які є предикатними до злочину відмивання коштів в країні, або (b) щонайменше ті злочини, які є предикатними злочинами, як це зазначено в Рекомендації 3.
Майно (Property)	<i>Майно</i> означає активи будь-якого виду, речові або неречові, рухомі або нерухомі, матеріальні або нематеріальні, а також правові документи чи інструменти, які засвідчують право на них або частку в таких активах.

<p>Майно, одержане злочинним шляхом (Criminal property)</p>	<p>Термін <i>майно, одержане злочинним шляхом</i> стосується таких категорій:</p> <p>a) доходи, одержані від відмивання коштів або предикатних злочинів (включаючи прибуток або інші вигоди, отримані від таких доходів);</p> <p>b) засоби, що використовуються або призначені для використання у відмиванні коштів або предикатних злочинах;</p> <p>в) відмите (легалізоване) майно;</p> <p>d) майно, яке використовується, або призначене чи виділяється для використання у фінансуванні тероризму, терористичних актів чи терористичних організацій;</p> <p>д) доходи, одержані в результаті фінансування тероризму, терористичних актів або терористичних організацій</p>
<p>Міжнародні організації (International organisations)</p>	<p>Міжнародні організації – це організації, створені на основі офіційних політичних угод між їх країнами-членами, які мають статус міжнародних договорів; їх існування визнається законодавством їх країн-членів; та вони не розглядаються як резиденти країн, в яких вони розташовані. Приклади міжнародних організацій включають ООН та афілійовані міжнародні організації, такі як: Міжнародна морська організація; регіональні міжнародні організації, такі як: Рада Європи, інституції Європейського Союзу, Організація з безпеки та співробітництва в Європі та Організація Американських Штатів; воєнні міжнародні організації, такі як: НАТО, та економічні організації, такі як: Всесвітня торгова організація чи Асоціація країн Південно-Східної Азії тощо.</p>
<p>Наглядові органи (Supervisors)</p>	<p><i>Наглядові органи</i> означають визначені компетентні органи або недержавні органи, відповідальні за забезпечення додержання фінансовими установами («фінансові наглядові органи»²³⁷) та/або ВНУП вимог з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Недержавні органи (які можуть включати деякі види саморегульованих органів) повинні мати повноваження здійснювати нагляд та застосовувати санкції до фінансових установ або ВНУП відповідно до вимог з протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Такі недержавні органи повинні бути уповноважені законом здійснювати функції, покладені на них, та підпадати під нагляд компетентного органу стосовно цих функцій.</p>
<p>Накладання арешту (Seize)</p>	<p>Термін <i>накладання арешту</i> означає заборону здійснювати переказ, перетворення, розпорядження або переміщення майна на основі дій, ініційованих компетентним органом або судом в рамках механізму замороження. Однак, на відміну від заходів замороження, арешт здійснюється в рамках механізму, який дозволяє компетентному органу або суду здійснювати контроль над конкретним майном. Майно, на яке накладено арешт, залишається у власності фізичної або юридичної особи (осіб), які мають частку у певному майні на час арешту, хоча компетентний орган або суд часто здійснює дії щодо володіння, керування або управління арештованим майном.</p>

²³⁷ Включаючи наглядові органи за додержанням Основних принципів, які здійснюють наглядові функції, пов'язані з застосуванням Рекомендацій FATF.

Наскрізні рахунки (Payable through account)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 13.
Наскрізна обробка (Straight-through processing)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Невідкладно (Without delay)	Слово <i>невідкладно</i> означає, в ідеалі, «протягом декількох годин» після включення Радою Безпеки ООН або її відповідними санкційними Комітетами (наприклад, Комітетом 1267, Комітетом 1988, Комітетом з питань застосування санкцій 1718 або Комітетом з питань застосування санкцій 1737). Для цілей Резолюції Ради Безпеки № 1373 (2001) слово <i>невідкладно</i> означає після отримання обґрунтованих підстав або обґрунтованих причин для того, щоб підозрювати або вважати, що фізична особа або юридична особа є терористом або фінансує тероризм чи терористичну організацію. В обох випадках слово <i>невідкладно</i> має розглядатись в контексті необхідності попередження витоку і розсіюванню коштів або інших активів, пов'язаних з терористами, терористичними організаціями, тими, хто фінансує тероризм, а також тими, хто фінансує розповсюдження зброї масового знищення, а також потреби в глобальних, узгоджених діях для швидкої заборони та руйнування витоку.
Необхідний (Required)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Неправдиве декларування (False declaration)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 32.
Неправдиве інформування (False disclosure)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 32.
Неприбуткові організації (Non-profit organisations)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 8.
Номінатор (Nominator)	<i>Номінатор</i> — це фізична особа (або група осіб) або юридична особа, яка дає інструкції (прямо чи опосередковано) номінанту діяти від його імені як директор або акціонер, також його іноді називають «тіньовим директором» або «мовчазним партнером».
Номінальний акціонер або директор (Nominee shareholder or director)	<i>Номінант</i> – це фізична або юридична особа, якій інша фізична або юридична особа («номінатор») доручила діяти від свого імені в певній якості щодо юридичної особи. <i>Номінальний директор</i> (також відомий як «директор-резидент») – це фізична або юридична особа, яка регулярно виконує функції

	<p>директора в компанії від імені та відповідно до прямих чи опосередкованих вказівок номінатора. Номінальний директор ніколи не є бенефіціарним власником юридичної особи.</p> <p><i>Номінальний акціонер</i> користується відповідними правами голосу згідно з інструкціями номінатора та/або отримує дивіденди від імені номінатора. Номінальний акціонер ніколи не є бенефіціарним власником юридичної особи на основі акцій, якими він володіє як номінант.</p>
Обґрунтовані заходи (Reasonable measures)	<p>Термін <i>обґрунтовані заходи</i> означає відповідні заходи, які є пропорційними ризикам відмивання коштів або фінансування тероризму.</p>
Оборотні інструменти на пред'явника (Bearer negotiable instruments)	<p><i>Оборотні інструменти на пред'явника</i> включають грошові інструменти на пред'явника такі як: чеки подорожуючих; оборотні інструменти (у тому числі чеки, векселі та грошові перекази), які є або у формі на пред'явника, без обмежень, видаються фіктивному одержувачу платежу, або іншим чином у такій формі, що право власності на нього передається при доставці; підписані неповні документи (включаючи чеки, векселі та грошові перекази), але ім'я одержувача не вказано.</p>
Основні принципи (Core Principles)	<p>Під <i>основними принципами</i> розуміються Основні принципи ефективного банківського нагляду, видані Базельським комітетом банківського нагляду, Цілі та принципи регулювання ринку цінних паперів, видані Міжнародною організацією комісій з цінних паперів та Принципи з нагляду за страховою діяльністю, видані Міжнародною асоціацією органів страхового нагляду.</p>
Пакетний переказ (Batch Transfer)	<p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.</p>
Повернення активів (Asset recovery)	<p>Термін <i>повернення активів</i> означає процес виявлення, відстеження, оцінки, заморожування, арешту, конфіскації та виконання остаточної постанови щодо управління та розпорядження (включаючи повернення або розподіл) майном, одержаним злочинним шляхом, та майном відповідної вартості.</p>
Повинен (Should)	<p>З метою здійснення оцінки додержання вимог Рекомендацій FATF, слово <i>повинен</i> має таке ж значення, що і <i>зобов'язаний</i>.</p>
Пов'язаний з фінансуванням тероризму або відмиванням коштів (Related to terrorist financing or money laundering)	<p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 32.</p>
Покритий платіж (Cover Payment)	<p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.</p>
Послуги з переказу грошей або цінностей	<p><i>Послуги з переказу грошей або цінностей</i> стосуються фінансових послуг, які передбачають прийняття готівки, чеків, інших грошових</p>

(Money or value transfer service)	інструментів або інших засобів збереження цінностей та здійснення платежу відповідної суми у готівці або іншій формі одержувачу засобами зв'язку, передачі повідомлень, переказу або через клірингову мережу, до якої належить установа, що надає послуги з переказу грошей або цінностей. Операції, що здійснюються за таких послуг, можуть включати одного або більше посередників та кінцевий платіж третій стороні, а також будь-які нові платіжні методи. Іноді ці послуги мають зв'язки з певними географічними регіонами та описуються з використанням безлічі специфічних термінів, таких як <i>hawala, hundi, fei-chen</i> .
Постачальники послуг віртуальних активів (Virtual Asset Service Providers)	Постачальник послуг віртуальних активів означає будь-яку фізичну або юридичну особу, яка не охоплена іншими Рекомендаціями та як підприємство провадить один або кілька таких видів діяльності або операцій для або від імені іншої фізичної або юридичної особи: <ul style="list-style-type: none"> i. обмін між віртуальними активами та фіатними валютами; ii. обмін між однією або кількома формами віртуальних активів; iii. переказ²³⁸ віртуальних активів; iv. зберігання та/або адміністрування віртуальних активів або інструментів, що дозволяють контролювати віртуальні активи; і v. участь та надання фінансових послуг, пов'язаних з пропозицією емітента та/або продажем віртуального активу.
Правові утворення (Legal arrangements)	Термін <i>правові утворення</i> стосується явних трастів або інших подібних правових утворень. Приклади інших подібних утворень ²³⁹ (для цілей ПВК/ФТ) можуть включати, але не обмежуватися <i>fiducie</i> (лат. довірче управління), певні види <i>treuhand</i> (нім. управління майном за дорученням довірителя), <i>fideicomiso</i> (іспан. довірче управління за спадком) та <i>Waqf</i> (араб. майно, яке після смерті заповідача передається на релігійні справи). ²⁴⁰

²³⁸ У цьому контексті віртуальних активів, переказ означає проведення операції від імені іншої фізичної чи юридичної особи, яка переміщує віртуальний актив з однієї адреси чи рахунку віртуального активу на іншу адресу чи рахунок.

²³⁹ Подібність оцінюється з огляду на статтю 2 Гаазької конвенції про право, застосовне до трастів, та їх визнання на основі того, чи мають правові утворення подібну структуру чи виконують подібну функцію до явного трасту.

²⁴⁰ За винятком країн, де *Waqf* є юридичними особами відповідно до Рекомендації 24.

Публічні діячі (Politically Exposed Persons (PEPs))	<p><i>Іноземними публічними діячами</i> є особи, які наділені чи були наділені значними державними функціями в іноземній країні, наприклад, Глави держав чи урядів, високопоставлені політики, вищі посадові особи уряду, судових або військових органів, керівники державних корпорацій, важливі посадовці політичних партій.</p> <p><i>Національними публічними діячами</i> є особи, які наділені чи були наділені значними державними функціями у власній країні, наприклад, Глави держав чи урядів, відомі політики, вищі посадові особи уряду, судових або військових органів, вищі керівники державних корпорацій, важливі посадовці політичних партій.</p> <p><i>До осіб, які наділені чи були наділені значними функціями міжнародною організацією належать</i> члени вищого керівництва, наприклад, директори, заступники директорів, члени правління або особи, які виконують еквівалентні функції.</p> <p>Визначення публічних діячів не має наміру охоплювати осіб середнього або більш нижчого рангу у зазначених категоріях.</p>
Рахунки (Accounts)	<p>Посилання на рахунки необхідно розуміти як такі, що включають інші подібні ділові відносини між фінансовими установами та їх клієнтами.</p>
Ризик (Risk)	<p>Усі посилання на <i>ризик</i> стосуються ризику відмивання коштів та/або фінансування тероризму. Цей термін слід розглядати разом з текстом Пояснювальної записки до Рекомендації 1.</p>
Саморегулівний орган Self-regulatory body (SRB)	<p><i>Саморегулівний орган</i> – це орган, який представляє певну професію (наприклад, адвокати, нотаріуси, інші незалежні експерти з правових питань або бухгалтери), утворений з членів – представників такої професії, і який бере участь у регулюванні осіб, які мають кваліфікацію, щоб почати займатися цією професією, і які є практикуючими спеціалістами, а також здійснює певні функції нагляду або моніторингу. Такі органи повинні забезпечувати виконання правил з метою забезпечення дотримання високих етичних та моральних стандартів цими практикуючими представниками професій.</p>
Серійний платіж (Serial Payment)	<p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.</p>
Терорист (Terrorist)	<p>Термін <i>терорист</i> означає будь-яку фізичну особу, яка:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) вчиняє, здійснює спробу вчинити терористичні акти будь-якими способами, прямо або опосередковано, протиправно та умисно; (ii) бере участь в якості співучасника у терористичних актах; (iii) організовує або скеровує інших до вчинення терористичних актів; або (iv) здійснює вклад у вчинення терористичних актів групою осіб, які діють зі спільною метою, якщо вклад здійснено умисно і з метою сприяння вчиненню терористичного акту, або з усвідомленням, що згадана група осіб має намір вчинити терористичний акт.
Терористичний акт (Terrorist act)	<p><i>Терористичний акт</i> включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) діяння, що є злочином в рамках і як визначено в одному з таких

	<p>договорів:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) Конвенція про боротьбу з актами незаконного захоплення літаків (1970), ii) Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації (1971), iii) Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів (1973), iv) Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників (1979), v) Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу (1980), vi) Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, що обслуговують міжнародну цивільну авіацію, який доповнює Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки цивільної авіації, (1988), vii) Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства (2005), viii) Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі (2005), ix) Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом (1997) та x) Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (1999). <p>(b) будь-яке інше діяння, покликане спричинити смерть або сильні тілесні ушкодження цивільним особам, чи будь-яким іншим особам, які не беруть активну участь у військових діях під час збройного конфлікту, коли таке діяння за своїм характером чи в певному середовищі має за мету залякати населення, або примусити Уряд чи міжнародну організацію вчинити, або відмовитися від вчинення будь-яких діянь.</p>
<p>Терористична організація (Terrorist organisation)</p>	<p>Термін <i>терористична організація</i> – це група терористів, яка:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) вчиняє, або прагне вчинити терористичний акт за допомогою будь-яких засобів, безпосередньо чи опосередковано, протиправно та умисно; (ii) бере участь як співучасник в терористичному акті; (iii) організовує чи іншим чином скеровує інших до вчинення терористичного акту; або (iv) здійснює вклад у вчинення терористичного акту групою осіб, які діють зі спільною метою, якщо вклад здійснено умисно і з метою сприяння вчиненню терористичного акту, або з усвідомленням, що згадана група осіб має намір вчинити терористичний акт.
<p>Точний (Accurate)</p>	<p>Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.</p>
<p>Треті сторони (Third parties)</p>	<p>Для цілей Рекомендацій 6 та 7 термін <i>треті сторони</i> включає, але на обмежується, фінансовими установами та ВНУП. Див. також</p>

	Пояснювальну записку до Рекомендації 17.
Транскордонний грошовий переказ (Cross-border Wire Transfer)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Унікальний номер операції (Unique transaction reference number)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Фінансова установа – відправник (Ordering financial institution)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Фінансова установа – одержувач (Beneficiary financial institution)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Фінансова установа-посередник (Intermediary financial institution)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.
Фізичне транскордонне перевезення (Physical cross-border transportation)	Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 32.
Фінансова група (Financial group)	<i>Фінансова група</i> означає групу, до якої входить материнська компанія чи юридична особа іншого типу, що виконує функцію контролю та координації решти групи, разом з відділеннями та/або філіями, які на груповому рівні підлягають політикам та процедурам у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.
Фінансові установи (Financial institutions)	<i>Фінансові установи</i> означають будь-яку фізичну чи юридичну особу, що здійснює один або декілька наступних видів діяльності або операцій на користь чи від імені клієнта: <ol style="list-style-type: none"> 1. Прийняття депозитів та інших коштів, що підлягають поверненню, від клієнтів²⁴¹. 2. Видача кредитів²⁴². 3. Фінансовий лізинг²⁴³. 4. Послуги з переказу коштів чи цінностей²⁴⁴. 5. Випуск та управління платіжними засобами (наприклад, кредитні

²⁴¹ Також охоплює приватну банківську діяльність.

²⁴² Включає між іншим: споживчий кредит; іпотечний кредит; факторинг, з правом чи без права регресу; та фінансування комерційних операцій (включаючи конфіскацію).

²⁴³ Не поширюється на угоди фінансового лізингу відносно споживчих товарів.

²⁴⁴ Не застосовується до фізичної чи юридичної особи, яка забезпечує фінансові установи лише повідомленням чи іншими системами підтримки передачі коштів. Див. Пояснювальну записку до Рекомендації 16.

	<p>та платіжні картки, чеки, дорожні чеки, грошові перекази та банківські тратти, електронні гроші).</p> <p>6. Фінансові гарантії та зобов'язання.</p> <p>7. Операції з:</p> <p>а) інструментами грошового ринку (чеки, векселі, депозитні сертифікати, деривативи тощо);</p> <p>б) іноземною валютою;</p> <p>в) інструментами, що мають прив'язку до валютного курсу, процентних ставок та індексів;</p> <p>г) переказними цінними паперами;</p> <p>д) біржової торгівлі ф'ючерсами.</p> <p>8. Участь у випусках цінних паперів та наданні фінансових послуг, пов'язаних з цими випусками.</p> <p>9. Управління окремим та колективним портфелем цінних паперів.</p> <p>10. Збереження та управління грошима чи ліквідними цінними паперами від імені інших осіб.</p> <p>11. Інший вид інвестування, адміністрування та управління коштами від імені інших осіб.</p> <p>12. Андерайтинг та розміщення полісів страхування життя та іншого страхування, пов'язаного з інвестуванням²⁴⁵.</p> <p>13. Обмін грошей та валюти.</p>
Фінансування тероризму (Terrorist financing)	<i>Фінансування тероризму</i> – це фінансування терористичних актів, а також терористів та терористичних організацій.
Фундаментальні принципи внутрішнього законодавства (Fundamental principles of domestic law)	Відносяться до базових правових принципів, на яких базуються національні правові системи, та які запроваджують систему, в межах якої створюється внутрішнє законодавство та здійснюються повноваження. Ці фундаментальні принципи зазвичай містяться або виражаються в національній Конституції чи аналогічному документі, чи на основі рішень суду найвищого рівня, що має повноваження на створення обов'язкових тлумачень чи визначень внутрішнього законодавства. Незважаючи на те, що зазначені принципи будуть різнитись в кожній країні, деякі приклади цих фундаментальних принципів включатимуть права на належну правову процедуру, презумпції невинуватості, та право особи на ефективний захист судами.
Цільові фінансові санкції (Targeted financial sanctions)	Термін <i>цільові фінансові санкції</i> означає замороження активів та заборону надання коштів або інших активів, прямо або опосередковано, на користь визначених фізичних або юридичних осіб.
Юридичні особи (Legal persons)	Термін <i>юридичні особи</i> означає будь-які суб'єкти права, які не є фізичними особами, що можуть встановлювати постійні клієнтські відносини з фінансовою установою або, іншим чином, володіють майном. Вони включають компанії, корпоративні органи, фонди, анштальти, товариства або асоціації та інші відповідні аналогічні установи.

²⁴⁵ Стосується як страхових установ, так і страхових посередників (агенти та брокери).

**Явний траст
(Express trust)**

Явний траст відноситься до трасту, чітко створеного довірителем, зазвичай у формі документу, наприклад, письмового правочину трасту. Вони протилежні трастам, які створюються відповідно до законодавства і які не є результатом чіткого наміру або рішення довірителя щодо створення трасту або подібних правових утворень (наприклад, конструктивний траст).